

342.63

ค 431 1

จ.3

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ด้วยสื่อภาพการ์ตูนกับสื่อภาพเหมือน

114 พ.ศ. 2540

ปริญญาโท

ของ

นิชกานต์ คมคาย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

ตุลาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการ
ประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

 ประธาน
(รศ.กรรณิการ์ พวงเกษม)

..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนากิจ ทองภักดี)

คณะกรรมการสอบ

 ประธาน
(รศ.กรรณิการ์ พวงเกษม)

..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนากิจ ทองภักดี)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ประกาศศุภกฤต

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จได้เพราะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านรองศาสตราจารย์
กรรณิการ์ พวงเกษม อาจารย์ทัศนาทองภักดี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร
ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำจนปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย จึงขอกราบขอบพระคุณ
อย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มี ศึกษานิเทศก์ประภาพรรณ เสงี่ยมวงษ์
ศึกษานิเทศก์สมนึก มุกดา และอาจารย์กฤษี วรรณจิตต์ ที่ช่วยกรุณาตรวจสอบแก้ไขและแนะนำใน
การทำงานแผนการสอน แบบทดสอบต่าง ๆ และขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ ปรีชา วัฒน
โรงเรียนวัดกิ่งแก้ว ผู้อำนวยการ สนิท นิลเพชร โรงเรียนเตรียมปริญญาสุรธรรม อำเภอบางพลี
จังหวัดสมุทรปราการ ที่กรุณาให้ความร่วมมือและสนับสนุนการทดลองวิจัยครั้งนี้

การทำปริญญาโทครั้งนี้ ได้รับแรงบันดาลใจและกำลังใจจากคุณแม่ ซึ่งท่านพูดคุย
เกี่ยวกับคุณค่าของการศึกษาอยู่เป็นประจำ ทำให้ข้าพเจ้ามีความมานะพยายามจนทำให้ข้าพเจ้า
ทำปริญญาโทฉบับนี้ได้สำเร็จ และขอขอบพระคุณ อาจารย์ประพันธ์ สรรพนา พี่ ๆ
ที่โรงเรียนวัดกิ่งแก้ว และเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโทวิชาเอกประถมศึกษา (ภาคพิเศษ) และ
ขอขอบคุณ คุณสหัส โรชา ที่ให้ความช่วยเหลือในการพิมพ์ปริญญาโทฉบับนี้

ด้วยความอนุเคราะห์ของทุกท่านที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และความตั้งใจของข้าพเจ้า
ปริญญาโทฉบับนี้จึงสำเร็จลงได้ด้วยดี ข้าพเจ้าหวังว่าปริญญาโทฉบับนี้จะให้ประโยชน์กับ
ทุกท่านที่ได้อ่านสมดังกับความตั้งใจของข้าพเจ้า

ณิชาพันธุ์ คมคาย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษา	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์	20
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพการ์ตูน	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพการ์ตูน	44
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	47
ประชากร	47
กลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	47
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
วิธีดำเนินการวิจัย	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	57
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	59
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	59
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	60
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	61
ข้อเสนอแนะ	62
บรรณานุกรม	63
ภาคผนวก	70
ประวัติย่อของผู้วิจัย	224

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ภาพแสดงลักษณะ เฉพาะของภาพการ์ตูนแบบสุภาพชน	37
2 ภาพแสดงลักษณะ เฉพาะของภาพการ์ตูนแบบผู้ร้าย	37
3 ภาพแสดงลักษณะ เฉพาะของภาพการ์ตูนแบบจอมกะล่อน	38
4 ภาพแสดงลักษณะ เฉพาะของภาพการ์ตูนแบบคนเข่อ	38

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การให้คะแนนแบบจัดอันดับคุณภาพของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน แบบสร้างสรรค์.....	52
2 แบบแผนการทดลอง	53
3 ตารางการเรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์	54
4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบ สร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2	58
5 ผลการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ	72
6 คะแนนการเขียนแบบสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลอง	73

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ซึ่งมีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติ และเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างคนไทยด้วยกัน ไม่ว่าชาติใดภาษาใดต่างก็ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารให้คนในชาติได้เข้าใจกัน เมื่อเรามีสังคม ขยายกว้างออกไปมากเพียงใดก็ต้องมีการติดต่อสื่อสารกันมากขึ้น ความสามารถในการใช้ภาษา จึงเป็นคุณสมบัติสำคัญของบุคคลที่ต้องการความสำเร็จในการทำงาน ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่าความสำคัญของภาษาไทย อีกประการหนึ่งคือ ช่วยให้ผู้ที่มีความสามารถทางภาษาสูง เมื่อเกิดความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ขึ้นแล้ว สามารถใช้ภาษาไทยพูดหรือเขียนแสดงความคิดนั้นออกมาเป็นที่ประจักษ์ให้ผู้อื่นได้รับรู้จะเป็นที่ชื่นชมของบุคคลทั่ว ๆ ไป ผู้ที่มีความสามารถสูง เมื่อใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ ความคิดได้ดี จะประสบผลสำเร็จในชีวิตมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น นักพูด นักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ นักการเมือง เป็นต้น (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์. 2523 : 26)

ในการฝึกทักษะด้านภาษาไทยนั้น ควรที่จะได้เน้นให้มีการฝึกปฏิบัติจริงให้มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ความเข้าใจ และทักษะทางด้านภาษาไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสมและอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข และการสอนวิชาภาษาไทยนั้นสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ เพราะความคิดสร้างสรรค์มีความจำเป็นมากในสังคม ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และเกิดปัญหาขึ้นตลอดเวลา ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์จะสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีและเหมาะสม ทำให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (เพ็ญ เสียงจันทร์. 2521 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อารี รังสินธ์ ได้กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดจินตนาการที่สามารถนำไปสู่สิ่งประดิษฐ์คิดค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ทางเทคโนโลยี เป็นความคิดในลักษณะที่ค่อนข้างคาดคิดไม่ถึงหรือมองข้าม เป็นความคิดหลากหลายกว้างไกลเน้นทั้งปริมาณและคุณภาพ อาจเกิดจากความคิดผสมผสานเชื่อมโยงระหว่างความคิดใหม่ ๆ กับประสบการณ์เดิมทำให้เกิดสิ่งใหม่ที่แก้

ปัญหา และเรื่องอานวยประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (อารี รังสินันท์. 2527 : 61) จะเห็นได้ว่าความคิดสร้างสรรค์มีประโยชน์ต่อชีวิตมนุษย์มาก ดังนั้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จึงสมควรได้รับการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่ดี เมื่อใช้เนื้อหาวิชาที่เรียนเป็นสื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์ วรณี โสมประยูร ได้กล่าวถึงการฝึกและการสอนเพื่อสร้างเสริมความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า การตั้งคำถามให้เด็กตอบ ก็อาจช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ (วรณี โสมประยูร. 2521 : 176)

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้วิจัยเกี่ยวกับวัยของนักเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พบว่า การที่ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนลดลงเมื่ออายุ 5 ขวบนั้นเป็นเพราะ เวลาที่เด็กมาเข้าเรียน ครูส่วนมากจะบังคับให้เด็กปฏิบัติตามตลอดเวลาจนเป็นนิสัย จึงทำให้เด็กขาดความริเริ่มสร้างสรรค์ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2521 : 121) ซึ่งสอดคล้องกับวรรณภา เครื่องเนียม กล่าวไว้ว่า ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นั้นเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ แก่สังคมที่เป็นประโยชน์ส่วนรวมและการพัฒนาประเทศ การเขียนงานประเภทต่าง ๆ เช่น การเขียนเรียงความ บทความ นวนิยาย เรื่องสั้น บทเพลง บทโทรทัศน์ บทละคร ล้วนต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนทั้งสิ้น (วรรณภา เครื่องเนียม. 2531 : 5) ดังนั้นครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาจึงควรมีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสดิฝึกฝนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน

ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการเรียนภาษาไทยนั้น ต้องการให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้อง โดยการฝึกฝนทักษะพื้นฐานให้สัมพันธ์กันทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทักษะทั้ง 4 ด้านนี้ การเขียนนับเป็นวิธีการที่ซับซ้อนกว่าทักษะอื่น เพราะผู้จะเขียนได้นั้นต้องสามารถฟัง พูด และอ่านได้ดี จึงจะช่วยให้สามารถถ่ายทอดความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ดังที่ สนม ครุฑเมือง กล่าวว่าการเขียนเป็นทักษะที่แสดงออกมาแทนคำพูด เป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนในชีวิตประจำวัน เช่น การจดบันทึก การเขียนจดหมาย การทำสัญญาต่าง ๆ (สนม ครุฑเมือง. 2528 : 233) ฉะนั้นผู้เขียนจึงต้อง

พยายามฝึกฝนทักษะการเขียน ในการเขียนนอกจากจะคำนึงถึงเนื้อความตามวัตถุประสงค์แล้ว ครูภาษาไทยควรหาแนวทางส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสคิดสร้างสรรค์ได้ตามควร แก้วด้วย โดยการทำเด็กได้ฝึกเขียนแบบสร้างสรรค์ (Creative Writing) เป็นการเขียนที่ผู้เขียนใช้จินตนาการหรือความคิดคำนึงของตนเขียนออกมาด้วยถ้อยคำที่สละสลวย ประทับใจทั้งผู้อ่าน ผู้ฟัง และให้ความรู้สึกเพลิดเพลิน ระดับสติปัญญาไปด้วยในตัวการเขียนแบบสร้างสรรค์นี้มีคุณธรรม 3 ประการ คือมีจินตนาการ สำนวนภาษาดี มีคุณค่าทางด้านจิตใจ (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2519 : 6) การเขียนประเภทนี้เป็นการเขียนที่ไม่ถูกบังคับ ทำให้เขียน ทำให้ผู้เขียนได้ระบายความรู้สึกนึกคิดออกมา การระบายความรู้สึกนี้ ทำให้ผู้เขียนได้คลายเครียด ครูควรหาโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดอย่างเสรี เพื่อเป็นการช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาการเขียนสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของแต่ละคน ดังที่ กรรณิการ์ พวงเกษม ได้กล่าวถึงปัจจัยสำหรับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ไว้ว่า บรรยากาศและสภาพการณ์ เด็กจะสบายใจ รู้สึกอบอุ่นใจเป็นตัวของตัวเอง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนและครู เด็กจะไม่กล้าแสดงออกเลยถ้าหากไม่ได้ความเห็นใจและถูกฟังเสียงกับเพื่อน ๆ หรือครูจนเกินไป ต้องเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ ในด้านประสบการณ์ เด็กต้องมีความรู้ ความเข้าใจ จากประสบการณ์โดยตรงที่ตนได้รับ ครูสร้างความสนใจให้เด็กและมีอุปกรณ์อย่างพร้อมเพรียงและความเอาใจใส่ของครู ความสนใจและเอาใจใส่ของครูจะช่วยทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการเขียนอย่างสร้างสรรค์ ครูควรปลูกฝังความช่างสังเกต ความมหัศจรรย์และความสำคัญต่างๆ ในชีวิตประจำวันไว้ในตัวเองให้มากที่สุด จะได้สามารถมองเห็นอะไรได้แจ่มแจ้งมีชีวิตจิตใจ (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2532 : 2)

จากที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าการเขียนแบบสร้างสรรค์มีประโยชน์หลายด้าน แต่การเขียนประเภทนี้ยังไม่มี การส่งเสริมกันอย่างจริงจัง ซึ่งจะเห็นได้จากวิธีการสอนของครู ส่วนใหญ่ที่มักสอนให้นักเรียนเขียนตามแบบ หรือเขียนตามตัวอย่างเหมือนกันทั้งชั้น ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เขียนอย่างอิสระ ภายใต้อากาศเหล่านี้ จะไม่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนเลย ทั้งนี้เพราะนักเรียนมิได้มีโอกาสเขียนจาก

ความคิดของตนเองอย่างอิสระ อันเป็นหลักการสอนที่สำคัญของการเขียนอย่างสร้างสรรค์ หรืออาจเกิดจากตัวผู้เรียนเอง เช่น เมื่อครูถามคำถาม นักเรียนคิดว่าคำตอบที่ถูกต้องมีเพียงคำตอบเดียว ไม่กล้าคิดและไม่กล้าตอบกลัวถูกตำหนิ หรืออาจเกิดจากครู ภัยของนักเรียน สภาพห้องเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และที่สำคัญคือครูขาดแนวความคิดในการผลิตสื่อการเรียนการสอน สาเหตุเหล่านี้นับว่าเป็นอุปสรรคในการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ จากรายงานการประเมินคุณภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2536 พบว่าสมรรถภาพการเขียนในกลุ่มทักษะภาษาไทย ปีการศึกษา 2532-2533 มีระดับการพัฒนาต่ำลง คือปีการศึกษา 2532 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเทียบสิบ 7.92 ปีการศึกษา 2533 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 7.80 ปีการศึกษา 2534-2536 มีการพัฒนาคงที่โดยมีคะแนนเฉลี่ยเทียบสิบ 8.01 และจากรายงานการวิเคราะห์ข้อสอบ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดกิ่งแก้ว สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางพลี ปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 : 3) (รายงานการวิเคราะห์ข้อสอบปี 2536:6) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านการเขียนแบบสร้างสรรค์คิดเป็นร้อยละ 54.35 ย่อมเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าทักษะด้านนี้ยังไม่บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร ดังนั้นจึงควรรีบแก้ไขปัญหานี้ โดยครูต้องศึกษาปัญหาต่าง ๆ และคิดค้นวิธีการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ปัญหาการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ที่กล่าวมานี้ ครูผู้สอนภาษาไทยเป็นผู้ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุดทราบข้อบกพร่องของนักเรียน การที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์สูงขึ้น จะต้องมีการปรับปรุงและมุ่งเน้นในด้านสื่อการเรียนการสอน เพราะสื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และการเรียนรู้นั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคงทนถาวร (สมหวัง คุรุรัตนะ . 2529 : 9) การใช้สื่อการสอนให้ถูกวิธีจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะสื่อการสอนเป็นสิ่งที่ เป็นรูปธรรม มีตัวตน น่าสนใจ และรับได้โดยตรงทางประสาทสัมผัสคือมองเห็นภาพ ได้ยินเสียง จับต้องได้จึงเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้โดยตรง และจากการศึกษาพบว่า ในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์สามารถ

ใช้ภาพการ์ตูนเป็นสิ่งเร้าได้เป็นอย่างดี เพราะภาพการ์ตูนมีคุณสมบัติที่จะช่วยดึงดูดและเร้าความสนใจของเด็กอย่างเห็นได้ชัด ความสะอาดตาของภาพการ์ตูน จะทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน ไม่เบื่อง่าย ถ้าเราจะเขียนข้อความบางอย่างให้เด็กอ่าน เราอาจเปลี่ยนมาเป็นวาดภาพการ์ตูนเด็กจะสนใจและเข้าใจดีกว่า (Kinder, 1950 : 150-153) นอกจากนี้ภาพการ์ตูนยังช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน เช่น ภาพการ์ตูนที่ไม่มีคำบรรยาย ครูจะให้นักเรียนหาคำบรรยายที่เหมาะสม ซึ่งจะได้ผลมากในการแต่งเรื่องสั้น ๆ (Merker, 1957 : 398 - 399) ในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์ สามารถใช้การ์ตูนเป็นสิ่งเร้า เพื่อฝึกให้เด็กคิดครุ่นคิดถึงสิ่งที่ต้องการรู้ ซึ่งไม่ปรากฏหรือบอกไว้ในการ์ตูนนั้น เพราะการ์ตูนเป็นสิ่งเร้าความสนใจที่สำคัญในการเรียนการสอน (ดาเนิน ยอดมิ่ง 2525 : 16; อ้างอิงมาจาก Sones and Merler, n.d) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สรักเนลล์ แสดงความเห็นว่าการ์ตูนมีคุณสมบัติช่วยเร้าความสนใจของเด็ก ความสะอาดตาของภาพการ์ตูนจะทำให้เด็กมีความรู้สึกลอยอ่านและไม่เบื่อง่าย (Schonell, 1961 : 128)

ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2533 : 11 - 13) ได้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ไว้ว่า การฝึกฝนทักษะการเขียน อาจทำได้โดยการเขียนเล่าเรื่อง และเขียนเรื่องจากจินตนาการ เขียนแสดงความนึกคิดอย่างเสรี และเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน เพื่อมุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของเด็กประถมศึกษา ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

จากเหตุผลต่าง ๆ ดังที่กล่าวมานั้น เป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นเด็กที่มีความสนใจในการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น รูปภาพต่าง ๆ โดยการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ใช้สื่อสองประเภท คือสื่อที่ใช้ภาพการ์ตูนกับสื่อที่ใช้ภาพเหมือน มาทำการศึกษาทดลองว่าการสอนที่ใช้สื่อใดส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ดีกว่ากัน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพการ์ตูนกับสื่อภาพเหมือน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ผลสัมฤทธิ์ของการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อภาพการ์ตูนสูงกว่าการใช้สื่อภาพเหมือน

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าจะเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทย ได้รู้จักเลือกสื่อที่มีคุณภาพไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศในการเขียนแบบสร้างสรรค์ให้แก่นักเรียนในระดับประถมศึกษา

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดกิ่งแก้ว สำนักงานประถมศึกษาบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 3 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียน 100 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดกิ่งแก้ว สำนักงานประถมศึกษาบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากนักเรียน 3 ห้องเรียน แล้วสุ่มอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 48 คาบ คาบละ 20 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 12 คาบ

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการสอนการเขียนแบบสร้างสรรค์ โดยแบ่งเป็น 2 แบบคือ
 - 1.1 แผนการสอนโดยอาศัยสื่อภาพการ์ตูน
 - 1.2 แผนการสอนโดยอาศัยสื่อภาพเหมือน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนแบบสร้างสรรค์

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยอาศัยสื่อที่เป็นภาพการ์ตูน และสื่อภาพเหมือน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดหลายทิศทาง เป็นการที่ทําให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ทางภาษา อาจเป็นคำ วลี ประโยค ชื่อความ หรือเรื่องราวที่มีความแปลกใหม่
2. การเขียนแบบสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่แสดงออกซึ่งอารมณ์ ความรู้สึก นึกคิดของผู้เรียน ซึ่งเกิดจากประสบการณ์เดิมที่ได้รับมาจากสิ่งที่พบเห็น หรือสัมผัสแล้วเขียนถ่ายทอดออกมาด้วยภาษาตามลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ผลงานจากการเขียนนั้นควรมีลักษณะใหม่และเป็นงานเขียนที่มีคุณค่าไม่ขัดต่อวัฒนธรรมอันดีงามด้วย
3. ภาพเหมือน หมายถึง ภาพประกอบหนังสือเรียนที่เขียนขึ้นจากของจริงซึ่งต้องเน้นให้เหมือนจริงมากที่สุด
4. ภาพการ์ตูน หมายถึง ภาพประกอบหนังสือเรียนที่เขียนขึ้นอย่างง่ายจําจกั้คิดเพี้ยน จากความเป็นจริง โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องกับความเป็นจริงมากนัก ทั้งนี้เพราะมีจุดประสงค์ให้เร้าใจ สะดุดตา และย้ายวนอารมณ์ของผู้อ่านเป็นลำดับ
5. ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนแบบสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนซึ่งวัดผลสัมฤทธิ์ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนแบบสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 3 ชุด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน
 - 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์
 - 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแบบสร้างสรรค์
 - 1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพการ์ตูน
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์
 - 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแบบสร้างสรรค์
 - 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพการ์ตูน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน

ความหมายของการเขียน

มีผู้ให้ความหมายของการเขียนหลายท่านดังนี้

ปรีชา หิรัญประดิษฐ์ กล่าวว่า การเขียนคือการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความต้องการ ความรู้สึกออกเป็นตัวหนังสือให้ผู้อ่านได้อ่านและเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน การเขียนทุกครั้งจึงต้องคำนึงถึงผู้อ่านเป็นสำคัญ (ปรีชา หิรัญประดิษฐ์. 2532 : 68)

นพดล จันทรเพ็ญ กล่าวว่า การเขียนคือการแสดงออกในการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยอาศัยภาษาตัวอักษรเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอด ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ และความมั่นใจของเราให้กับผู้อ่านทราบ การเขียนนี้มีลักษณะการสื่อสารที่ถาวร สามารถคงอยู่ยาวนาน ตรวจสอบได้เป็นหลักฐานอ้างอิงนานนับหมื่นปี ถ้ามีการเก็บรักษาให้คงสภาพเดิมไว้ได้ (นพดล จันทรเพ็ญ. 2535 : 91)

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การเขียนคือ การส่งสารจากตัวผู้ส่งไปยังผู้รับโดยอาศัย ภาษาเขียนที่เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด เจตคติที่มีต่อเรื่องหนึ่ง ให้เป็นเรื่องราวให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกับเจตนารมณ์ของผู้เขียน

จุดประสงค์ของการสอนเขียน

สุปรียา มาลากาญจน์ ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการสอนเขียนในระดับชั้นประถมศึกษา
ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กเรียนมีทักษะในการเขียนที่ถูกต้อง รู้จักใช้ภาษาที่ดีและถูกต้องตาม
อักขรวิธี
 2. เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักลำดับความคิด และสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมา
เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้
 3. ให้อ่านจับสังเกตและเลือกพยางค์ คำ สำนวน มาใช้ให้ถูกต้องตามหลักภาษาและ
ความนิยม
 4. เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษาเขียนในการติดต่อสื่อสาร และเข้าใจความแตกต่าง
ระหว่างภาษาเขียนและภาษาพูด
 5. ส่งเสริมให้นักเรียนเขียนหนังสือได้เร็ว อ่านง่าย ชัดเจนและสะอาดเรียบร้อย
 6. ส่งเสริมให้มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดความนึกคิด
ออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจแจ่มแจ้ง (สุปรียา มาลากาญจน์. 2528 : 75)
- สนิท ตั้งทวี กล่าวถึงการเขียนว่ามีจุดประสงค์ดังนี้
1. เพื่ออธิบาย เป็นการเขียนให้อ่านทราบว่าจะอะไรเป็นอะไร
 2. เพื่อเล่าเรื่องให้ผู้อื่นทราบ
 3. เขียนเพื่อระบายความรู้สึก การเขียนประเภทนี้ต้องใช้ภาษาที่น่าสนใจ มีความ
สละสลวย มีแง่คิดสะอึกใจ และไม่เป็นการทับถมผู้อื่น
 4. เขียนเพื่อปลุกใจ อาจจะเป็นในรูปแบบของเพลง บทความ เรียงความ สารคดี
บทละคร
 5. เพื่อสร้างจินตนาการ
 6. เพื่อล้อเลียนและเสียดสี มีลักษณะการดำเนินอย่างนุ่มนวลและมีการแทรกอารมณ์ขัน
ไว้ด้วย
 7. เพื่อแสดงความคิดเห็นและแนะนำ
 8. เพื่อวิเคราะห์

9. เพื่อวิจารณ์

10. เพื่อประกาศ แจ้งความ เชิญชวน (สนิท ตั้งทวี. 2529 : 118 - 119)

กรรณิการ์ พวงเกษม ได้สรุปจุดประสงค์ด้านการสอนเขียน กลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) จากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนพัฒนาการทางภาษาในการเขียน

2. ให้นักเรียนในการเขียน โดยมีความรู้ ความเข้าใจ หลักเกณฑ์อันจะเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา

3. ให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาติดต่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล

4. ให้นักเรียนเข้าใจและสามารถใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2533 : 24)

จากจุดประสงค์ด้านการสอนเขียนข้อที่สำคัญที่สุดก็คือ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้โดยใช้ภาษาได้ถูกต้อง ตามอักขรวิธี หลักเกณฑ์ทางภาษาและสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างถูกต้อง และใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

กิจกรรมในการสอนเขียน

ฮอร์น ได้เสนอแนะกิจกรรมการสอนเขียนเพื่อให้เด็กสนใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเขียนไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนได้รู้ถึงคุณค่าในความสามารถของตนที่จะนำการเขียนควาไปใช้ในวิชาอื่นๆ

2. ให้นักเรียนเข้าใจถึงการเขียนในบทเรียนต่าง ๆ และมีการแก้ไขได้ถูกต้อง

3. ให้นักเรียนได้ทราบถึงผลการเขียนด้วยตนเอง ครูเป็นผู้กระตุ้นชี้แนะเท่านั้น

4. ในแต่ละสัปดาห์ครูควรทบทวนแผนภูมิความก้าวหน้าในการเขียนของนักเรียนแต่ละคน

5. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งจุดมุ่งหมายของการเขียน อันจะช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับผิดชอบอีกด้วย

6. ครูและนักเรียนควรจะได้แสดงท่าทางประกอบเพื่ออธิบายความหมายของคำให้เข้าใจยิ่งขึ้นด้วย

7. ให้นักเรียนที่เก่งได้ช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อน (Horn. 1954 : 19 - 20)

สุวีร พงษ์ทองเจริญ ได้เสนอการจัดกิจกรรมการสอนเขียนไว้ดังนี้

1. การเขียนเพื่อฝึกหัดสิ่งที่เรียนไปแล้ว โดยครูให้นักเรียนได้เขียนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนไปแล้วเพื่อความแม่นยำทั้งในด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ และการเขียนตอบเรื่องที่อ่าน
2. เขียนบทสนทนา ซึ่งจะมีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 ตอบบทสนทนา เขียนเดิมเพื่อขยายบทสนทนาให้เป็นเรื่องเล่า
 - 2.2 แปลงเรื่องเล่าให้เป็นบทสนทนา หรือเขียนบทสนทนาให้เป็นเรื่องเล่า
 - 2.3 เขียนบทสนทนาจากคำที่กำหนดคำให้ หรือเขียนบทสนทนาใหม่โดยใช้การถอดความ
3. การบรรยายภาพหรือสิ่งของซึ่งอาจจะเขียนในลักษณะชี้แนะ
4. การเขียนเรียงความ
5. การเขียนตามคำบอก (สุวีร พงษ์ทองเจริญ. 2520 : 133 - 134)

จากที่กล่าวมากิจกรรมการสอนเขียนนั้นควรมีให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งจุดมุ่งหมายของการเขียนและสามารถฝึกความแม่นยำทั้งในด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ และการเขียนบรรยายสิ่งต่าง ๆ ได้

การสอนเขียนจำแนกได้เป็น 5 แบบ ดังนี้

บนสื่อ พดุษะวัน ได้จำแนกการสอนเขียนไว้ 5 แบบด้วยกันคือ

1. การสอนเขียนแบบวิธีเสียงพยางค์ การสอนเขียนแบบนี้มุ่งใช้ความดีเด่นของภาษาไทยที่มีเสียงคงที่ และใช้ความสัมพันธ์ของการฝึกอ่านแบบสะกดตัวกับการเขียนมาช่วยประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ตัวอย่างเช่น ครูบอกคำที่จะให้เขียน มานี้ เด็กใส่สะกดคำพร้อมกัน มออา-มา นออี-นี มานี การสอนเขียนแบบนี้จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสดำรงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียนให้เป็นประโยชน์เพราะเสียงพยางค์อย่างกลมกลืนกันดี
2. การสอนเขียนแบบวิธีเห็นรูปคำก่อน การสอนเขียนแบบนี้มุ่งให้เด็กฝึกเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้แม่นยำยิ่งขึ้น และยังมีมุ่งให้เข้าใจความหมายของคำในรูปประโยค ซึ่งจะช่วยให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนที่ได้เห็นรูปแบบของประโยคในการใช้คำนั้น ๆ นอกเหนือจากการแปลความหมายเฉพาะคำนั้นเท่านั้น โดยมีวิธีสอนดังนี้ ครูเขียนเป็นประโยค แล้ววงเล็บคำใหม่ในบทเรียนดังนี้ "นายอำเภอเป็น (ข้าราชการ) ในอำเภอ" ให้นักเรียนอ่านเป็นประโยคก่อน แล้วจึงให้อ่านคำ

นวนวงเล็บแบบสะกดตัว แล้วลบวงเล็บออกเป็นบางส่วนหรือออกทั้งหมด แล้วให้นักเรียนอ่าน แล้วจึงให้นักเรียนคัดลอกข้อความนวงเล็บให้ถูกต้อง

3. การฝึกใส่สะกดคำในขณะที่ครูเขียนหรือเขียนข้อความบนกระดานดำ หรือทำแผนภูมิ ประสิทธิภาพ โดยครูเขียนข้อความลงบนกระดานหรือแผนภูมิให้นักเรียนก็ใส่สะกดตัวไปที่ละคำ ๆ โดยที่ครูเขียนไปตามที่นักเรียนใส่ตัวสะกด เสร็จแล้วจึงให้นักเรียนอ่าน แล้วจึงคัดลอกลงในสมุด

4. การเขียนบันทึกโดยใช้แบบอย่าง วิธีสอนโดยครูทำแบบประโยคที่เลื่อนได้ โดยให้นักเรียนอ่านประโยค แล้วค่อย ๆ ปิดประโยคจนหมด นักเรียนจึงเขียนประโยคนั้นลงไป วิธีการสอนเขียนแบบนี้เป็นการฝึกทักษะการอ่านเร็ว สัมพันธ์กับการกวาดสายตาไปด้วย

5. การเขียนตามคำบอก เป็นวิธีเขียนที่นิยมใช้กันมานานและยังใช้ได้ดีจนปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นต้องฝึกเสมอ ๆ ใช้เป็นกิจกรรมในการสอนเขียนสลับกันไปกับแบบอื่น ๆ เพื่อสอเอาใจมาให้เด็กเพื่อการสอนเขียนตามคำบอก จึงเป็นการฝึกสมาธิและความจำจากการฟังพร้อมทั้งฝึกเขียนข้อความตามคำสั่ง (หนังสือ พดกษะวัน. 2522 : 170 - 174)

จากหลักการสอนเขียนที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ในการสอนเขียนระดับประถมศึกษา ครูต้องศึกษาหลักสูตรที่ละเอียดถี่ถ้วน เพื่อจะได้ทราบว่าหลักสูตรกำหนดให้สอนอะไร และในการสอนเขียนนั้นต้องมีการสอนควบคู่ไปกับทักษะด้านอื่น ๆ ด้วยคือ ทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่านให้สัมพันธ์กัน และต้องอาศัยหลักการทฤษฎีมาช่วยในการสอนเขียนด้วยจึงจะทำให้การสอนเขียนมีประสิทธิภาพ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์โดยทั่วไปจัดว่าเป็นความสามารถทางสมองของบุคคลในการคิดแก้ปัญหา ซึ่งนักวิจัย นักการศึกษาได้อธิบายความหมายไว้ดังนี้

ทอแรนซ์ กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการของความรู้สึกที่ไวต่อปัญหา หรือเป็นความสามารถของมนุษย์ในการคิดแก้ปัญหาด้วย การคิดที่ลึกซึ้ง นอกเหนือไปจากลำดับขั้นของการคิดอย่างปกติธรรมดา เป็นลักษณะภายในของบุคคลที่จะคิดหลายแง่หลายมุมประสมประสาน จนเกิดเป็นผลผลิตใหม่ที่ถูกต้องและสมบูรณ์ (Torrance. 1965 : 1)

เจอร์ซิลด์ มีความเห็นว่า ลักษณะของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์คือคนที่คิดหลาย ๆ แง่ หลาย ๆ มุม ซึ่งไม่ดำเนินไปตามลำดับขั้นจากข้อยุติไปสู่ทสรูป แต่สร้างความคิดหลาย ๆ แนวทางจากประสบการณ์เก่าและประสบการณ์ใหม่ ไม่ยึดถือมีคำตอบเดียวเท่านั้นเป็นคำตอบที่ถูกต้อง แต่จะพิจารณาหลาย ๆ คำตอบที่อาจเป็นไปได้ (Jersild. 1968 : 500)

แอนเดอร์สัน กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางความคิดใหม่ ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการคิดที่หลอมรวมความรู้จากประสบการณ์เพื่อเสนอแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาหรือวิธีการใหม่ในการทำงาน (Anderson. 1970 : 90 - 93)

กิลฟอร์ด กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นลักษณะความคิดแบบอเนกนัย คือความคิดหลายทิศทาง หลายแง่ คิดได้กว้างไกล ซึ่งลักษณะความคิดเช่นนี้จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ รวมถึงการคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จด้วย และเขายังอธิบายเพิ่มเติมความคิดอเนกนัยว่าประกอบด้วยลักษณะความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องตัว (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) และความคิดละเอียดละออ (Elaboration) (Guilford. 1973 : 167)

เฮอร์ลอค กล่าวถึงความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นคำที่ซับซ้อนอย่างหลวม ๆ และกำกวม เพื่อที่ชาวซึ่งถึงความหมายของคำว่า "ความคิดสร้างสรรค์" ที่นักจิตวิทยาใช้การตรวจสอบรูปแบบทั่วไปของการใช้ความหมายที่นิยมจะช่วยให้เห็นว่าอะไรถูกต้องหรือไม่ถูกต้องเพียงบางส่วนเกี่ยวกับรูปแบบเหล่านี้ที่แตกต่างกัน (Hurlock. 1987:324)

อารี รังสินันท์ กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองที่คิดในลักษณะอเนกนัยอันนำไปสู่การคิดค้นพบสิ่งแปลกใหม่ด้วยการคิดตัดแปลง ประู่งแต่งจากความคิดเดิมผสมผสานกันทำให้เกิดสิ่งใหม่ ซึ่งรวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ตลอดจนวิธีการคิด ทฤษฎีหลักการได้สำเร็จ ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้มีำช้คิดในสิ่งที่เป็นเหตุเป็นผลเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่ความคิดจินตนาการก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดความแปลกใหม่ (อารี รังสินันท์. 2528 : 5)

วรรณภา เครื่องเนียม กล่าวว่าองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์คือต้องมีความคิดกว้าง คิดได้ไกล หลายทิศทาง หลายแง่หลวม หลากหลายรูปแบบ ซึ่งลักษณะความคิดเช่นนี้

จะนำไปสู่กระบวนการคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ รวมทั้งการคิดค้นพบวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จ อีกด้วย (วรรณภา เครื่องนิยม. 2531 : 25)

พรพรรณ อินทสงค์ กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของบุคคลในการคิดดัดแปลงสิ่งเดิมมาให้เป็นสิ่งใหม่ หรือผลิตสิ่งแปลกใหม่ขึ้น และเมื่อมีปัญหาก็สามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ด้วยวิธีแปลกใหม่และเป็นวิธีเฉพาะของตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วยความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคล่องในการคิด (พรพรรณ อินทสงค์. 2532 : 31)

สุนทรีย์ สราญชาติ กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของสมองในการคิด ผสมผสาน และดัดแปลงจากความรู้และประสบการณ์ แล้วแปรความคิดออกมาใช้ในการแก้ปัญหา ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของการกระทำหรือผลผลิตที่แปลกใหม่ออกไปจากเดิม (สุนทรีย์ สราญชาติ. 2533 : 8)

จากความหมายของความคิดสร้างสรรค์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดหลายทิศทาง โดยเชื่อมโยงความคิดที่สัมพันธ์กัน เป็นความคิดแปลกใหม่ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหา และประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางการคิดอย่างหนึ่งของสมองมนุษย์ ทฤษฎีที่อธิบายกระบวนการเกิดและกระบวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่แพร่หลาย และเป็นที่ยอมรับกันคือ ทฤษฎีของ กิลฟอร์ด ทฤษฎีของ วอลลาซ และโคแกน ทฤษฎีของ ออสบอร์น ในการเสนอแต่ละทฤษฎีจะครอบคลุมประเด็นที่สำคัญดังนี้ นิยามและการวัดกระบวนการเกิดความคิดสร้างสรรค์ การเปรียบเทียบทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์

ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ด

กิลฟอร์ด เป็นนักจิตวิทยาคนแรกที่ได้รับเริ่มการให้นิยามปฏิบัติการ และการวัดความคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ ทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดความคิดสร้างสรรค์ของเขาเป็นแนวทางให้นักจิตวิทยาคนอื่น ๆ อาทิ ทอแรนซ์ วอลลาซ และโคแกน พัฒนาแบบวัดมาตรฐาน

ของตัวเองขึ้น ในเวลาต่อมา กิลฟอร์ด ได้นิยามความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นความคิดอเนกนัย (Divergent Thinking) ที่เป็นความสามารถในการคิดตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้หลายรูปแบบ หลายแง่มุม เช่น ของสิ่งหนึ่งใช้ทำอะไรได้บ้างให้บอกมาให้มากที่สุด ผู้ที่คิดได้มาก แปลกแตกต่างจากคนทั่วไปคือผู้ที่มีความคิดอเนกนัย

แบบทดสอบของกิลฟอร์ด เป็นการวัดความคิดอเนกนัยโดยมุ่งวัดตัวประกอบในแต่ละเซลล์ตามโครงสร้างทางสมองซึ่งมี 2 มิติคือ เนื้อหา (Content) ปฏิบัติการ (Operation) และ ผลผลิต (Product) ตามลำดับ

ตัวอย่างลักษณะการวัดบางลักษณะของแบบวัดกิลฟอร์ด

1. ความคล่องแคล่วในการใช้คำ (Word Fluency) ให้เขียนคำที่ขึ้นต้นด้วยอักษรที่กำหนดคำให้ เช่น คำที่ขึ้นต้นด้วย น. คำที่ลงท้ายด้วย ง เป็นต้น
2. การใช้ประโยชน์อย่างอื่น (Alternate Uses) ให้บอกประโยชน์อย่างอื่นของสิ่งเฉพาะที่กำหนดคำให้ในลักษณะที่แตกต่างจากการใช้ประโยชน์โดยทั่วไป เช่น หนังสือพิมพ์ใช้ทำประโยชน์อื่นอย่างไรบ้าง
3. การสรุปผล (Consequence) ให้บอกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอันเป็นผลเนื่องจากเหตุการณ์สมมุติที่กำหนดคำให้ เช่น ถ้าคนไม่จำเป็นต้องนอนจะเกิดอะไรขึ้น
4. การร่างรูป (Sketches) ให้ต่อเติมให้เป็นรูปจากภาพร่างที่กำหนดคำให้ เช่น วงกลม สามเหลี่ยม และต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ และแตกต่างกันให้มากที่สุด

เนื่องจาก กิลฟอร์ด เป็นนักจิตวิทยากลุ่มจิตมิติ (Psychometric Psychologist) เขาจึงสนใจที่จะอธิบายโครงสร้างทางสติปัญญาว่า ความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วยองค์ประกอบทางสติปัญญามิติใดบ้าง มากกว่าการพยายามอธิบายถึงกระบวนการเกิดและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Guilford. 1967 : 60 - 64)

ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของทอแรนซ์

ทอแรนซ์ นิยามความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นกระบวนการความรู้สึกไวต่อปัญหา หรือสิ่งที่บกพร่องขาดหายไปแล้วรวบรวมความคิดตั้งเป็นสมมติฐานขึ้น ต่อจากนั้นก็ทำการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อทดสอบสมมติฐานนั้น (Torrance. 1963 : 5)

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์

1. ลักษณะของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของ ทอแรนซ์ ซึ่งแปลโดย อารี รังสินันท์ มาใช้เป็นแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปแบบ และใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปภาพ และใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางด้านภาษา ทั้ง 6 ด้าน (Divergent Semantic Products) ของบิงอร์ พุ่มสะอาด

1.1 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปภาพแบ่งออกเป็น 3 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การวาดภาพ ให้เด็กต่อเติมภาพจากสิ่งเร้าที่กำหนดค่าให้เป็น กระจกาศติกเกอร์สีเขียวรูปไข่ ให้เด็กต่อเติมภาพให้น่าตื่นเต้นน่าสนใจ และแปลกใหม่เท่าที่จะทำได้ แล้วตั้งชื่อภาพที่วาดให้แปลกที่สุด

กิจกรรมที่ 2 การต่อเติมภาพให้สมบูรณ์โดยให้เด็กต่อเติมภาพจากสิ่งเร้าที่กำหนดค่าที่เป็นรูปเส้นในลักษณะต่าง ๆ มีจำนวน 10 ภาพ เป็นการต่อเติมภาพให้แปลก น่าสนใจ และตั้งชื่อภาพด้วย

กิจกรรมที่ 3 การใช้เส้นขนานโดยให้เด็กต่อเติมจากภาพเส้น คู่ขนาน จำนวน 30 คู่ เน้นการประกอบภาพโดยใช้เส้นคู่ขนานเป็นส่วนสำคัญของภาพ และต่อเติมภาพให้แปลกแล้วตั้งชื่อด้วย

1.2 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางด้านภาษาทั้ง 6 ด้าน (Divergent Semantic Products) มี 6 ฉบับ ดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบการคิดแบบอเนกนัยทางภาษาในรูปหน่วย (DMU) งานแบบทดสอบจะให้ให้นักเรียนบอกชื่อสิ่งของที่จัดอยู่ในพวกเดียวกันกับชื่อที่กำหนดค่าให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบการคิดแบบอเนกนัยทางภาษาในรูปจำพวก (DMC) จะให้นักเรียนบอกประโยชน์ของสิ่งของที่กำหนดค่าให้มากที่สุด

ฉบับที่ 3 แบบทดสอบการคิดแบบอเนกนัยทางภาษาในรูปความสัมพันธ์ (DMR) ให้นักเรียนบอกคำที่มีความหมายตรงกันข้ามกับคำที่กำหนดค่าให้มากที่สุด

ฉบับที่ 4 แบบทดสอบการคิดแบบอเนกนัยทางภาษาในรูประบบ (DMS) ให้นักเรียนสร้างประโยค โดยใช้ตัวอักษรที่กำหนดให้เป็นตัวแรกของแต่ละคำในประโยคให้ได้มากที่สุด และแต่ละประโยคต้องไม่มีคำซ้ำกัน

ฉบับที่ 5 แบบทดสอบการคิดแบบอเนกนัยทางภาษาในรูปการแปลงรูป (DMT) ให้นักเรียนหาคำหนึ่งคำที่สัมพันธ์กับคำสามคำที่กำหนดให้

ทฤษฎีของวอลลาซและโคแกน

วอลลาซ และโคแกน ได้อธิบายถึงกระบวนการเกิดความคิดสร้างสรรค์ไว้ดังนี้ กระบวนการเกิดความคิดสร้างสรรค์เกิดจากความคิดสิ่งใหม่ ๆ โดยการลองผิดลองถูก (Trial and Error) แบ่งได้เป็น 4 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นเตรียม (Preparation) การเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา
2. ขั้นพักตัว (Incubation) เป็นขั้นที่อยู่นานความยุ่งวุ่นวายของข้อมูลต่าง ๆ ทั้งใหม่และเก่าสะเปะสะปะ ปราศจากความเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่สามารถจะหมวดความคิด จึงปล่อยความคิดไว้เฉย ๆ
3. ขั้นความคิดกระจ่าง (Illumination) เป็นขั้นที่ความคิดสับสนนั้นผ่านการเรียบเรียงและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันให้มีความกระจ่างชัด และจะมองเห็นภาพพจน์มรณทัศน์ของความคิด
4. ขั้นทดสอบความคิดและพิสูจน์ให้เห็นจริง (Verification) เป็นขั้นที่ได้รับความคิด 3 ขั้นข้างต้น เพื่อพิสูจน์ว่าความคิดนี้เป็นจริงและถูกต้อง

ตัวอย่างแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ของ วอลลาซ และโคแกน แบบวัดประกอบด้วยแบบวัด 3 ฉบับ (Wallas and Kogan. 1973 : 235 - 260; อารี รังสินนท์. 2526 : 180) คือ

ฉบับที่ 1 "พวกเดียวกัน" ให้นักตอบคำตอบที่แปลกใหม่ ไม่เหมือนใครมาให้ได้มากที่สุด จากสิ่งเร้าที่กำหนดให้ เช่น รูปวงกลม รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม เป็นต้น

ฉบับที่ 2 "ประโยชน์ของสิ่งของ" ให้นักบอกประโยชน์ของสิ่งของที่กำหนดให้มาให้ได้มากที่สุด เช่น หนังสือพิมพ์ ก้อนอิฐ กระจปอง เป็นต้น

ฉบับที่ 3 "ความเหมือน" ให้นักเชื่อมโยงสิ่งที่กำหนดให้ว่ามีอะไรคล้ายกันบ้าง เช่น แก้วอีกกับโต๊ะมีอะไรคล้ายกันบ้าง

แม้ว่า วอลลาซ และ โคนแกน จะได้สร้างแบบวัดมาตรฐานและชุดการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ แต่ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกับทอแรนซ์ ด้วยเหตุที่แบบวัดของทอแรนซ์มีกระบวนการวัดที่ชัดเจนกว่าแบบวัดของวอลลาซ และ โคนแกน จึงมีผู้นิยมใช้ของทอแรนซ์มากกว่า (พัฒนานุสรณ์ สถาพรวงศ์. 2532 : 132; อ้างอิงมาจาก Torrance. 1988 : 630 - 644) ด้วยเหตุที่แบบวัดของทอแรนซ์ ใช้ง่ายและนิยมใช้กันแพร่หลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งได้มีการหาเกณฑ์ที่จะนำมาใช้กับคนไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดย อารี รังสินันท์

จุมพล ราชวิจิตร ได้กล่าวถึงขั้นแห่งการพัฒนาการของความคิดสร้างสรรค์ (Stages of Creative Development) ไว้ดังนี้

1. ขั้นลองผิดลองถูก (Manipulative Stage) อายุ 2-5 ปี เด็กจะพยายามควบคุมฝึกทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการจับ การถือ และควบคุมตัวเอง
2. ขั้นก่อนสัญลักษณ์ (Presymbolic Stage) อายุ 5-7 ปี เด็กสามารถที่จะจับหรือเขียนเป็นรูปร่างตามความคิดของตนเองได้ และรู้จักตั้งชื่อในสิ่งที่เด็กสร้างสรรค์ขึ้น
3. ขั้นสัญลักษณ์ (Symbolic Stage) อายุ 7-9 ปี เด็กสามารถแสดงออกทางความคิดเป็นสัญลักษณ์แทนบางสิ่งบางอย่าง
4. ขั้นเริ่มต้นเหมือนจริง (Inceptive Realism Stage) อายุ 9-11 ปี เด็กรู้จักสังเกตและรับรู้ได้ดีขึ้น จึงแสดงออกในลักษณะที่พยายามเลียนแบบของจริงมากขึ้น
5. ขั้นเหมือนจริงเชิงวิเคราะห์ (Analytical Realism Stage) อายุ 11-13 ปี เด็กสามารถสังเกตและแยกแยะส่วนละเอียดของสิ่งแวดล้อมต่างๆ จึงมีพัฒนาการเข้าใจความจริงมากขึ้น
6. ขั้นเหมือนจริง (Projective Realism Stage) อายุ 13-15 ปี ถือเป็นขั้นวิกฤติของการพัฒนาการในชีวิต สภาวะที่ไม่ปกติทางสรีระและอารมณ์ที่กำลังผันแปรเข้าสู่วัยรุ่น ส่งผลกระทบทางความคิดสร้างสรรค์เป็นอย่างมาก ขั้นนี้เด็กจะรู้จักวิจารณ์วิเคราะห์ตัวเองและเข้าใจธรรมชาติมากขึ้น
7. ขั้นค้นพบตัวเอง (Renaserense Stage) อายุ 15-20 ปี ขั้นนี้จะรู้จักรวบรวมปัญหาอุปสรรค ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมา อันเป็นพื้นฐานนำไปสู่การค้นพบตัวเอง และเริ่มต้นเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่ (จุมพล ราชวิจิตร. 2533 : 27 - 28)

ลักษณะของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์

อาเรีย รังสินันท์ ได้สรุปลักษณะพฤติกรรมของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. อยากรู้ อยากรู้อยากเห็น มีความใคร่รู้ อยู่เป็นนิจ
2. ชอบเสาะแสวง สืบราว จักศึกษา ค้นคว้า และทดลอง
3. ชอบซักถาม และถามคำถามแปลก ๆ
4. ช่างสงสัย เป็นเด็กที่มีความรู้สึกแปลกประหลาดจากสิ่งที่ไม่พบเห็นเสมอ
5. ช่างสังเกต มองเห็นลักษณะที่แปลกผิดหรือช่องว่างที่ขาดหายไปได้ง่าย และรวดเร็ว
6. ชอบแสดงออกมากกว่าเก็บกด ถ้าสงสัยสิ่งใด ก็จะถามหรือพยายามหาคำตอบโดย

ไม่รังรอ

7. มีอารมณ์ขัน มองสิ่งต่าง ๆ ในแง่มุมที่แปลกและสร้างอารมณ์ขันเสมอ
8. มีสมาธิในสิ่งที่ตนสนใจ
9. สนุกสนานในการใช้ความคิด
10. สนใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง
11. มีความเป็นตัวของตัวเอง

กล่าวได้ว่า เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์จะต้อง เป็นคนที่มีลักษณะคิดได้อย่างรวดเร็ว มีความละเอียดรอบคอบ สามารถวิเคราะห์ปัญหาและหาทางแก้ปัญหาได้ (อาเรีย รังสินันท์, 2532:61)

การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

ทอแรนซ์ (Torrance, 1963 : 56) กำหนดหลักการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ยอมรับและเอาใจใส่ต่อคำถามแปลก ๆ ของเด็ก พ่อแม่หรือครูไม่ต้องกลัวว่าการเดาของเด็กที่เกี่ยวกับปัญหา หรือวิธีแก้ปัญหานั้นจะถูกหรือผิด แต่ต้องช่วยกระตุ้นให้เด็กได้วิเคราะห์และค้นคว้าเพื่อพิสูจน์การเดา โดยชี้พื้นฐานจากการสังเกตและประสบการณ์ของเด็กเอง
2. ยอมรับและเอาใจใส่ต่อความคิดแปลก ๆ ของเด็ก
3. แสดงให้เห็นว่าความคิดนั้นมีคุณค่า ทำให้การเสริมแรงภายในเกิดขึ้น
4. จัดเตรียมโอกาสเพื่อฝึกหัดหรือการเรียนรู้ โดยไม่ต้องประเมินผล เด็กอาจจะต้องการเวลา ซึ่งสามารถเรียนได้โดยไม่ต้องคอยพะวงต่อการประเมินผล

นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ เสนอความคิดว่า สิ่งที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กรุ่นใหม่ วิธีการปลูกฝัง อบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมตั้งแต่เยาว์วัย และกระทำติดต่อกันเรื่อยมา รวมถึงการจัดสิ่งแวดล้อมที่ยั่วยุให้เกิดได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (นราวัลย์ พูลพิพัฒน์. 2530 :126)

วิรุณ ตั้งเจริญ เสนองานเขียนของ อานาจ เป็นสบาย ที่กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์ย่อมมีโอกาสเกิดขึ้นได้ถ้าหากเรามีเสรีภาพในการแสดงออก เมื่อต้องการให้เด็กเติบโตและเป็นคนกล้าคิดในสิ่งใหม่ ก็ต้องกล้าให้เสรีภาพในการแสดงออก เมื่อต้องการให้เด็กเติบโตและกล้าคิดในสิ่งใหม่ก็ต้องกล้าให้เสรีภาพแก่เด็กควบคู่ไปด้วย (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2532 : 297)

จากที่กล่าวมาการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์จะต้องให้นักเรียนคิดเองแก้ปัญหาเอง มีอิสระในการคิดโดยครูเป็นผู้คอยกระตุ้นและแนะนำเป็นบางครั้ง กิจกรรมที่จัดให้นักเรียนควรเป็นกิจกรรมที่ทำให้ทายความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน

เอกสารเกี่ยวกับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์

ความหมายของการเขียนแบบสร้างสรรค์

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการเขียนแบบสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

ทอแรนซ์ กล่าวว่า การเขียนแบบสร้างสรรค์ หมายถึงความสามารถในการเขียนแสดงความคิดที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับบุคลิกลักษณะของคน สัตว์ สิ่งแวดล้อม ที่ผิดแปลกแตกต่างออกไปจากธรรมชาติได้ (Torrance. 1970 : 47)

เฟอร์เนอร์ กล่าวว่า การเขียนแบบสร้างสรรค์เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึกรักคิด เพราะการได้แสดงออกเช่นนี้ เป็นความคิดริเริ่มตามธรรมชาติ ประสบการณ์ของนักเรียนจะมีความหมายมากขึ้นเมื่อนักเรียนได้มีโอกาสเขียนออกมา (Furner. 1973)

แอนเดอร์สัน กล่าวว่า การเขียนแบบสร้างสรรค์จะสำเร็จผล สำหรับครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อกระบวนการและผลผลิตของการเขียน (Anderson. 1972 : 106)

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ กล่าวว่า การสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ หมายถึง การแสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์ด้วยภาษาเขียนที่จัดกล่าอย่างเหมาะสมและถูกต้องประเภทหรือเนื้อหาที่แสดงออกนั้น (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2532 : 1)

อัจฉรา ชิวพันธ์ กล่าวว่าการเขียนแบบสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่มีลักษณะของการคิดริเริ่มโดยที่ผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์ของตนเองมาเชื่อมโยงความคิดในการเขียน (อัจฉรา ชิวพันธ์. 2532 : 2)

กรรณิการ์ พวงเกษม กล่าวว่า งานที่เรียกว่างานสร้างสรรค์นั้นผู้ทำต้องใช้จินตนาการหรือประสบการณ์ของเขาเองจริง ๆ มิได้ลอกเลียนแบบของผู้อื่นมาในการเขียนแบบสร้างสรรค์ ผู้เขียนจะต้องสามารถใช้จินตนาการหรือความคิดคำนึงของตนเขียนออกมาด้วยถ้อยคำที่สละสลวยประทับใจผู้อ่าน ผู้ฟัง และให้ความรู้สึกในทางเพลิดเพลิน และประดับปัญญาไปในตัว (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2533 : 33)

จากแนวความคิดของนักการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การเขียนแบบสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่นักเรียนได้แสดงความรู้สึกนึกคิด โดยอาศัยจินตนาการและประสบการณ์เดิมของผู้เขียนมาเชื่อมโยงความคิดในการเขียนออกมา

จุดมุ่งหมายในการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์

พอล แมคคี (Paul Mckee. 1965) ได้ให้ความมุ่งหมายไว้ 4 ประการคือ

1. เพื่อให้โอกาสนักเรียนแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เขาผ่านพบมา
2. เพื่อส่งเสริมความสามารถทางวรรณคดีที่มีอยู่ในตัวเด็กให้สร้างสรรค์ผลงานทางวรรณคดีที่ให้ความรู้สึก น่าสนใจ และมีลักษณะของภาษาที่ดี
3. เพื่อส่งเสริมและเร้าใจให้เด็กสนใจและซาบซึ้งงานวรรณคดีที่ดี
4. มุ่งพัฒนาความสามารถทางภาษามากกว่ากระบวนการที่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของหลักภาษา (จิมลัม โกวิททางกูร. 2530 : 34; อ้างอิงจาก Mckee. 1965)

กรรณิการ์ พวงเกษม กล่าวถึงความมุ่งหมายของการเขียนแบบสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้รู้จักระบายความรู้สึกนึกคิดของตนออกมาในทางสร้างสรรค์และเข้าใจแนวคิดของผู้อื่น
2. เพื่อให้เข้าใจเห็นคุณค่า และชื่นชมศิลปะ วรรณคดี ดนตรี ตลอดจนกิจกรรมทางวัฒนธรรม สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ได้

3. เพื่อให้มีความสามารถในการปรับตัวทางอารมณ์และสังคม
4. ครูจะต้องช่วยส่งเสริมการสังเกต การสร้างเรื่อง และการเขียนที่ชัดเจนเป็นรายบุคคลด้วยการออกความเห็นและชมเชยส่วนที่ดี
5. เด็กจะได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ จากสิ่งที่ครูให้บนกระดานดำ
6. ประสบการณ์ที่ได้จากการอภิปรายร่วมกันจะช่วยพัฒนาทักษะในการเขียนได้มากกว่าการให้เขียนเพียงอย่างเดียว (กรณีการ์ พวงเกษม. 2533 : 34)

จากที่กล่าวมาจุดมุ่งหมายในการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์นั้น ครูจะต้องพยายามจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น โดยกระตุ้นและเร้าความคิดของนักเรียนให้แสดงออกโดยการเขียนบรรยายภาพเป็นเรื่องราวตามที่นักเรียนต้องการและส่งเสริมให้นักเรียนสร้างผลงานใหม่ ๆ ในเชิงสร้างสรรค์ออกมาให้มากที่สุด

ลักษณะของการเขียนแบบสร้างสรรค์

มีผู้กล่าวถึงลักษณะของการเขียนแบบสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการเขียนแบบสร้างสรรค์ว่าควรประกอบด้วย

1. ให้ความแปลกใหม่
2. ใช้ภาษาคมคาย กะทัดรัด
3. สามารถเร้าความรู้สึกของผู้อ่านหรือผู้ฟังได้
4. เป็นประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม คือให้ข้อคิดที่เป็นคติในการดำรงชีวิตและก่อให้เกิดจินตนาการในทางที่ดีงาม หรือให้ความเพลิดเพลินแก่จิตใจ เป็นต้น (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2523 : 7)

ฉวีวรรณจินดาพล กล่าวถึงลักษณะของการเขียนแบบสร้างสรรค์ไว้ว่า

1. การเขียนแบบสร้างสรรค์มีอิสระในการเขียน เด็กจะเขียนโดยไม่อยู่ภายใต้การบังคับ ชักนำหรืออิทธิพลของใคร แต่เด็กจะเขียนในสิ่งที่เขารู้สึกว่าต้องการเขียน ครูอาจจะให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กถามการสะกดคำบางคำ เป็นต้น

2. การเขียนจากความรู้สึกที่แท้จริงของเด็ก เด็กจะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งที่เขาพบเห็น ประทับใจ จินตนาการออกมา โดยครูอาจจะให้หัวข้อกระตุ้นให้เด็กคิดหรือจัดสถานการณ์เพื่อให้เด็กรู้สึกจินตนาการมากพอที่จะเขียนได้

3. การเขียนที่มีลักษณะเฉพาะตน เด็กแต่ละคนจะมีรูปแบบในการเขียนแตกต่างกัน ครูอาจแนะนำให้ได้บ้างในการเขียนครั้งต่อ ๆ ไป

4. การเขียนร้อยกรองจะเป็นงานที่เด็กใช้ความคิดสร้างสรรค์ได้มาก เพราะจะต้องเลือกใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมาย มีเสียงคล้องจอง มีสัมผัส วรรค และเกิดภาพพจน์ตรงตามความคิดเด็กบางคนอาจคิดรูปแบบร้อยกรองอย่างง่าย ๆ ขึ้นเองก็ได้ แต่ไม่ได้หมายความว่า การเขียนแบบสร้างสรรค์จะต้องสร้างรูปแบบการประพันธ์ขึ้นมาใหม่เสมอ (ฉวีวรรณจินดาพล. 2528 : 60 - 61)

สรุปได้ว่าลักษณะการเขียนแบบสร้างสรรค์นั้น ควรมีโอกาสในการแสดงออกก่อให้เกิดปัญญา รวมทั้งสามารถเขียนแนะนำให้ผู้อ่านเกิดจิตสำนึกที่ดี มีความเห็นคล้อยตาม มีอารมณ์สะเทือนใจตามงานเขียนนั้นไปด้วย

หลักการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์

การสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ เป็นงานที่มีความละเอียดซับซ้อน เพราะผู้เขียนต้องอาศัยทั้งประสบการณ์และจินตนาการ เพื่อลำดับความคิดออกมาเป็นเรื่องราวโดยถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์จึงต้องอาศัยหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง ดังที่ สมิท (Smith, 1973 : 7) ได้เสนอหลักการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. จะต้องมีส่วนใหม่ ๆ แตกต่างกันออกไป หรือมีลักษณะเฉพาะตัว สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงคือผลผลิตและกระบวนการที่ขั้นนั้นต้องใหม่ เช่น การสอนแบบสร้างเรื่องโคลงกลอนนักเรียนต้องผลิตโคลงกลอนใหม่ ๆ

2. เน้นความคิดแบบอเนกนัย (Divergent Thinking) การคิดแบบอเนกนัยนี้มิได้หมายถึงคำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์เพียงคำตอบเดียว การคิดแบบนี้ผู้เรียนจะต้องนำความรู้ความเข้าใจ ความคิดรวบยอดต่าง ๆ มาใช้ในลักษณะใหม่ ซึ่งก่อให้เกิดคำตอบใหม่ ๆ หลายคำตอบ

3. การสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ ต้องการแรงจูงใจเป็นอย่างมากที่จะก่อให้เกิดกระบวนการคิด เช่น บรรยากาศที่ไม่เคร่งเครียด การชมเชย การกระตุ้นให้นักเรียนคิดให้นักเรียนได้ทำงานตามสบาย
4. ไม่ควรกำหนดคำตอบตายตัวไว้ในใจของครู เพราะอาจจะทำนายไม่ได้ว่าผลงานของนักเรียนจะออกมาในรูปใด ครูผู้สอนไม่ควรตัดสินว่า ผลงานของนักเรียนผิดหรือถูก เพียงแต่เป็นผู้ช่วยตรวจแก้ไขการใช้ภาษาของนักเรียนเท่านั้น
5. กระบวนการในการทำงานมีความสำคัญเท่ากับผลงานของนักเรียน
6. ควรใช้คำถามหรือสร้างสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดคำตอบหลาย ๆ ประการ เพื่อเป็นสิ่งกระตุ้นให้เด็กคิดไปได้หลาย ๆ แนว ข้อปัญหาหรือเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความคิดนั้นควรเป็นสิ่งที่เด็กคิดได้จากอาการทรงจำการสังเกตจากที่เคยพบเคยเห็น หรือเคยได้ยินมาก่อน ครูควรยอมรับความคิดเห็นของทุกคนโดยไม่มีการตัดสินความคิดของใครว่าใช่หรือไม่ได้
7. การสอนแบบนี้ควรจัดห้องเรียนให้สบาย และควรมีอุปกรณ์บางอย่างที่จำเป็นในการทำแบบฝึกหัด
8. การให้อ่านเรื่องและเขียนแบบสร้างสรรค์หลาย ๆ แบบ จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้จักแนวทางในการเขียนอย่างสร้างสรรค์ดียิ่งขึ้น
9. กระบวนการสอนควรเป็นประชาธิปไตย สร้างกฎในการเรียนร่วมกัน
10. การสอนแบบสร้างสรรค์ คือการกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดของตนออกมา ควรเน้นและชมเชยความแตกต่าง ลักษณะเฉพาะ ความเป็นตัวของตัวเอง ความคิดริเริ่ม สดุดตาเซอร์ ได้กล่าวถึงสิ่งเร้าที่ช่วยในการเขียนแบบสร้างสรรค์ ดังนี้
 1. ใช้ถาม ภาพที่ใช้ไม่ควรบอกเรื่องราวทุกอย่าง ควรเป็นภาพที่ไม่จบในตัว เพื่อให้นักเรียนฝึกจินตนาการ เช่นภาพคนกำลังนั่งเฝ้าอะไรสักอย่างหนึ่ง แล้วครูก็ตั้งคำถามให้นักเรียนคิดว่า เขากำลังเฝ้าอะไร ทำไมจึงต้องเฝ้า
 2. การตั้งชื่อเรื่องให้ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักเรียนที่คิดไม่ออกว่าจะเริ่มต้นอย่างไร เรื่องที่ตั้งให้ไม่จบในตัวเอง แต่ต้องให้นักเรียนได้ฝึกจินตนาการ เช่น เรื่องชายที่มีจุมูกสีทอง ถ้านาฬิกาไม่ตีบอกเวลา

3. เรื่องที่ยังไม่จบ ครูอาจใช้วิธีเล่าหรือเขียนเรื่องค้างไว้ให้นักเรียนเล่าหรือเขียนให้จบ

4. นิทานพื้นเมือง ครูอาจนำนิทานพื้นเมืองมาเล่าให้นักเรียนฟัง เรื่องที่เล่าเพื่อสร้างความสนใจเพื่อให้เด็กอยากเขียน เช่น ท้าวมปีราหมีคอยาว

5. ใช้กิจกรรมในวิชาอื่นเพื่อส่งเสริมการเขียน เช่น เรียนวิชาสังคม วิทยาศาสตร์ ครูอาจใช้กิจกรรมในวิชาเหล่านี้ให้นักเรียนเขียนเรียงความ

6. ใช้ลักษณะตัวละครในเรื่องที่นักเรียนชอบมาเขียน

7. การเล่าเรื่องให้ครูเขียน ใช้กับเด็กเล็กที่เริ่มเข้าเรียน (Staudacher. 1968 : 10 - 28)

ประชุมพร ศุกรเจริญ ได้กล่าวถึงแนวทางที่จะช่วยในการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์เป็นผลสำเร็จได้มีดังนี้

1. ครูควรมีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนแบบสร้างสรรค์และเห็นว่าเป็นสิ่งมีคุณค่าและเข้าใจว่าการเขียนแบบสร้างสรรค์มีทางช่วยพัฒนาให้เด็กทุนพื้นฐานในตัวเด็กได้ ครูควรยึดหลักว่าการเขียนแบบสร้างสรรค์นั้น นอกจากเป็นผลงานใหม่ ๆ ที่แสดงออกทางการใช้ภาษามากกว่าหลักภาษาแล้ว ครูควรเน้นถึงการเขียนที่ดี มีคุณค่าและไม่ขัดต่อวัฒนธรรมด้วย

2. ในการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ ควรมีการปูพื้นฐานการคิดแบบอเนกนัยคือ คิดในหลายแนวทาง โดยการทำตัวอย่างที่มีลักษณะสร้างสรรค์ อาจจะเริ่มด้วยการฟังครูอ่านเรื่องบทกลอน หรือข้อความที่น่าสนใจในรูปแบบต่าง ๆ ให้ฟัง การให้เด็กมีโอกาสพูดหน้าชั้นโดยหุ้มือเล่าเรื่องหน้าชั้น การให้ทำแบบฝึกหัดที่มีการวางโครงการอย่างดีแล้ว มีลักษณะคำถามที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ตอบหลาย ๆ แนว มีตัวอย่างให้อ่านมากพอควร และมีโอกาสทำงานในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย มีการอ่านและการแสดงผลงานของนักเรียนทุกคน

3. ครูควรให้ความสำคัญและช่วยให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและรักการเขียนด้วยการชมเชยยอมรับไม่ตัดสินใจว่าใครถูก ผิด หรือดีกว่ากัน มีการวิจารณ์ร่วมกันเพื่อปรับปรุงผลงาน ครูจะต้องช่วยกล่อมเกล่าให้เป็นภาษาที่ดี และควรมีชั่วโมงที่สอนเกี่ยวกับภาษาและไวยากรณ์ด้วย เพื่อเป็นการวางรากฐานทางภาษาให้กับเด็ก และนำไปใช้แบบสร้างสรรค์ต่อไป (ประชุมพร ศุกรเจริญ. 2520 : 65)

ดังนั้น การสอนเขียนแบบสร้างสรรค์นี้ควรควรมุ่งถึงสิ่งต่อไปนี้ ให้อิสระภาพในการแสดงความคิดยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน เน้นกระบวนการทำงานที่ก่อให้เกิดกระบวนการคิดที่หลากหลาย และมีสื่อที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดของตน โดยจะต้องคำนึงถึงความพร้อมของนักเรียนทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และบุคลิกภาพ

รูปแบบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

กรณีการ พวงเกษม ได้เสนอรูปแบบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ 21 รูปแบบ ดังนี้

1. จัดหมู่เขียนเรื่องบนกระดาน
2. ให้นักเรียนเขียนเรื่องต่อเองเป็นเรื่องสั้น ๆ อาจจะมีประมาณ 5-8 ประโยค ความยาวของเรื่องขึ้นอยู่กับระดับชั้นและวัย
3. เขียนบรรยายภาพ
4. ให้นักเรียนเขียนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรูปภาพ
5. ให้นักเรียนเขียนเรื่องเกี่ยวกับรูปภาพตามวัยของเขาแล้วนำคำนั้นมาเขียนเรื่อง
6. ให้นักเรียนเขียนเรื่องเกี่ยวกับภาพ และนำคำที่นำมาเขียนให้อยู่ในเรื่องเกี่ยวกับภาพ
7. ให้นักเรียนเขียนเรื่อง 2-3 ประโยค ให้นักเรียนเขียนเรื่องต่อให้จบ
8. ให้นักเรียนเขียนเรื่องที่มีความสัมพันธ์ ให้นักเรียนเขียนต่อให้จบและตั้งชื่อเรื่องด้วย
9. ให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับภาพ
10. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพ
11. เขียนเล่าประสบการณ์
12. ให้นักเรียนแสดงความต้องการ
13. ให้นักเรียนระดมฉายสิ่งของต่าง ๆ ซึ่งแล้วแต่ว่าจะเป็นของชนิดใดก็ได้ตามความพอใจของผู้เขียน

14. ให้นักเขียนคำขวัญเกี่ยวกับภาพหรืออาจจะเขียนคำขวัญแล้ววาดภาพประกอบ
15. ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากชื่อเรื่อง ความสั้นยาวตามระดับชั้นและวัย
16. เขียนข้อความในลักษณะการอวยพร เช่น อวยพรวันเกิด อวยพรวันขึ้นปีใหม่
17. เขียนกลอนง่าย ๆ บรรยายสิ่งต่าง ๆ เช่น ชมความงามของดอกไม้ ปลา นก
18. เขียนนิทานกลอนสั้น ๆ
19. เขียนเพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร
20. เขียนบทบาทสมมุติสั้น ๆ เพื่อใช้ในการแสดง
21. เขียนความรู้สึกอย่างมีวิจารณ์ (กรณีการ พวงเกษม. 2531 : 39 - 40)

จากที่กล่าวมารูปแบบการเขียนแบบสร้างสรรค์ จะเห็นว่าครูผู้สอนสามารถเลือกใช้วิธีการสอนได้หลายรูปแบบ เพื่อให้เด็กเรียนสามารถถ่ายทอดผลงานของตนเองในทางสร้างสรรค์ได้ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับครูในการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์

บุคลิกภาพของครูเป็นสิ่งสำคัญมากในการสร้างบรรยากาศ สร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากเขียน ฉวีวรรณ จินดาพล กล่าวว่า ครูสอนการเขียนแบบสร้างสรรค์ควรมีลักษณะดังนี้

1. ให้ความอบอุ่น สนใจพฤติกรรม คำพูด กิริยาท่าทางของเด็ก สนองตอบต่อความอยากรู้อยากเห็นของเด็ก ใจเย็น มีความรักเด็ก
 2. เป็นผู้ที่รู้จักให้กำลังใจ ชมเชย และให้คำแนะนำแก่เด็กได้อย่างเหมาะสม
 3. ไม่ลงโทษ ชูเชิญ ไม่หงุดหงิด ท้าให้เด็กกลัว ไม่บังคับให้เด็กทำในสิ่งที่เด็กไม่
- อยากทำ
4. ใช้กิจกรรมหลายแบบเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และกล้าแสดงออกของเด็ก
 5. สร้างและใช้อุปกรณ์ที่น่าสนใจในการสอนให้เด็ก
 6. มีความเข้าใจ และรู้จักทำงานที่เหมาะสมกับเด็กไม่ยากเกินไป
 7. ไม่คาดหวังผลงานของเด็กให้ถูกต้องสมบูรณ์มากเกินไป
 8. ควรมีความรู้ความสนใจ ผลงานวรรณคดีที่ดี รู้จักเลือกตัวอย่างที่เหมาะสมกับเด็ก

(ฉวีวรรณ จินดาพล. 2528 : 62)

ในการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์นั้น ธรรมชาติ พวงเกษม กล่าวว่า จะให้ได้ผลดีนั้น ควรปฏิบัติดังนี้

1. ต้องเร้าให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเรียน การเร้านี้อาจใช้อุปกรณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ
2. ให้ร่างอย่างหยาบ ๆ ให้เสร็จครึ่งหนึ่งก่อนในชั้นเรียน
3. ให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วเขียนเพิ่มเติมมาใหม่ ซึ่งเป็นการวัดผลด้วยตนเอง
4. ให้นักเรียนทั้งชั้นช่วยกันประเมินผลการเขียนนั้น
5. ครูเป็นผู้ประเมินผลเองและให้นักเรียนแก้ไขใหม่
6. อ่านนิทาน รดคลง ให้เด็กฟังมาก ๆ เพื่อความสนุกสนาน หากเด็กได้มีส่วนร่วมบ้าง จะทำให้สนุกสนานยิ่งขึ้น
7. ส่งเสริมให้เด็กเขียนมาก ๆ ให้ลองเขียนสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ
8. ช่วยให้นักำลังใจ รดยยกย่องชมเชยผลงานเมื่อเห็นสมควร แต่ไม่แสดงให้มากเกินไปจนทำให้เด็กไม่พยายามทำให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม
9. ไม่บังคับให้เด็กเขียน ถ้าหากไม่เ็นกอยากเขียนอาจให้เล่าเรื่องของภาพก็ได้ (ธรรมชาติ พวงเกษม. 2532 : 34)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์นั้น ครูต้องคอยช่วยให้นักำลังใจ ให้การเสริมแรงแก่เด็ก ยอมรับฟังความคิดเห็นของเด็ก ไม่บังคับเด็กจนเกินไป ให้งานที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ ก็จะช่วยให้การสอนแบบสร้างสรรค์บรรลุผล

การประเมินผลการเขียนแบบสร้างสรรค์

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอหลักการให้คะแนนการเขียนไว้ดังนี้ คือ การให้คะแนนการเขียนที่มีแบบแผนหรือรูปแบบ ซึ่งได้แก่ การเขียนเรียงความ บทความ จดหมาย ย่อความ สุนทรพจน์ ฯลฯ ควรแบ่งให้คะแนน ดังนี้

เนื้อเรื่อง	25 %
การใช้ภาษา	25 %
แนวความคิด	30 %
รูปแบบ	10 %
ลายมือ การสะกดคำ รันต์	
การเว้นวรรคตอน และย่อหน้า	
ความสะอาด	10 % (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2526:87)

ประทีป ศิริบังกช ได้กล่าวถึง การวัดและประเมินผลการเขียนแบบสร้างสรรค์ว่า ครูต้องระมัดระวังมิให้บั่นทอนกำลังใจ ควรมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน และเที่ยงธรรม วิธีที่ดีควรจะเป็นการวัดพัฒนาการของแต่ละบุคคล ดูความก้าวหน้าของผลงาน ไม่ควรใช้เกณฑ์ของผู้สอน หรือเปรียบเทียบผลงานกับคนอื่น (ประทีป ศิริบังกช. 2530 : 32)

วรรณภา เครื่องเนียม ได้แสดงความคิดเห็นในการประเมินผลเอาไว้ว่า

การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานเขียนที่เกิดจากการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และจินตนาการที่แปลกใหม่ของแต่ละคน ซึ่งจะมีแนวความคิด ความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นในการประเมินผลงานของเด็ก ครูจะต้องพิถีพิถันและระมัดระวังเป็นพิเศษ ครูควร จะพิจารณาแนวคิด ความสามารถในการลำดับเรื่องราวของแต่ละคน โดยครูจะต้องมีหลักเกณฑ์ การพิจารณาที่แน่นอน มีช้ตามความคิดของครูเอง และที่สำคัญครูไม่ควรนำผลงานของเด็กมา เปรียบเทียบกัน เพราะจะทำให้เด็กบางคนหมดกำลังใจ อับอายไม่กล้าแสดงออกและไม่กล้าเขียน อีกต่อไป ดังนั้นการประเมินผลการเขียนแบบสร้างสรรค์จึงควรมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนเที่ยงธรรม และ ครอบคลุมไปถึงความสามารถทุก ๆ ด้านของนักเรียนอีกด้วย (วรรณภา เครื่องเนียม. 2531: 38)

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นว่า การเขียนแบบสร้างสรรค์เป็นการเขียนที่ควรส่งเสริม ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน เพื่อที่นักเรียนจะได้แสดงความสามารถของแต่ละคนออกมาโดยครูเป็นผู้คอย ให้กำลังใจ กระตุ้นให้นักเรียนแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ มีความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งจะช่วย ให้นักเรียนได้พัฒนาสติปัญญาและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ ได้ต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพการ์ตูน

ความหมายของการ์ตูน

การ์ตูน (Cartoon) มาจากภาษาอิตาเลียนว่า คาร์ทอน (Cartone) และจากภาษาลาตินว่า (Carta มีความหมายว่า กระดาษ (Paper) ตามความหมายที่เข้าใจกันคือ การเขียนภาพลงบนกระดาษหนาหนัก ซึ่งในสมัยแรกเป็นเพียงการออกแบบเพื่อนำมาเขียนภาพประดับกระจกและลายกระเบื้องเคลือบสี (Mosaic) (Willinmes. 1972 : 728)

คินเดอร์ ให้ความหมายของการ์ตูนไว้ว่า การ์ตูนคือ ภาพที่ผู้ดูสามารถจะตีความหมายได้จากสัญลักษณ์ที่มีอยู่ และส่วนใหญ่จะเป็นภาพที่เกิดจริงเพื่อสื่อความหมายหรือเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ทันสมัย ตัวบุคคล หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทันที (Kinder. 1959 : 339)

วิททิช และชูลเลอร์ ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของการ์ตูนเรื่องไว้ว่า การ์ตูนเรื่องเฟื่องฟูที่บุคคล เรื่องราวก็พยายามผูกให้ผู้อ่านคล้อยตามความรู้สึก และการกระทำของตัวละครในภาพ และเปรียบเทียบเรื่องราวของการ์ตูนให้เข้ากับชีวิตของตนเอง การ์ตูนเรื่องนี้เกิดขึ้นจากสงครามบนหน้าหนังสือพิมพ์ระหว่าง วิลเลียม แรนดอล์ฟ เฮอส์สท (William Randolph Hearst) กับโรเจอร์ พูลิตเซอร์ (Joseph Pulitzer) เมื่อกลางปี ค.ศ.1890 ซึ่งได้เขียนการ์ตูนโต้ตอบกันในวารสารชื่อ The New York Journal และ The New York World ซึ่งออกประจำวันอาทิตย์ทำให้เกิดการแข่งขันในท้องตลาด และในไม่ช้าในสหรัฐอเมริกาที่มีการวาดภาพการ์ตูนกันเป็นที่แพร่หลายอย่างรวดเร็ว (Wittich and Sehuller. 1962 : 140 - 141)

เมเยอร์ ได้ให้ความหมายของการ์ตูนไว้ว่า การ์ตูนหมายถึง ภาพวาดบนกำแพงสีน้ำมัน กระจกสี หน้าต่างรูปสตั๊มป์ บนหินอ่อนและงานศิลปะอื่น ๆ ที่ต้องใช้ความประณีต และความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังเป็นภาพวาดที่ก่อให้เกิดอารมณ์ขัน หรือเสียดสี เป็นภาพวาดง่าย ๆ ที่ทำให้ความบันเทิง วิจารณ์การเมืองหรือสังคม (Mayer. 1965 : 63)

ชม ภูมิภาค ได้ให้ความหมายของการ์ตูนว่าเป็นภาพที่เขียนขึ้นอย่างง่าย ๆ แสดงเฉพาะลักษณะเด่นของสิ่งที่ต้องการเท่านั้น เป็นภาพที่เขียนขึ้นเพื่อถ่ายทอดเรื่องราว ซึ่งเป็นความคิดเห็นหรือทัศนะของผู้เขียนไปยังผู้ดู การ์ตูนที่เขียนได้ตรงกับจุดหมายของเรื่องจะช่วยให้ผู้ดูเข้าใจความหมาย และเรื่องราวได้ดีกว่าการใช้ภาษาบอกเล่าเพียงอย่างเดียว (ชม ภูมิภาค. 2523 : 60)

ไพเราะ เรื่องศิริ ำให้คำจำกัดความของการ์ตูนว่า การ์ตูนคือภาพวาดง่าย ๆ ที่มีแบบเฉพาะตัวไม่เหมือนภาพธรรมดาทั่วไป ภาพการ์ตูนอาจมีรูปร่างที่เกินความเป็นจริงหรือลดรายละเอียดที่ไม่จำเป็นออก เพื่อจุดมุ่งหมายในการบรรยาย การแสดงออกมุ่งำให้เกิดความตกลงบนัน ล้อเลียนเสียดสีการเมืองและสังคม ตลอดจนำใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ำให้น่าสนใจยิ่งขึ้น นอกจากนั้นอาจำใช้ประกอบการเล่าเรื่องบันเทิงคดี สารคดีำได้อีกด้วย และที่สำคัญก็คือ ำใช้ประกอบการเรียนการสอน ภาพวาดนี้อาจจะเป็นตอนเดียวจบหรือเป็นเรื่องสั้น ๆ 2-3 ตอนจบ (ไพเราะ เรื่องศิริ. 2524 : 12)

พัน สุขเจริญ อธิบายความหมายของการ์ตูนว่า การ์ตูนเป็นสื่อกราฟิกที่แสดงออกด้วยการขีดเขียนรอยำเส้นหรือสื่ออย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างประกอบกันสร้างเป็นภาพลักษณะที่ำแทนตัวบุคคล ความคิด และสถานการณ์ ำใช้เป็นสื่อำความคิดหรือจิตใจแก่ผู้ดู และำใช้เป็นสื่อเผยแพร่ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม และเป็นสื่อการสอนด้วย (พัน สุขเจริญ. 2525 : 1)

ศักดิ์ชัย เกียรติจินาพันธ์ ำได้สรุปความหมายของการ์ตูนไว้ว่า การ์ตูนคือภาพวาดลักษณะง่าย ๆ ปิดบังอำโย้เข้าในลักษณะไม่เหมือนภาพในลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งมีรูปลักษณะที่เลียนแบบธรรมชาติ เรขาคณิต หรือรูปร่างอิสระ ที่ลดทอนรายละเอียดที่ไม่จำเป็นออกโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสื่อความหมายแทนตัวหนังสือ เป็นผู้แสดงแทนในการพูดหรือแสดงออกต่าง ๆ ที่เป็นภาพประกอบตกแต่งมุ่งำให้เกิดความสวยงาม น่าขัน ล้อเลียน เสียดสี ในทางการเมือง สังคม และำใช้เป็นสื่อำในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ประกอบการเล่าเรื่องำในทางบันเทิงคดี และสารคดี (ศักดิ์ชัย เกียรติจินาพันธ์. 2533 : 3 - 4)

จากที่กล่าวมานี้ การ์ตูนคือ ภาพวาดที่เป็นสัญลักษณ์ จำลองมาจากความคิด เป็นภาพวาดง่าย ๆ เป็นภาพที่ไม่เหมือนภาพในลกของความเป็นจริง เป็นภาพล้อเลียนที่แสดงออกมาเพื่อำใช้ในการสื่อความหมายหรือเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ทำำให้เกิดอารมณ์ขัน ล้อเลียน เสียดสี ในทางการเมือง สังคมำได้

ประโยชน์ของการ์ตูนที่มีต่อการเรียนการสอน

ชนัด ำได้กล่าวถึงข้อดีบางประการสำคัญของหนังสือการ์ตูนในการสอน ำได้แก่ความสามารถในการสร้างความสนใจซึ่งเป็นที่ยึดกันดีทั่วไปในหมู่นักการศึกษาว่า ความสนใจ

เป็นปัจจัยสำคัญต่อผลการเรียนรู้ ถ้าหากครูได้คัดเลือกและนำไปใช้ร่วมกับวิธีสอนได้อย่างเหมาะสมแล้ว หนังสือการ์ตูนก็สามารถเป็นเครื่องมือในการสอนที่ทรงประสิทธิภาพได้อย่างหนึ่ง (Sand. 1956 : 248 249)

วิททิช และชูลเลอร์ กล่าวว่าการ์ตูนยังทำให้เกิดความเพลิดเพลิน การแสดงออกถึงอารมณ์ จินตนาการเป็นสิ่งสำคัญ ครูที่มีประสิทธิภาพทั่วไปถือว่าภาพการ์ตูนเป็นอุปกรณ์การสอนที่สมบูรณ์แบบอย่างหนึ่ง (Wittich and Shuler. 1962 : 164)

พัน สุขเจริญ กล่าวถึงการ์ตูนในแง่ของการ์ตูนเพื่อการสอนแล้วโดยหมายถึง การมีผู้ส่งและผู้รับ คือ ครู และนักเรียน ตามความคิดเดิมเคยเข้าใจกันว่าการ์ตูนสร้างขึ้นเพื่อให้เด็กอ่านเพื่อความบันเทิง หรือความขบขัน แต่ความจริงการ์ตูนนับว่าเหมาะกับทุกเพศทุกวัยที่รักการอ่าน และใช้ความคิดเพราะการ์ตูนจะทำให้แง่คิดที่ซ่อนเร้นแฝงอยู่อย่างมีเสน่ห์ในตัวของการ์ตูนเอง บทบาทของการ์ตูนในด้านการศึกษา จะช่วยให้การสอนได้ผลดีขึ้นเพราะครูจะเป็นผู้มีอารมณ์ดี มีอารมณ์ขัน การสอนมีเทคนิคการสร้างความสนใจและอารมณ์ขันเสมอจะทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนดีกว่าการสอนที่ไม่มี ความขบขัน หรือการ์ตูนเข้ามาช่วยเพิ่มบรรยากาศทำให้สภาพการเรียนการสอนไม่แห้งเหี่ยวทื่อตัน เพียงแต่ผู้สอนรู้จักหรือมีศิลป์ในการเลือกใช้การ์ตูนให้เหมาะสมเท่านั้น บทบาทของการ์ตูนที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอนนั้น มีความจำเป็นแทบทุกระดับการศึกษา นับตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่เลยทีเดียว คุณสมบัติที่แท้จริงของการ์ตูนนั้นแสดงถึงความคิด ความคิดฝัน เสียดสีทำทนายที่เหมือนจริง หรือเกินความจริงและให้ความขบขันแก่ผู้ดู

ในแง่การเรียนการสอน การ์ตูนสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากคือ

1. ใช้เป็นสิ่งเร้าหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ บทเรียน หรืออาจใช้เป็นตัวนำเข้าสู่บทเรียน
2. ใช้อธิบายให้เกิดความเข้าใจบทเรียน การเรียนในหลาย ๆ วิชาสามารถนำการ์ตูนเข้ามาช่วย ด้วยการเขียนการ์ตูนประกอบบทเรียน จะทำให้ผู้เรียนสนใจมากขึ้นกว่าอธิบายอย่างเดียว (พัน สุขเจริญ. 2525 : 33 - 34)

สังเขต นาคไพจิตร กล่าวถึงประโยชน์ของการ์ตูนด้านการเรียนการสอนไว้ดังต่อไปนี้

1. กระตุ้นให้เรียน (Motivation) เป็นเครื่องเร้าความสนใจในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี ใช้ได้ทั้งโรงเรียนประถมและโรงเรียนมัธยม ทำให้อารมณ์ขันเรียนได้สนุก
 2. ใช้อธิบายให้เข้าใจ (Illustration) ใช้ภาพการ์ตูนง่าย ๆ อธิบายเนื้อหาวิชา ทำให้นักเรียนเข้าใจวิชาที่เรียนดียิ่งขึ้น
 3. ใช้เป็นกิจกรรมนักเรียน (Pupil Activity) การให้นักเรียนเขียนภาพการ์ตูนด้วยตนเอง อธิบายภาพด้วยตนเอง เป็นการสร้างเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์
- การ์ตูนเป็นภาพที่เด็กสนใจมากประเภทหนึ่ง การ์ตูนช่วยให้นักชอบอ่านและสนใจอ่าน และช่วยให้นักเกิดความคิดที่จะเรียบเรียงเรื่องที่เขาเห็นออกมาได้ดี เนื่องจากการ์ตูนสามารถถ่ายทอดความคิดจินตนาการออกมาเป็นภาพง่าย ๆ แต่ช่วยให้นักได้มองเห็นความจริงได้มากที่สุด (สังเขต นาคไพจิตร. 2530 : 72)

ความสนใจของเด็กที่มีต่อภาพการ์ตูน

ฮิลเดรท ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของเด็กชายและเด็กหญิง โดยทำการวิจัยกับเด็กอายุ 6-16 ปี ในประเทศอังกฤษ พบว่าเด็กชายและเด็กหญิงร้อยละ 95 สนใจอ่านหนังสือการ์ตูน (Hildreth. 1985 : 525)

เลฟเวอรี ได้กล่าวว่า การ์ตูนและเรื่องประกอบภาพเป็นที่โปรดปรานของนักเรียนทุกวัย สังเกตได้ง่าย เช่น เมื่อนักเรียนอ่านวารสารจะรีบพลิกไปที่หน้าการ์ตูนก่อนเสมอ การ์ตูนโดยทั่วไปเป็นภาพที่มีเนื้อหาประกอบเพียงเล็กน้อย จัดเป็นสื่อที่สนทนาเสนอเนื้อหาที่ครูสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในห้องเรียนได้ โดยมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาเชิงหน้าที่ในสถานการณ์ต่างๆ (Lavery. 1992 : 60)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้สำรวจความสนใจและรสนิยมในการอ่านของเด็กและเยาวชนไทยพบว่าหนังสือการ์ตูนเป็นหนังสือที่เด็กนักเรียนในชั้นประถมศึกษาชอบอ่านมากที่สุด มีจำนวนถึงร้อยละ 94.68 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2520 : 35)

ประเภทของการ์ตูน

คินเดอร์ แบ่งประเภทของการ์ตูนออกเป็น 2 ประเภทคือ การ์ตูนธรรมดา (Cartoon) และการ์ตูนเรื่อง (Comics)

การ์ตูนธรรมดา (Cartoon) ชอร์ส (Chous. 1960 : 193) อธิบายว่า ได้แก่ ภาพวาดลักษณะหรือภาพล้อเลียนหรือเสียดสีบุคคล สถานที่ สิ่งของ หรือเรื่องราวที่น่าสนใจทั่วไปในปัจจุบัน

การ์ตูนเรื่อง (Comics) นิพนธ์ สุขปรีดี และลัดดา สุขปรีดี (2517 : 33) อธิบายว่า การ์ตูนเรื่อง คือภาพการ์ตูนที่มีเรื่องราวต่อเนื่องกันหลายภาพ การ์ตูนเรื่องอาจเป็นภาพที่ผู้เขียนขึ้นตอนละ 2-3 ภาพ ลงในหนังสือพิมพ์รายวันติดต่อกันทุกวัน เรียกว่า "การ์ตูนเป็นตอน" (Comic Strip) ถ้าการ์ตูนเรื่องมีความยาวเป็นเล่มเรียกว่า หนังสือการ์ตูน (Comic Book) (Kinder. 1950 : 399 - 400)

กระทรวงศึกษาธิการ และธนาคารกสิกรไทย ได้แบ่งการ์ตูนเป็น 5 ประเภทคือ

1. การ์ตูนบทบรรณาธิการ และการ์ตูนล้อเลียนการเมือง (Editorial Cartoons and Political Cartoons) เป็นการ์ตูนที่สืบเนื่องมาจากสาระสำคัญของบทบรรณาธิการหรือเหตุการณ์ทางการเมืองที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นอาจมีคำบรรยายหรือไม่ก็ได้
2. การ์ตูนเรื่องราวและการ์ตูนช่องเดียว (Comic Strips and Panels) มีลักษณะเป็นตัวการ์ตูนที่ผู้วาดกำหนดบุคลิกภาพ อาจเป็นการ์ตูนประเภทวันต่อวันหรือวันเดียวจบ คำพูดของตัวการ์ตูนจะอยู่ในวง (Balloons) ข้าง ๆ หัวผู้พูด
3. การ์ตูนตลก (Gag Cartoons) เน้นความตลกขบขันเป็นหลัก เป็นการ์ตูนช่องเดียวโดยมีคำบรรยายสั้น ๆ เป็นคำพูดของการ์ตูนนั้นหรืออาจจะไม่มีคำบรรยายเลย ให้ผู้อ่านตีความจากท่าทางของตัวการ์ตูนเอง
4. การ์ตูนประกอบภาพ (Illustrative Cartoons) ไม่ค่อยมีความหมายในตัวเองมักประกอบกับแบบเรียนหรือโฆษณาเพื่อการสอนหรืออธิบาย
5. ภาพยนตร์การ์ตูน (Animated Cartoons) คือการทำให้ภาพการ์ตูนมีชีวิตเคลื่อนไหวได้โดยการนำภาพยนตร์การ์ตูนหลาย ๆ ภาพมาเรียงตามลำดับต่อเนื่องกันอย่างรวดเร็ว เป็นอาทิกับกรีซของตัวการ์ตูนมันที่ทวีบนแผ่นฟิล์มภาพยนตร์ ภาพยนตร์ขนาดสั้นจะต้องใช้ภาพวาดประมาณ 10,000 - 15,000 ภาพ และภาพยนตร์การ์ตูนขนาดยาวอาจต้องใช้ภาพวาดถึง 2 ล้านภาพ ใช้จิตรกรนับร้อยคน (กระทรวงศึกษาธิการ และธนาคารกสิกรไทย. 2524 : 1 - 2)

พรจันทร์ จันทวิมล และคนอื่น ๆ ได้แบ่งประเภทของการ์ตูนตามประโยชน์ในการใช้งานไว้ 7 ประเภทคือ

1. ภาพล้อสังคม (Gag Cartoon) มักเป็นภาพในเชิงล้อ (Caricature) โดยนักเขียนการ์ตูนภาพล้อโดยเฉพาะ นิยมพิมพ์ในหนังสือพิมพ์และนิตยสาร
2. ภาพล้อการเมือง (Political and Editorial Cartoon) เป็นภาพล้อผู้บริหารประเทศ เน้นทางด้านการเมืองและการปกครอง โดยมีจุดมุ่งหมายกระตุ้นให้ผู้อ่านเห็นงานเชิงตรงกันข้าม หรือขบขัน เสียดสี เป็นต้น
3. การ์ตูนโฆษณา (Commercial Cartoon) หมายถึง การ์ตูนที่ใช้ในงานโฆษณาชวนเชื่อในสินค้าของตน ลักษณะการ์ตูนอาจเป็น 2 มิติ หรือหุ่นการ์ตูน 3 มิติ
4. การ์ตูนประชาสัมพันธ์ (Public Relations Cartoon) เป็นการ์ตูนในลักษณะเดียวกับการ์ตูนโฆษณา แต่ต่างกันที่วัตถุประสงค์ว่า การ์ตูนประชาสัมพันธ์เป็นการ์ตูนที่ใช้ประดับตกแต่ง เพื่อกระตุ้นในการบอกข่าวแจ้งข่าว ให้ผู้อื่นได้ทราบ โดยมีได้มุ่งหวังผลทางด้านการค้าเหมือนการ์ตูนโฆษณา
5. การ์ตูนล้อเลียน (Caricature Cartoon) เป็นการ์ตูนที่เขียนในเชิงล้อเลียนบุคคลให้ดูตลก ขบขัน โดยวาดบุคลิกลักษณะเกินความเป็นจริง
6. ภาพยนตร์การ์ตูน (Animated Cartoon) หมายถึง การทำภาพวาดการ์ตูนให้ออกมาเป็นภาพยนตร์ โดยการวาดการ์ตูนลงบนแผ่นใส แล้วถ่ายเป็นภาพยนตร์ที่มีลักษณะการเคลื่อนไหวเหมือนมีชีวิตจริง
7. การ์ตูนเรื่องยาว (Comic Strip Cartoon) เป็นการ์ตูนที่ใช้ดำเนินเรื่องราวหรือประกอบนิยาย นิทานต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ มักมีความยาวเป็นตอน ๆ ไม่สามารถจบลงภายในช่องเดียวเหมือนการ์ตูนภาพล้อ (พรจันทร์ จันทวิมล และคนอื่น ๆ. 2534 : 80-81)

รูปแบบของการ์ตูน

สมัคร ผลจรรย์ ได้อธิบายถึงรูปแบบของภาพการ์ตูนไว้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการ์ตูนธรรมดาหรือการ์ตูนเรื่องก็ตาม ถ้าพิจารณาตามคตินิยมทางศิลปะของนักเขียนการ์ตูนแล้ว จะพบว่ามีลักษณะใหญ่ ๆ อยู่ 2 แบบคือ

1. แบบเขียนของจริง (Realistic type) เป็นการเขียนภาพที่มีลักษณะใกล้เคียงความเป็นจริงในธรรมชาติ ทั้งในเรื่องสัดส่วน รูปร่าง ลักษณะท่าทางและสภาพแวดล้อม ภาพแบบนี้มีลักษณะใกล้เคียงกับความจริงมาก แต่ไม่ถึงกับเป็นภาพวาดเหมือนจริง

ลักษณะภาพการ์ตูนแบบเขียนของจริงนี้ พบมากในการ์ตูนเรื่องของอเมริกา หนังสือพิมพ์รายวันของไทยบางฉบับ ใต้นภาพการ์ตูนเรื่องแบบเขียนของจริง ตัดตอนมาลงพิมพ์ในหนังสือของตน เพื่อให้ผู้อ่านติดตามอ่านทุกวัน เช่น หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ นำเรื่อง "แพนทอม" และ "แฟลชกอร์ดอน" มาตีพิมพ์ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ก็นำเรื่อง "ทาร์ซานเจ้าป่า" มาลงพิมพ์ควบคู่กับการ์ตูนไทย เป็นเรื่อง que แสดงถึงคุณธรรมและคติธรรมสำหรับเด็ก ๆ บางฉบับก็ลงเฉพาะวันอาทิตย์ นอกจากนี้ยังมีการ์ตูนเป็นเล่มโดยเฉพาะ เป็นการ์ตูนเรื่องเกี่ยวกับนิทานไทย ต่างประเทศ เกี่ยวกับวรรณคดี ประวัติศาสตร์ และสารคดี เป็นต้น

2. แบบล้อของจริง (Cartoon type) เป็นภาพที่เขียนบิดเบือนไปจากความเป็นจริง มักเน้นเฉพาะลักษณะเด่น ๆ หรือที่สำคัญ ๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะให้เป็นการล้อเลียนและทำให้เกิดอารมณ์ขบขันแก่ผู้ดู เช่น การ์ตูนของ วอลท์ ดิสนีย์ ซึ่งเขียนภาพล้อหนู ในการ์ตูนเรื่อง "มิกกี้เมาส์" ล้อเบ็ดเตล็ดเรื่อง "รถนัสตี้ค" ล้อคนกับสุนัขในเรื่อง "ทรามวัยกับไอ้ตูป" เป็นต้น ภาพการ์ตูนต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนบิดเบือนไปจากความเป็นจริง

ลักษณะการ์ตูนล้อของจริง จะพบในเรื่องที่เกี่ยวกับการเมืองและสังคมในปัจจุบัน หนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับมักจะไม่ว่าขาดภาพการ์ตูนล้อของจริงเหล่านี้ ทั้งในหนังสือพิมพ์ต่างประเทศและในประเทศไทย นักเขียนภาพล้อที่มีชื่อเสียงในปัจจุบันมีหลายคน เช่น ประยูร จรรย์วณิช สุชีพ ณ สงขลา และ ชัย ราชวัตร เป็นต้น แม้ว่านักเขียนการ์ตูนของไทยบางคนจะลอกเลียนของต่างประเทศมา แต่ก็เป็นการลอกเพียงรูปแบบเท่านั้น และก็ได้พยายามสร้างเอกลักษณ์ของตนเองขึ้นมาทุกคน เช่น การ์ตูนของ สุชีพ ณ สงขลา ก็จะมีรูปการ์ตูนผมฟู ๆ ของ อรุณ วัชรสวัสดิ์ ก็มีรูปเด็กไว้ผมจุก และรูปดวงอาทิตย์เป็นเอกลักษณ์ของตน

ยังมีการ์ตูนภาพล้อที่เขียนเป็นภาพลายเส้นอีกแบบหนึ่ง เรียกว่า ภาพการ์ตูนโครงร่าง แต่ผู้วิจัยไม่ได้นำมา เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ภาพการ์ตูนที่ผู้วิจัยจะใช้เป็นภาพประกอบหนังสือเรียนจะเป็นภาพแบบเขียนของจริง และแบบล้อของจริงเท่านั้น (สมัคร ผลจรรย์, 2522 : 24 - 26)

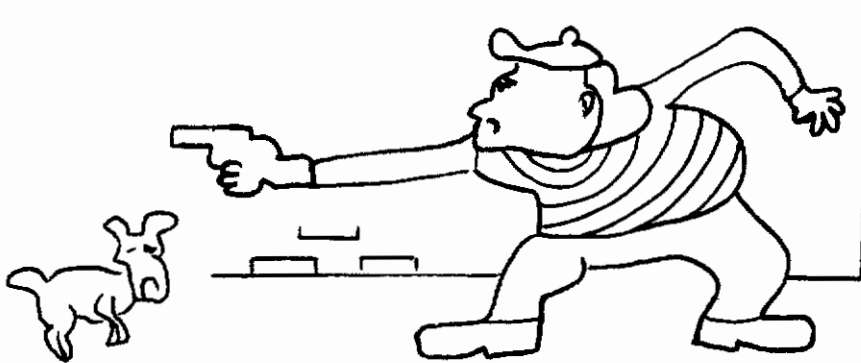
เลวیدن กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของการ์ตูนไว้ดังนี้

1. ลักษณะสุภาพชนคนดี (The Cute Type) ลักษณะเด่นก็คือ สัดส่วนและท่าทางที่คล้ายทารก ศีรษะใหญ่มาก เมื่อเทียบกับส่วนอื่น ๆ หน้าผากสูง ดวงตาอยู่ประมาณครึ่งล่างของส่วนศีรษะ หู จมูก ปากเล็ก คอสั้นจนคล้ายกับว่าศีรษะตั้งอยู่บนบ่า ร่างกาย ยาวรี คล้ายลูกแพร์ ท้องป่อง แขนขากลม สั้น และดูบอบบาง ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 1 ลักษณะสุภาพชน

2. ลักษณะบึกบึนแบบผู้ร้าย (The Tough Type) มีลักษณะเทอะทะ ดูบึกบึน ซึ่งเป็นลักษณะของผู้ร้าย ลักษณะเด่นก็คือ ร่างกายหนาต้วแข็งแรงกว่าแบบอื่น มือกำใหญ่ เอวสั้น ขาสั้นใหญ่ แต่เท้าเล็ก ศีรษะเล็ก จีวรหน้า ตาเล็กกลมวาว ขากรรไกรและคางยื่น คอใหญ่ ปากยื่น ดังภาพประกอบ

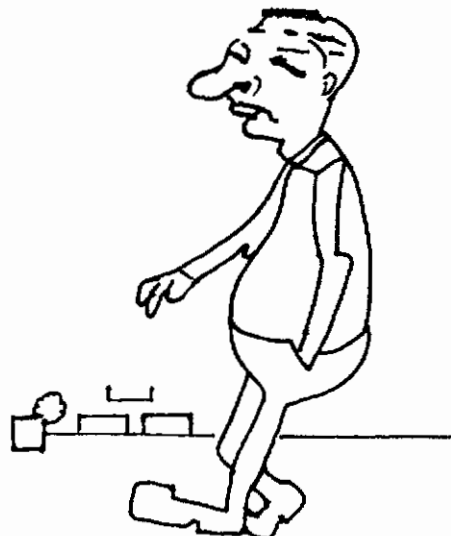
ภาพประกอบ 2 ลักษณะผู้ร้าย

3. ลักษณะจอมกะล่อนหรือจอมเปี้ยว (The Screwball Type) แบบนี้ดูปราดเปรียว ร่างกายยาวคล้ายผลกล้วย หน้าผากต่ำ ขาเล็กแต่เท้าใหญ่ ตัวพอมสูง ตั้งภาพประกอบ

ภาพประกอบ 3 ลักษณะจอมกะล่อน

4. ลักษณะคนเข่อ เต๋อ ทึม (The Goofy Type) ตัวยาวคล้ายกล้วย ศีรษะเล็ก และลาด คอเล็กยาว ผมตก ตาปรี๊ดเกือบปิด ดุคล้าย ๆ คนง่วงนอน มีจมูกใหญ่ คางสั้น ฟันยื่น ลูกกระตืออกนูนเด่น ไหล่สูง ออกยุบ แขนยาว มือใหญ่สั้น เอวใหญ่ พุงรัย้ เท้าใหญ่เทอะทะ และตุ่มง่าม ตั้งภาพประกอบ (Leviton, 1960 : 38 - 39)

ภาพประกอบ 4 ลักษณะคนเข่อ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานเขียน

งานวิจัยในประเทศ

ยุพดี พลเวชประชาสุข ได้ศึกษาการเขียนสะกดคำและทัศนคติต่อการเขียนคำ โดยใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำกับการเขียนตามคำบอก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2524 ของโรงเรียนวัดบึงทองหลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 72 คน ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ มีผลการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้ตามคำบอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ยุพดี พลเวชประชาสุข. 2525 : 56)

อัญชลี กิจพยัคฆ์ ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เปรียบเทียบการสอนระหว่างวิธีจัดเป็นกลุ่มคำกับวิธีคละคำพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีจัดคำเป็นกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ของการเขียนสะกดคำสูงกว่า และใช้เวลาในการเขียนน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีคละคำ (อัญชลี กิจพยัคฆ์. 2525 : 49)

มาสวิมล รักบ้านเกิด ได้ศึกษาการใช้แบบสะกดคำยากในวิชาภาษาไทยกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2526 ของโรงเรียนวัดบางสะแกน กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำยากสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนการเขียนสะกดคำตามกิจกรรมตามแผนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (มาสวิมล รักบ้านเกิด. 2526 : 78 - 79)

นันทนา ดาวดวงเด่น ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ที่ครูสอนโดยใช้เกมกับนักเรียนที่ครูสอนโดยวิธีปกติ ผลปรากฏว่านักเรียนที่ครูสอนโดยใช้เกมมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่ครูสอนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและทัศนคติที่ดีต่อการเขียนสะกดคำของนักเรียนที่ครูสอนเป็นวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (นันทนา ดาวดวงเด่น. 2528 : 50)

จากงานวิจัยที่กล่าวไว้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนของเด็กจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับกิจกรรมการเรียนการสอนและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ต่างกัน ดังนั้นในการสอนเขียนครุฑควรคำนึงถึงกิจกรรมการเรียนการสอน และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จะใช้ในการสอนแต่ละครั้ง

งานวิจัยต่างประเทศ

ไฮเมอร์ ได้ทำการวิเคราะห์และศึกษาเหตุผลในการเขียนสะกดคำผิดของนักเรียนเกรดสี่และเกรดห้า พบว่าคำที่นักเรียนเขียนสะกดผิดเป็นคำที่นักเรียนไม่เคยเห็นมาก่อนซึ่งมีทั้งคำพยางค์เดียวและและสองพยางค์ (Hymer. 1963 : 573-A)

บลิวเวท ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการสะกดคำแบบอนุमानกับแบบอุปมาฆ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 จำนวน 58 คน และนักเรียนระดับ 5 จำนวน 58 คน โดยทำการสอนทุกวันเป็น 14 วัน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนการเขียนสะกดคำของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบอนุमानสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบอุปมาฆอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบว่า เพศและระดับชั้นเรียนของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการเขียนสะกดคำ (Blewett. 1974:2155)

แมคเอลวี ได้ศึกษาหลักการสอนเพื่อตรวจสอบว่าถูกต้องสำหรับการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับ 4 และระดับ 5 จำนวนทั้งหมด 721 คน ใช้เวลาในการศึกษา 3 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านเพื่อการตรวจที่ถูกต้อง มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนอ่านเพื่อการตรวจที่ถูกต้อง กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนอ่านเพื่อการตรวจที่ถูกต้อง มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (McElwee. 1975 : 7031-B)

อิลส์ ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำและการอ่านของนักเรียนระดับ 3 ถึงระดับ 7 ที่ได้รับการสอนตามลำดับอักษรของพิทแมน (Pitman's Instial Teaching Alyshabet. : i.t.a) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามลำดับอักษรแบบเดิม ผลการศึกษาพบว่านักเรียนในระดับ 4 ที่ได้รับการสอนตามลำดับอักษรของพิทแมนผลการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนลำดับอักษรแบบเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักเรียนระดับอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง (Iles. 1975 : 4047A - 4048A)

จอห์นสัน ได้ศึกษาการเขียนสะกดคำและเหตุผลที่นักเรียนเกรด 5 เคยเขียนคำที่ใช้เสมอพบว่านักเรียนเขียนสะกดคำผิดเพราะออกเสียงผิด และเขียนผิดเพราะมีประสบการณ์มาผิด (Johnson. 1979 : 6271-A)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

งานวิจัยในประเทศ

ทวีศักดิ์ นุ่มฤทธิ์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดจากการเล่านิทานที่มีรูปแบบต่าง ๆ กันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับฟังนิทานแต่ละรูปแบบและนักเรียนที่ไม่ได้รับฟังนิทาน มีความคิดสร้างสรรค์โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน และศึกษาในส่วนของความคิดสร้างสรรค์ พบว่า นักเรียนที่ได้รับฟังนิทานเกี่ยวกับเรื่องสัตว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ทวีศักดิ์ นุ่มฤทธิ์. 2526 : 74)

สรรัชชัย ศรีสุข ได้ศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมเกม นิทาน และปริศนาคำทายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรม เกม นิทาน และปริศนาคำทาย มีความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (สรรัชชัย ศรีสุข. 2530 : 66)

ประสาธ อิศรบริดา ได้ศึกษาการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการฝึกกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนในเขตและนอกเขตเทศบาลจังหวัดมหาสารคามและจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 157 คน ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ทั้งด้านความคล่องในการคิด จำนวนทิศทางการคิดและความคิดริเริ่มสูงกว่าคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .001 และ .01 ตามลำดับ (ประสาธ อิศรบริดา. 2532 : 50)

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ พอสรุปได้ดังนี้ การใช้วิธีสอนแบบต่างๆ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม เช่น การใช้อุปกรณ์ช่วยในการสอน การนำ เกม เพลง นิทาน การให้อิสระแก่นักเรียน การส่งเสริมจินตนาการให้นักเรียนแสดงออกในด้านต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ

บาร์เรย์ ศึกษาเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนจากครูที่มีใจกว้าง กับครูที่ยึดความคิดเห็นของตนเอง โดยกระทำกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งของรัฐแคลิฟอร์เนีย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู 20 คน นักเรียน 240 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนจากครูที่มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน จะมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนจากครูที่ยึดความคิดเห็นของตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยที่ได้พบนั้น บาร์เรย์ได้สรุปว่า บุคลิกภาพของครูมีอิทธิพลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนมาก (Barry. 1974:7577A)

โรมเรเรน และโฮแกน ได้ศึกษาถึงประสิทธิภาพของโครงการฝึกความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาของเด็กที่มีพื้นฐานด้านผิว และฐานะทางสังคมแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 5 และ 6 จำนวน 218 คน ซึ่งทั้งหมดจะได้รับการทดสอบโดยใช้ Torrance Test of Creative Program และกลุ่มควบคุมจะได้เรียน The Gates-Peardon Reading Exercises เป็นเวลา 8 สัปดาห์ เมื่อเสร็จสิ้นโปรแกรม กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจะได้รับการทดสอบด้วย Torrance Test of Creative Thinking (TTCT), Form B ผลปรากฏว่า การเข้าร่วมใน Productive Thinking Program จะช่วยให้เด็กได้ปรับปรุงความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการแก้ปัญหาด้านผิว ส่วนฐานะทางสังคมไม่มีผลต่อความสามารถของเด็กในการเพิ่มพูนทักษะเลย (Morono and Hogan. 1976 : 91 - 95)

งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนเขียนสร้างสรรค์

งานวิจัยในประเทศ

ประชุมพร สุกรเจริญ ได้สร้างแบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการทดลองใช้พบว่า หลังการใช้แบบฝึกที่สร้างขึ้น คะแนนเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาตามทฤษฎีของกิลฟอร์ด (Guilford) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ประชุมพร สุกรเจริญ. 2520 : บทคัดย่อ)

เพ็ญ เสียงจันทร์ ๑ ได้ศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการสอนเขียนเรียงความแบบปกติกับแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเรียงความแบบสร้างสรรค์มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเรียงความแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนเรียงความแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (เพ็ญ เสียงจันทร์. 2521 : 50)

ผลทาน ศรีฉกรรค์ ๑ ได้ศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตนครราชสีมา เป็นสื่อกับวิธีสอนแบบธรรมชาติ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการเขียนสร้างสรรค์หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนการเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้ดนตรีเป็นสื่อ มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนแบบสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมซึ่งเรียนโดยวิธีสอนแบบธรรมชาติ (ผลทาน ศรีฉกรรค์. 2522 : บทคัดย่อ)

เพียววารี ทักนิณ ๑ ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์ที่นักเรียนเขียนได้อย่างอิสระกับครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่องให้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (เพียววารี ทักนิณ. 2523 : 62)

กาญจนา พลายอยู่วงษ์ ๑ ได้ศึกษาผลของกิจกรรมทางภาษาที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า หลังการทดลองนักเรียนมีคะแนนความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .09 (กาญจนา พลายอยู่วงษ์. 2535 : 38)

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแบบสร้างสรรค์ พอสรุปได้ว่า การสอนที่ใช้สื่อการสอน อุปกรณ์การสอน วิธีสอนที่เหมาะสม จะช่วยให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ

วิลเลียมสัน ๑ ได้ศึกษาเรื่องเทคนิคการจูงใจ 3 วิธีในการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนผู้ชาย 20 คน ผู้หญิง 30 คน

ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นตอบอย่างฉับพลันจากหัวเรื่องที่กำหนดให้ผลการทดลองพบว่า พัฒนาการความสามารถในการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางเศรษฐกิจ (Williamson. 1973 : 3490)

เซนต์ รอมเมิน ได้ศึกษาเรื่องความแตกต่างของการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับสิ่งเร้าต่างกัน การวิจัยนี้ได้ศึกษาถึงการใช้ภาพยนตร์และภาพนิ่งเป็นสิ่งเร้าในการเขียนแบบสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งเร้าทั้งสองอย่าง มีประสิทธิภาพแตกต่างกัน (St. Romain. 1975 : 244)

คีนเนย์ ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 ของโรงเรียนประถมศึกษา 3 แห่ง จำนวนนักเรียน 276 คน เกี่ยวกับการเขียนแบบสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชอบเลือกเรื่องด้วยตนเอง 67.4% นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชอบเลือกเรื่องตนเอง 80.4% นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 ใช้เวลาในการเขียนเรื่องต่อกันคิดเป็น 57.2% และ 43.4% ความยากในการเขียนเรื่องต่อเนื่องคิดเป็น 57.2% และ 43.4% ความยากในการเขียนเรื่องสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือการรวบรวมความคิด เวลาน้อย ขาดเครื่องมือที่จะช่วยในการเขียนคำศัพท์และไม่มีสมาธิ เนื่องจากเสียงรบกวน ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาเช่นเดียวกัน และปัญหาเช่นเดียวกันมีปัญหามาเพิ่มเข้ามาบ้างคือ การกำหนดเหตุการณ์และอุปนิสัยของตัวละคร (Keeney. 1976 : 5802-A)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพการ์ตูน

สมัคร ผลจรรูญ ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบของการ์ตูนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาแบบของการ์ตูนว่านักเรียนชอบแบบใด ภาพการ์ตูนแบบใดส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนไว้มากกว่ากัน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความชอบแบบของภาพการ์ตูน และผลการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4, และ 6 ผลที่ได้ปรากฏว่า นักเรียนชายชอบภาพล้อของจริงมากกว่านักเรียนหญิง โดยที่นักเรียนหญิงจะชอบแบบเลียนของจริงมากกว่า และพบว่านักเรียนทุกระดับชั้นชอบล้อของจริงมากกว่าภาพแบบเลียน

ของจริง ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างความชอบแบบของภาพการ์ตูนกับผลการเรียนรู้ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับแบบเส้นตรง เชิงนิมิต อย่างไม่มีนัยสำคัญ (สมิคร ผลจรรย์. 2522 : 76 - 80)

สุนทร เขยชื่น ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างหนังสือการ์ตูนประกอบการเรียนสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกัน โดยหนังสือการ์ตูนสามารถนำไปประกอบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถ้าผู้สอนจัดเนื้อหาของหนังสือการ์ตูนให้เหมาะสมกับวัยพัฒนาการของเด็กด้วยแล้ว หนังสือการ์ตูนก็จะยิ่งเป็นสื่อการเรียนที่มีคุณค่าต่อเด็กเป็นอย่างยิ่ง กลุ่มที่เรียนโดยใช้หนังสือการ์ตูนประกอบการเรียนจะมีบรรยากาศการเรียนสนุกสนานเป็นกันเอง ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกและให้ความร่วมมือในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความสนุกสนาน (สุนทร เขยชื่น. 2524 : 50)

ชาลี เชื่อมทอง ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนกับวิธีสอนตามแผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือการ์ตูนกับวิธีสอนปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน โดยกลุ่มที่ใช้หนังสือการ์ตูนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ชาลี เชื่อมทอง. 2528 : 48)

อภิญญา แก้วชื่น ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการคิดที่เป็นภาพการ์ตูนสื่อของจริงกับภาพการ์ตูนโครงสร้าง พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการคิดที่เป็นภาพการ์ตูนสื่อของจริงและภาพการ์ตูนแบบโครงสร้าง มีพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ที่แสดงออกโดยภาษา และโดยรูปภาพใหม่แตกต่างกัน (อภิญญา แก้วชื่น. 2528 : 29)

ชยันต์ เพชรศรีจันทร์ ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยใช้สื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพเหมือนกับสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา โดยใช้สื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อภาพเหมือน (ชยันต์ เพชรศรีจันทร์. 2535 : 93)

จากงานวิจัยดังกล่าวแล้ว สรุปได้ว่า การ์ตูนเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อเด็กมากทั้งนี้เพราะ การ์ตูนสามารถสื่อความหมายให้เด็กเข้าใจได้ง่าย เร้าใจและกระตุ้นให้เกิดความสนใจและ ชวนติดตาม นอกจากนี้ภาพการ์ตูนยังให้อารมณ์ขันแก่ผู้ดูและผู้อ่านอีกด้วย ทำให้เกิดความ เพสิดเพลินและพึงพอใจแก่เด็ก ดังนั้นถ้าเรานำภาพการ์ตูนมาใช้ประกอบบทเรียนก็น่าจะเกิดผลดี ต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของเด็ก

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดกิ่งแก้ว สำนักงานประถมศึกษาอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 3 ห้องเรียน ใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมนักเรียนทั้งหมด 100 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดกิ่งแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2538 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 60 คน ซึ่งสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 และกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 กลุ่มละ 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แผนการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ โดยแบ่งเป็น 2 แบบ คือ แผนการสอนโดยใช้สื่อภาพการ์ตูนใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1 และแผนการสอนโดยใช้สื่อภาพเหมือนในกลุ่มทดลองที่ 2

ในการสร้างแผนการสอนโดยใช้สื่อภาพการ์ตูนและสื่อภาพเหมือน ผู้วิจัยได้นำเนื้อหามาจากหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 2 โดยนำมาจากบทต่าง ๆ ดังนี้

1. บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคุดยาย
2. บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. สื่อการสอนที่เป็นภาพการ์ตูน จำนวน 19 ภาพ
2. สื่อการสอนที่เป็นภาพเหมือน จำนวน 19 ภาพ
3. แผนการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ โดยใช้สื่อที่เป็นภาพการ์ตูน จำนวน 24 แผน
4. แผนการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ โดยใช้สื่อที่เป็นภาพเหมือน จำนวน 24 แผน
5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนแบบสร้างสรรค์ จำนวน 12 ข้อ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างสื่อภาพการ์ตูน เพื่อใช้กับแผนการเขียนแบบสร้างสรรค์สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จุดประสงค์วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และศึกษาจากหนังสือแบบเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เอกสารและตำราภาษาไทยเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของบทเรียน และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.2 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาวิชาแต่ละเรื่อง แล้วแบ่งเนื้อหาจะสอนออกเป็น 2 เรื่อง สำหรับสร้างภาพการ์ตูนเรื่องละ 24 ภาพ

1.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับภาพการ์ตูนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

1.4 วางโครงเรื่อง (Plots) การ์ตูนให้สอดคล้องกับเนื้อหาแต่ละเรื่อง เขียนการ์ตูนอย่างหยาบ ๆ ตามโครงเรื่องที่ผูกไว้

1.5 เขียนภาพการ์ตูนให้สอดคล้องกับเนื้อหาแต่ละเรื่อง

1.6 นำสื่อภาพการ์ตูนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 3 คน

ได้แก่ 1. นางสาวประภาพรธรรม เส็งวงศ์ ศึกษาพิเศษ 8 หัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา สบจ.สมุทรปราการ 2. นายสมนึก มุกดา หัวหน้าหน่วยศึกษาพิเศษ สบอ.บางพลี สบจ.สมุทรปราการ 3. นายกีฬลี วรรณจิตย์ อาจารย์ 2 ระดับ 5 โรงเรียนนาหลวง เขตราชบุรีบูรณะ

กรุงเทพมหานคร ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านการตูน 2 คน ได้แก่ 1. อาจารย์สมบูรณ์ คำมูล อาจารย์ 3 โรงเรียนพูนสิน เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร 2. อานาจ เย็นสบาย อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตรวจสอบความเหมาะสมของภาพการ์ตูนและการนำเสนอเนื้อหา เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.7 นำสื่อภาพการ์ตูนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Tryout) ร่วมกับแผนการสอนการเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมปริญญาสุรณี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและเวลา เพื่อนำไปแก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องความคิดรวบยอดของภาพ

1.8 นำสื่อภาพการ์ตูนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทั้ง 24 ภาพ ไปถ่ายเอกสารและระบายสีสำหรับนำไปใช้ทดลองจริง

2. การสร้างสื่อภาพเหมือนเพื่อใช้กับแผนการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์สำหรับกลุ่มทดลองที่ 2 มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จุดประสงค์วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และศึกษาจากหนังสือแบบเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เอกสารและตำราภาษาไทย เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของบทเรียนและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.2 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาแต่ละเรื่อง แล้วแบ่งเนื้อหาที่จะสอนออกเป็น 2 เรื่อง สำหรับสร้างภาพเหมือนเรื่องละ 24 ภาพ

2.3 วางโครงเรื่อง (Plots) ภาพเหมือนให้สอดคล้องกับเนื้อหาแต่ละเรื่อง เขียนภาพเหมือนอย่างหยาบ ๆ ตามโครงเรื่องที่ผูกไว้

2.4 เขียนภาพเหมือนให้สอดคล้องกับเนื้อหาแต่ละเรื่อง

2.5 นำสื่อภาพเหมือนที่สร้างแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) ร่วมกับแผนการสอนแบบสร้างสรรค์โดยใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมปริญญาสุรณี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องความคิดรวบยอดของภาพ

2.6 นำสื่อภาพเหมือนที่แก้ไขแล้วทั้ง 24 เรื่อง ไปถ่ายเอกสารและระบายสีสำหรับนำไปใช้ทดลองจริง

3. แผนการสอน

3.1 แผนการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ โดยใช้สื่อที่เป็นภาพการ์ตูนและสื่อที่เป็นภาพเหมือน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ศึกษาความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา และจุดประสงค์ การเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของกรมวิชาการ (กรมวิชาการ. 2535 : 13) และจากหนังสือ คู่มือครูภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 2 ของกรมวิชาการ (กรมวิชาการ. 2535 : 26 - 77)

3.1.2 ศึกษาและเลือกเนื้อหาที่จะใช้ในการทดลอง โดยนำมาจาก หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 2 ของกรมวิชาการ (กรมวิชาการ. 2537 : 16 - 41) บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคูดาย และบทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

3.1.3 ศึกษาและสร้างแผนการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ โดยใช้สื่อ การสอนที่เป็นภาพการ์ตูนและสื่อการสอนที่เป็นภาพเหมือน ซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 สอนเนื้อหา

ขั้นที่ 3 ดูภาพสื่อที่เป็นภาพการ์ตูนและสื่อที่เป็นภาพเหมือนแล้วอภิปราย

ขั้นที่ 4 ฝึกเขียนเรื่องจากภาพ

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.1 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ชุด ไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

4.1.1 นางสาวประภาพรธรรม เส็งวงศ์ ศึกษานิเทศก์ 8 หัวหน้าฝ่ายวิจัย และประเมินผลทางการศึกษา สบจ.สมุทรปราการ

4.1.2 นายสมนึก มุกดา หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สบอ.บางพลี สบจ.สมุทรปราการ

4.1.3 นายกีฬี วรรณจีย์ อาจารย์ 2 ระดับ 5 โรงเรียนนาหลวง เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร

4.2 นำแผนการสอนที่ตรวจแล้วไปแก้ไขปรับปรุง และนำไปทดลองสอนกับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมปริญญาสุรณี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและความเหมาะสมแล้วจะได้นำไปสอนกับกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม

5. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน

ผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบดังนี้

5.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเขียน จากหนังสือของ อารี
รังสีนนท์ (อารี รังสีนนท์ 2532 : 120 - 171) และงานวิจัยของ ประสาท อิศรปริดา
(2532 : 61 - 98)

5.2 วิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา ความคิดรวบยอด และจุดประสงค์ของเนื้อหาที่ใช้
ในการทดลองเพื่อใช้ในการเขียนข้อสอบ

5.3 สร้างแบบทดสอบ แบบอัตนัย ชนิดให้นักเรียนเขียนบรรยายภาพจำนวน 12 ข้อ
จากการที่ได้ศึกษาเกณฑ์การให้คะแนนประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์ มีหลายท่านได้เสนอ
วิธีการประเมินผลเขียนแบบสร้างสรรค์ไว้หลายแนว เช่น ประสิทธิ์ ภาพย์กลอน (ประสิทธิ์
ภาพย์กลอน. 2518 : 86) พเยาว์ ทักนิณ (พเยาว์ ทักนิณ. 2523 :) ของกรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2526 : 87) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้เกณฑ์
การให้คะแนนการประเมินผลของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพราะผู้วิจัยสร้างแผนการสอน
การเขียนแบบสร้างสรรค์ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2526 : 87) นี้มีความละเอียด
และแยกแยะคะแนนได้เหมาะสมดี โดยมีเกณฑ์การแบ่งให้คะแนนดังนี้

เนื้อหา	25 %
การใช้ภาษา	25 %
แนวความคิด	30 %
รูปแบบ	10 %
ลายมือ การสะกดคำ รันต์ การเว้นวรรคตอน และย่อหน้าความสะอาด	10 %

การให้คะแนนการเขียนแบบสร้างสรรค์ในด้านเกณฑ์มาจากการให้คะแนนการเขียนของ
กรมวิชาการ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2526 : 87) ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์ย่อย ๆ
เพื่อความถูกต้องชัดเจนและเที่ยงตรงในการตรวจให้คะแนนดังนี้

1. เนื้อเรื่อง	25 %	
พิจารณาจาก	- ความคิดรวบยอดซึ่งตรงรูปภาพ	10 %
	- การเขียนบรรยายจากรูปภาพได้ครบถ้วนชัดเจน	5 %
	- มีจินตนาการแปลกใหม่ในเชิงสร้างสรรค์	5 %
	- มีความริเริ่ม, มีความคล่องในการคิด	5 %
2. การใช้ภาษา	25 %	
พิจารณาจาก	- การใช้คำได้เหมาะสมกับรูปภาพ	10 %
	- การแต่งประโยคได้เหมาะสม	10 %
	และสอดคล้องกับรูปภาพ	5 %
3. แนวความคิด	30 %	
พิจารณาจาก	- ความสอดคล้องกับรูปภาพ	15 %
	- มีจินตนาการทางภาษาแปลกใหม่	15 %
4. รูปแบบ	10 %	
พิจารณาจาก	- ลายมือสวย	3 %
	- การสะกดการันต์	3 %
	(สะกดผิด 5 คำ หัก 1 คะแนน)	
	- การเว้นวรรคตอน, ย่อหน้า	4 %
5. ความสะอาด	10 %	
พิจารณาจาก	- รอยลบสะอาด	5 %
	- รอยขีดฆ่า	5 %

5.4 นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท
จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบแผนการสอน
การเขียนแบบสร้างสรรค์ตรวจสอบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง

5.5 ปรับปรุงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียน แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสลุต อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 100 คน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 หาค่าความเชื่อมั่นได้ .89

5.6 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนและหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์
แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) จากหนังสือของ ล้วน สายยศ
และอังคณา สายยศ. 2531 : 70 - 72)

6.7 นำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized
Control Group Pretest-Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535 : 67) ซึ่งมีลักษณะ
การทดลองดังนี้

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E ₁	T ₁	X ₁	T ₂
E ₂	T ₁	X ₂	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนการทดลอง

X ₁	แทน	การสอนโดยใช้สื่อภาพการ์ตูน
X ₂	แทน	การสอนโดยใช้สื่อภาพเหมือน
R	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม (Random Assignment)
E ₁	แทน	กลุ่มทดลองที่ 1 (Experimental Group)
E ₂	แทน	กลุ่มทดลองที่ 2
T ₁	แทน	การสอนก่อนการทดลอง (Pretest)
T ₂	แทน	การสอนหลังการทดลอง (Posttest)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนแบบสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาค่าความเชื่อมั่นได้ .89

2. ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยได้ทำการสอนเองทั้งสองกลุ่ม โดยทำการสอนทั้งหมด 48 คาบ คาบละ 20 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 12 คาบ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 ตารางการเรียนในแต่ละสัปดาห์

สัปดาห์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี
สัปดาห์ที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มทดลองที่ 2
สัปดาห์ที่ 2	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 1
สัปดาห์ที่ 3	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มทดลองที่ 2
สัปดาห์ที่ 4	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 1

3. ทดสอบหลังการเรียน (Posttest) และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐานการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

2. หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 62)

$$\text{เมื่อ } s^2 = \frac{N\sum X - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

	s^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้สูตร t - test แบบ Difference Score (Scott, 1967 : 260 - 265)

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}}$$

$$S_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{S_D^2}{n_1} + \frac{S_D^2}{n_2}}$$

เมื่อ $S_D^2 = \frac{(D_1 - MD_1)^2 + (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา ใน t-distribution
S_D^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่าง การทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
D_1	แทน	ผลต่างของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง
D_2	แทน	ผลต่างของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มควบคุม
MD_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนสอบก่อนเรียนและสอบหลังเรียนของทุกคนในกลุ่มทดลอง
MD_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนสอบก่อนเรียนและสอบหลังเรียนของทุกคนในกลุ่มควบคุม
$S_{MD_1 - MD_2}$	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง MD_1 และ MD_2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
X_{T1}	แทน	คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง
X_{T2}	แทน	คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง
X_{TD}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างจากการทดสอบ หลังการทดลองกับก่อนการทดลอง
S^2D	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างจากการ ทดสอบหลังการทดลองกับก่อนการทดลอง
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้เสนอตามความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพการ์ตูนกับสื่อภาพเหมือน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพการ์ตูนกับสื่อภาพเหมือน โดยนำคะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบกันโดยใช้ t-test แบบ Difference Score ปรากฏผลในตารางดังนี้

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์
ของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

กลุ่มตัวอย่าง	N	X_{TD}	S^2_D	t
กลุ่มทดลองที่ 1 (ภาพการ์ตูน)	30	10.53	11.35	3.94**
กลุ่มทดลองที่ 2 (ภาพเหมือน)	30	7.10		

$$t_{.01} (df = 40) = 2.704$$

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อภาพการ์ตูนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อภาพเหมือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ โดยใช้สื่อภาพการ์ตูนกับสื่อภาพเหมือน ซึ่งพอจะสรุปขั้นตอนและผลของการศึกษาได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพการ์ตูนกับสื่อภาพเหมือน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพการ์ตูนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพเหมือน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดกิ่งแก้ว สำนักงานประถมศึกษาอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 3 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียน 100 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดกิ่งแก้ว สำนักงานประถมศึกษาอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากนักเรียน 3 ห้อง แล้วสุ่มอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการสอนการเขียนแบบสร้างสรรค์ โดยแบ่งเป็น 2 แบบคือ

- 1.1 แผนการสอนโดยใช้สื่อภาพการ์ตูน จำนวน 24 แผน
- 1.2 แผนการสอนโดยใช้สื่อภาพเหมือน จำนวน 24 แผน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนแบบสร้างสรรค์
 - 2.1 แบบทดสอบแบบการเขียนคำ จำนวน 3 ข้อ การเขียนประโยค จำนวน 3 ข้อ การเขียนข้อความ จำนวน 3 ข้อ การเขียนเรื่อง จำนวน 3 ข้อ รวมทั้งหมด 12 ข้อ รวมคะแนนเต็ม 72 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่น 0.89

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลอง ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์แบบอัตนัย ทั้งกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
2. ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยวิธีเนื้อหาเดียวกัน
 - กลุ่มทดลองที่ 1 สอนโดยการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพการ์ตูน
 - กลุ่มทดลองที่ 2 สอนโดยการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพเหมือน
3. หลังจากสิ้นสุดการทดลองแล้ว ให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนชุดเดียวกับที่ใช้ทำการทดสอบก่อนการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้ t-test แบบ Difference Score

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนที่เรียนโดยการใช้สื่อภาพการ์ตูนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้สื่อภาพเหมือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพการ์ตูนกับสื่อภาพเหมือน

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพการ์ตูนกับสื่อภาพเหมือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของประเสริฐ มาสุปรีค์ (2522 : 31) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้นั่งสื่อการ์ตูนและใช้ภาพการ์ตูนประกอบการเรียนการสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมิคร ผลจาโรญ (2522 : 76 - 80) ที่พบว่านักเรียนในทุกระดับชั้น ชอบภาพล้อของจริงหรือภาพการ์ตูนมากกว่าภาพเลียนของจริงหรือภาพเหมือน และภาพการ์ตูนนี้ส่งผลต่อความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาอีกด้วย จากทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับความสนใจของเด็กวัยประถมที่ว่าภาพการ์ตูนสามารถสร้างความสนใจให้กับเด็ก ความสนใจก็เป็นปัจจัยสำคัญส่งผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้นภาพการ์ตูนก็เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพได้เป็นอย่างมาก จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าวิธีสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ โดยใช้นั่งสื่อภาพการ์ตูนทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนแบบสร้างสรรค์สูงกว่าการใช้นั่งสื่อภาพเหมือน ซึ่งจากผลการวิจัยของ สุนทร เขยชื่น (2524 : 50) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้นั่งสื่อการ์ตูนและใช้ภาพการ์ตูนประกอบการเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะสูงขึ้นแล้ว ถ้าสื่อหนังสือเรียนใช้ภาพการ์ตูนประกอบเนื้อหาแล้ว จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความสนุกสนานเพลิดเพลินกับการเรียน เพราะภาพการ์ตูนนอกจากเป็นสื่อการสอนที่แปลกใหม่แล้ว ยังเป็นสื่อที่ให้อารมณ์ขบขัน ให้ความประทับใจภาพนั้นอย่างทนนาน จะเป็นผลส่งผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ดังนั้น การสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้นั่งสื่อภาพการ์ตูน จึงเหมาะแก่การนำไปใช้ในการเรียนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจากผลการวิจัยของ ชยันต์ เพชรศรีจันทร์ (2535 : 93) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้นั่งสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้นั่งสื่อภาพเหมือน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนแบบสร้างสรรค์จากการสอนที่ใช้สื่อภาพ-
การ์ตูนกับสื่อภาพเหมือนมีความแตกต่างกันคือ การสอนที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์
ในการเขียนแบบสร้างสรรค์สูงกว่าการสอนที่ใช้สื่อภาพเหมือน จากงานวิจัยดังกล่าวมาแล้ว
แสดงให้เห็นว่า การ์ตูนเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อเด็กมาก ทั้งนี้เพราะการ์ตูนสามารถสื่อความหมาย
ให้เด็กเข้าใจได้ง่าย เร้าใจและกระตุ้นให้เกิดความสนใจชวนติดตาม นอกจากนี้ภาพการ์ตูน
ยังก่อให้เกิดอารมณ์ขันแก่ผู้ดูและผู้อ่านอีกด้วย ทำให้เด็กได้รับความเพลิดเพลินและพึงพอใจ ดังนั้น
ถ้าเรานำภาพการ์ตูนมาใช้ประกอบในบทเรียนต่าง ๆ น่าจะมีผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
ของเด็ก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ควรฝึกสร้างสื่อที่ใช้ภาพการ์ตูนเพื่อ
จะได้นำไปใช้ในการเรียนการสอน

1.2 สื่อการ์ตูนที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครูผู้สอนภาษาไทยในระดับ
ประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถนำไปใช้ในการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ โดยสื่อที่ใช้
ภาพการ์ตูนกับสื่อที่ใช้ภาพเหมือนกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคิดริเริ่ม ความคงทนในการเรียนรู้
 เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ โดยสื่อ
ที่เป็นภาพการ์ตูนกับสื่อที่ใช้ภาพอื่น ๆ ในระดับชั้นต่าง ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ โดย
สื่อที่ใช้ภาพการ์ตูน ในลักษณะอื่น เช่น การ์ตูนญี่ปุ่น การ์ตูนจีน กับใช้สื่อที่เป็นภาพการ์ตูนแบบไทย

2.4 ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ในระดับ
ประถมศึกษา โดยการใช้สื่อภาพการ์ตูน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ พวงเกษม. การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับ
ประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.
- กาญจนา พลายอยู่วงศ์. ผลของกิจกรรมทางภาษาที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2535. อัดสำเนา.
- การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ, สำนักงาน. รายงานการประเมินคุณภาพนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2535. หน่วยศึกษา
นิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ, 2535.
- กिल्ลี วรรณจิณี. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนหรือยกรอง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์
กับการใช้แบบฝึกปกติ. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- จิมลิ้ม โกวิททางกูร. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทักษะคิด และพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกการเขียนอย่างสร้างสรรค์และ
แบบฝึกการเขียนอย่างเอกนัย. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- จุมพล ราชวิจิตร. "ความคิดสร้างสรรค์," ศึกษาศาสตร์. 14(1) : 27 - 28; กุมภาพันธ์ -
พฤษภาคม 2533.
- ชยันต์ เพชรศรีจันทร์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ
มุ่งประสบการณ์ทางภาษา โดยใช้สื่อหนังสือที่ใช้ภาพ เหมือนกับสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพ
การ์ตูน. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2535.
อัดสำเนา.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

- ชาติ เชื่อมทอง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนกับวิธีสอนตามแผนการสอน
ของกระทรวงศึกษาธิการ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. 309 หน้า.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. การเขียน 2. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2532.
- ทวีศักดิ์ นุ่มฤทธิ. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดจากการเล่านิทานที่มีรูปแบบต่างๆ กัน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- นราวัลย์ พูลพิพัฒน์. "เด็กกับจินตนาการเชิงสร้างสรรค์," ใน ผาภิวันภาษา. หน้า 12.
เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530. อัดสำเนา.
- นันทนา ดาวดวงเด่น. การทดลองเขียนสะกดคำโดยใช้เกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ในเขตพระโขนง. กรุงเทพฯ : ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- บันลือ พงษ์วัน. พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์พานิช, 2533.
- ประชุม สุกรเจริญ. การสร้างแบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.
- ผลทาน ศรีณรงค์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้เครื่องดนตรีเป็นสื่อกับ
วิธีสอนแบบธรรมชาติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.
อัดสำเนา.
- เพยาว์ ทักษิณ. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โดยใช้แบบฝึกการเขียนอย่างสร้างสรรค์ที่นักเรียนเขียนได้อย่างอิสระกับครูเป็นผู้กำหนด
เนื้อเรื่อง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
2523. อัดสำเนา.

- พรพรรณ อินทสงค์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะคิดต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนแบบสืบสวนสอบสวนกับการสอนตามแผนการสอนของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- พรจันทร์ จันทวิมล และ คนอื่น ๆ. การเขียนและการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : 2534.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- พัฒนานุสรณ์ สถาพรวงศ์. การพัฒนาแบบการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ศ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- พัน สุขเจริญ. "การ์ตูน...สื่อการสอนอย่างสำคัญ," วิทยบริการ. 4(1) : 34 - 39; กันยายน 2525.
- เพ็ญ เสียงจันทร์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการสอนเขียนเรียงความแบบปกติกับแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- ไพเราะ เรื่องศิริ. ความสนใจต่อการอ่านหนังสือการ์ตูนของเด็กกานาคตะวันตกของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- มาสวิมล รักบ้านเกิด. การทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากในวิชาภาษาไทยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. ถ่ายเอกสาร.
- ยุพดี พูลเวชประชาสุข. การเปรียบเทียบผลการเขียนสะกดคำและทัศนคติต่อการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำกับการเขียนคำนอก. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร จำกัด, 2528.
- วรรณภา เครื่องเนียม. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกและไม้ใช้แบบฝึกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอุทัยวิทยาคม จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณณี โรสมประยูร. การเขียนแบบสร้างสรรค์. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- วิชาการ, กรม. คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). กรุงเทพฯ : ศูนย์สภาลาดพร้าว, 2533.
- _____ . คู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์สภาลาดพร้าว, 2537.
- _____ . แบบฝึกหัดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์สภาลาดพร้าว, 2537.
- _____ . หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : การศาสนา, 2532.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. ทัศนศิลป์ศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : 2532.
- ศักดิ์ชัย เกียรตินาคินทร์. คู่มือฝึกเขียนการ์ตูนด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ : แสงศิลป์การพิมพ์, 2533.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง และธนาคารกสิกรไทย. เอกสารประกอบงานนิทรรศการหนังสือการ์ตูนสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2524.
- สมหวัง คุรุรัตน์. การทำอุปกรณ์การสอนอย่างง่ายภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- สรราชัย ศรีสุข. เปรียบเทียบองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์โดยการใช้กิจกรรมเกมนิทานและปริศนาคำทายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

- Keeney, M. Louise. "An Investigation of What Intermediate Grade Children Say about the Writing of Stories," Dissertation Abstracts International. 36 : 5802-A; March, 1976.
- Kinder, James. "Audio-Visual Materials and Techniques", New York: Book Company, 1950.
- Levition, Eli L., "Cartoon Character" in Animation Art in the Commercial Film. New York : Reinhild Publishing Corporation, 1960.
- Lowrey, E.B. And B.L. Eleanor "The Effects of Four Drill and Praticce Times Unit on the Decording Performances of Students with Specific Learning Disabilities," Dissertation Abstracts International. 39 : 817-A; August, 1978.
- McElwee, Gregory W. "Systematic Instruction in Proofreading for Spelling and Its Effects on Fourth and Sixth Grade Composition," Dissertation Abstracts International. 12 : 7031-A; June, 1975.
- Sand, Lester B. "Audio-Visual Procedures in Teaching. New York : The Ronald Press Company, 1956.
- St. Romain, Madeleine. Duvic "A Study of Differences in Creative Writing of Children under Varying Stimuli," Dissertation Abstracts. 36 : 244; July, 1975.
- Torrance, Paul. E. Education and The Creative Potential. Minnerpolis: The University of Minnesota Press, 1963.
- Williamson, J.R. Wimleish. "A Study of Three Motivational Techniques for Creative Writing," Dissertation Abstracts. 33 : 3490; January, 1973.

ពាក្យស្នើសុំ

ภาคผนวก ก

**ผลการวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
คะแนนการเขียนแบบสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลอง**

แบบทดสอบความสามารถในการเขียนแบบสร้างสรรค์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบความสามารถในการเขียนแบบสร้างสรรค์ในด้านการเขียนคำ การเขียนวลีและประโยค การเขียนข้อความ และการเขียนเรื่อง จำนวน 12 ข้อ โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดศรีเอี่ยม เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ Coefficient alpha (Mehrens and Lehmann, 1978) ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

แบบทดสอบ	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
การเขียนคำ	3	.9231
การเขียนวลีและประโยค	3	.7778
การเขียนข้อความ	3	.9243
การเขียนเรื่อง	3	.9308
รวมจำนวนแบบทดสอบ ทั้งฉบับ	12	.8970

ตาราง 6 คะแนนการเขียนแบบสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 (ภาพการ์ตูน) และกลุ่มทดลองที่ 2 (ภาพเหมือน)

นักเรียน คนที่	คะแนนการเขียนแบบสร้างสรรค์ ของกลุ่มทดลองที่ 1 ภาพการ์ตูน			นักเรียน คนที่	คะแนนการเขียนแบบสร้างสรรค์ ของกลุ่มทดลองที่ 2 ภาพเหมือน		
	ก่อนการทดลอง (72 คะแนน)	หลังการทดลอง (72 คะแนน)	ผลต่าง ของคะแนน		ก่อนการทดลอง (72 คะแนน)	หลังการทดลอง (72 คะแนน)	ผลต่าง ของคะแนน
1	50	60	10	1	35	44	9
2	48	55	7	2	44	48	4
3	44	52	8	3	33	39	6
4	42	60	18	4	44	50	6
5	48	57	9	5	42	50	8
6	47	55	8	6	26	33	7
7	43	52	9	7	46	51	5
8	39	46	7	8	32	40	8
9	49	54	5	9	42	49	7
10	41	47	6	10	30	41	11
11	51	58	7	11	15	22	7
12	49	62	13	12	14	21	7
13	32	48	16	13	44	50	6
14	36	50	14	14	47	51	4
15	43	56	13	15	39	47	8
16	37	44	7	16	33	45	12

ตาราง 6 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนการเขียนแบบสร้างสรรค์ ของกลุ่มทดลองที่ 1 ภาพการ์ตูน			นักเรียน คนที่	คะแนนการเขียนแบบสร้างสรรค์ ของกลุ่มทดลองที่ 2 ภาพเหมือน		
	ก่อนการทดลอง (72 คะแนน)	หลังการทดลอง (72 คะแนน)	ผลต่าง ของคะแนน		ก่อนการทดลอง (72 คะแนน)	หลังการทดลอง (72 คะแนน)	ผลต่าง ของคะแนน
	17	48	59		11	17	41
18	38	43	5	18	37	46	9
19	47	53	6	19	42	50	8
20	42	54	12	20	41	49	8
21	39	47	8	21	44	50	6
22	32	46	14	22	43	51	8
23	32	42	10	23	39	45	6
24	54	60	6	24	48	52	4
25	40	50	10	25	39	44	5
26	37	45	8	26	39	45	6
27	41	60	19	27	42	49	7
28	43	64	21	28	39	45	6
29	38	50	12	29	36	45	9
30	35	52	17	30	35	42	7
รวม	1,265	1,581	316	รวม	1,131	1,344	213
เฉลี่ย	42.17	52.7	10.50	เฉลี่ย	37.7	44.8	7.11

ภาคผนวก ข

แผนการสอนการเขียนแบบสร้างสรรค์ โดยการใช้สื่อภาพการ์ตูน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 1 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 1 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากของคุณยาย

ความคิดรวบยอด

การอ่านใจเป็นทักษะการอ่าน ซึ่งผู้อ่านต้องรู้ความหมายของคำก่อน จึงจะเกิดความเข้าใจและจับใจความของเรื่องได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้
2. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. อภิปรายข้อคิดจากเรื่องได้
4. อ่านออกเสียงเนื้อเรื่องในบทเรียนได้
5. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. เนื้อเรื่อง เขียนหมากของคุณยาย
3. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงวันปีใหม่ และฝึกนักเรียนร้องพร้อม ๆ กัน เมื่อร้องเพลงจบ ครูแนะนำนักเรียนว่า เรื่องที่จะเรียนต่อไป เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในช่วงวันสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่

ขั้นสอน

1. ครูติดบัตรคำใหม่ในบทเรียน 8 คำ มีคำว่า คดเคี้ยว เขียนหมาก เตี้ยว ตะกร้อ พับรวบรวม รูป เรือใบ นักเรียนฝึกอ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนและให้ค้นคว้าความหมายของคำ

2. ให้นักเรียนอ่านในใจ เรื่อง เขียนหมากของคุณยาย หน้า 16-17 ตั้งแต่ "น้ำหวานเสร็จหรือยังลูก" จนถึง "เดี๋ยวทุกคนจะรอ" พอบอก จากนั้นร่วมกันบอกใจความสำคัญของเรื่อง และอภิปรายข้อคิดจากเรื่อง
3. ครูให้นักเรียนดูภาพการ์ตูนที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง และให้นักเรียนฝึกเขียนเรื่องจากภาพ

ขั้นสรุปและประเมินผล

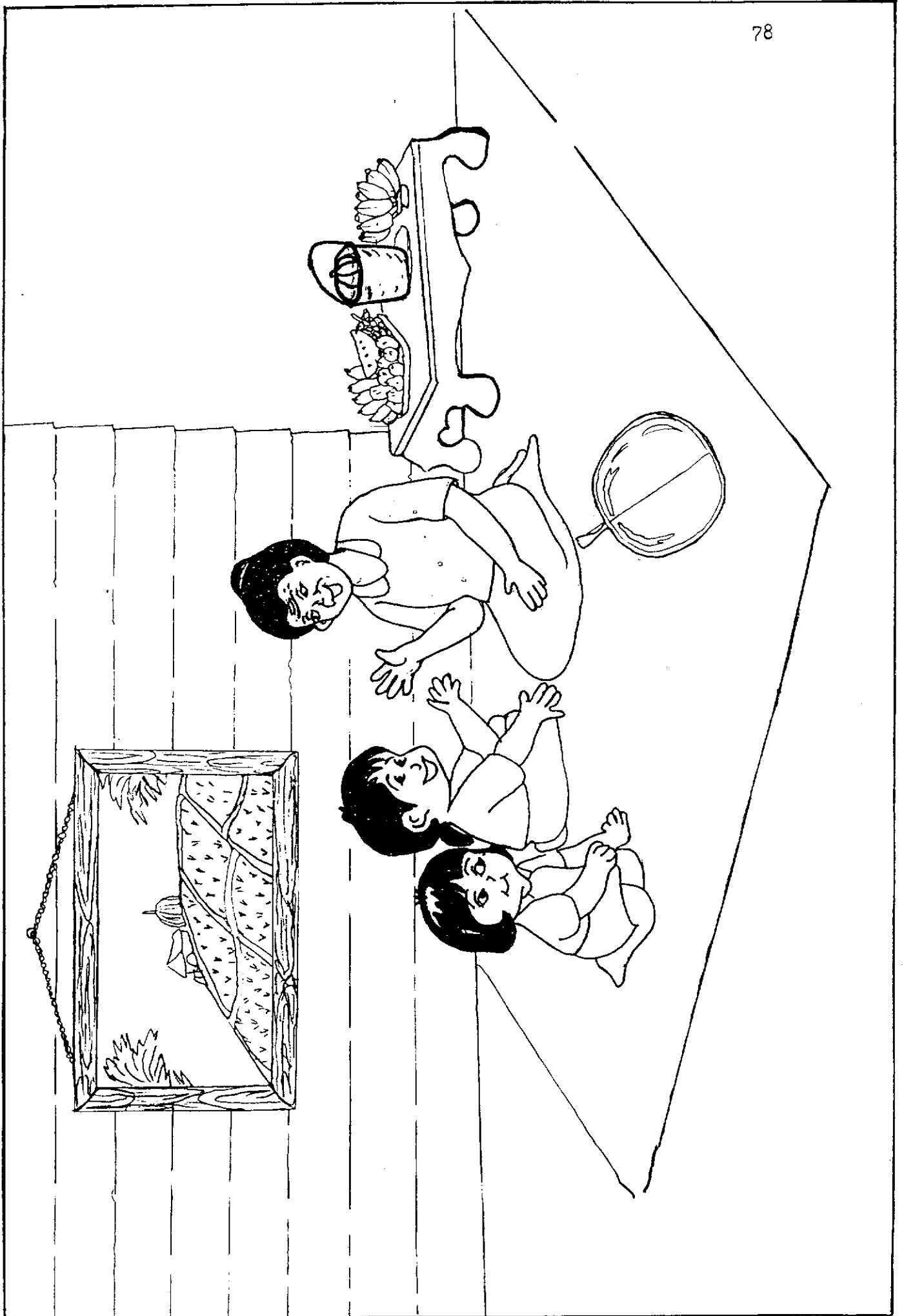
นักเรียนช่วยกันอภิปรายข้อคิดจากเรื่อง และเขียนเรื่องเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จากสื่อที่เป็นภาพการ์ตูน

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
3. สื่อที่เป็นภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียน
2. สังเกตการอภิปราย
3. ตรวจงานเขียนเรื่องจากภาพ

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 2 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 2 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคูดยาย

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจเป็นทักษะการอ่าน ซึ่งผู้อ่านต้องรู้ความหมายของคำก่อนจึงจะเกิดความเข้าใจ และจับใจความสำคัญของเรื่องได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้
2. อ่านในใจแล้วตอบคำถาม ลำดับเหตุการณ์และจับใจความของเรื่องที่ได้
3. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. บทเรียน เรื่อง เขียนหมากคูดยาย
3. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนดูรูปภาพทิวทัศน์ชนบท และช่วยกันบรรยายภาพว่ามีรูปอะไรบ้าง

ขั้นสอน

1. ฝึกอ่านคำใหม่ในบทเรียน จำนวน 28 คำ มีคำว่า ศูนย์ พิเศษ ค้างคิง นานา สรรหา ชมนาค พุททชาติ เขียวกระแต กรรมธิการ สัตสวน จอกแทน ซ้อน พลับพลึง โกงสน ตู๊กตา ขึ้น ดันน้ำทร ห้อย ระย้า โหน ภาพยนตร์ นอกชาน ท้องเสีย นายแพทย์ จลอง นางพยาบาล ขึ้น และปกติ ครูอธิบายความหมายและให้คัดลงในสมุด

2. อ่านในใจ บทเรียนเรื่องเขียนหมากคูดขยายตั้งแต่ หน้า 17 ตามบทในวันหยุด ถึง หน้า 20 ลูกหลานมีความห่วงใย จากนั้นครูซักถามความเข้าใจ ให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์และบอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
3. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูน

ขั้นสรุปและประเมินผล

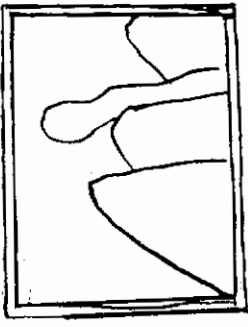
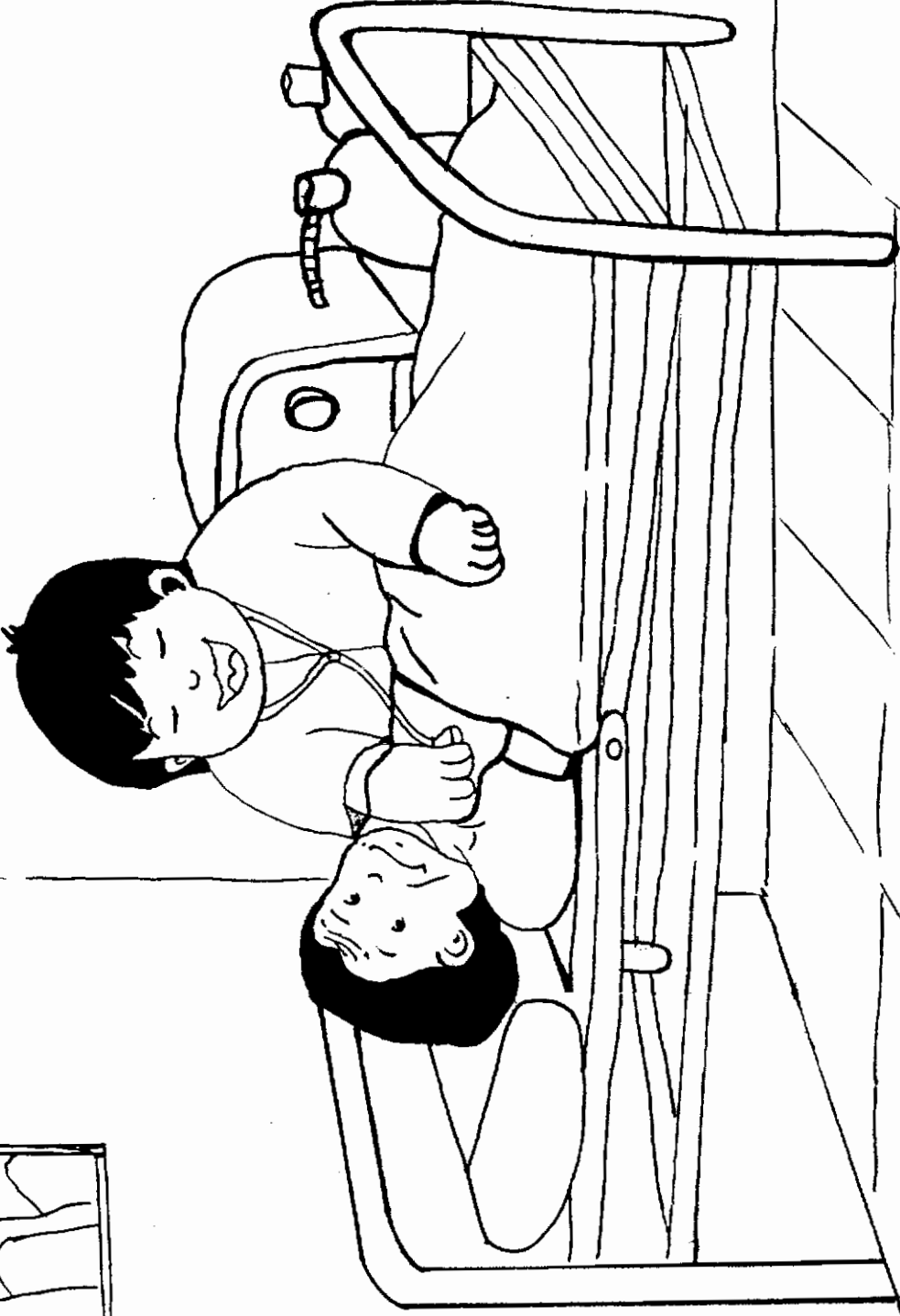
1. ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งอธิบายความหมาย
2. ทานแบบฝึกหัดตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
3. รูปภาพวิถีทัศน์ในชนบท
4. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ในบทเรียน
2. ตรวจสอบการเขียนคำใหม่ในบทเรียน
3. สังเกตการอ่านในใจเนื้อเรื่องจากบทเรียนและการบอกใจความสำคัญของเรื่อง
4. ตรวจสอบทานแบบฝึกหัดตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
5. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 3 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 3 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคูดยาย

ความคิดรวบยอด

การมีสมาธิในการอ่านทำให้สามารถจับใจความของเรื่องได้อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้
2. บอกใจความสำคัญของเรื่องได้อ่านได้
3. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. คำยากในบทเรียน
3. บทเรียนเรื่องเขียนหมากคูดยาย
4. เขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

เปิดแถบบันทึกเสียงเพลงทุ่งแสงตะวัน ให้นักเรียนฝึกร้องตามและช่วยกันบอกใจความสำคัญของเพลง ซึ่งมีเนื้อเพลง ดังนี้

"เราตัดกัน เจอะเจอกัน ไปด้วยกัน ตามหาความฝันอันรื่นรมย์ แอบบินตามนกบิน
แอบปลอมเป็นก้อนหิน แผลงร่างเป็นแมลงจิ้งก่จะจัน ถ้าอยากจะเป็นก็บิน แต่เราต้องมีพลัง ต้องเสริม
กำลังด้วยการร้องเพลง

เด็กชนจนเหวดตา บนฟ้ายังมีกลุ่มใจ สองดาวประกายสดใสไว้ในใจเด็ก หากหัวใจยังงาม
ตราบนฟ้าครามยังดี เรามี...ทุ่งแสงตะวัน คำคืนผลิดาว เช้าตะวัน ตราบนครโลกมีคนหวานฝัน
ดาวสดใสเด็กสวยงาม

ข้อเสนอ

1. ทบทวนเนื้อเรื่องเดิมของบทเรียนเขียนหมากคูดขยาย
2. ฝึกอ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียน 27 คำ มีคำว่า ระเบียบง เสื่อ ขวคโหล ดอก เตี้ย ตลับ เถา ยาพอย ขมื่น ดินสอพอง เครื่องสำอาง กานพลู เคี้ยว เครื่องเทศ ยามม สีมั้ง รีมฝีบาก รูป สามเหลี่ยม พับ ครก ต่ำ พิมพ์
3. ฝึกอ่านคำยากในบทเรียนจากแบบฝึกอ่านหน้า 25 มีความว่า กรรมการ โจทย์เลข เฉพาะ ชมนาค ญาติพี่น้อง ตลับ บรรยากาศ พระพุทธมณฑล พระศรีรัตนตรัย พิเศษ ภาพยนตร์ โรงพยาบาล ศูนย์รวม เสร็จ สดางค์
4. นักเรียนฝึกอ่านในใจและจับใจความสำคัญของเรื่องเขียนหมากคูดขยาย ตั้งแต่หน้า 20 นี้หวนอยู่กับที่ ๆ จนถึงหน้า 22 คมแก้วเวียนศีรษะ ซึ่งครูจะจับเวลาให้อ่านภายใน 5 นาที
5. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องตอนเดิมอีกครั้งหนึ่ง โดยครูลดเวลาลงมาให้เหลือเพียง 3 นาที จากนั้นตอบคำถามและช่วยกันลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน
6. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูน

ขั้นสรุปและประเมินผล

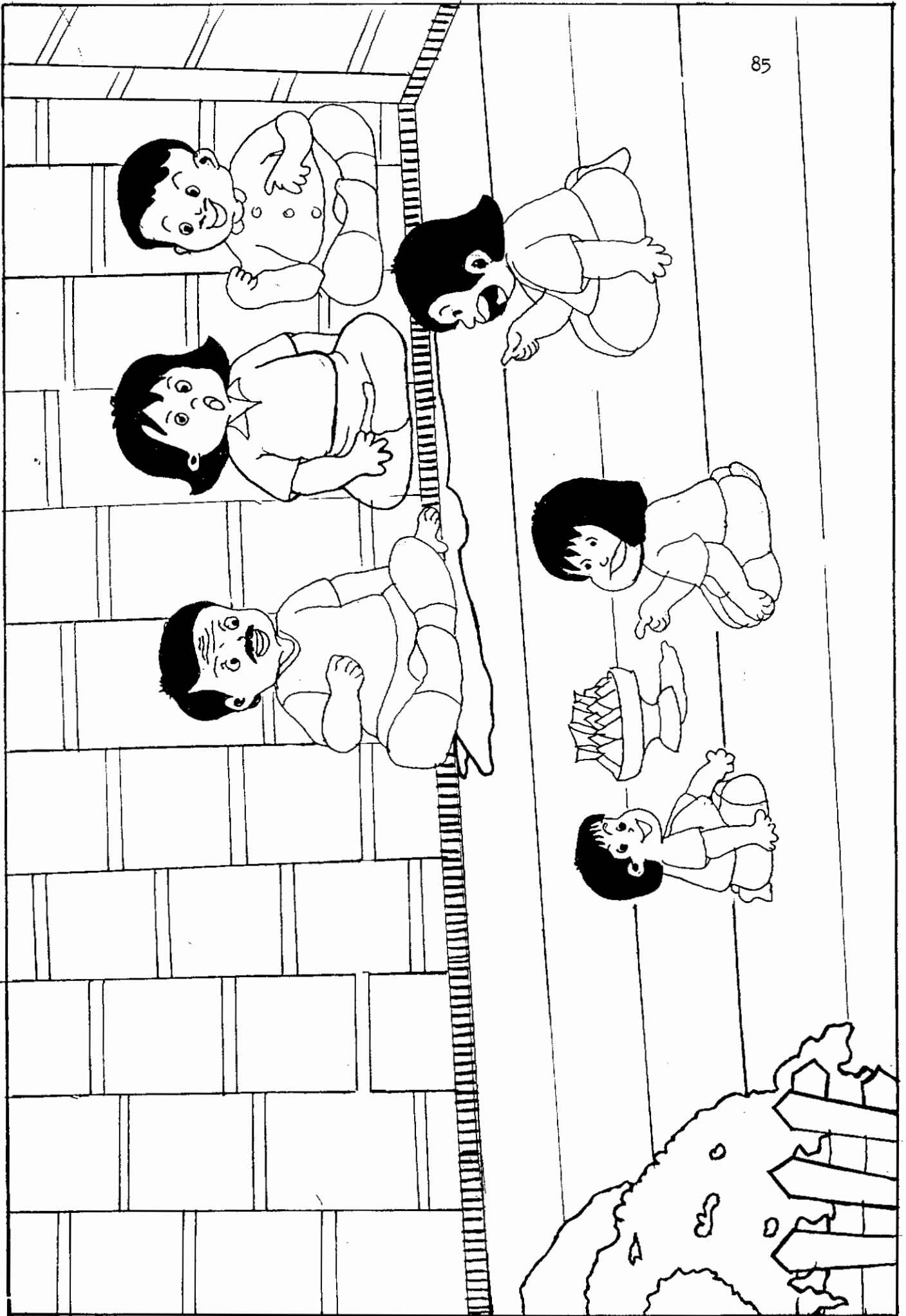
1. ให้นักเรียนอ่านคำยากพร้อม ๆ กัน
2. ทานแบบฝึกหัดตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. แลบบันทึกเสียง
2. บัตรคำใหม่ในบทเรียน
3. บัตรคำยากในบทเรียน
4. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
5. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่และคำยากในบทเรียน
2. ตรวจสอบการเขียนคำใหม่ในบทเรียน
3. สังเกตการบอกรายความสำคัญของเรื่อง
4. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 4 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 4 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคูดยาย

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจแล้ววิเคราะห์โครงเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง จะทำให้เข้าใจและจับใจความของเรื่องได้ถูกต้องตามจุดประสงค์ของผู้เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้
2. เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
3. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านตามลำดับแผนภาพโครงเรื่องได้
4. เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือนและเขียนขยายความได้

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. บทเรียนเรื่องเขียนหมากคูดยาย
3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
4. การเขียนขยายความจากแผนภาพโครงเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเล่านิทานเรื่องทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่วให้นักเรียนฟัง ซึ่งมีเนื้อเรื่องว่า

"มดตัวหนึ่งกระหายน้ำมาก จึงเดินลงไปกินน้ำในลำธาร กระแสน้ำได้พัดพามันออกไปจากฝั่ง นกเขาเห็นมดจะจมน้ำตายจึงหักกิ่งไม้เล็ก ๆ โยนลงไปบนน้ำ มดเกาะกิ่งไม้ได้จึงรอดพ้นจากความตาย

ต่อมาวันหนึ่ง นายพรานกำลังใช้แร้วดักจับนกเขา มดเห็นดังนั้นจึงต้อนนายพรานที่เข้าทำให้นายพรานเจ็บปวดจนต้องทิ้งแร้วลง นกเขาได้ยินจึงบินหนีไป"

2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทเรียนเรื่อง สัตว์ของเอก หน้า 33 ตั้งแต่ "คุณย่าครับ" ถึงหน้า 34 "เอกให้สัตวากับปู่และย่า" โดยให้อ่านออกเสียงเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล ให้นักเรียนอ่านผิดครูช่วยแก้ไข จากนั้นร่วมกันบอกใจความสำคัญของเรื่องและอภิปรายข้อคิดจากเรื่อง
3. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพการ์ตูนที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง และให้นักเรียนฝึกเขียนเรื่องจากภาพ

ขั้นสรุปและประเมินผล

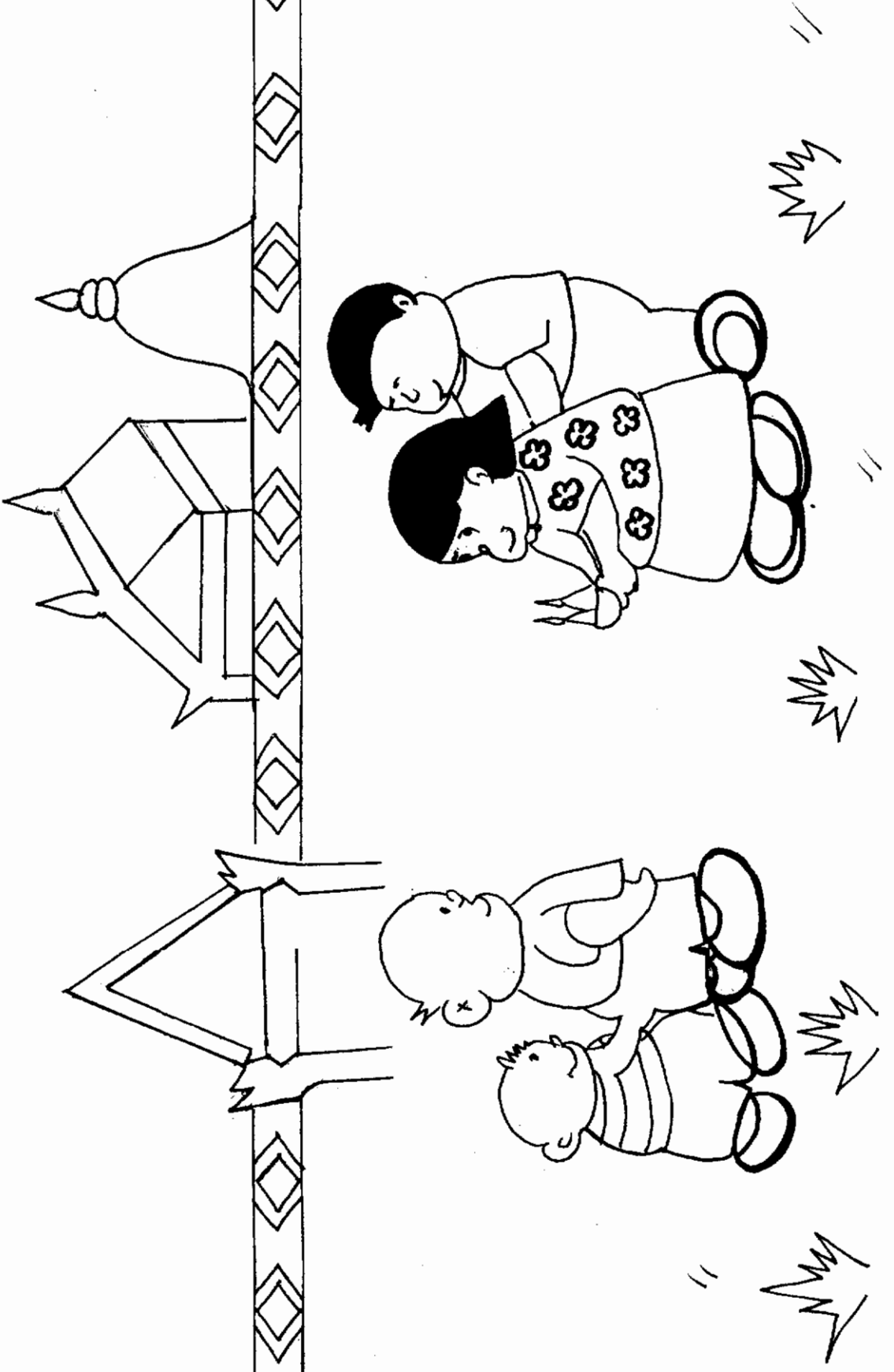
1. ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำพร้อมทั้งอธิบายความหมาย
2. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. แบบฝึกอ่าน
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
4. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ในบทเรียนและแบบฝึกอ่าน
2. สังเกตการอ่านออกเสียงเนื้อเรื่องจากบทเรียน และการบอกใจความสำคัญของเรื่อง
3. ตรวจการเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 5 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 5 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคุดขยาย

ความคิดรวบยอด

คำในภาษาไทยบางคำจัดเป็นคำยากที่ต้องระมัดระวังในการอ่าน การเขียนให้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำยากได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเขียนคำยากได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูนโดยนำคำยากไปใช้ประกอบการเขียนได้

เนื้อหา

1. คำยากในบทเรียน
2. การเขียนบรรยายรูปภาพการ์ตูนโดยใช้คำยากประกอบการเขียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

เปิดแถบบันทึกเสียงเพลงอุทยานดอกไม้ ให้นักเรียนฝึกร้องตาม เนื้อเพลงอุทยานดอกไม้มีดังนี้

"ชมพอกาษาจากพี่ กุหลาบราตรีพยอมอังกาบทั้งกรรณิการ์ ลำดวนนมแมวซ่อนกลิ่นยี่ไรชงรค
มณฑา สายหยุดเฟื่องฟ้า ชบาและสร้อยทอง

บานบุรียี่สุนขจร ประดู่พุดซ้อนพลับพลึงหงอนไก่พิกุลชวมอง งามทานตะวันรักเร่กาหลง
ประยงค์พวงทอง บานชื่นสุขสองพุทธชาติสะอาดแซม

พิศพวงชมพู กระดังงาเลื้อยเคียงคู่กุศดสวยแฉล้ม รสสุคนธ์ บุนนาคนางแย้มสารภีที่ดูใจ

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายลักษณะของคำที่สัมผัสคล้องจองกัน
2. ดัดแผนภูมิบทร้อยกรอง ชื่อดอกไม้ซึ่งมีเนื้อความดังนี้

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 6 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 6 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากจุกขยาย

ความคิดรวบยอด

การอ่านคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต การใช้คำที่มีทัณฑฆาต คำที่สะกดในแม่ กค คำที่มีอักษรควบ เป็นทักษะที่ต้องฝึกปฏิบัติ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนตัวสะกดที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตได้
 2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่สะกดในมาตราแม่กคที่ไม่ตรงตัวสะกดได้
 3. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่มีอักษรควบได้
- นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูนด้วยคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตอย่างน้อย 10 คำ

เนื้อหา

1. คำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต
2. คำที่สะกดด้วยแม่ กค ไม่ตรงตามมาตรา
3. คำควบกล้ำ
4. การเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มแข่งกันเขียนคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตมาให้มากที่สุด และเขียนให้ถูกต้องภายในเวลา 3 นาที

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายหลักการอ่านและเขียนคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกับ ยกตัวอย่างคำและฝึกนักเรียนอ่านคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตจากแบบฝึกอ่านในแบบเรียนภาษาไทยหน้า 26

2. ฝึกอ่านคำที่มีตัวสะกดมาตราแม่กด และคำควบกล้ำ จากแบบฝึกอ่านในแบบเรียนภาษาไทย หน้า 26-27

3. ครูชูบัตรคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต คำที่สะกดด้วยแม่กด และคำควบกล้ำให้นักเรียนฝึกอ่านและเขียนลงในสมุด

ขั้นสรุปและประเมินผล

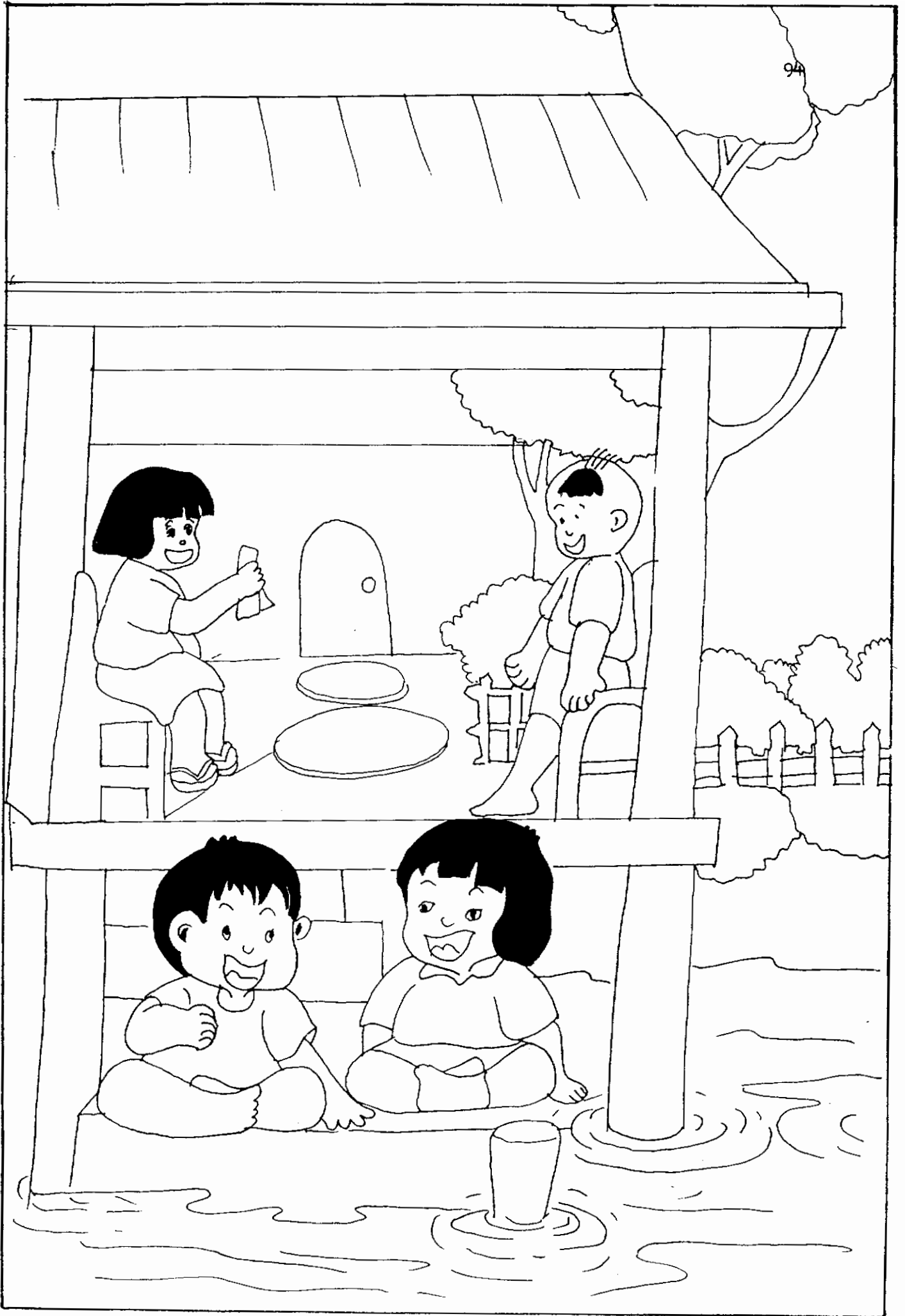
1. เขียนตามคำบอก คำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต คำที่สะกดด้วยแม่กด และคำควบกล้ำ
2. ครูกำหนดคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต คำที่สะกดด้วยแม่กด และคำควบกล้ำบางคำให้นักเรียนนำไปเขียนเรื่องประกอบรูปภาพการ์ตูน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต
2. บัตรคำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกด แม่กด ไม่ตรงตามมาตรา
3. บัตรคำควบกล้ำ
4. แบบเรียนภาษาไทย
5. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต คำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่กด และคำควบกล้ำ
2. ตรวจสอบการเขียนคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต คำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่กด และคำควบกล้ำ
3. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 7 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 7 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากจุกขยาย

ความคิดรวบยอด

การเขียนประโยคแสดงความต้องการ เป็นความสามารถที่นำไปใช้ในการติดต่อสื่อสาร
หาผู้อื่นได้รับรู้ ซึ่งสามารถฝึกทักษะทางด้านนี้ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกลักษณะของประโยคแสดงความต้องการได้
2. แต่งประโยคแสดงความต้องการได้
3. เขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูนโดยใช้ประโยคแสดงความต้องการได้

เนื้อหา

1. ประโยคแสดงความต้องการ
2. การเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูนโดยใช้ประโยคแสดงความต้องการ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลง "อยากเป็นอะไร" พร้อม ๆ กัน ซึ่งขึ้นต้นเนื้อเพลงว่า

"หนูจำหนู เมื่อหนูโตขึ้น หนูอยากเป็นอะไร?"

เมื่อครูชี้ไปที่นักเรียนคนใด คนนั้นต้องตอบ แล้วจึงร้องเพลงต่อไป

ขั้นสอน

1. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของประโยคแสดงความต้องการ ครูอธิบายเพิ่มเติม
2. ครูยกตัวอย่างคำที่แสดงความต้องการ ซึ่งได้แก่ คำว่า อยาก ต้องการ บรรารณา

ประสงค์ แล้วยกตัวอย่างการใช้คำในประโยค

3. ศึกษาลักษณะประโยคแสดงความต้องการจากแบบฝึกในแบบเรียนภาษาไทย หน้า 27 และฝึกแต่งประโยคแสดงความต้องการปากเปล่าคนละ 1 ประโยค

ขั้นสรุปและประเมินผล

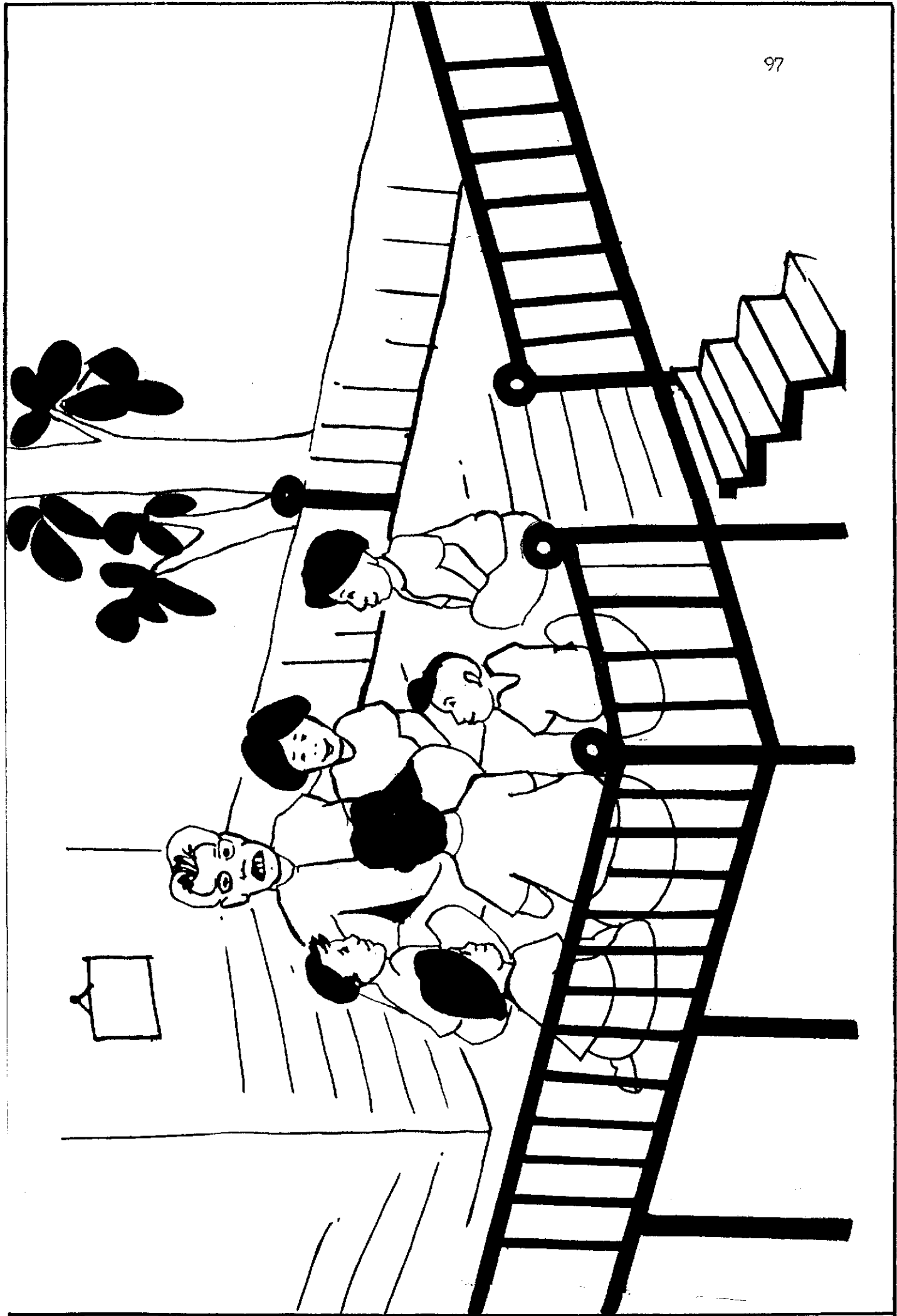
1. ฝึกเขียนประโยคแสดงความต้องการคนละ 5 ประโยค
2. เขียนเรื่องประกอบรูปภาพการ์ตูนโดยใช้ประโยคแสดงความต้องการในเรื่องที่เขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. เพลงหนอยากเป็นอะไร
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
5. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการสรุปลักษณะประโยคแสดงความต้องการ
2. สังเกตการแต่งประโยคแสดงความต้องการแบบปากเปล่า
3. ตรวจสอบการเขียนประโยคแสดงความต้องการ
4. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 8 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 8 บทที่ 11 เรื่อง เขียนพจนานุกรมขยาย

ความคิดรวบยอด

การใช้อักษรรูปและพ้องเสียงได้ถูกต้อง ผู้ใช้ควรมีความรู้และเข้าใจในความหมายของคำนั้นอย่างชัดเจน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกความหมายของคำพ้องรูปและพ้องเสียงได้
2. บอกลักษณะของคำพ้องรูปและพ้องเสียงได้
3. แต่งประโยคด้วยคำพ้องรูปและพ้องเสียงได้
4. เขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูนโดยใช้อักษรรูปและพ้องเสียงได้

เนื้อหา

1. คำพ้องรูป
2. คำพ้องเสียง
3. การเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

เปิดแถบบันทึกเสียงเพลงสาวตา-กลม ของเทียรี่ เมฆวัฒนาให้นักเรียนฟังและฝึกร้องตามเนื้อเพลงมีดังนี้

"สาวเธอได้งาน เมื่อได้งานก็ได้เงิน แต่ต้องไม่เงิน เวลาเมื่อเสียอ้าวจะเรียบสาวเธอทำงาน อยู่เมืองกรุงที่สูงใหญ่ อยู่กับสีและแสงไฟ ต้องนั่งตา-กลม เธอนั่ง ตาก-ลม ตา-กลม ตาก-ลม" (เนื้อร้องยังมีอีก แต่เปิดเสียงให้ฝึกร้อง และใช้ศึกษาเพียงเท่านี้)

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายความหมายของคำ "ตากลม" ว่าอ่านได้ 2 อย่างคือ อ่านว่า ตา-กลม หรือ

ตาก-ลม ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของคำ คำชนิดนี้เรียกว่าคำพ้องรูป ส่วนคำที่ออกเสียงเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน เรียกว่า คำพ้องเสียง

2. ครูเขียนประโยคที่มีคำพ้องเสียงและพ้องคำพ้องรูปลงบนกระดานดำ ดังนี้

ฉันไปอ่านหนังสือที่ห้องสมุด

พระสงฆ์ 9 รูป ฉันอาหารเพล

ปกติกัน ที่ลานบ้าน

ช่างตัดผมกันผมที่ท้ายซอย

ทหารก็ประชาชนไม่ทำให้เข้าไปในที่เกิดเหตุ

มีคบาคมือน้องฉัน

วัดนี้มีรอยพระบาทของพระพุทธเจ้า

ฉันมีเงิน 1 บาท

เราต้องพึ่งพาอาศัยกัน

ฝั่งต่อยชาวสวนลาไย

3. นักเรียนอ่านประโยคที่ครูเขียนบนกระดานดำ แล้วขีดเส้นใต้คำที่พ้องรูปวงกลมรอบคำที่พ้องเสียง

4. นักเรียนเขียนความหมายของคำพ้องรูป คำพ้องเสียง โดยเปิดหาความหมายจากพจนานุกรมและเขียนลงสมุด

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. นักเรียนแต่งประโยคจากคำพ้องรูป

ขอ (ไม้สำหรับเกี่ยวสิ่งของ)

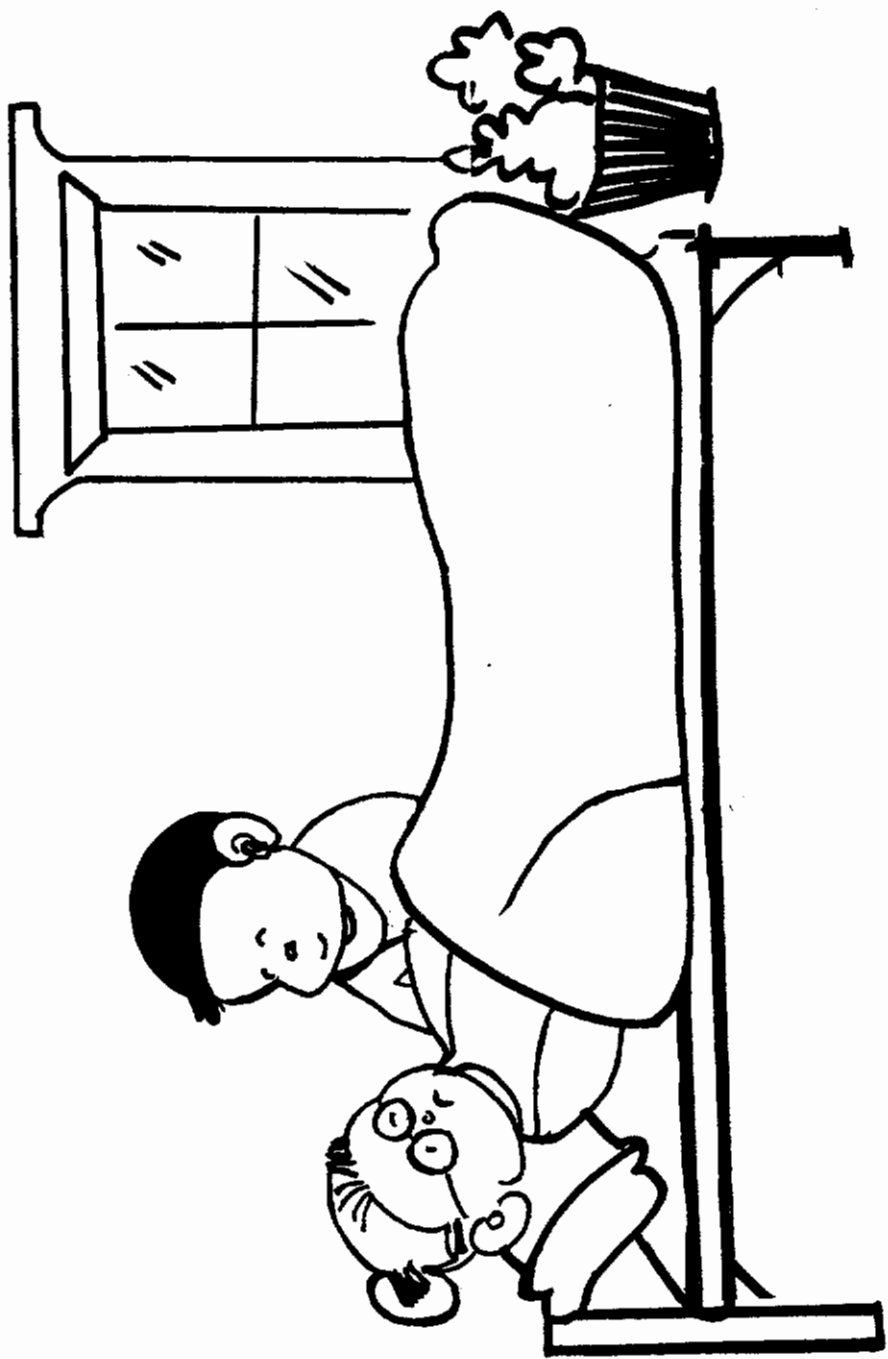
ขอ (วิงวอน)

รัก (ต้นไม้ออกกาใช้ร้อยอุบะ)

รัก (ชอบ ชื่นชมยินดี)

วัด (ข้างล่าง)

วัด (กิศำวัด)

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 9 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 9 บทที่ 11 เรื่อง เขียนพจนานุกรม

ความคิดรวบยอด

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนเกิดจินตนาการ สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์
ผสมผสานแนวคิดของตนเองเข้ากับเหตุการณ์ได้ดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อภิปรายและวิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องได้
2. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและลำดับเหตุการณ์ได้
3. เขียนสร้างสรรค์จากการดูรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. การเคารพและดูแลเอาใจใส่ต่อญาติผู้ใหญ่
2. การเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเล่าเรื่อง "วัลลี เด็กหญิงยอดกตัญญู" ให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนาซักถามความเข้าใจ
ของนักเรียนว่าเด็กหญิงวัลลีคืออย่างไร นักเรียนควรนำไปเป็นแบบอย่างใดอย่างไร

ขั้นสอน

1. ช่วยกันสรุปข้อคิดจากเรื่องที่ครูเล่า บนกระดานดำเป็นข้อ ๆ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายแนวคิดของเรื่อง และยกตัวอย่างประสบการณ์
3. ครูเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร : กำหนดตัวละคร

ที่ไหน : กำหนดสถานที่

เรื่อง : กำหนดเหตุการณ์

ผลของเหตุการณ์ : กำหนดผลและข้อสรุป

4. แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันคิดโครงเรื่องแล้วเขียนลงในแผนภาพโครงเรื่อง

ละคร : พ่อ แม่ ธิดา คุณตา คุณยาย ญาติพี่น้อง

สถานที่ : บ้านสวนของคุณตาคุณยาย

เหตุการณ์ : 1. พ่อ แม่ ธิดา ไปบ้านสวนของคุณตาคุณยาย

2. ธิดามีความสุขที่ได้มาพบคุณตาคุณยายและญาติ

3. ธิดาและญาติพี่น้องกราบขอพรปีใหม่กับญาติผู้ใหญ่ตาม

ลำดับอาวุโส

ผลของเหตุการณ์ : ญาติพี่น้องมีโอกาสพบปะกัน ทำให้เกิดความรักใคร่

กลมเกลียวทำให้เกิดความสุข

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. อภิปรายลักษณะการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

2. นักเรียนฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และรายละเอียดเพิ่มเติมตามจินตนาการของ

นักเรียน

3. เขียนเรื่องประกอบรูปภาพการ์ตูนตามจินตนาการ

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่องเล่า วัลลีเด็กหญิงยอดกตัญญู

2. ตัวอย่างแผนภาพโครงเรื่อง

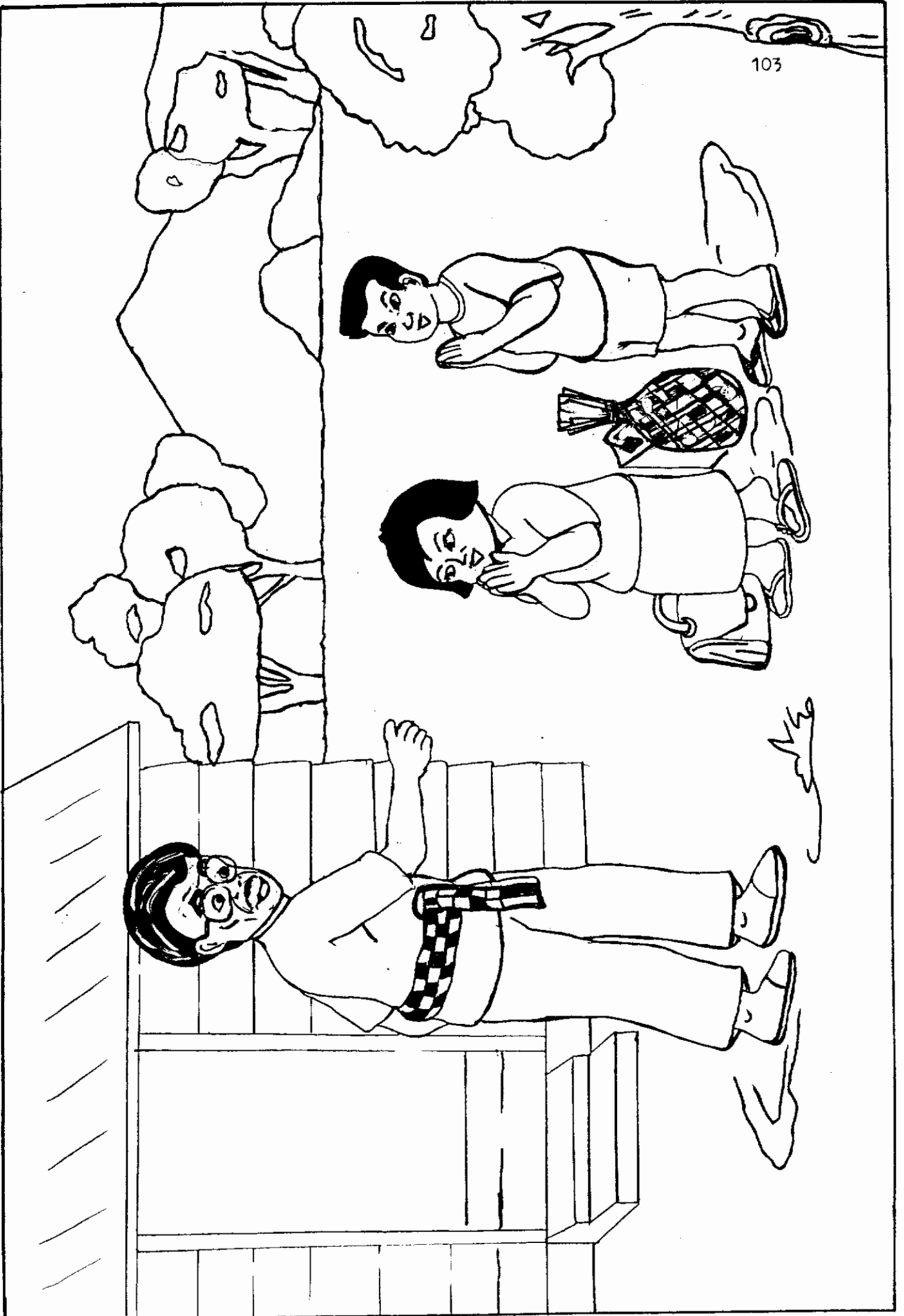
3. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายสรุปข้อคิดจากเรื่องที่ฟัง

2. สังเกตการลำดับเหตุการณ์ และเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

3. ตรวจสอบการเขียนจากการดูรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 10 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 10 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคูกุญาย

ความคิดรวบยอด

การเขียนตามคำบอกและหาความหมายจากพจนานุกรม เป็นการศึกษาทักษะทางการเขียนที่สำคัญ เพราะการเขียนจะดีและถูกต้องนั้น จำเป็นต้องรู้ความหมายของคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สามารถเขียนตามคำบอกได้
2. ปฏิบัติตนในการใช้พจนานุกรมได้ถูกต้อง
3. เขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. การเขียนตามคำบอก
2. การรวบรวมคำ และการใช้พจนานุกรม
3. การเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเล่านิทานเรื่อง จ้อนผู้เมตตา เนื้อเรื่องกล่าวว่

"จ้อนเป็นลูกช้างที่มีน้ำใจดี ชอบช่วยเหลือสัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยากอยู่เสมอ วันหนึ่งจ้อนหลงเข้าไปในป่า หาทางกลับฝูงไม่ได้ สัตว์ต่าง ๆ ในป่าจึงช่วยบอกทาง จนจ้อนกลับเข้าฝูงได้อย่างปลอดภัย"

เมื่อครูเล่าจบให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องย้อนกลับ

ขั้นสอน

1. ครูเขียนคำใหม่ คำยาก คำควบกล้ำ และคำที่ใช้เครื่องหมายทัณฑฆาตให้นักเรียนดูบนกระดานดำ จากนั้นจึงลบออก แล้วให้นักเรียนเขียนตามคำบอก

2. ครูกำหนดคำยาก 20 คำ ให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมหาความหมายและนำคำมา
เรียงใหม่ให้ถูกต้องตามลำดับของตัวอักษร

ขั้นสรุปและประเมินผล

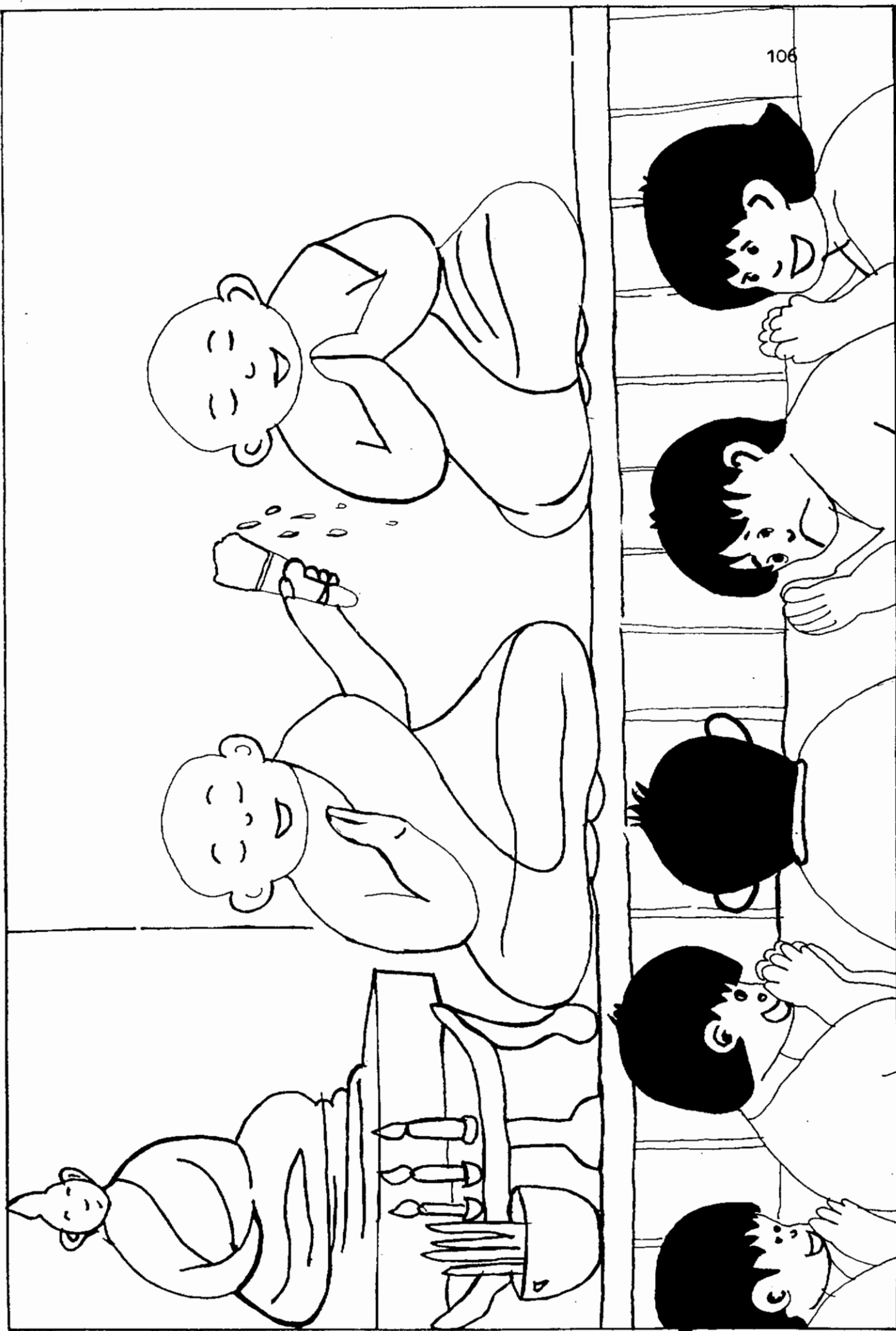
1. ให้นักเรียนเล่าตามคำบอก จำนวน 5 คำ และเรียงลำดับคำใหม่ให้ถูกต้องตามหลักการ
ใช้ในพจนานุกรม
2. ครูเล่าเรื่องประกอบรูปภาพการ์ตูน นักเรียนฟังและเขียนเรื่องเองตามเค้าโครงเรื่อง
ที่ครูเล่าให้ฟัง

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่องจ๋อนผู้เมตตา
2. บัตรคำยาก
3. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบการเขียนคำตามคำบอก
2. ตรวจสอบการรวบรวมถ้อยคำ
3. สังเกตการใช้พจนานุกรม
4. ตรวจสอบการเขียนเรื่องประกอบรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 11 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 11 บทที่ 11 เรื่อง เขียนพจนานุกรม

ความคิดรวบยอด

การเขียนตามคำบอกและหาความหมายจากพจนานุกรม เป็นการฝึกทักษะทางการเขียนที่สำคัญ เพราะการเขียนจะดีและถูกต้องนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้ความหมายของคำนั้น ๆ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สามารถเขียนตามคำบอกได้
2. ปฏิบัติตนในการใช้พจนานุกรมได้ถูกต้อง
3. เขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. การเขียนตามคำบอก
2. การรวบรวมคำ และการใช้พจนานุกรม
3. การเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ผลัดกันเล่นเกม "ชื่อของ" โดยกลุ่มที่ 1 จะส่งตัวแทน 1 คน เดินไปยังกลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 2 ร้องพร้อม ๆ กันว่า

ตัวแทนกลุ่ม 1 จะพูดว่า "มาชื่อ..." โดยบอกชื่อคำที่มีเครื่องหมายทัณฑ์มาดก้ากับ 1 คำ กลุ่มที่ 2 ต้องช่วยกันเขียนคำนั้น ส่งให้ตัวแทนกลุ่ม 1 จากนั้นจึงส่งตัวแทน 1 คน ไปยังกลุ่มที่ 1 บ้าง และเล่นในลักษณะเดียวกัน เมื่อครบ 3 ครั้ง จึงนำคำที่แต่ละกลุ่มได้รับไปส่งครู

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในใจเรื่องต่าง ๆ จากแบบฝึกอ่านของแบบเรียนภาษาไทย หน้า 24-27 ภายเป็นเวลา 7 นาที จากนั้นครูให้นักเรียนเขียนตามคำบอก 20 คำ

2. ฝึกทำพจนานุกรมโดยนำคำใหม่และคำยากจากบทเรียน มา 15 คำให้นักเรียนค้นหาความหมายและเรียงลำดับตัวอักษรให้ถูกต้อง

ขั้นสรุปและประเมินผล

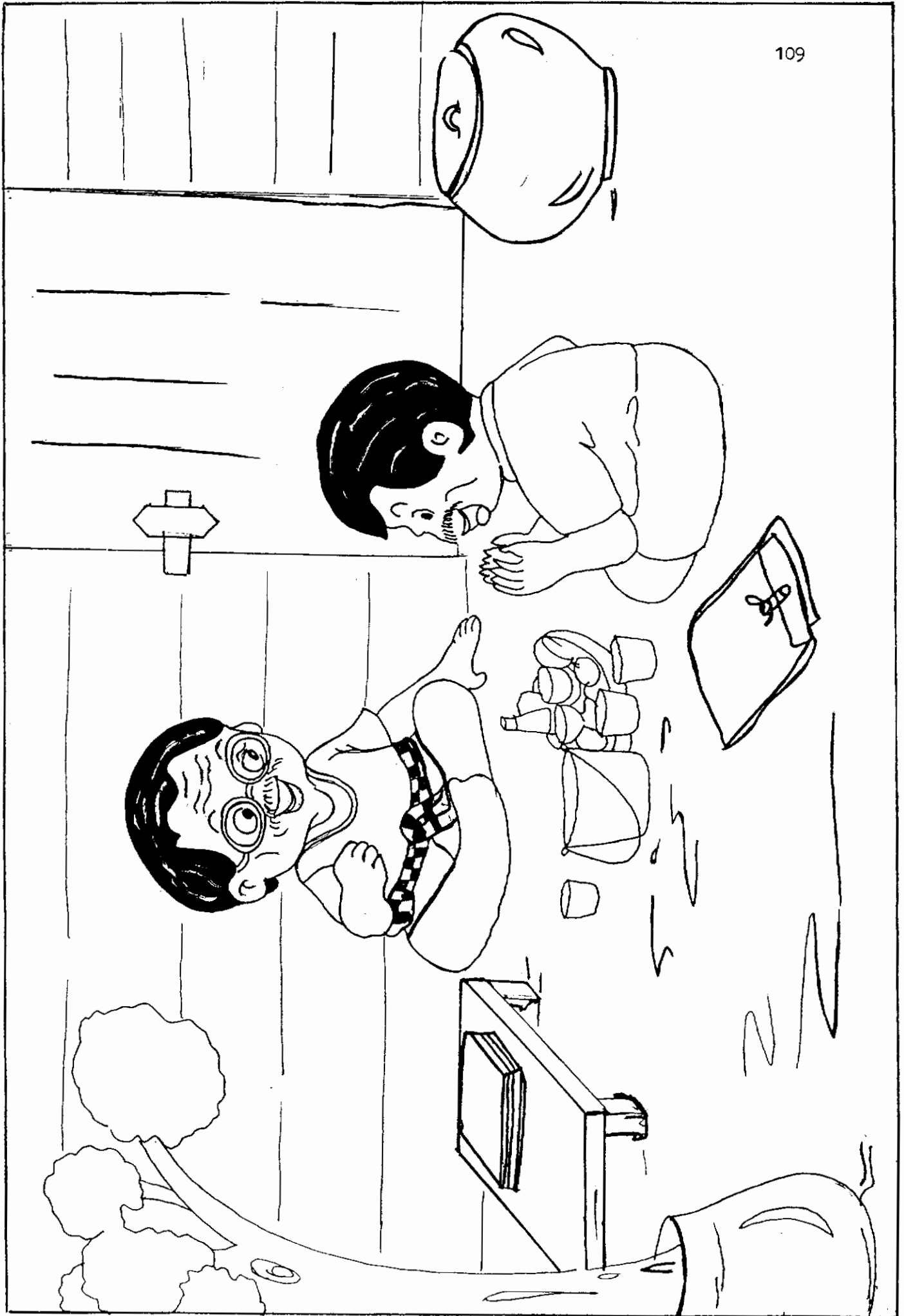
1. ช่วยกันสรุปลักษณะของการเรียบเรียงคำตามหลักการใช้พจนานุกรม
2. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูนโดยใช้คำยากและคำใหม่ในบทเรียนมาใช้ในการเขียนเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. เกมชื่อของ
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
3. พจนานุกรม บทานุกรมฉบับนักเรียน
4. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. ตรวจคำที่นักเรียนเล่นเกมชื่อของ
2. ตรวจคำที่นักเรียนเขียนตามคำบอก
3. ตรวจการเรียบเรียงคำตามหลักการใช้พจนานุกรม
4. ตรวจการเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 12 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 12 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคุดยาย

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมาย และจับใจความของเนื้อเรื่องได้
ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนบทร้อยกรองดอกไม้ได้
2. เขียนคำสัมผัสคล้องจองได้
3. เขียนคำที่มีสัมผัสคล้องจองจากการดูรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. คำสัมผัสคล้องจอง
2. บทร้อยกรองดอกไม้ ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
3. การเขียนคำสัมผัสคล้องจองจากการดูรูปภาพการ์ตูน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

บททวนเพลงอุทยานดอกไม้ ผีร้องพร้อม ๆ กัน จากนั้นแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม
ส่งตัวแทนออกมาเขียนชื่อดอกไม้ ซึ่งสัมผัสคล้องจองกับคำที่กำหนด เช่น ครูกำหนดชื่อดอกไม้ว่า
"ชบา" นักเรียนต้องเขียนชื่อดอกไม้ที่คล้องจองกัน เช่น จาปา กระฉิกการ์ กระดิงงา เป็นต้น
งานอุบลปนจันทร์ระห่อ ผีเสื้อแตกกอพร้อมเล็บมีนางพุดตานกลั้วยไม้ ดาวเรืองอัญชัญ
ยี่สุนหุบลลิวัลย์แลวิล รุช่อไสวเร้าใจในอุทยาน

ขั้นสอน

1. นักเรียนฝึกอ่านคำยากในบทเรียนจากบัตรคำ ซึ่งมีคำว่า โจทย์เลข เฉพาะ ชมนาค

ญาติพี่น้อง ตลับ บรรยายาศ เสรีจ กรรณิการ์ พระพุทธมณต์ พระศรีรัตนตรัย ภาพยนตร์ โรงพยาบาล
ศูนย์รวม และสต่างค์

2. ครูอธิบายวิธีการอ่านออกเสียงคำยาก และวิธีการเขียนคำอ่านของคำยากทีละคำ
3. อ่านเสริมบทเรียน เรื่องวันขึ้นปีใหม่ จากแบบฝึกการอ่านในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย

หน้า 29

ขั้นสรุปและประเมินผล

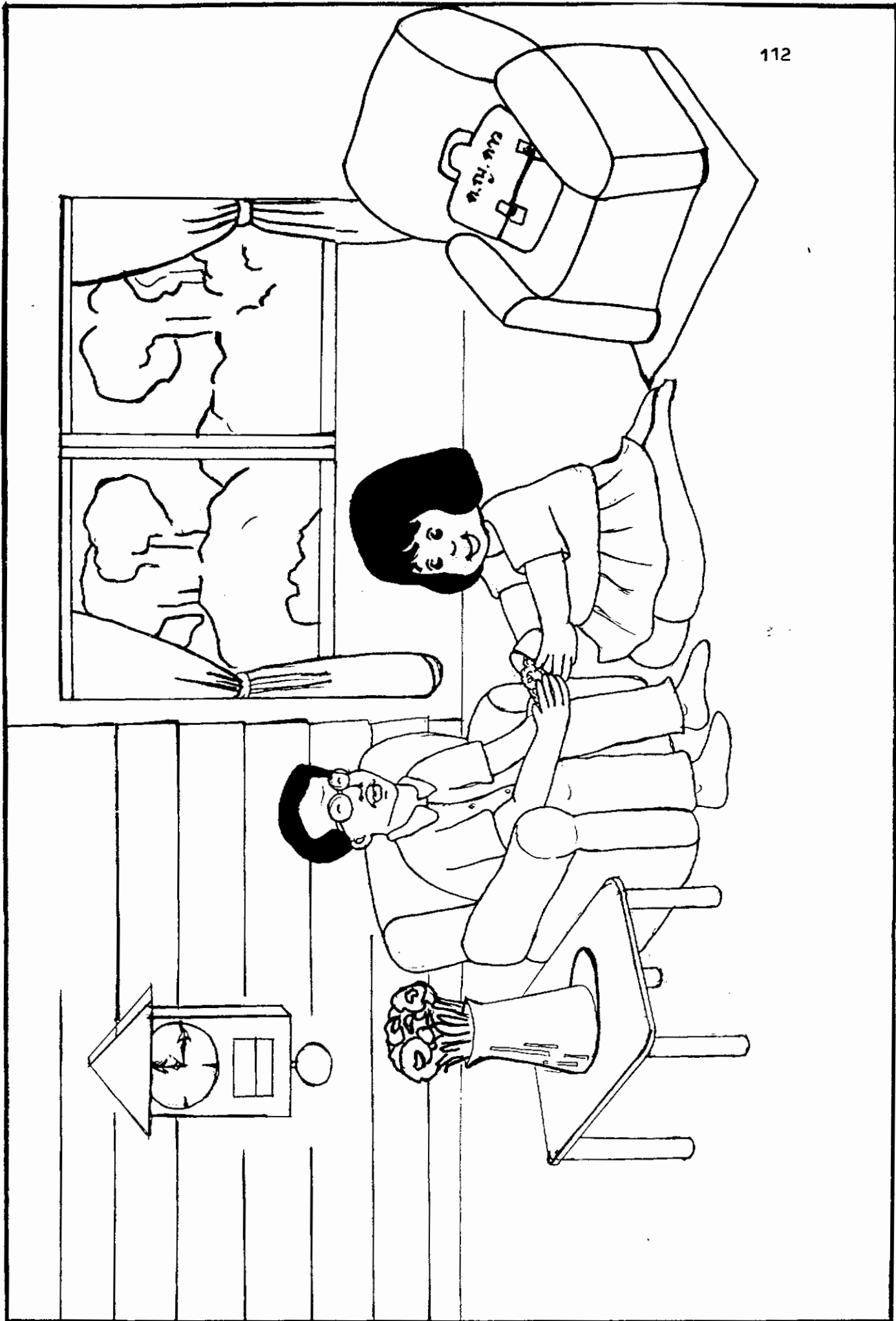
1. ทดสอบการอ่านคำยากโดยการให้นักเรียนอ่านคำยากเป็นรายบุคคล
2. ครูกำหนดคำยากให้นักเรียนเขียน คำอ่านของคำยากที่กำหนด
3. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูนแล้วนำคำยากไปใช้ประกอบในการเขียนเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. เพลงอุทยานดอกไม้
2. บัตรคำยาก
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
4. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำยาก
2. ตรวจคำอ่านของคำยากที่กำหนดให้เขียน
3. ตรวจการเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 1 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 1 บทที่ 12 เรื่อง **สัญญาของเอก**

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมาย และจับใจความของเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำใหม่ได้
2. อ่านในใจแล้วตอบคำถาม ลำดับเหตุการณ์ และจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นรูปภาพการ์ตูน

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. เนื้อเรื่อง สัญญาของเอก
3. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีไทย ให้นักเรียนยกตัวอย่าง

ขั้นสอน

1. ฝึกอ่านคำใหม่ในบทเรียน 6 คำ มีคำว่า กระจ่าง ขยับหัวแก้มเพียร ครูบาอาจารย์ แต่ จำพรรษา ชัดเจน ตักเตือน ครูอธิบายความหมายและให้นักเรียนคัดลงในสมุด
2. อ่านในใจบทเรียนเรื่องสัญญาของเอก ตั้งแต่หน้า 30-31 ตั้งแต่ "สวัสดีครับ คุณย่า" จนถึง "ประเดี๋ยวคงจะกลับมา" ย่าบอก จากนั้นร่วมกันบอกใจความสำคัญของเรื่องและอภิปรายข้อคิดจากเรื่อง
3. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพการ์ตูน และให้นักเรียนฝึกเขียนเรื่องจากภาพ

ขั้นสรุปและประเมินผล

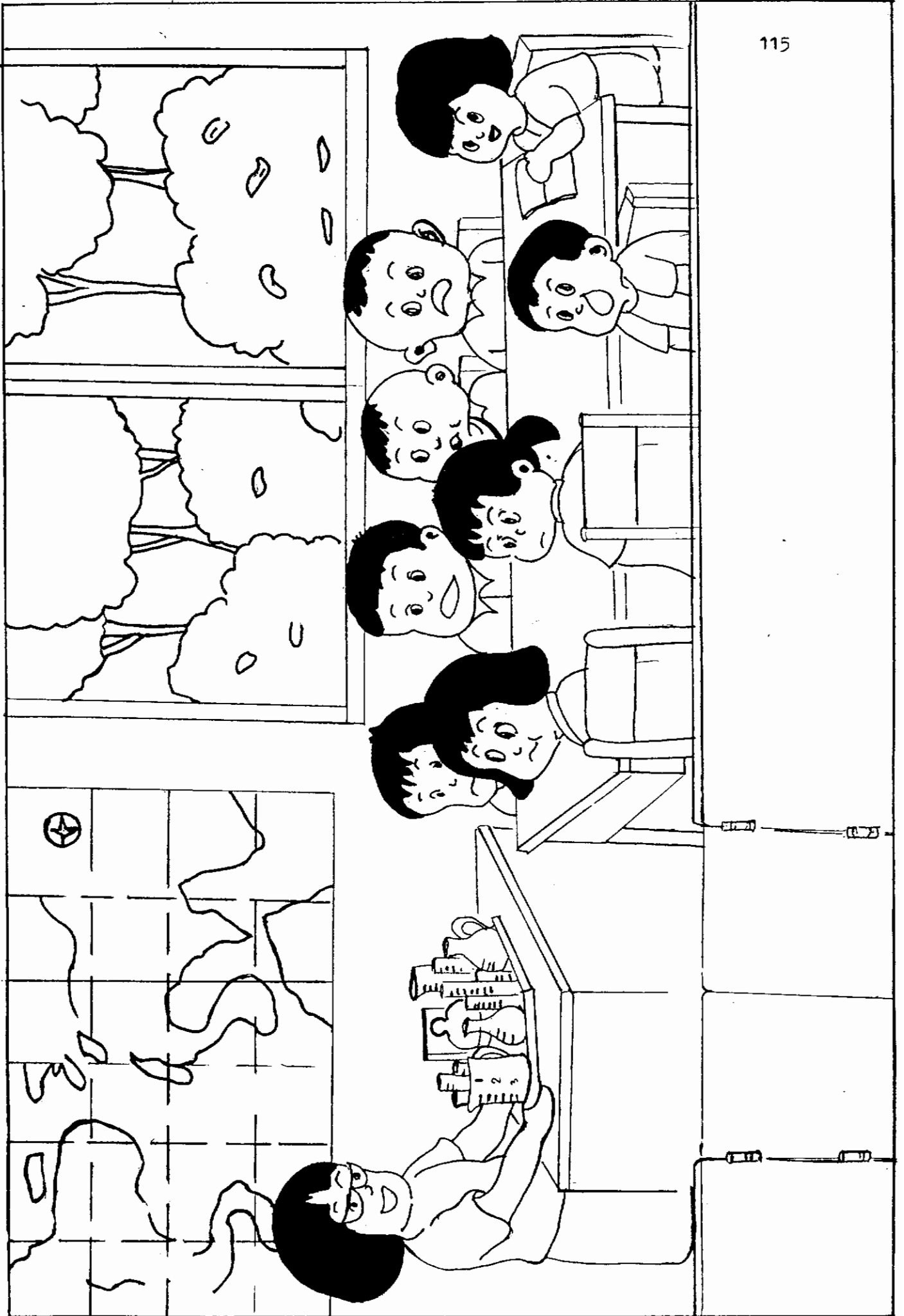
1. ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำ พร้อมทั้งอธิบายความหมาย
2. ตอบคำถามจากเรื่องที่ย่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
3. รูปภาพวัฒนธรรมไทย
4. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ในบทเรียน
2. ตรวจการเขียนคำใหม่ในบทเรียน
3. สังเกตการอ่านในใจเนื้อเรื่องจากบทเรียนและการบอกใจความสำคัญของเรื่อง

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 2 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 2 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายสำคัญของเรื่องราว ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้
2. อ่านในใจเนื้อเรื่องในบทเรียนแล้วเขียนตามโครงสร้างของเรื่องได้
3. อภิปรายเรื่องในบทเรียนได้อย่างมีเหตุผล
4. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. บทเรียนเรื่อง สัญญาของเอก
3. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำเสนอเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของไทยให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่าง
สิ่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมประเพณีไทย

ขั้นสอน

1. ฝึกอ่านคำใหม่ในบทเรียน 8 คำ มีคำว่า ชัดเจน ตักเตือน โต้เถียง ใตจรจิวร
ถนนหนทาง เถียง ธรรม น้ำลาย ครูอธิบายความหมายและให้คัดลงในสมุด

2. อ่านในใจบทเรียนเรื่องสัญญาของเอก ตั้งแต่หน้า 31 ตั้งแต่ "เป็นวันนั้นหลังจาก
เอกรับประทานอาหารเช้าแล้ว" ถึงหน้า 32 "ปู่ธิบายให้เอกฟัง"

3. กิจกรรมหลังการอ่านในใจ ครูให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เรื่องสัญญา
ของเอกโดยช่วยกันเขียนบนกระดานดำตามโครงเรื่องที่เขียน

ตัวละคร : ตัวละคร

ที่าหนด : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ตัวละครทำอะไร : เหตุการณ์ที่ 1

: เหตุการณ์ที่ 2

บทสรุป : ผลของเหตุการณ์ ข้อคิด

: ความรู้จากบทเรียน

4. ให้นักเรียนช่วยกันเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เล่าเรื่อง สรุปข้อคิดและความรู้ที่ได้
จากบทเรียน

5. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่าวัฒนธรรม ประเพณีที่ควรรักษาไว้และให้ช่วยกันเขียนข้อ
ปฏิบัติในการรักษาวัฒนธรรม ประเพณี

6. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูน

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. ให้นักเรียนอ่านคำยาก ๆ พร้อม ๆ กัน

2. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกไปเล่าเรื่องปากเบสำหรับนักเรียนตามลำดับแผนภาพ
โครงเรื่อง

3. ฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากเนื้อหาบทเรียนได้

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่ในบทเรียน

2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย

3. ตัวอย่างแผนภาพโครงเรื่อง

4. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านและเขียนคำทမ်းในบทเรียน
2. สังเกตการอ่านในใจและลำดับเหตุการณ์ตามแผนภาพโครงเรื่อง
3. ตรวจกาเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากบทเรียนที่อ่าน
4. ตรวจการเขียนเรื่องจากรูปการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1
แผนการสอนที่ 3 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 3 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การมีสมาธิในการอ่าน ทำให้สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำห้วนบทเรียนได้
2. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นรูปภาพการ์ตูน

เนื้อหา

1. คำห้วนบทเรียน
2. บทเรียนเรื่องสัญญาของเอก
3. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงวันลอยกระทง และฝึกนักเรียนร้องพร้อม ๆ กัน และให้

นักเรียนออกมาราวางหน้าชั้นเรียน

ขั้นสอน

1. ทบทวนเนื้อเรื่องเดิมของบทเรียนเรื่องสัญญาของเอก
2. ฝึกอ่านและเขียนคำห้วนบทเรียน 7 คำ มีคำว่า บ้วน แบบแผน ปฏิบัติ ประเพณี

ปราศรัย เพื่อแผ้ว ครูอธิบายความหมายและให้นักเรียนคัดลงในสมุด

3. อ่านนิเวศบทเรียนเรื่อง สัญญาของเอก ตั้งแต่หน้า 32 "ปู่เจียบใบสังครุหนึ่ง" ถึงหน้า 33 "ก็ว่าได้ชื่อว่าเป็นผู้มีวัฒนธรรม" จากนั้นครูซักถามความเข้าใจให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์ และบอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
4. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูน

ขั้นสรุปและประเมินผล

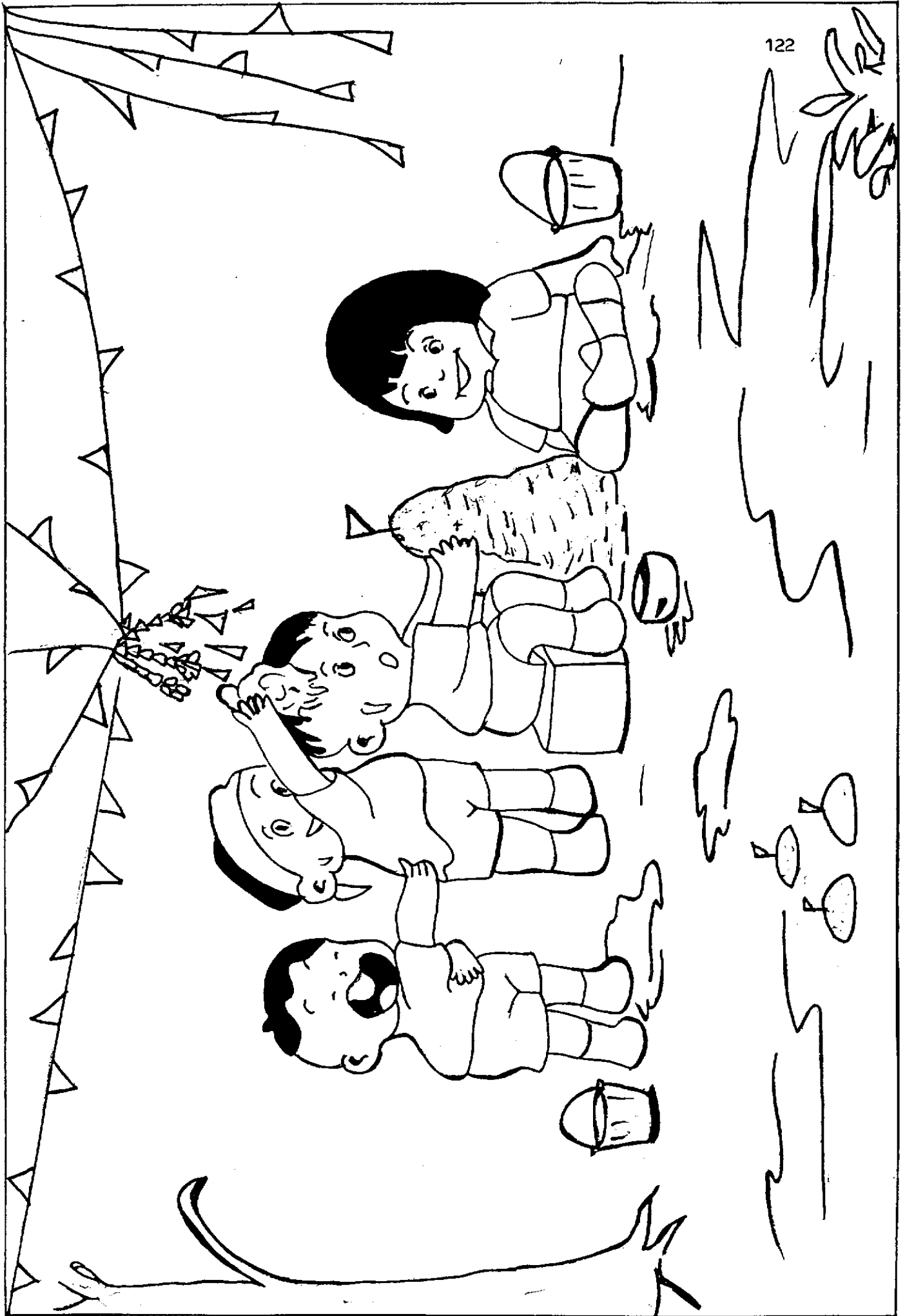
1. ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งอธิบายความหมาย
2. ทำแบบฝึกหัดตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. แถบบันทึกเสียง
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
4. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ในบทเรียน
2. ตรวจสอบการเขียนคำใหม่ในบทเรียน
3. สังเกตการอ่านในใจเนื้อเรื่องจากบทเรียน และการบอกใจความสำคัญของเรื่อง
4. ตรวจสอบการทำแบบฝึกหัดตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
5. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 4 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 4 บทที่ 12 เรื่อง สัจญาของเอก

ความถี่รวบยอด

การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมาย จำเป็นต้องอ่านให้ถูกต้องตามอักขระวิธี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำใหม่ได้
2. อ่านออกเสียงเนื้อเรื่องในบทเรียนและแบบฝึกอ่านได้ถูกต้อง
3. เขียนเรื่องจากชื่อที่เป็นรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. บทเรียนเรื่องสัจญาของเอก
3. แบบฝึกอ่าน
4. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพในบทเรียน

ขั้นสอน

1. ฝึกอ่านคำใหม่ในบทเรียน 19 คำ มีคำว่า พระภิกษุ พระสอน พุคจา พุคปด เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี ฟังเทศน์ ลูกศิษย์ วันพระ สัจญา สวรรจ สิบ สุจริต หยาบคาย หลวงพ่อ หวังดี อยู่ดีมีสุข และให้นักเรียนอ่านคำจากแบบฝึกอ่าน โดยให้นักเรียนอ่านเป็นรายบุคคล ครูอธิบายความหมายและให้นักเรียนคัดลงในสมุด

2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทเรียนเรื่อง สัตว์ของเอก หน้า 33 ตั้งแต่ "คุณย่าครับ" ถึงหน้า 34 "เอกาให้สัตว์กับปู่และย่า" ใ้จดย้าให้อ่านออกเสียงเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล ใ้ให้นักเรียนอ่านคิดครุช่วยแก๊ๆ จากนั้นร่วมกันบอกใจความสำคัญของเรื่องและอภิปรายข้อคิดจากเรื่อง
3. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพการ์ตูนที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง และให้นักเรียนฝึกเขียนเรื่องจากภาพ

ขั้นสรุปและประเมินผล

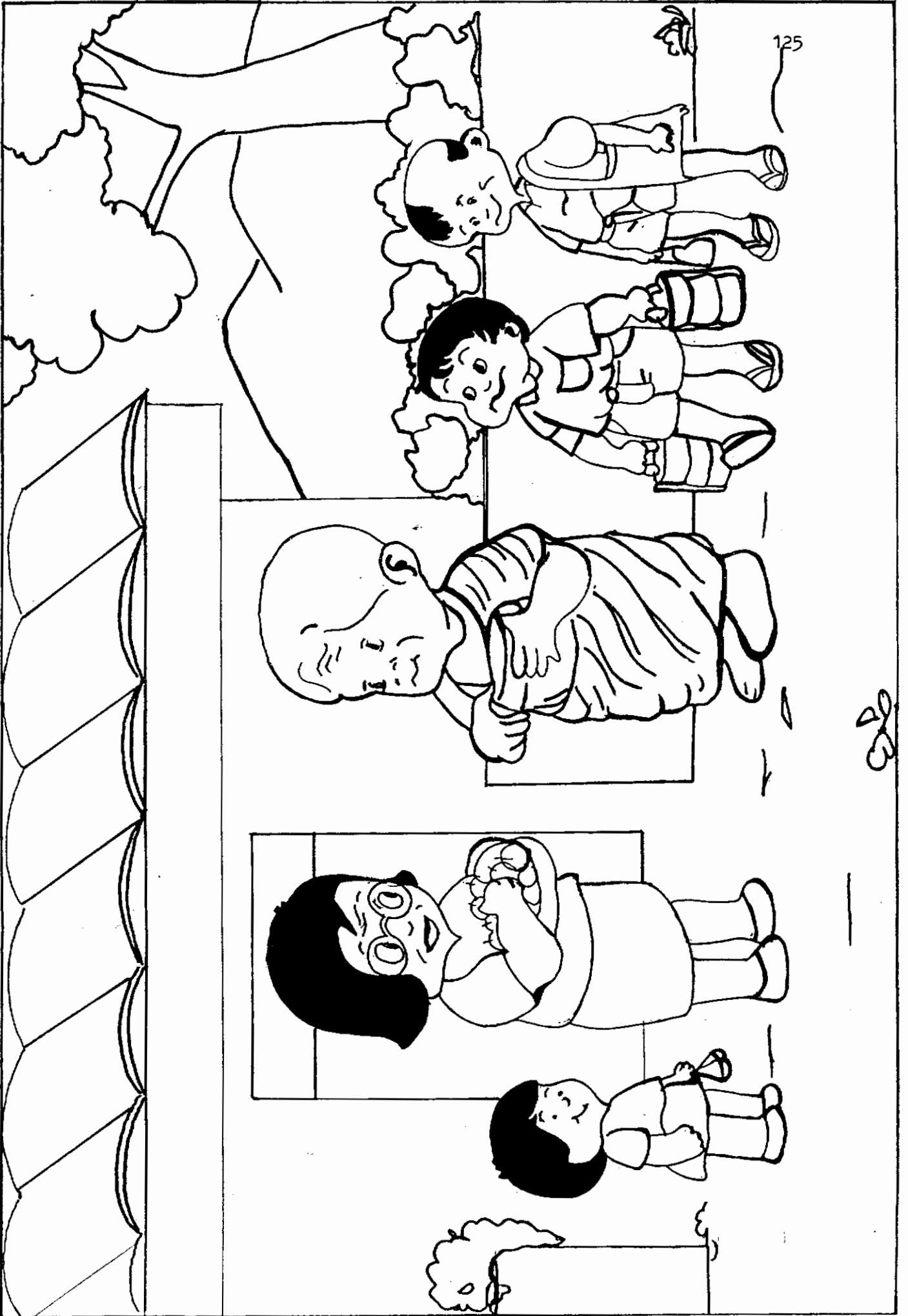
1. ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำพร้อมทั้งอธิบายความหมาย
2. ตอบคำถามจากเรื่องี่อ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. แบบฝึกอ่าน
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
4. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ในบทเรียนและแบบฝึกอ่าน
2. สังเกตการอ่านออกเสียงเนื้อเรื่องจากบทเรียน และการบอกใจความสำคัญของเรื่อง
3. ตรวจการเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1
แผนการสอนที่ 5 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 5 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมาย จำเป็นต้องอ่านให้ถูกต้องตามอักขระวิธี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่าน เขียน และค้นคำที่มี ห น้าได้
2. อ่านและเขียนคำที่สะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกดแม่กบได้
3. เขียนตามคำบอกได้
4. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. แบบฝึกอ่าน
 - อ่านคำยาก
 - อ่านค้นคำที่มีอักษรนำ
 - อ่านคำที่มีตัวสะกดในแม่กบ
2. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มแบ่งกันเขียนคำที่มีอักษรนำ มาให้มากที่สุด และเขียนให้ถูกต้องภายในเวลา 3 นาที

ขั้นสอน

1. อ่านคำยากจากแบบฝึกอ่านในบทเรียน ให้นักเรียนอ่านคำยากจนคล่องแล้วคัดคำยากลงในสมุด

2. อ่านคำที่มี ห น า ในแบบฝึกอ่านแล้วนำคำเหล่านั้นมาตั้งประโยคปากเปล่า ให้ทำแบบฝึกหัดที่ 12 ข้อ 8

3. ให้นักเรียนอ่านคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กบในแบบฝึกอ่าน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันแต่งเรื่องโดยใช้คำที่สะกดในมาตราแม่กบให้มากที่สุด กลุ่มใดแต่งเรื่องได้สนุกสนาน มีเนื้อหาสาระดี และใช้คำในมาตราตัวสะกดแม่กบได้มากที่สุด เป็นผู้ชนะ และจะได้เป็นยอดนักเขียน

4. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพการ์ตูนและให้นักเรียนฝึกเขียนเรื่องจากภาพ

ขั้นสรุปและประเมินผล

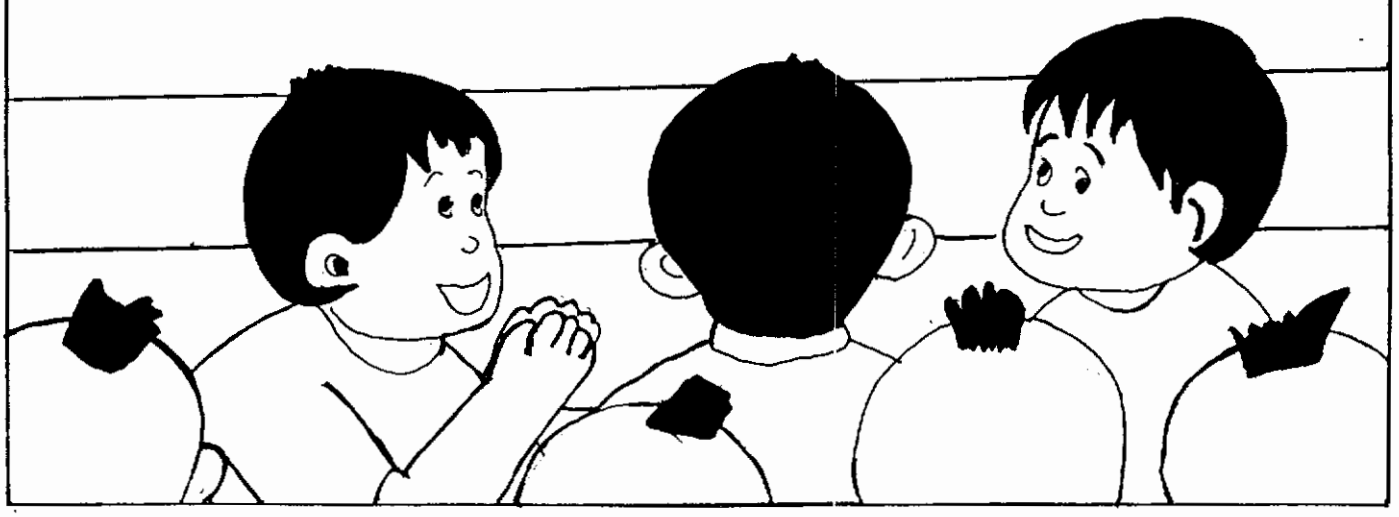
1. เขียนคำยาก อ่านคำยาก อ่านผันคำที่มีอักษรนำ คำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กบ

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำยาก
2. บัตรคำที่มีตัวสะกดในแม่กบ
3. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำยาก คำที่มีอักษรนำ คำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กบ
2. ตรวจการเขียนคำยาก คำที่มีอักษรนำ คำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กบ
3. ตรวจแบบฝึกหัด
4. ตรวจการเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 6 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 6 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การมีสมาธิในการอ่าน ทำให้สามารถจับใจความของเรื่องได้อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำยากในบทเรียนได้
2. บอกใจความสำคัญของเรื่องได้อ่านได้
3. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. คำยากในบทเรียน
2. บทเรียนเรื่องสัญญาของเอก
3. การเขียนบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนเล่นเกมทายบัตรคำโดยมีนักเรียนคนหนึ่งเป็นผู้อธิบายคำ ๆ นั้นอีกคนเป็นคนตอบ เมื่อทายถูกก็ให้คนทายถูกชูบัตรคำพร้อมทั้งอ่านหน้าให้นักเรียนทั้งชั้นอ่านตาม

ขั้นสอน

1. ทบทวนเนื้อเรื่องเดิมของบทเรียนเรื่องสัญญาของเอก
2. ฝึกอ่านและเขียนคำยากในบทเรียน 28 คำ มีคำว่า กตัญญู การทอดกฐิน ขยันหมั่นเพียร เคารพ จักรพรรษา เจริญ ชื่อสัตย์ ประพฤติ ประเพณี ปราศรัย ปฏิบัติ ปฏิบัติธรรม
3. ฝึกให้นักเรียนอ่านในใจ หน้า 41 อ่านเสริมบทเรียนเรื่องคุณเลขาติผู้ใหญ่ ซึ่งครูจับเวลา

โดยให้อ่านภายใน 5 นาที ผ้าไตรจีวร พนม พระภิกษุ เพลงสรรเสริญพระบารมี ฟังเทศน์
มรรยาท ลักษณะ วัฒนธรรม ศีรษะ ศิลธรรม สวดมนต์ สัญญา สารีวจ สำเร็จ สุภาพ อธิบาย
จากนั้นตอบคำถามและช่วยกันลำดับเหตุการณ์

4. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูนได้

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. ให้นักเรียนอ่านคำยากพร้อม ๆ กัน
2. ทานแบบฝึกหัดตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
3. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำยากในบทเรียน
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. ตรวจการเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 7 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 7 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การอ่านคำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์รันต์ การเขียนคำยากเป็นทักษะที่ต้องฝึกปฏิบัติ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่มี รร (ร หัน) ได้
2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่มีตัวการ์รันต์ได้
3. นักเรียนสามารถเขียนตามคำบอกได้
4. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูนด้วยคำที่มีตัวการ์รันต์ได้อย่างน้อย 10 คำ

เนื้อหา

1. คำที่มี รร (ร หัน)
2. คำที่มีตัวการ์รันต์
3. คำยาก
4. การเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูนได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มแข่งกันเขียนคำที่มีตัวการ์รันต์มาให้มากที่สุด และเขียนให้ถูกต้องภายใน 3 นาที

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายหลักการอ่านและเขียนคำที่มี รร (ร หัน) กำกับ ยกตัวอย่างคำและฝึกนักเรียนอ่านคำที่มี รร (ร หัน) จากแบบฝึกอ่านแบบเรียนภาษาไทยและบทพจนานุกรมคำยากอีกครั้งหนึ่ง

2. ฝึกอ่านคำที่มีตัวการ์นต์จากแบบฝึกอ่านในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย
3. ให้นักเรียนเขียนตามคำบอก (คำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์

ขั้นสรุปและประเมินผล

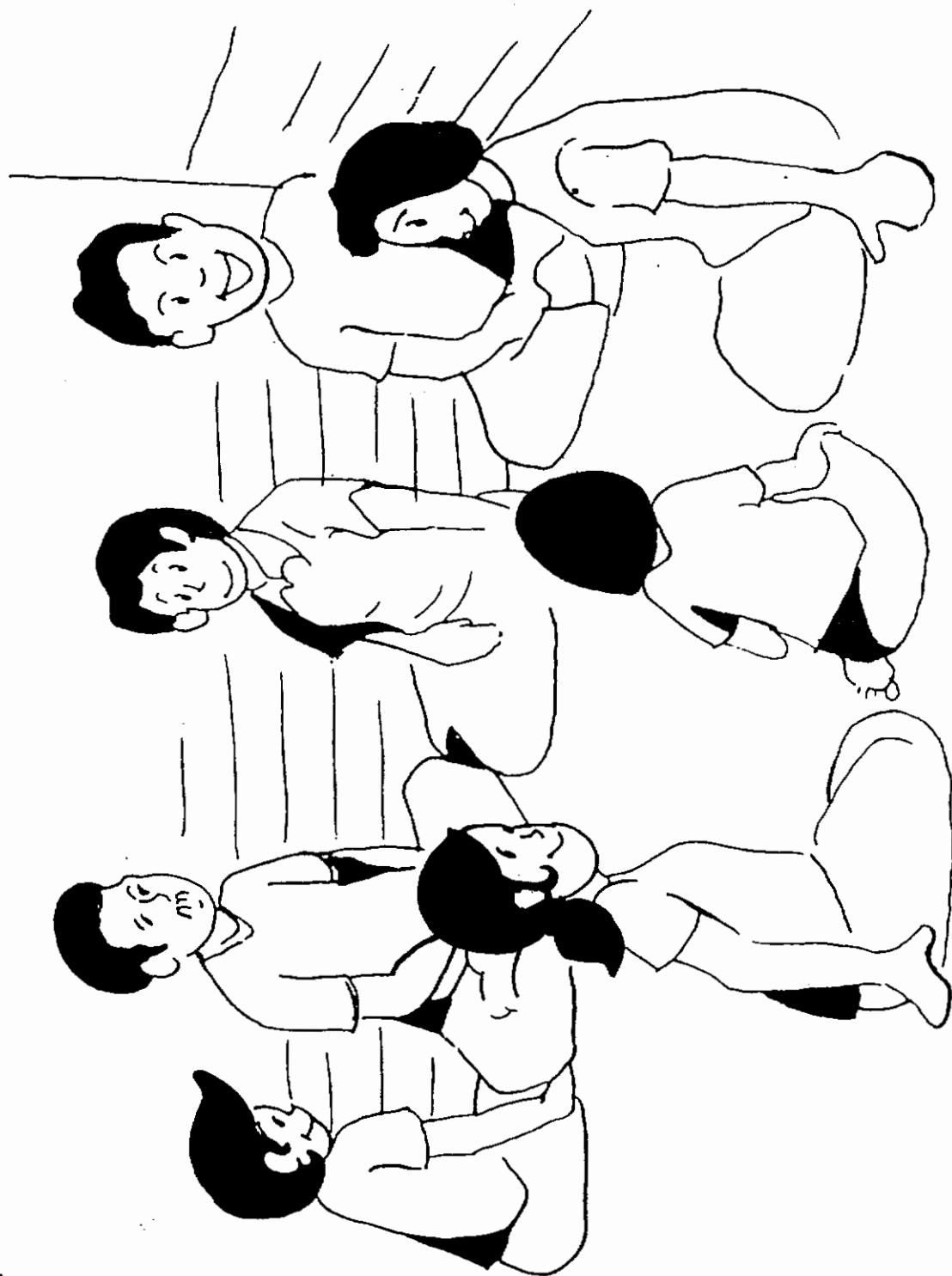
1. เขียนตามคำบอก คำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์ คำยาก
2. ครูกำหนดคำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์ ให้นักเรียนนำไปเขียนเรื่องประกอบ
รูปภาพการ์ตูน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำที่มี รร (ร หัน)
2. บัตรคำที่มีตัวการ์นต์ บัตรคำยาก
3. แบบเรียนภาษาไทย
4. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์
2. ตรวจการเขียนคำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์
3. ตรวจการเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 8 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 8 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การใช้ภาษาไทยจากสื่อความหมายให้ถูกต้อง ชัดเจน ถ้าผู้ใช้มีความเข้าใจกฎเกณฑ์ของหลักภาษา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. การเขียนคำอธิบายได้
2. การเขียนเล่าเรื่องได้
3. เขียนสร้างสรรค์จากการรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. การเขียนคำอธิบาย
2. การเขียนเล่าเรื่อง
3. การเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนเล่นเกมยอคนักเล่าโดยแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ให้นักลุ่มที่ 5 ท้าหน้าที่เป็นกรรมการหาผู้เล่าดีที่สุดน่าสนใจที่สุด

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนคำจำกัดความการเขียนคำอธิบายและตัวอย่างการเขียนคำอธิบายความรู้ทางภาษาแล้วร่วมอภิปรายซักถามกับครู เพื่อให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ครูยกตัวอย่างสิ่งของในห้องเรียน แล้วให้นักเรียนช่วยกันเขียนคำอธิบาย เช่น

กระดานดำ โต๊ะ เก้าอี้ ให้นักเรียนฝึกเขียนคำอธิบายสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตามความสนใจของนักเรียน แล้วนำมาอ่านหน้าชั้นเรียน

3. ให้นักเรียนอ่านคำจำกัดความการเขียนเล่าเรื่อง และยกตัวอย่างการเขียนเล่าเรื่อง
ในความรู้ทางภาษา

4. ให้นักเรียนช่วยกันบอกความแตกต่างของการเขียนคำอธิบายกับการเขียนเล่าเรื่อง แล้วครูช่วยนักเรียนสรุป

5. ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากการรูปภาพการ์ตูน

ขั้นสรุปและประเมินผล

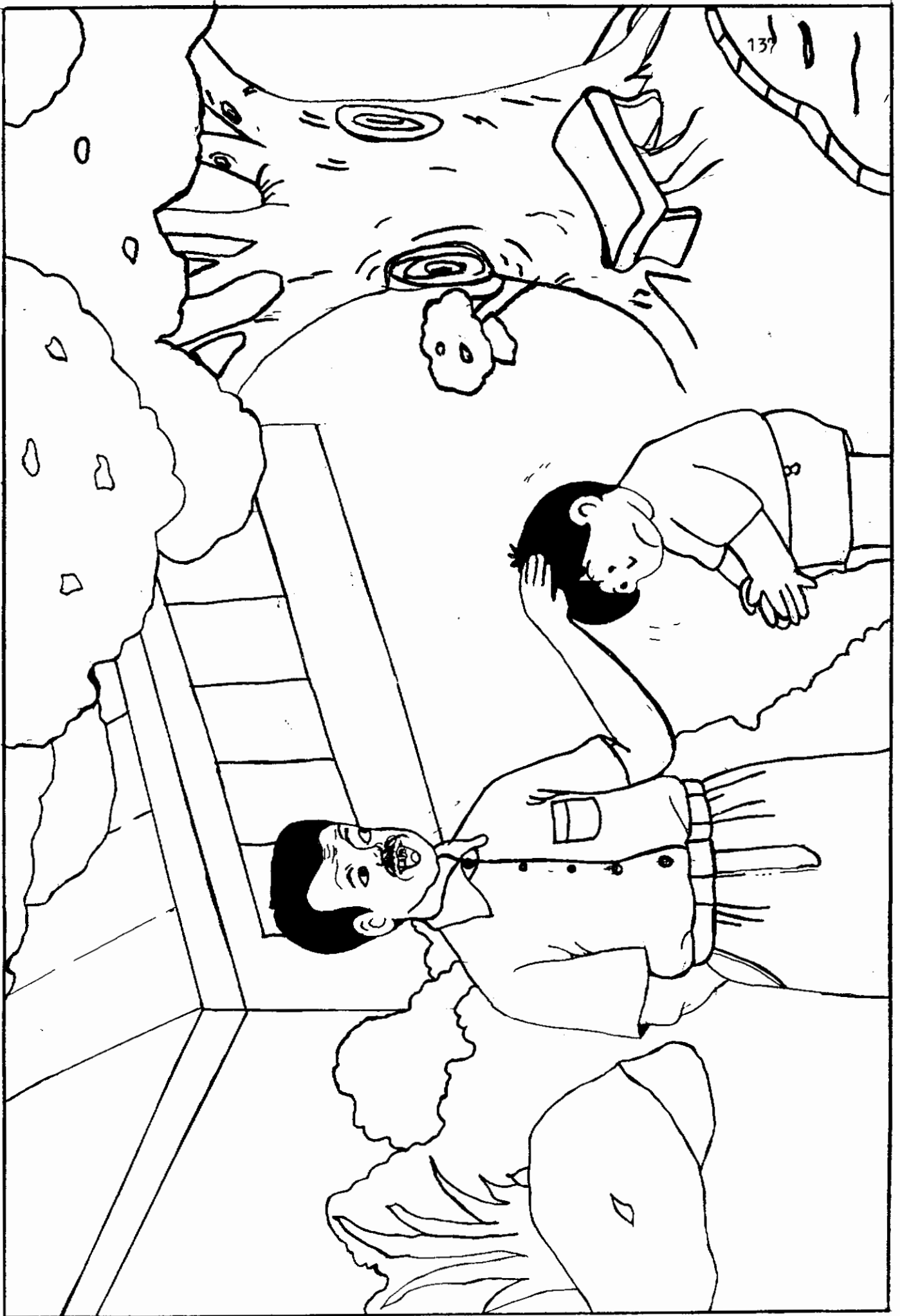
1. ให้นักเรียนเขียนคำอธิบาย เขียนเล่าเรื่อง
2. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูน

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิคำจำกัดความการเขียนคำอธิบาย การเขียนเล่าเรื่อง
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
3. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการเขียนคำอธิบาย
2. สังเกตการเขียนเล่าเรื่อง
3. ตรวจการเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 9 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 9 บทที่ 12 เรื่อง วัฒนธรรมของเอก

ความคิดรวบยอด

การรู้จักนาฏกรรมเรื่องที่ทำมาดัดแปลง และเขียนขึ้นมาใหม่ได้ เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะ
การเขียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของเรื่องานบทเรียนได้
2. สามารถวาดรูปภาพการ์ตูนจากแนวคิดได้

เนื้อหา

1. แนวคิดจากบทเรียน
2. การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดของเรื่องานบทเรียนโดยมีสื่อรูปภาพการ์ตูน
วาดรูปภาพการ์ตูนตามแนวคิดของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนแนวคิดจากบทเรียน "วัฒนธรรม ประเพณี เป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงความเป็นชาติไทย
ดังนั้นทุกคนต้องช่วยกันอนุรักษ์"

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนช่วยกันเขียนแผนภาพโครงเรื่องบนกระดานดำ แล้วช่วยกันเขียนเรื่องใหม่
ตามแนวคิดที่ได้จากบทเรียนลงในแผนภูมิ พร้อมทั้งวาดภาพประกอบเป็นรูปภาพการ์ตูน เมื่อเขียน
เสร็จนำผลงานมาติดไว้ที่บอร์ด เพื่อให้คณะกรรมการตัดสินเรื่องสวยงามดีเด่น

2. ทานแบบฝึกหัดข้อ 12 ข้อ 14

ขั้นสรุปและประเมินผล

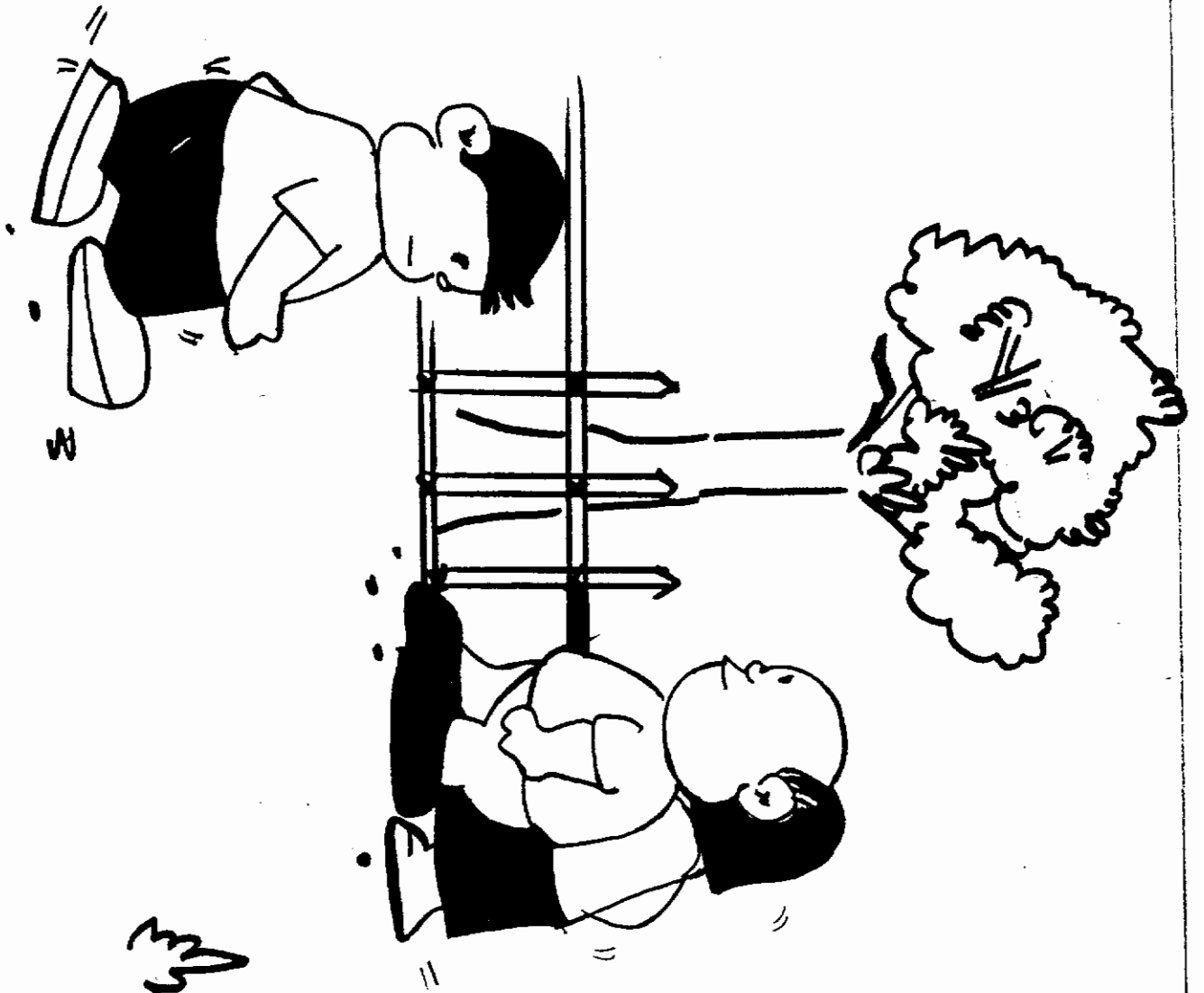
1. อภิปรายลักษณะการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
2. นักเรียนฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่องตามแนวคิดของเรื่องในบทเรียน
3. นักเรียนเขียนเรื่องตามแนวคิดของบทเรียนใหม่
4. วาดรูปภาพการ์ตูนตามแนวคิดของเรื่องในบทเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ตัวอย่างแผนภาพโครงเรื่อง

การประเมินผล

1. สังเกตการลำดับเหตุการณ์ และเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
2. ตรวจสอบการเขียนเรื่องตามแนวคิดของบทเรียน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด
4. ตรวจสอบจากการวาดรูปภาพการ์ตูน

Am
En
Am

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1
แผนการสอนที่ 10 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 10 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การเขียนตามคำบอก และหาความหมายจากพจนานุกรม เป็นการฝึกทักษะทางการเขียนที่สำคัญ เพราะการเขียนจะดี และถูกต้องนั้นจำเป็นต้องรู้ความหมายของคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สามารถเขียนตามคำบอกได้
2. ปฏิบัติตนในการใช้พจนานุกรมได้ถูกต้อง
3. เขียนเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. การเขียนตามคำบอก
2. การรวบรวมคำ และการใช้พจนานุกรม
3. การเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ครูกำหนดคำมา 10 คำ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันเปิดพจนานุกรมแล้วเขียนความหมายลงในกระดาษจนครบ 10 คำ กลุ่มไหนเสร็จก่อนเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสอน

1. ครูเขียนคำใหม่ ค่ายาก คำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์ตูน ให้นักเรียนดูบนกระดานดำ จากนั้นจึงลบออก แล้วให้นักเรียนเขียนตามคำบอก
2. ครูกำหนดคำยาก 20 คำ ให้นักเรียนเปิดพจนานุกรม หาความหมายและนำคำมาเรียงใหม่ ให้นักเรียนถูกต้องตามลำดับของตัวอักษร

ขั้นสรุปและประเมินผล

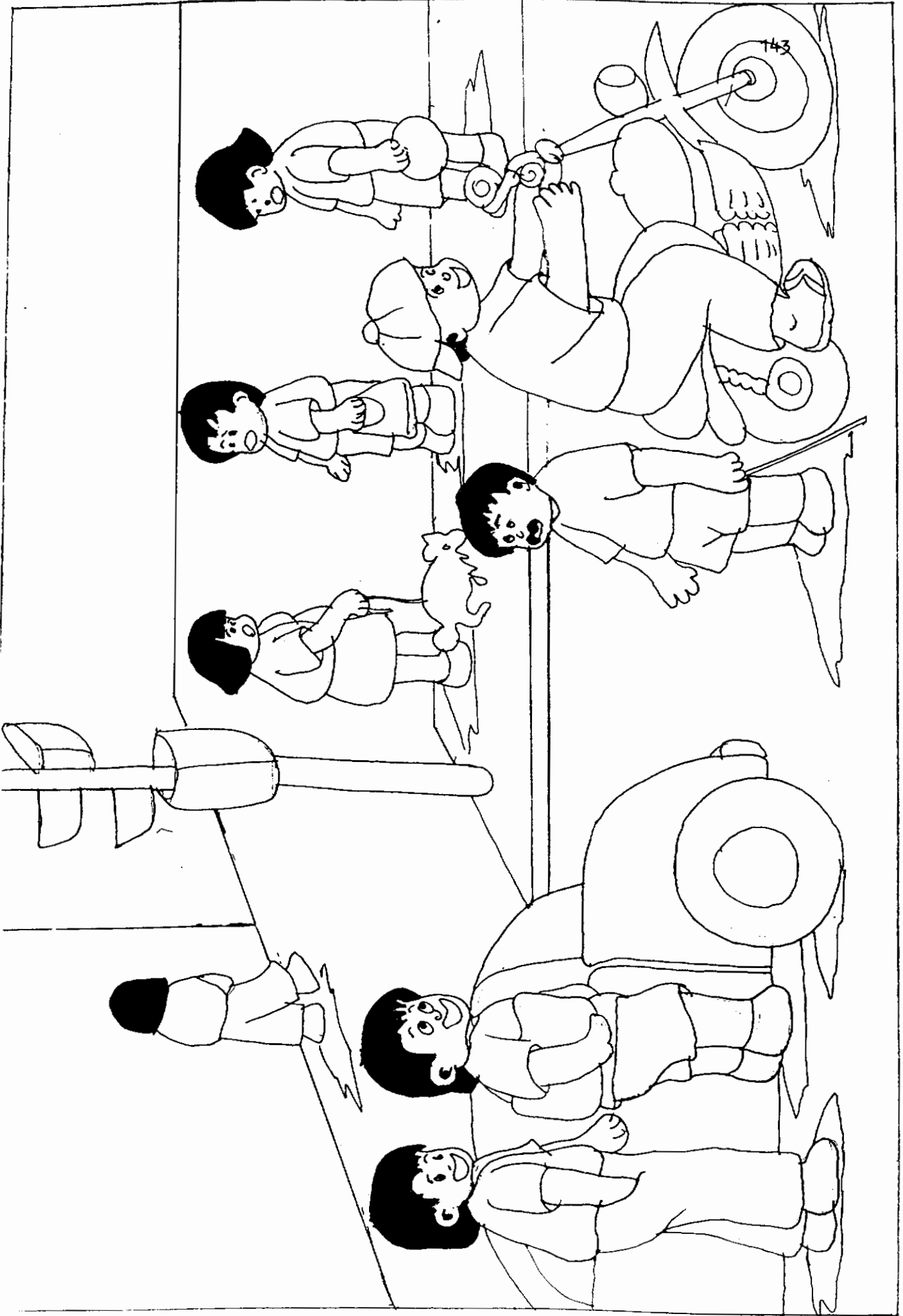
1. ให้เขียนคำตอบคำบอกจำนวน 5 คำ และเรียงลำดับคำใหม่ให้ถูกต้องตามหลักการใช้พจนานุกรม
2. ครูเล่าเรื่องประกอบรูปภาพการ์ตูน นักเรียนฟังและเขียนเรื่องเองตามเค้าโครงเรื่องที่ครูเล่าให้ฟัง

สื่อการเรียนการสอน

1. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
2. บัตรคำยาก
3. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบการเขียนตามคำบอก
2. ตรวจสอบการรวบรวมถ้อยคำ
3. สังเกตการใช้พจนานุกรม
4. ตรวจสอบการเขียนเรื่องประกอบรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 11 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 11 บทที่ 12 เรื่อง สัจญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนเกิดจินตนาการ สามารถวิเคราะห์วิจารณ์ ผสมผสานแนวคิดของตนเองเข้ากับเหตุการณ์ได้ดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อภิปรายและวิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องได้
2. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและลำดับเหตุการณ์ได้
3. เขียนสร้างสรรค์ จากการดูรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. แผนภาพโครงเรื่อง
2. การเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับประเพณีไทย 1 เรื่อง โดยให้อ่านเรื่องมาก่อนล่วงหน้าจากห้องสมุด

ขั้นสอน

1. ช่วยกันสรุปข้อคิด จากเรื่องที่ครูเล่าบนกระดานดำเป็นข้อ ๆ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายแนวคิดของเรื่อง และยกตัวอย่างประสบการณ์ที่เคยพบมาสัก 2-3 อย่าง
3. ครูเขียนแผนภูมิโครงเรื่อง

ตัวละคร : กำหนดตัวละคร

ที่ไหน : กำหนดสถานที่

เรื่อง : กำหนดเหตุการณ์

ผลของเหตุการณ์ : กำหนดผลและข้อสรุป

4. แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันคิดโครงเรื่องแล้วเขียนลงในแผนภาพโครงเรื่อง

ตัวละคร : เอก เพื่อน ครูใหญ่

สถานที่ : 1. เอกและเพื่อนเล่นฟุตบอลกันที่โรงเรียน

2. เอกเตะฟุตบอลไปกระทบหน้าต่างห้องครูใหญ่

3. เอกขอโทษครูใหญ่

ผลของเหตุการณ์ : ครูใหญ่ไม่ถือโทษ แต่บอกว่าคราวหลังให้ระวัง

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. อภิปรายลักษณะการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
2. นักเรียนฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และรายละเอียดเพิ่มเติมตามจินตนาการของนักเรียน
3. เขียนเรื่องประกอบรูปภาพการ์ตูนตามจินตนาการ

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่องเล่า
2. ตัวอย่างแผนภาพโครงเรื่อง
3. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายสรุปข้อคิดจากเรื่องที่ฟัง
2. สังเกตการลำดับเหตุการณ์และเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
3. ตรวจสอบการเขียนจากการรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1
แผนการสอนที่ 12 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 12 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การเขียนและอ่านบทร้อยกรอง ต้องมีการฝึกฝนให้เกิดทักษะ และถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านเขียนบทร้อยกรอง "ภาษาไทย" ได้
2. เขียนคำสัมผัสคล้องจองได้
3. เขียนคำสัมผัสคล้องจองจากการดูรูปภาพการ์ตูนได้

เนื้อหา

1. คำสัมผัสคล้องจอง
2. บทร้อยกรอง "ภาษาไทย"
3. การเขียนคำสัมผัสคล้องจองจากการดูรูปภาพการ์ตูน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนคำคล้องจอง กลุ่มไหนเขียนได้เร็วและคล้องจองกันไว้ได้ 1 คะแนน

ขั้นสอน

1. ครูทบทวนลักษณะของคำสัมผัสคล้องจองกัน
2. ตัดแผนภูมิบทร้อยกรองชื่อภาษาไทย
3. ครูอ่านบทร้อยกรองภาษาไทยด้วยทำนองเสนาะ นักเรียนฝึกอ่านตาม

4. ครูจัดเส้นโยงคำที่สัมผัสคล้องจองจากบทร้อยกรองให้นักเรียนดู และคัดลอกคำคล้องจองลงในสมุด
5. เขียนคำคล้องจองให้เป็นเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูน

ขั้นสรุปและประเมินผล

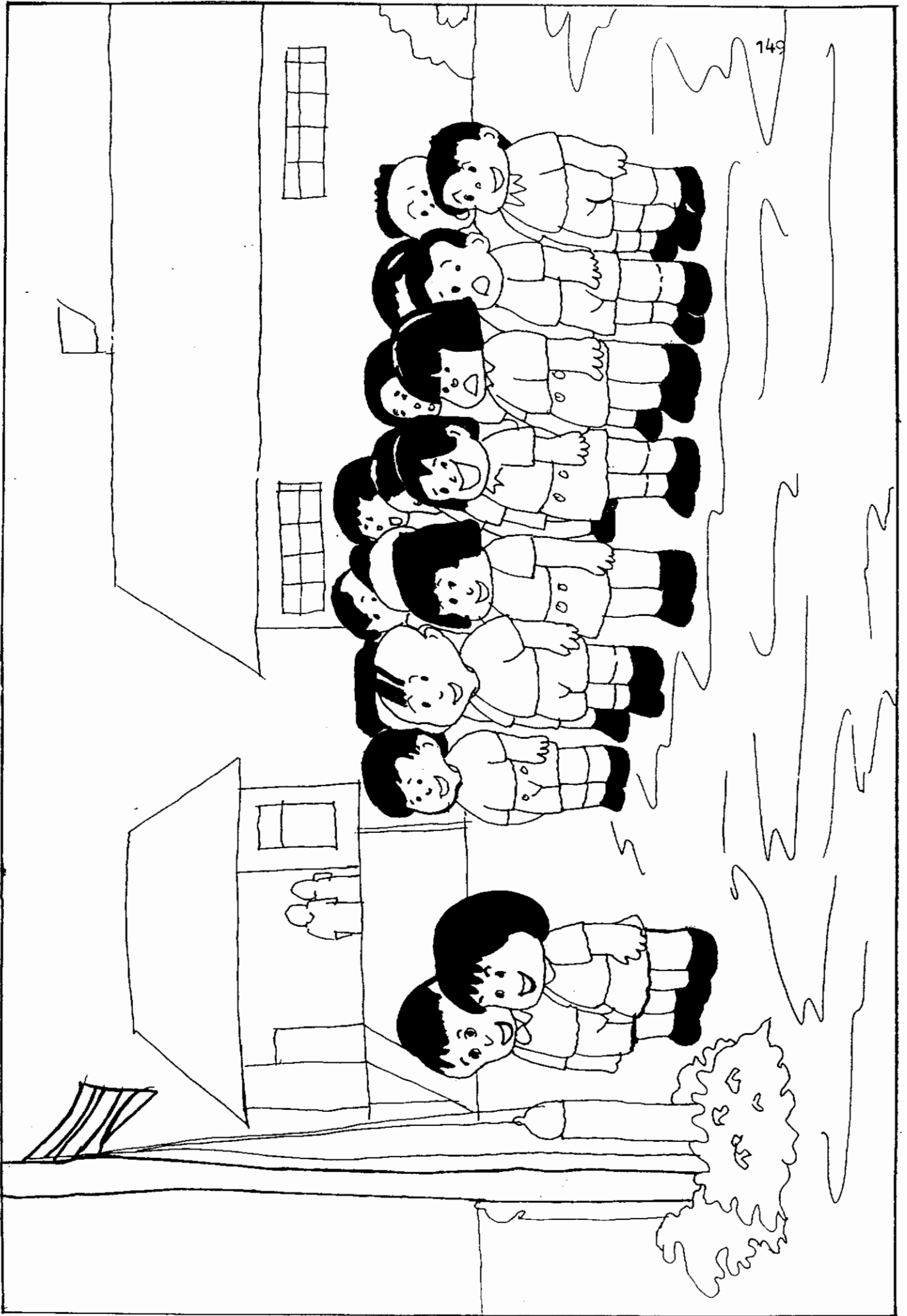
1. ให้นักบทยร้อยกรองภาษาไทยด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
2. ให้นักเรียนดูรูปภาพการ์ตูน แล้วเขียนคำที่มีคำสัมผัสคล้องจองบรรยายเรื่องจากรูปภาพ

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำสัมผัสคล้องจอง
2. บทร้อยกรอง "ภาษาไทย"
3. รูปภาพการ์ตูน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบการเขียนคำสัมผัสคล้องจอง
2. สังเกตการอ่านบทร้อยกรองแบบท่อนองเสนาะ
3. ตรวจสอบการเขียนบทร้อยกรอง "ภาษาไทย"
4. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพการ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 1 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 1 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากของคุณยาย

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจเป็นทักษะการอ่านซึ่งผู้อ่านต้องรู้ความหมายของคำก่อนจึงจะเกิดความเข้าใจและจับใจความของเรื่องได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้
2. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. อภิปรายข้อคิดจากเรื่องได้
4. อ่านออกเสียงเนื้อเรื่องในบทเรียนได้
5. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. เนื้อเรื่อง เขียนหมากของคุณยาย
3. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงวันปีใหม่ และฝึกนักเรียนร้องพร้อม ๆ กัน เมื่อร้องเพลงจบครูแนะนำนักเรียนว่าเรื่องที่จะเรียนต่อไป เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในช่วงวันสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่

ขั้นสอน

1. ครูติดบัตรคำใหม่ในบทเรียน 8 คำ มีคำว่า คดเคี้ยว เขียนหมาก เตี้ยว ตะกร้อ พบรวบรวม รูป เรือใบ นักเรียนฝึกอ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนและให้ค้นคว้าความหมายของคำ

2. ให้นักเรียนอ่านในใจ เรื่อง เขียนหมากของคุณยาย หน้า 16-17 ตั้งแต่ "น้ำหวานเสร็จหรือยังลูก" จนถึง "เดี๋ยวทุกคนจะรอ" ฟ่อบอก จากนั้นร่วมกันบอกใจความสำคัญของเรื่อง และอภิปรายข้อคิดจากเรื่อง

3. ครูให้นักเรียนดูภาพสื่อที่เป็นภาพเหมือน เกี่ยวกับเนื้อเรื่องและให้นักเรียนฝึกเขียนเรื่องจากภาพ

ขั้นสรุปและประเมินผล

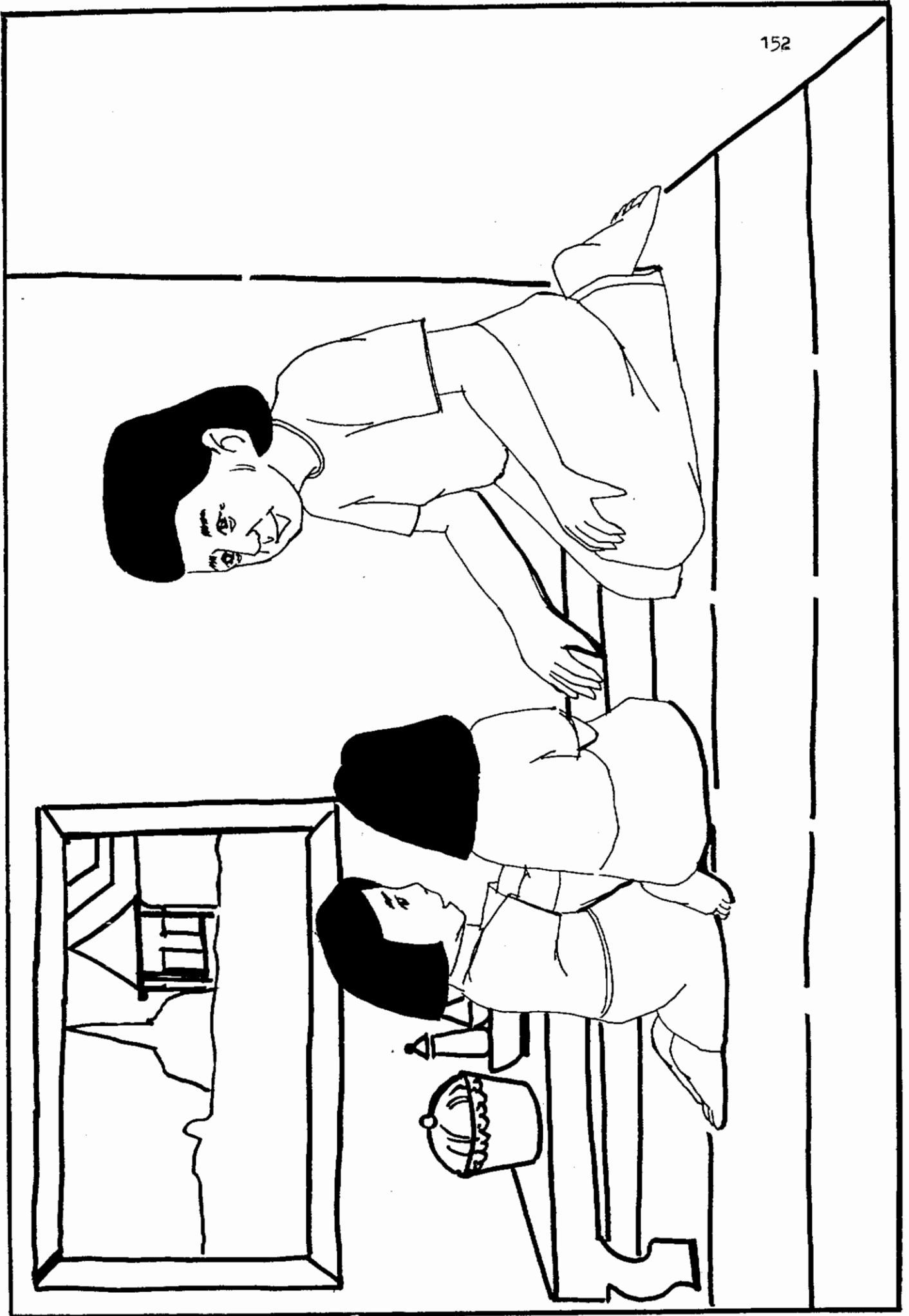
นักเรียนช่วยกันอภิปรายข้อคิดจากเรื่อง และเขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นภาพเหมือน

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
3. สื่อที่เป็นภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียน
2. สังเกตการอภิปราย
3. ตรวจงานเขียนเรื่องจากภาพ

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 2 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 2 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคูดยาย

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจเป็นทักษะการอ่าน ซึ่งผู้อ่านต้องรู้ความหมายของคำก่อนจึงจะเกิดความเข้าใจ และจับใจความสำคัญของเรื่องได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้
2. อ่านในใจแล้วตอบคำถาม ลำดับเหตุการณ์และจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นรูปภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. บทเรียน เรื่องเขียนหมากคูดยาย
3. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนดูรูปภาพทิวทัศน์ชนบท และช่วยกันบรรยายภาพว่ามีรูปร่างอะไรบ้าง

ขั้นสอน

1. ฝึกอ่านคำใหม่ในบทเรียน จำนวน 28 คำ มีคำว่า ศูนย์ พิเศษ สว่างคืน นานา สรรหา ขนาด พุทธชาติ เขี้ยวกระแต กรรมกร สัตว์สวน จอกแทน ช้อน พลับพลึง โกงสน ตุ๊กตา ชั้น ดันโทร ห้อย ระย้า โหน ภาพยนตร์ นอกชาน ท้องเสีย นายแพทย์ ฉลอง นางพยาบาล ชื่น และปกติ ครูอธิบายความหมายและให้คัดลงในสมุด

2. อ่านในใจ บทเรียนเรื่องเขียนหมากคุดขยายตั้งแต่ หน้า 17 ตามปกติในวันหยุด ถึง หน้า 20 ลูกหลานมีความห่วงใยยาย จากนั้นครูซักถามความเข้าใจ ให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์และบอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
3. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือน

ขั้นสรุปและประเมินผล

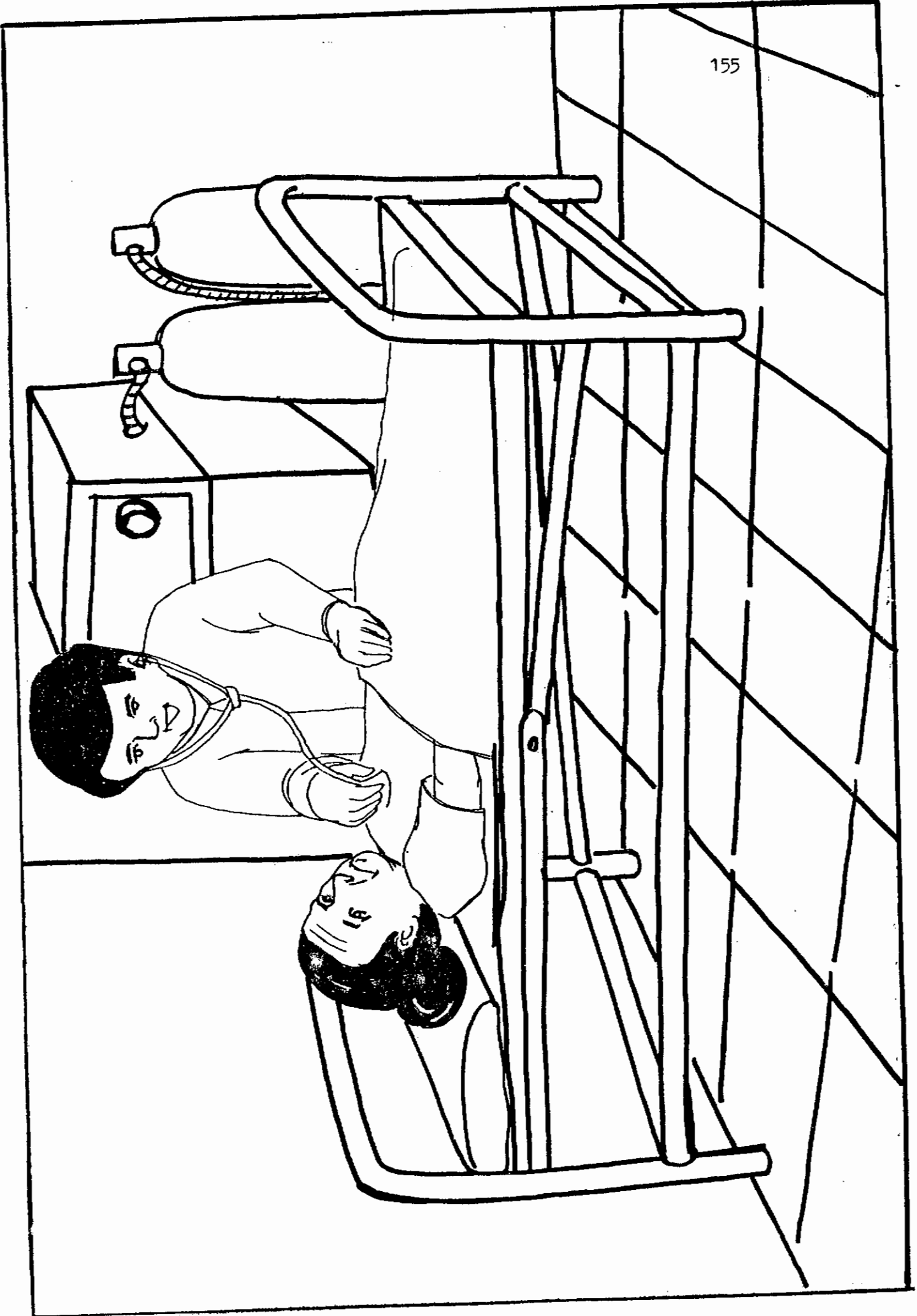
1. ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งอธิบายความหมาย
2. ทานแบบฝึกหัดตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
3. รูปภาพทิวทัศน์ในชนบท
4. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ในบทเรียน
2. ตรวจสอบการเขียนคำใหม่ในบทเรียน
3. สังเกตการอ่านในใจเนื้อเรื่องจากบทเรียนและการบอกใจความสำคัญของเรื่อง
4. ตรวจสอบการทานแบบฝึกหัดตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
5. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 3 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 3 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคุดขยาย

ความคิดรวบยอด

การมีสมาธิในการอ่านทำให้สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้
2. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นรูปภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. คำยากในบทเรียน
3. บทเรียนเรื่องเขียนหมากคุดขยาย
4. เขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

จําแนก

เปิดแถบบันทึกเสียงเพลงทุ่งแสงตะวัน ให้นักเรียนฝึกร้องตามและช่วยกันบอกใจความสำคัญของเพลง ซึ่งมีเนื้อเพลง ดังนี้

"เราตัดกัน เจอะเจอกัน ไปด้วยกัน ตามหาความฝันอันรื่นรมย์ แอบบินตามนกบิน
แอบปลอมเป็นก้อนหิน แผลงร่างเป็นแมลงจิ้งก่จัน ถ้าอยากจะเป็นก็บิน แต่เราต้องมีพลัง ต้องเสริม
กำลังด้วยการร้องเพลง

เด็กชนจนเทวดา บนฟ้ายังก่ลุ่มใจ ส่องดาวประกายสดใสไว้ในใจเด็ก หากหัวใจยังงาม
ตราบฟ้าครามยังดี เรามี...ทุ่งแสงตะวัน ต่าคืนผลิดาว เข้าตะวัน ตราบใดโลกมีคนหวานฝัน
ดาวสดใสเด็กสวยงาม

ขั้นสอน

1. ทบทวนเนื้อเรื่องเดิมของบทเรียนเขียนหมากคูดขยาย
2. ฝึกอ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียน 27 คำ มีคำว่า ระเบียบง เสือ ขวคโหล ดอก เตี้ย ตลับ เถา ยาพอย ขมิ้น ดินสอพอง เครื่องสำอาง กานพลู เคี้ยว เครื่องเทศ ยามม สีสั่ง ริมฝีปาก รูป สามเหลี่ยม พับ ตรรก ต่ำ พิมพ์
3. ฝึกอ่านคำยากในบทเรียนจากแบบฝึกอ่านหน้า 25 มีความว่า กรรมการ โจทย์เลข เฉพาะ ชมนาค ญาติพี่น้อง ตลับ บรรยากาศ พระพุทธมนต์ พระศรีรัตนตรัย พิเศษ ภาพยนตร์ โรงพยาบาล ศูนย์รวม เสร็จ สดางค์
4. นักเรียนฝึกอ่านในใจและจับใจความสำคัญของเรื่องเขียนหมากคูดขยาย ตั้งแต่หน้า 20 หน้าหวานอยู่กับที่ ๆ จนถึงหน้า 22 คมแก่เวียนศีรษะ ซึ่งครูจะจับเวลาให้อ่านภายใน 5 นาที
5. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องตอนเดิมอีกครั้งหนึ่ง โดยครูลดเวลาลงมาให้เหลือเพียง 3 นาที จากนั้นตอบคำถามและช่วยกันลำดับเหตุการณ์ของเรื่องทีอ่าน
6. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือน

ขั้นสรุปและประเมินผล

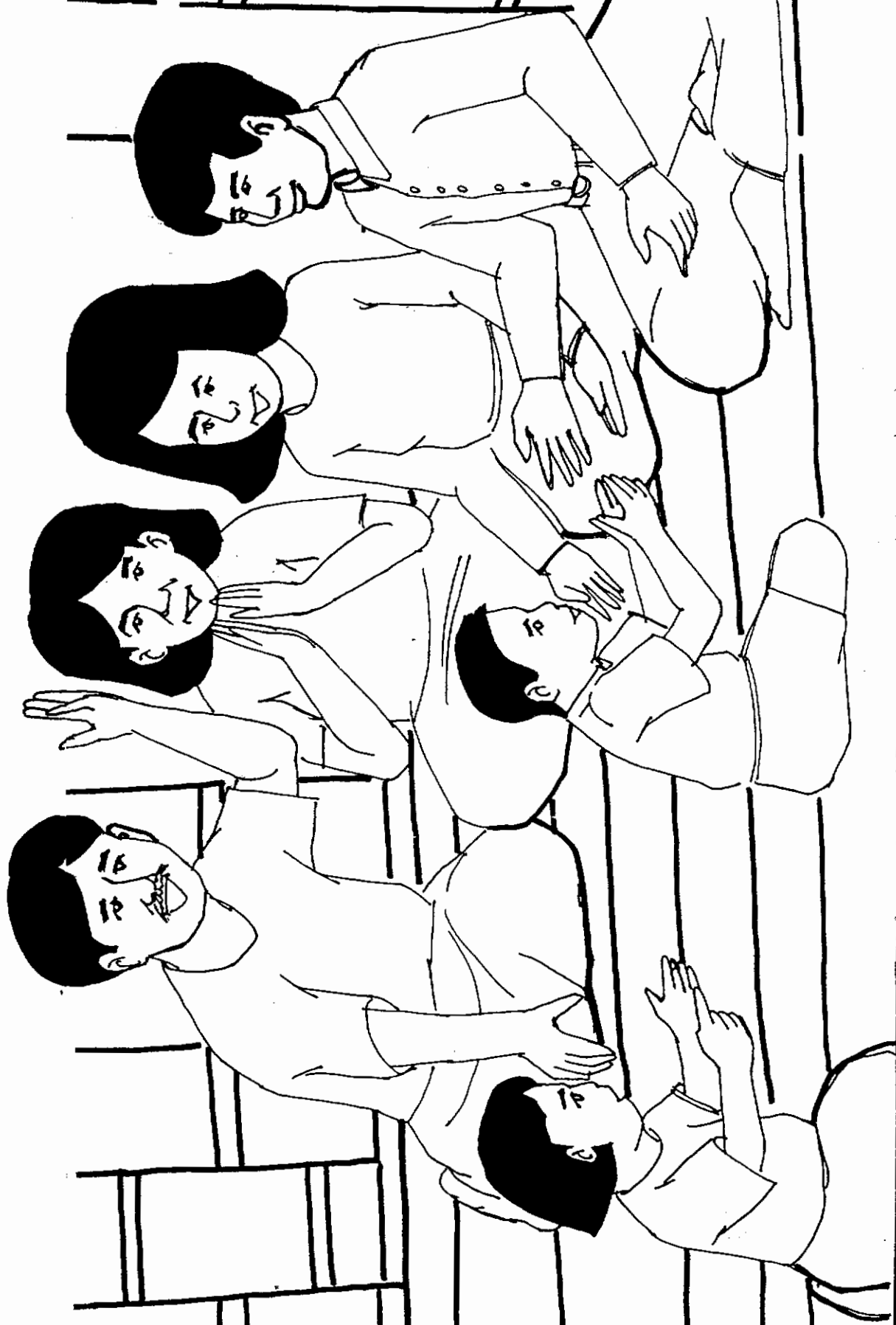
1. ให้นักเรียนอ่านคำยากพร้อม ๆ กัน
2. ทานแบบฝึกหัดตอบคำถามจากเรื่องทีอ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. แถบบันทึกเสียง
2. บัตรคำใหม่ในบทเรียน
3. บัตรคำยากในบทเรียน
4. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
5. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่และคำยากในบทเรียน
2. ตรวจสอบการเขียนคำใหม่ในบทเรียน
3. สังเกตการบอกถึงความสำคัญของเรื่อง
4. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 1

แผนการสอนที่ 4 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 4 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคูดาย

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจแล้ววิเคราะห์โครงเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง จะทำให้เข้าใจและจับใจความของเรื่องได้ถูกต้องตามจุดประสงค์ของผู้เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้
2. เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
3. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านตามลำดับแผนภาพโครงเรื่องได้
4. เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูนและเขียนขยายความได้

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. บทเรียนเรื่องเขียนหมากคูดาย
3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
4. การเขียนขยายความจากแผนภาพโครงเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเล่านิทานเรื่องทาคิได้ตีหนักเรียนฟัง ซึ่งมีเนื้อเรื่องว่า

"มดตัวหนึ่งกระหายน้ำมาก จึงเดินลงไปกินน้ำในลาซาร กระแสน้ำได้พัดพามันออกไปจากฝั่ง นกเขาเห็นมดจะจมน้ำตายจึงหักกิ่งไม้เล็ก ๆ โยนลงไปในน้ำ มดเกาะกิ่งไม้ได้จึงรอดพ้นจากความตาย

ต่อมาวันหนึ่ง นายพรานกำลังใช้แร้วดักจับนกเขา มดเห็นดังนั้นจึงต้อนนายพรานที่เข้า
ทำให้ นายพรานเจ็บปวดจนต้องทิ้งแร้วลง นกเขาได้ยื่นจึงบินหนีไป"

ขั้นสอน

1. ครูคิดแผนภาพโครงเรื่องของนิทานและให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องย่อจากการดูแผนภาพ
โครงเรื่องโดยระบุว่า

- ใคร : ตัวละคร
ที่ไหน : สถานที่และลักษณะสถานที่
เมื่อไร : เวลาที่ทำกิจกรรม
ทำอะไร : ปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ
เป็นอย่างไร : ผลที่ได้รับ

ทั้งนี้ต้องมีการลำดับเหตุการณ์ ดังนี้

- เหตุการณ์ที่ 1 ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ผลเป็นอย่างไร
เหตุการณ์ที่ 2 ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ผลเป็นอย่างไร
เหตุการณ์ที่ 3 ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ผลเป็นอย่างไร
เหตุการณ์ที่ 4 ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ผลเป็นอย่างไร

บทสรุป : ผลของเหตุการณ์

ข้อคิด : ข้อคิดจากเรื่อง

2. อ่านและเขียนคำใหม่ 10 คำ มีคำว่า ผา กระจุกกระจิก สดางค์ หอย มะกล่ำตาหนู
รอยเลข พระพุทธมนต์ สวดมนต์ พระศรีรัตนตรัย

3. อ่านในใจบทเรียนเรื่องเขียนหมากอุยตั้งแต่หน้า 22 "น้ำหวาน เคยยกผาเขียน
เสือ ขวดโหล ตอกหมากขึ้น" จนจบเรื่องในหน้า 24

4. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มอ่านเรื่องเขียนหมากอุยทั้งเรื่องตั้งแต่นือหา
ในบทเรียน หน้า 16 จนถึงหน้า 24 แล้วช่วยกันทำแผนภาพโครงเรื่อง แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนไปเล่า
เรื่องปากเปล่า หน้าชั้นเรียนตามลำดับแผนภาพโครงเรื่อง

ขั้นสรุปและประเมินผล

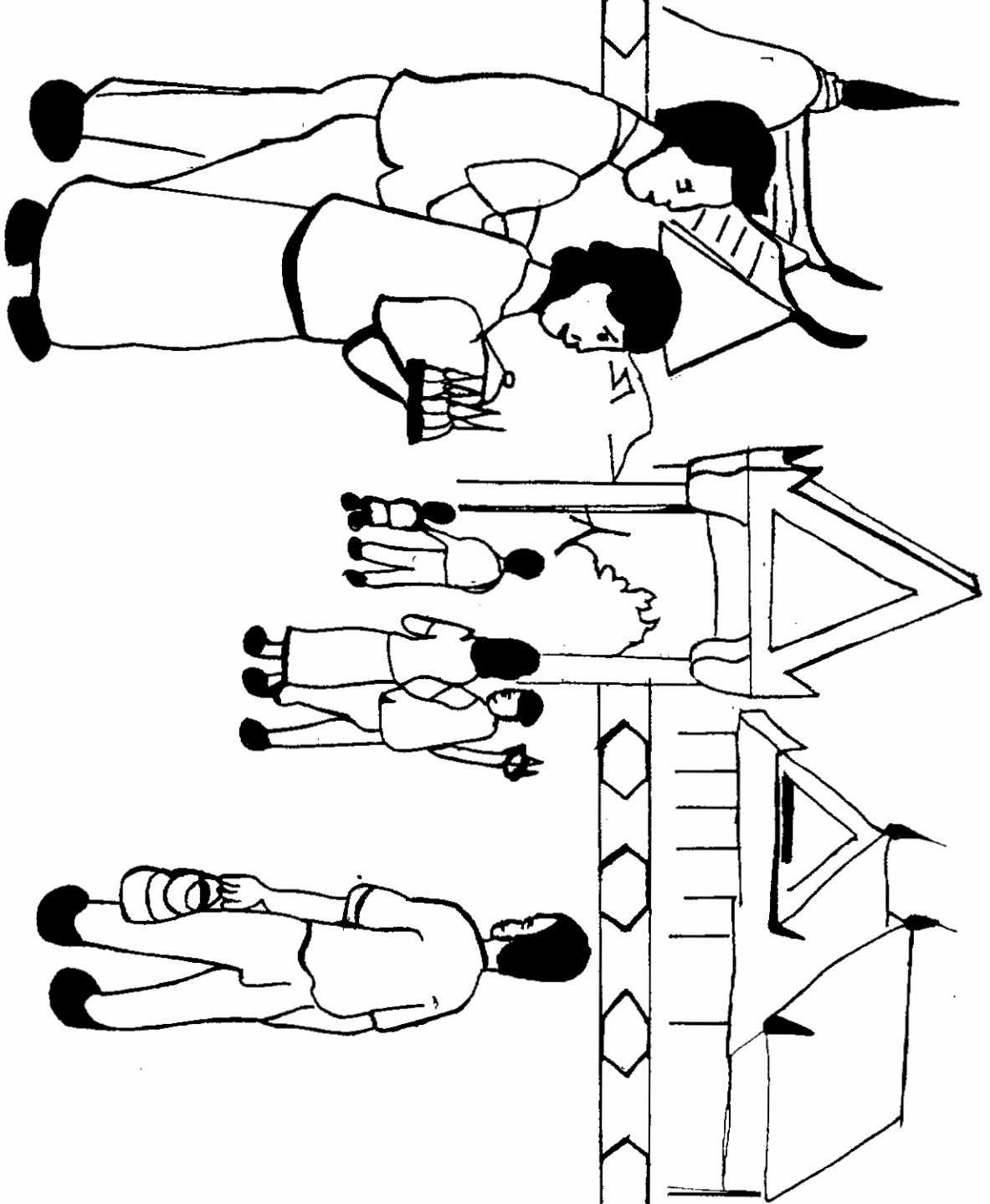
1. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเล่าเรื่องปากเปล่าหน้าชั้นเรียนตามลำดับแผนภาพโครงเรื่อง
2. ฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูนและเขียนขยายความสั้น ๆ จากแผนภาพโครงเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่องท้าวติพพิ
2. บัตรคำใหม่ในบทเรียน
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
4. รูปภาพการ์ตูน
5. ตัวอย่างแผนภาพโครงเรื่อง

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียน
2. สังเกตการอ่านในใจและการลำดับเหตุการณ์ตามแผนภาพโครงเรื่อง
3. ตรวจสอบการเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากบทเรียนที่อ่าน
4. ตรวจสอบการเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากการดูรูปภาพการ์ตูนและการเขียนขยายความสั้นๆ

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 5 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 5 บทที่ 11 เรื่อง เขียนพจนานุกรม

ความคิดรวบยอด

คำในภาษาไทยบางคำจัดเป็นคำยากที่ต้องระมัดระวังในการอ่าน การเขียนให้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำยากได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเขียนคำยากได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือนรถยนต์คำยากไปใช้ประกอบการเขียนได้

เนื้อหา

1. คำยากในบทเรียน
2. การเขียนบรรยายรูปภาพเหมือนรถยนต์ใช้คำยากประกอบการเขียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

เปิดแถบบันทึกเสียงเพลงอุทยานดอกไม้ ให้นักเรียนฝึกร้องตาม เนื้อเพลงอุทยานดอกไม้มีดังนี้

"ชมพอกาจำปาจาปี กุหลาบราตรีพยอมอังกาบทั้งกรรมจักร์ ลาควนนมแมวช่อนกลิ่นยี่ไรดงจรค
มณฑา สายหยุดเฟื่องฟ้า ชบาและสร้อยทอง

บานบุรียี่สุนขจร ประดู่พุดซ้อนพลับพลึงหงอนไก่พิกุลขวมมอง งามทานตะวันรักเร่กาหลง
ประยงค์พวงทอง บานชื่นสุขสองพุทธชาติสะอาดแถม

พิศพวงชมพู กระดังงาเลื้อยเคียง ตู้อุดสวยแฉล้ม รสสุคนธ์ บุนนาคนางแย้มสารภีที่ถูกใจ

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายลักษณะของคำที่สับสนคล้ายคลึงกัน
2. ติดแผนภูมิบัตร้อยกรอง ชื่อดอกไม้ซึ่งมีเนื้อความดังนี้

"ดอกไม้มีมากมาย เช่นดอกพุดลาย
 ทั้งดอกขงโคชบา
 มะลิซ้อนมะลิลา กลิ่นหอมหนักหนา
 บัวชูชบาพระดี
 ดอกปีบและสารภี ทั้งดอกจําปี
 นั้นเป็นดอกไม้ไทย"

3. ครูอ่านบทร้อยกรอง ดอกไม้ด้วยจังหวะเสียงธรรมดา นักเรียนฝึกอ่านตาม
4. ครูอ่านบทร้อยกรอง ดอกไม้ด้วยทำนองเสนาะ นักเรียนฝึกอ่านตาม
5. ครูขีดเส้นโยกคำที่สัมผัสคล้องจองจากบทร้อยกรอง ให้นักเรียนดู และคัดลอกคำคล้องจอง

ลงในสมุด

ขั้นสรุปและประเมินผล

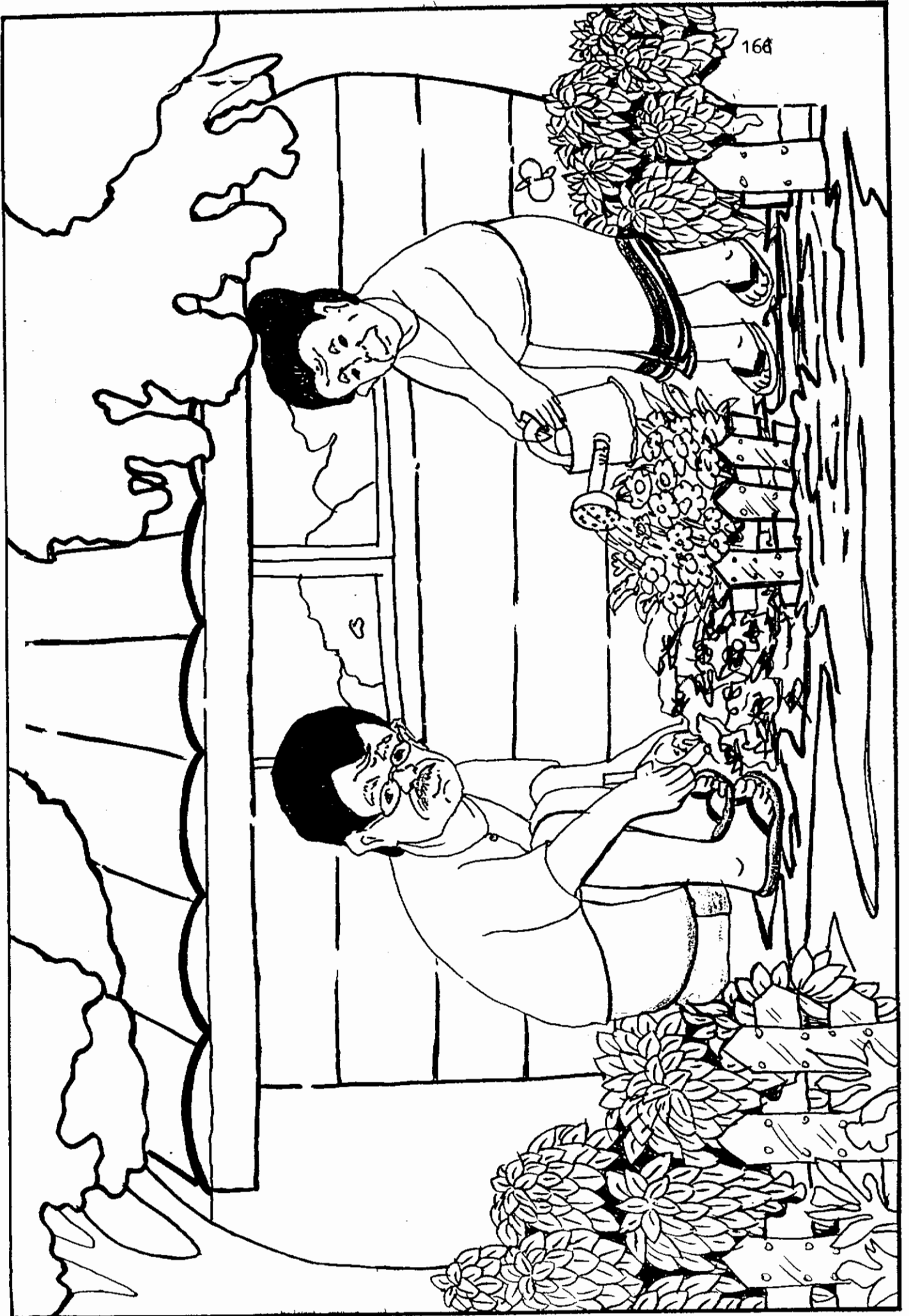
1. ให้นักับทร้อยกรองดอกไม้ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
2. ให้นักเรียนดูรูปภาพเหมือนแล้ว เขียนคำที่มีสัมผัสคล้องจองบรรยายเรื่องจากรูปภาพ

สื่อการเรียนการสอน

1. เพลงอุทยานดอกไม้
2. บัตรคำสัมผัสคล้องจอง
3. บทร้อยกรอง "ดอกไม้"
4. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบการเขียนคำสัมผัสคล้องจอง
2. สังเกตการอ่านบทร้อยกรองแบบธรรมดาและอ่านแบบทำนองเสนาะ
3. ตรวจสอบการเขียนบทร้อยกรองดอกไม้
4. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 6 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 6 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากอุบาย

ความคิดรวบยอด

การอ่านคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต การใช้คำที่มีทัณฑฆาต คำที่สะกดในแม่ กต คำที่มีอักษรควบ เป็นทักษะที่ต้องฝึกปฏิบัติ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและ เขียนตัวสะกดที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตได้
2. นักเรียนสามารถอ่านและ เขียนคำที่สะกดในมาตราแม่กตที่ไม่ตรงตัวสะกดได้
3. นักเรียนสามารถอ่านและ เขียนคำที่มีอักษรควบได้

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือนด้วยคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตอย่างน้อย 10 คำ

เนื้อหา

1. คำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต
2. คำที่สะกดด้วยแม่ กต ไม่ตรงตามมาตรา
3. คำควบกล้ำ
4. การเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มแข่งกัน เขียนคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตมาให้มากที่สุด และเขียนคำที่ถูกต้องภายในเวลา 3 นาที

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายหลักการอ่านและ เขียนคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับ ยกตัวอย่างคำและ ฝึกนักเรียนอ่านคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตจากแบบฝึกอ่านในแบบเรียนภาษาไทยหน้า 26

2. ฝึกอ่านคำที่มีตัวสะกดมาตราแม่กต และคำควบกล้ำ จากแบบฝึกอ่านในแบบเรียนภาษาไทย หน้า 26-27

3. ครูชูบัตรคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต คำที่สะกดด้วยแม่กต และคำควบกล้ำให้นักเรียนฝึกอ่านและเขียนลงในสมุด

ขั้นสรุปและประเมินผล

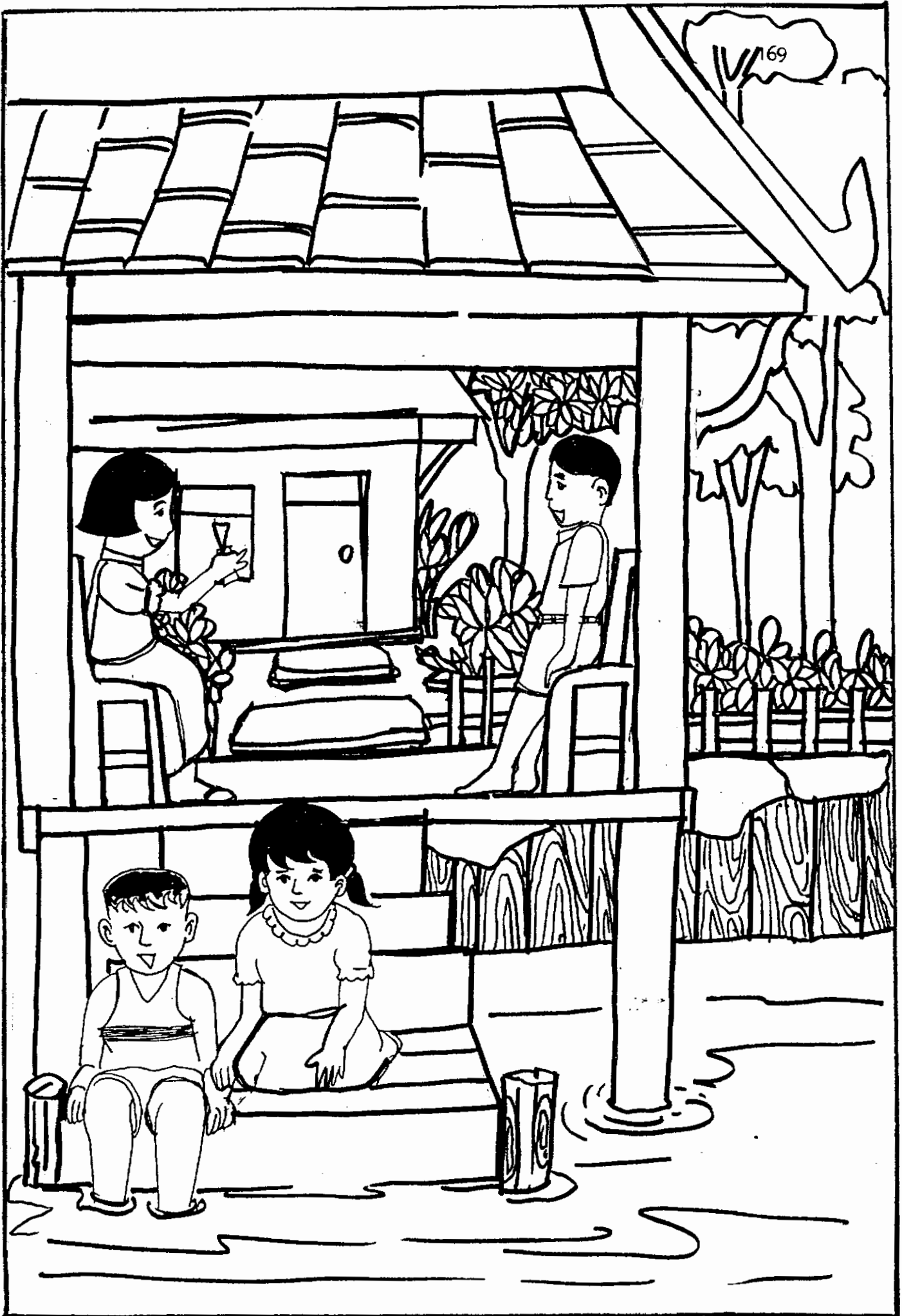
1. เขียนตามคำบอก คำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต คำที่สะกดด้วยแม่กต และคำควบกล้ำ
2. ครูกำหนดคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต คำที่สะกดด้วยแม่กต และคำควบกล้ำบางคำให้นักเรียนนำไปเขียนเรื่องประกอบรูปภาพเหมือน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต
2. บัตรคำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกด แม่กต ไม่ตรงตามมาตรา
3. บัตรคำควบกล้ำ
4. แบบเรียนภาษาไทย
5. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต คำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่กต และคำควบกล้ำ
2. ตรวจการเขียนคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต คำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่กต และคำควบกล้ำ
3. ตรวจการเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 7 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 7 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคุดขยาย

ความคิดรวบยอด

การเขียนประโยคแสดงความต้องการ เป็นความสามารถที่นำไปใช้ในการติดต่อสื่อสาร
 ให้อื่นได้รับรู้ ซึ่งสามารถฝึกทักษะทางด้านนี้ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกลักษณะของประโยคแสดงความต้องการได้
2. แต่งประโยคแสดงความต้องการได้
3. เขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือนรอยใช้ประโยคแสดงความต้องการได้

เนื้อหา

1. ประโยคแสดงความต้องการ
2. การเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือนรอยใช้ประโยคแสดงความต้องการ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลง "อยากเป็นอะไร" พร้อม ๆ กัน ซึ่งขึ้นต้นเนื้อเพลงว่า

"หนูจำหนู เมื่อหนูโตขึ้น หนูอยากเป็นอะไร?"

เมื่อครูชี้ไปที่นักเรียนคนใด คนนั้นต้องตอบ แล้วจึงร้องเพลงต่อไป

ขั้นสอน

1. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของประโยคแสดงความต้องการ ครูอธิบายเพิ่มเติม
2. ครูยกตัวอย่างคำที่แสดงความต้องการ ซึ่งได้แก่ คำว่า อยาก ต้องการ ปรารถนา
 ประสงค์ แล้วยกตัวอย่างการใช้คำในประโยค

3. ศึกษาลักษณะประโยคแสดงความต้องการจากแบบฝึกในแบบเรียนภาษาไทย หน้า 27 และฝึกแต่งประโยคแสดงความต้องการปากเปล่าคนละ 1 ประโยค

ขั้นสรุปและประเมินผล

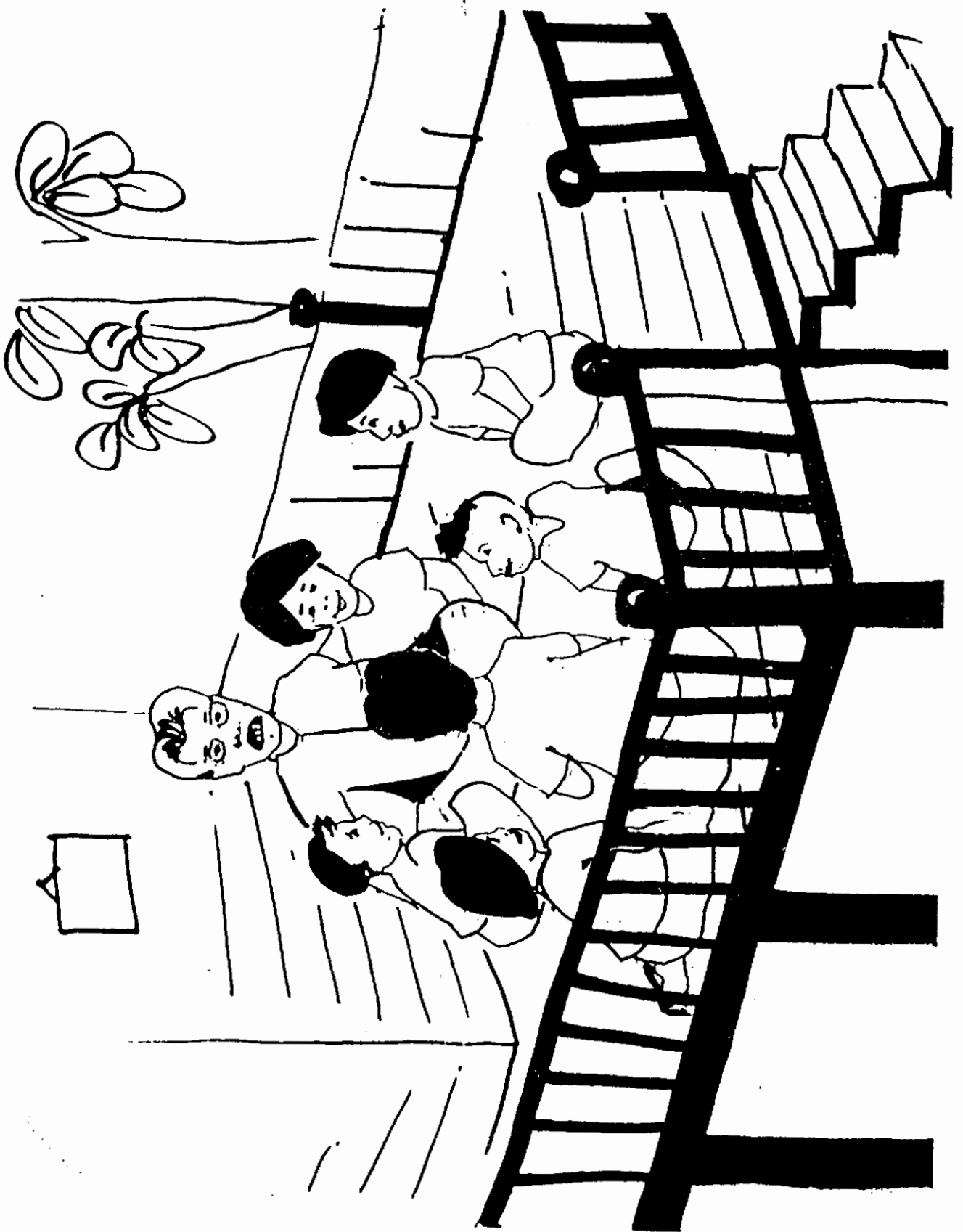
1. ฝึกเขียนประโยคแสดงความต้องการคนละ 5 ประโยค
2. เขียนเรื่องประกอบรูปภาพเหมือนโดยใช้ประโยคแสดงความต้องการในเรื่องที่เขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. เพลงหนูอยากเป็นอะไร
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
5. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการสรุปลักษณะประโยคแสดงความต้องการ
2. สังเกตการแต่งประโยคแสดงความต้องการแบบปากเปล่า
3. ตรวจสอบการเขียนประโยคแสดงความต้องการ
4. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 8 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 8 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคุดยาย

ความคิดรวบยอด

การใช้คำพ้องรูปและพ้องเสียงได้ถูกต้อง ผู้ใช้ควรมีความรู้และเข้าใจในความหมายของคำนั้นอย่างชัดเจน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกความหมายของคำพ้องรูปและพ้องเสียงได้
2. บอกลักษณะของคำพ้องรูปและพ้องเสียงได้
3. แต่งประโยคด้วยคำพ้องรูปและพ้องเสียงได้
4. เขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือนรอยใช้คำพ้องรูปและพ้องเสียงได้

เนื้อหา

1. คำพ้องรูป
2. คำพ้องเสียง
3. การเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

เปิดแถบบันทึกเสียงเพลงสาวตา-กลม ของเทียรี่ เมฆวัฒนา ให้นักเรียนฟังและฝึกร้องตามเนื้อเพลงมีดังนี้

"สาวเธอแต่งงาน เมื่อแต่งงานก็ได้เงิน แต่ต้องไม่เงิน เวลาเมียเสียอ้าวจะเรียกไปสาวเธอทำงาน อยู่เมืองกรุงที่สูงใหญ่ อยู่กับสีและแสงไฟ ต้องนั่งตา-กลม เธอนั่ง ตาก-ลม ตาก-ลม ตาก-ลม" (เนื้อร้องยังมีอีก แต่เปิดเสียงให้ฝึกร้อง และใช้ศึกษาเพียงเท่านี้)

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายความหมายของคำ "ตากลม" ว่าอ่านได้ 2 อย่างคือ อ่านว่า ตา-กลม หรือ

ตาก-ลม ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของคำ คำชนิดนี้เรียกว่าคำพ้องรูป ส่วนคำที่ออกเสียงเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน เรียกว่า คำพ้องเสียง

2. ครูเขียนประโยคที่มีคำพ้องเสียงและพ้องคำพ้องรูปลงบนกระดานดำ ดังนี้

ฉันไปอ่านหนังสือที่ห้องสมุด

พระสงฆ์ 9 รูป ฉันอาหารเพล

ไว้ดีกัน ที่ลานบ้าน

ช่างตัดผมกันผมที่ท้ายซอย

ทหารกันประชาชนมาให้ เข้าบ้านที่เกิดเหตุ

มีตบาคมือน้องฉัน

วัดนี้มีรอยพระบาทของพระพุทธเจ้า

ฉันมีเงิน 1 บาท

เราต้องฟังพาวอาศัยกัน

ฝั่งต๋อยชาวสวนลำไย

3. นักเรียนอ่านประโยคที่ครูเขียนบนกระดานดำ แล้วขีดเส้นใต้คำที่พ้องรูปวงกลมรอบคำที่พ้องเสียง

4. นักเรียนเขียนความหมายของคำพ้องรูป คำพ้องเสียง โดยเปิดหาความหมายจากพจนานุกรมและเขียนลงสมุด

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. นักเรียนแต่งประโยคจากคำพ้องรูป

ขอ (ไม้สำหรับเกี่ยวสิ่งของ)

ขอ (วิงวอน)

รัก (ต้นไม้มดอกสีขาวอุบล)

รัก (ชอบ ชื่นชมยินดี)

ไว้ดี (ข้างล่าง)

ไว้ดี (ทิวไว้ดี)

2. นักเรียนแต่งประโยคจากคำพ้องเสียง

คัน (อาการที่อยากเกาะ)

ครรรภ์ (ท้อง)

บาตร (ภาชนะของพระ)

บาท (เงินใช้แลกเปลี่ยนของ)

ไส (ไม้ซุง)

ไส (ผลักออกไป)

3. ฝึกเขียนเรื่องจากการรูปภาพเหมือนรอยใช้ห้องรูปและคำที่พ้องเสียงมาจัดประกอบในการเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. แอบบันทึกเสียงเพลงสาวตากลม
2. บัตรคำห้องรูป และความหมาย
3. บัตรคำพ้องเสียงและความหมาย
4. พจนานุกรม บทานุกรมฉบับนักเรียน
5. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการร้องเพลงสาวตากลม
2. สังเกตการอธิบายความหมายและลักษณะของคำห้องรูป คำพ้องเสียง
3. ตรวจสอบการเลือกคำห้องรูป คำพ้องเสียง
4. ตรวจสอบการแต่งประโยคด้วยคำห้องรูป คำพ้องเสียงตามที่กำหนด
5. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 9 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 9 บทที่ 11 เรื่อง เขียนพจนานุกรม

ความคิดรวบยอด

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนเกิดจินตนาการ สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ ผสมผสานแนวคิดของตนเองเข้ากับเหตุการณ์ได้ดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อภิปรายและวิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องได้
2. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและลำดับเหตุการณ์ได้
3. เขียนสร้างสรรค์จากการดูรูปภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. การเคารพและดูแลเอาใจใส่ต่อญาติผู้ใหญ่
2. การเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเล่าเรื่อง "วัลลี เด็กหญิงยอดกตัญญู" ให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนาซักถามความเข้าใจ ของนักเรียนว่าเด็กหญิงวัลลีคืออย่างไร นักเรียนควรนำไปเป็นแบบอย่างใดอย่างไร

ขั้นสอน

1. ช่วยกันสรุปข้อคิดจากเรื่องที่ครูเล่า บนกระดานดำเป็นข้อ ๆ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายแนวคิดของเรื่อง และยกตัวอย่างประสบการณ์
3. ครูเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร : กำหนดตัวละคร

ที่ไหน : กำหนดสถานที่

เรื่อง : กำหนดเหตุการณ์

ผลของเหตุการณ์ : กำหนดผลและข้อสรุป

4. แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันคิดโครงเรื่องแล้ว เขียนลงในแผนภาพโครงเรื่อง
- ละคร : พ่อ แม่ ธิดา คุณตา คุณยาย ญาติพี่น้อง
- สถานที่ : บ้านสวนของคุณตาคุณยาย
- เหตุการณ์ : 1. พ่อ แม่ ธิดา ไปบ้านสวนของคุณตาคุณยาย
2. ธิดามีความสุขที่ได้มาพบคุณตาคุณยายและญาติ
3. ธิดาและญาติพี่น้องกราบขอพรปีใหม่กับญาติผู้ใหญ่ตาม

ลำดับอาวุโส

ผลของเหตุการณ์ : ญาติพี่น้องมีโอกาสพบปะกัน ทำให้เกิดความรักใคร่
กลมเกลียวทำให้เกิดความสุข

ขั้นสรุปและประเมินผล

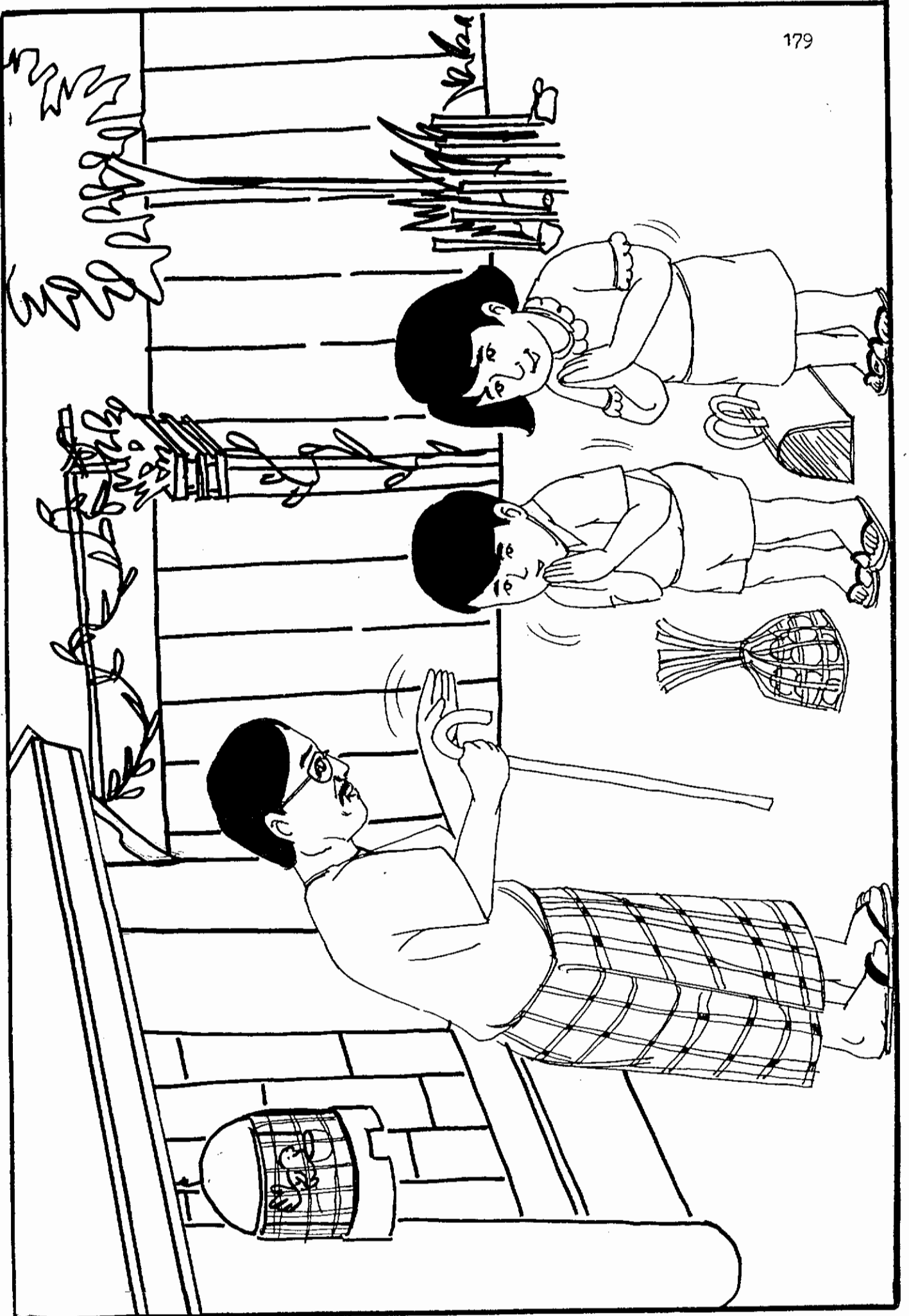
1. อภิปรายลักษณะการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
2. นักเรียนฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และรายละเอียดเพิ่มเติมตามจินตนาการของนักเรียน
3. เขียนเรื่องประกอบรูปภาพเหมือนตามจินตนาการ

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่องเล่า วัลลีเด็กหญิงยอดกตัญญู
2. ตัวอย่างแผนภาพโครงเรื่อง
3. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายสรุปข้อคิดจากเรื่องที่ฟัง
2. สังเกตการลำดับเหตุการณ์ และเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
3. ตรวจสอบการเขียนจากการดูรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 10 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 10 บทที่ 11 เรื่อง เขียนพจนานุกรม

ความคิดรวบยอด

การเขียนตามคำบอกและหาความหมายจากพจนานุกรม เป็นการฝึกทักษะทางการเขียนที่สำคัญ เพราะการเขียนจะดีและถูกต้องนั้น จำเป็นต้องรู้ความหมายของคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สามารถเขียนตามคำบอกได้
2. ปฏิบัติตนในการใช้พจนานุกรมได้ถูกต้อง
3. เขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. การเขียนตามคำบอก
2. การรวบรวมคำ และการใช้พจนานุกรม
3. การเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเล่านิทานเรื่อง จ๋อนผู้เมตตา เนื้อเรื่องกล่าวว่

"จ๋อนเป็นลูกช่างที่มีน้ำใจดี ชอบช่วยเหลือสัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยากอยู่เสมอ วันหนึ่งจ๋อนหลงเข้าไปในป่า หาทางกลับฝูงไม่ได้ สัตว์ต่าง ๆ ในป่าจึงช่วยบอกทาง จนจ๋อนกลับเข้าฝูงได้อย่างปลอดภัย"

เมื่อครูเล่าจบให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องย้อนกลับ

ขั้นสอน

1. ครูเขียนคำใหม่ คำยาก คำควบกล้ำ และคำที่ใช้เครื่องหมายทัณฑฆาตให้นักเรียนดูบนกระดานดำ จากนั้นจึงสลับออก แล้วให้นักเรียนเขียนตามคำบอก

2. ครูกำหนดคำยาก 20 คำ ให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมหาความหมายและนำคำมาเรียงใหม่ให้ถูกต้องตามลำดับของตัวอักษร

ขั้นสรุปและประเมินผล

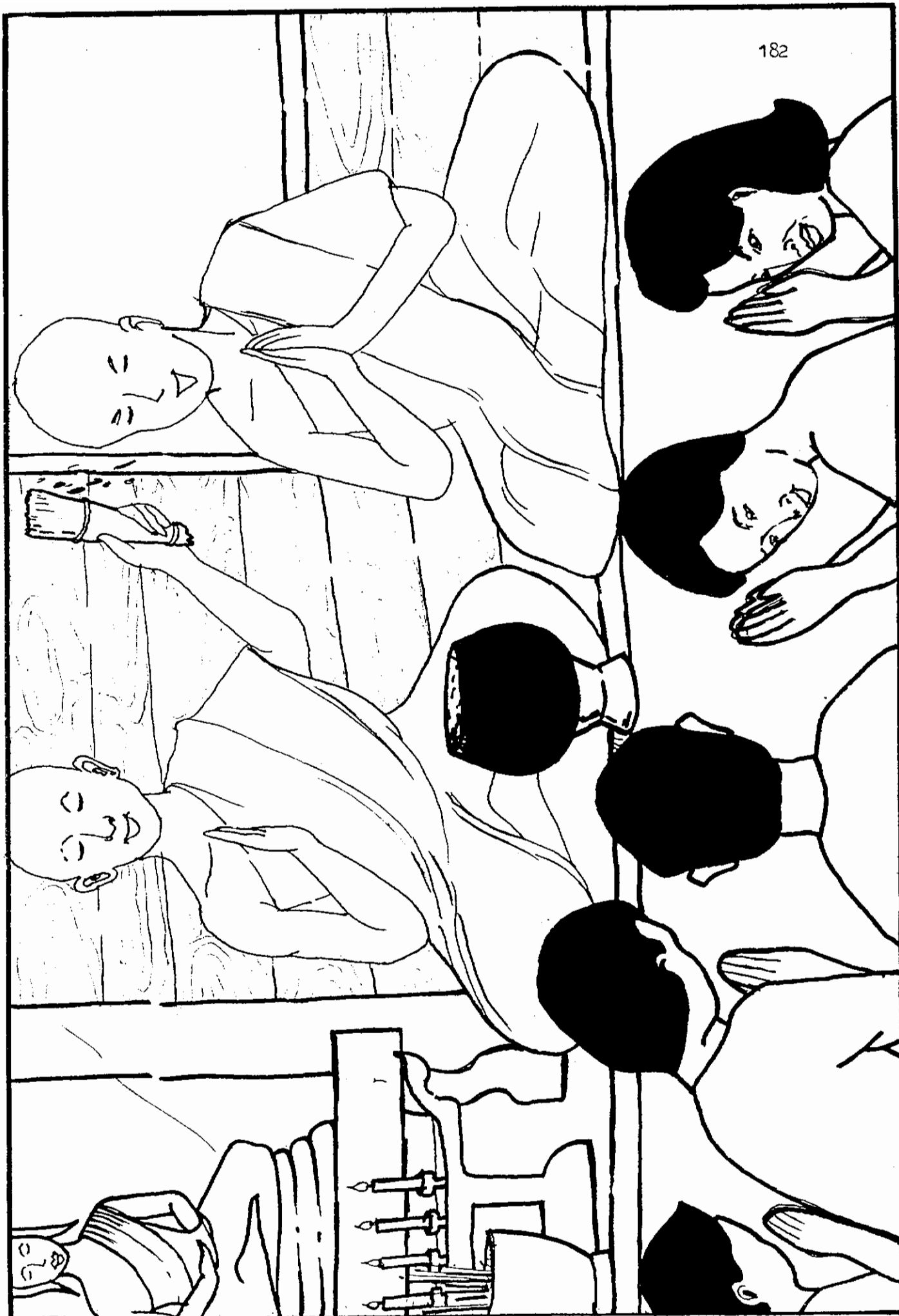
1. ให้นักเรียนเขียนคำตามคำบอก จำนวน 5 คำ และเรียงลำดับคำใหม่ให้ถูกต้องตามหลักการใช้ในพจนานุกรม
2. ครูเล่าเรื่องประกอบรูปภาพเหมือน นักเรียนฟังและเขียนเรื่องเองตามเค้าโครงเรื่องที่ครูเล่าให้ฟัง

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่องจิ้งจอกผู้เมตตา
2. บัตรคำยาก
3. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบการเขียนคำตามคำบอก
2. ตรวจสอบการรวบรวมถ้อยคำ
3. สังเกตการใช้พจนานุกรม
4. ตรวจสอบการเขียนเรื่องประกอบรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 11 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 11 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคุดยาย

ความคิดรวบยอด

การเขียนตามคำบอกและหาความหมายจากพจนานุกรม เป็นการฝึกทักษะทางการเขียนที่สำคัญ เพราะการเขียนจะดีและถูกต้องนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้ความหมายของคำนั้น ๆ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สามารถเขียนตามคำบอกได้
2. ปฏิบัติตนในการใช้พจนานุกรมได้ถูกต้อง
3. เขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. การเขียนตามคำบอก
2. การรวบรวมคำ และการใช้พจนานุกรม
3. การเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ผลัดกันเล่นเกม "ชื่อของ" โดยกลุ่มที่ 1 จะส่งตัวแทน 1 คน เดินไปยังกลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 2 ร้องพร้อม ๆ กันว่า

ตัวแทนกลุ่ม 1 จะพูดว่า "มาชื่อ..." โดยบอกชื่อคำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับ 1 คำ กลุ่มที่ 2 ต้องช่วยกันเขียนคำนั้น ส่งให้ตัวแทนกลุ่ม 1 จากนั้นจึงส่งตัวแทน 1 คน ไปยังกลุ่มที่ 1 บ้าง และเล่นในลักษณะเดียวกัน เมื่อครบ 3 ครั้ง จึงนำคำที่แต่ละกลุ่มได้รับไปส่งครู

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในใจเรื่องต่าง ๆ จากแบบฝึกอ่านของแบบเรียนภาษาไทย หน้า 24-27 ภายในเวลา 7 นาที จากนั้นครูให้นักเรียนเขียนตามคำบอก 20 คำ

2. ผูกภาพพจนานุกรมโดยนำคำใหม่และคำยากจากบทเรียน มา 15 คำ ให้นักเรียนค้นหาความหมายและเรียงลำดับตัวอักษรให้ถูกต้อง

ขั้นสรุปและประเมินผล

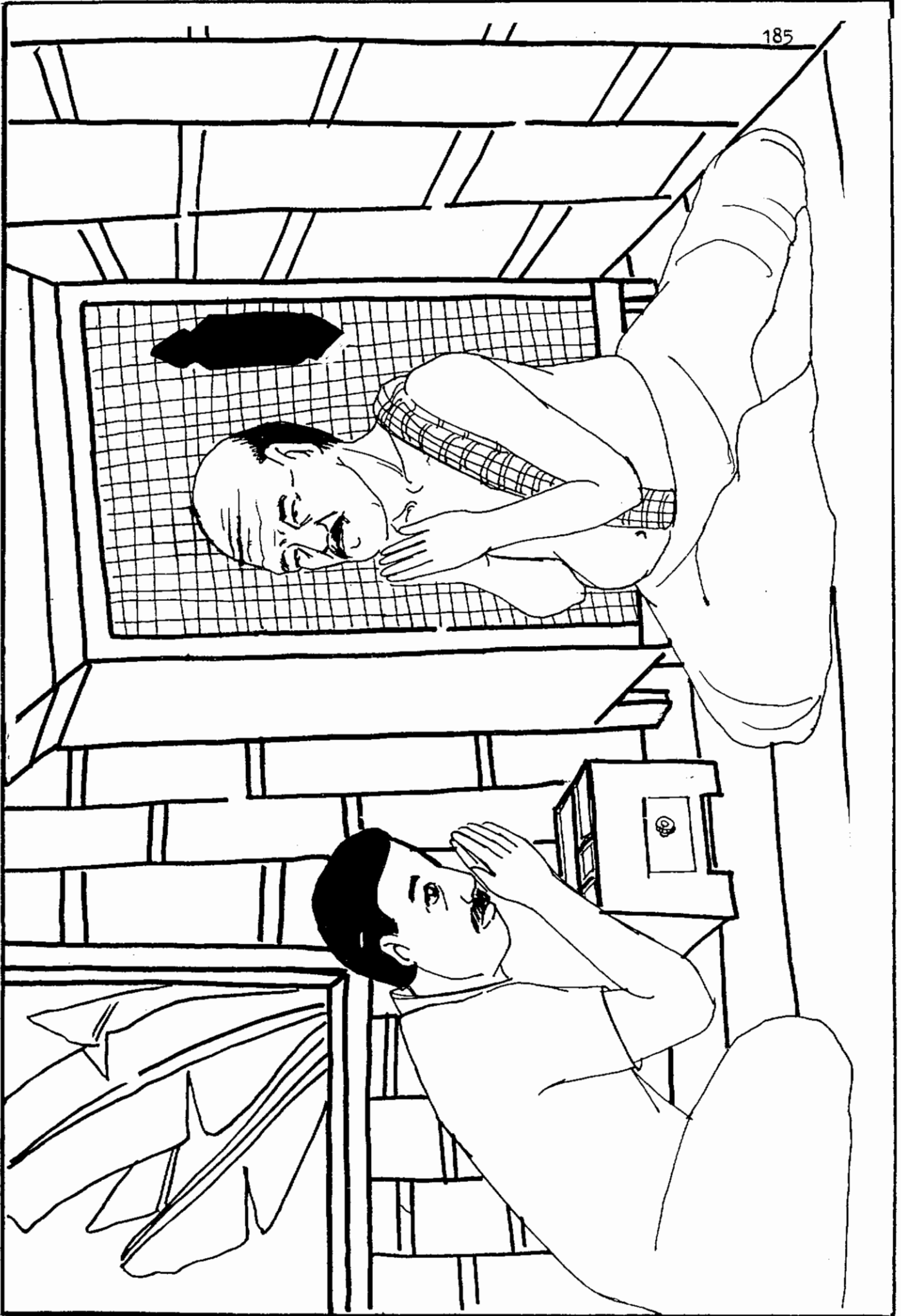
1. ช่วยกันสรุปลักษณะของการเรียบเรียงคำตามหลักการใช้พจนานุกรม
2. ผูกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือนโดยใช้คำยากและคำใหม่ในบทเรียนมาใช้ในการเขียนเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. เกมชื่อของ
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
3. พจนานุกรม ปทานุกรมฉบับนักเรียน
4. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. ตรวจคำที่นักเรียนเล่นเกมชื่อของ
2. ตรวจคำที่นักเรียนเขียนตามคำบอก
3. ตรวจการเรียบเรียงคำตามหลักการใช้พจนานุกรม
4. ตรวจการเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 12 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 12 บทที่ 11 เรื่อง เขียนหมากคุดยาย

ความคิดรวบยอด

การเขียนและอ่านบทร้อยกรองต้องมีการฝึกฝนให้เกิดทักษะ และถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนบทร้อยกรองดอกไม้ได้
2. เขียนคำสัมผัสคล้องจองได้
3. เขียนคำที่มีสัมผัสคล้องจองจากการดูรูปภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. คำสัมผัสคล้องจอง
2. บทร้อยกรองดอกไม้ ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
3. การเขียนคำสัมผัสคล้องจองจากการดูรูปภาพเหมือน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

บททวนเพลงอุทยานดอกไม้ ฝึกร้องพร้อม ๆ กัน จากนั้นแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนชื่อดอกไม้ ซึ่งสัมผัสคล้องจองกับคำที่กำหนด เช่น ครูกำหนดชื่อดอกไม้ว่า "ชบา" นักเรียนต้องเขียนชื่อดอกไม้ที่คล้องจองกัน เช่น จันทา กรรณิการั กระดังงา เป็นต้น

งานอุบลปนจันทร์กระเพา ผีเสื้อแตกกอพร้อมเล็บมือนางพุดตานกล้วยไม้ ดาวเรืองอัญชัญ

ยี่สุนทรมลิวัลย์แลวิไล ชูช่อไผ่เร้าใจในอุทยาน

ขั้นสอน

1. นักเรียนฝึกอ่านคำยากในบทเรียนจากบัตรคำ ซึ่งมีคำว่า รจกข์ เลข เฉพาะ ชมนาค

ญาติพี่น้อง ตลับ บรรยากาศ เสรีจ กรรณิการ์ พระพุทธมณฑล พระศรีรัตนตรัย ภาพยนตร์ โรงพยาบาล
ศูนย์รวม และสตางค์

2. ครูอธิบายวิธีการอ่านออกเสียงคำยาก และวิธีการเขียนคำอ่านของคำยากทีละคำ
3. อ่านเสริมบทเรียน เรื่องวันขึ้นปีใหม่ จากแบบฝึกการอ่านในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย

หน้า 29

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. ทดสอบการอ่านคำยากโดยการให้นักเรียนอ่านคำยากเป็นรายบุคคล
2. ครูกำหนดคำยากให้นักเรียนเขียน คำอ่านของคำยากที่กำหนด
3. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือนแล้วนำคำยากไปใช้ประกอบในการเขียนเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. เพลงอุทยานดอกไม้
2. บัตรคำยาก
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
4. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำยาก
2. ตรวจคำอ่านของคำยากที่กำหนดให้เขียน
3. ตรวจการเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 1 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 1 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมาย และจับใจความของเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำใหม่ได้
2. อ่านในใจเนื้อเรื่องในบทเรียนแล้วเขียนตามโครงสร้างของเรื่องได้
3. อภิปรายานเรื่องบทเรียนได้อย่างมีเหตุผล
4. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นรูปภาพเหมือน

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. เนื้อเรื่อง สัญญาของเอก
3. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีไทย ให้นักเรียนยกตัวอย่าง

ขั้นสอน

1. ฝึกอ่านคำใหม่ในบทเรียน 6 คำ มีคำว่า กระดาษ ขยับหมั่นเพียร ครูบาอาจารย์ แต่ จักรพรรษา ชัดเจน ตักเตือน ครูอธิบายความหมายและให้นักเรียนคัดลงในสมุด
2. อ่านในใจบทเรียนเรื่องสัญญาของเอก ตั้งแต่หน้า 30-31 ตั้งแต่ "สวัสดีครับ คุณย่า" จนถึง "ประเดี๋ยวคงจะกลับมา" ย่าบอก จากนั้นร่วมกันบอกใจความสำคัญของเรื่องและอภิปรายข้อคิดจากเรื่อง
3. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพเหมือน และให้นักเรียนฝึกเขียนเรื่องจากภาพ

ขั้นสรุปและประเมินผล

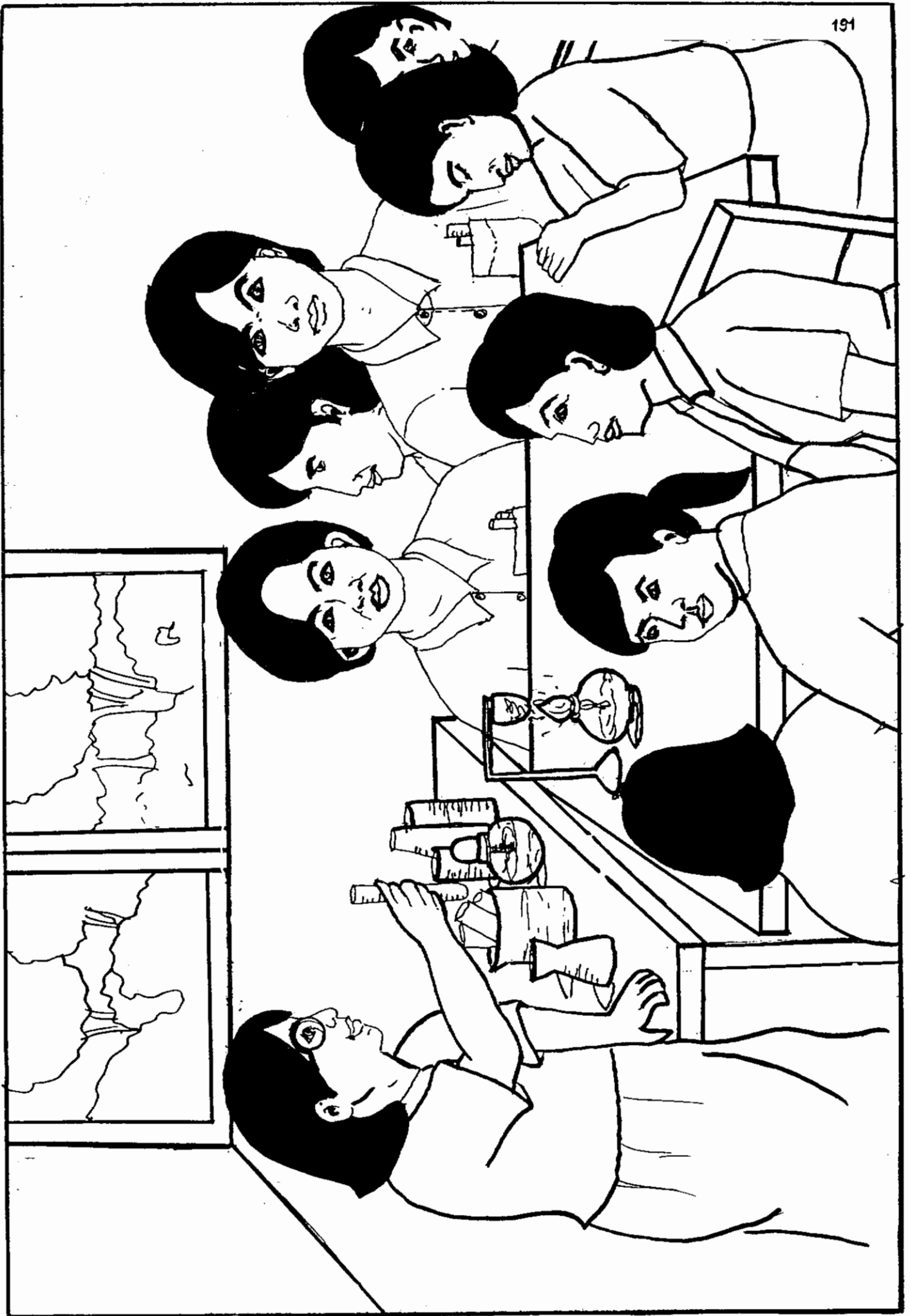
1. ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำ พร้อมทั้งอธิบายความหมาย
2. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
3. รูปภาพวัฒนธรรมไทย
4. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ในบทเรียน
2. ตรวจการเขียนคำใหม่ในบทเรียน
3. สังเกตการอ่านในใจเนื้อเรื่องจากบทเรียนและการบอกใจความสำคัญของเรื่อง

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 2 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 2 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายสำคัญของเรื่องราว ใคร ทาอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้
2. อ่านในใจเนื้อเรื่องในบทเรียนแล้วเขียนตามโครงสร้างของเรื่องได้
3. อภิปรายเรื่องในบทเรียนได้อย่างมีเหตุผล
4. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นรูปภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. บทเรียนเรื่อง สัญญาของเอก
3. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำเสนอเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของไทยให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่าง
สิ่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมประเพณีไทย

ขั้นสอน

1. ฝึกอ่านคำใหม่ในบทเรียน 8 คำ มีคำว่า ชัดเจน ตักเตือน รัตติเยง ไตรจีวร
ถนนหนทาง เถียง ธรรม น้ำลาย ครูอธิบายความหมายและให้คัดลงในสมุด

2. อ่านในใจบทเรียนเรื่องสัญญาของเอก ตั้งแต่หน้า 31 ตั้งแต่ "เย็นวันนั้นหลังจากเอกรับประทานอาหารเช้าแล้ว" ถึงหน้า 32 "ปูลธิบายให้เอกฟัง"

3. กิจกรรมหลังการอ่านในใจ ครูให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เรื่องสัญญาของเอกโดยช่วยกันเขียนบนกระดานดำตามโครงเรื่องที่เขียน

ใคร : ตัวละคร

ที่ไหน : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ใครทำอะไร : เหตุการณ์ที่ 1

: เหตุการณ์ที่ 2

บทสรุป : ผลของเหตุการณ์ ข้อคิด

: ความรู้จากบทเรียน

4. ให้นักเรียนช่วยกันเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เล่าเรื่อง สรุปข้อคิดและความรู้ที่ได้จากบทเรียน

5. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่าวัฒนธรรม ประเพณีที่ควรรักษาไว้และให้ช่วยกันเขียนข้อปฏิบัติในการรักษาวัฒนธรรม ประเพณี

6. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือน

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. ให้นักเรียนอ่านคล้ายๆ กัน

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกไปเล่าเรื่องปากเปล่าหน้าชั้นเรียนตามลำดับแผนภาพโครงเรื่อง

3. ฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากเนื้อหาบทเรียนได้

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่ในบทเรียน

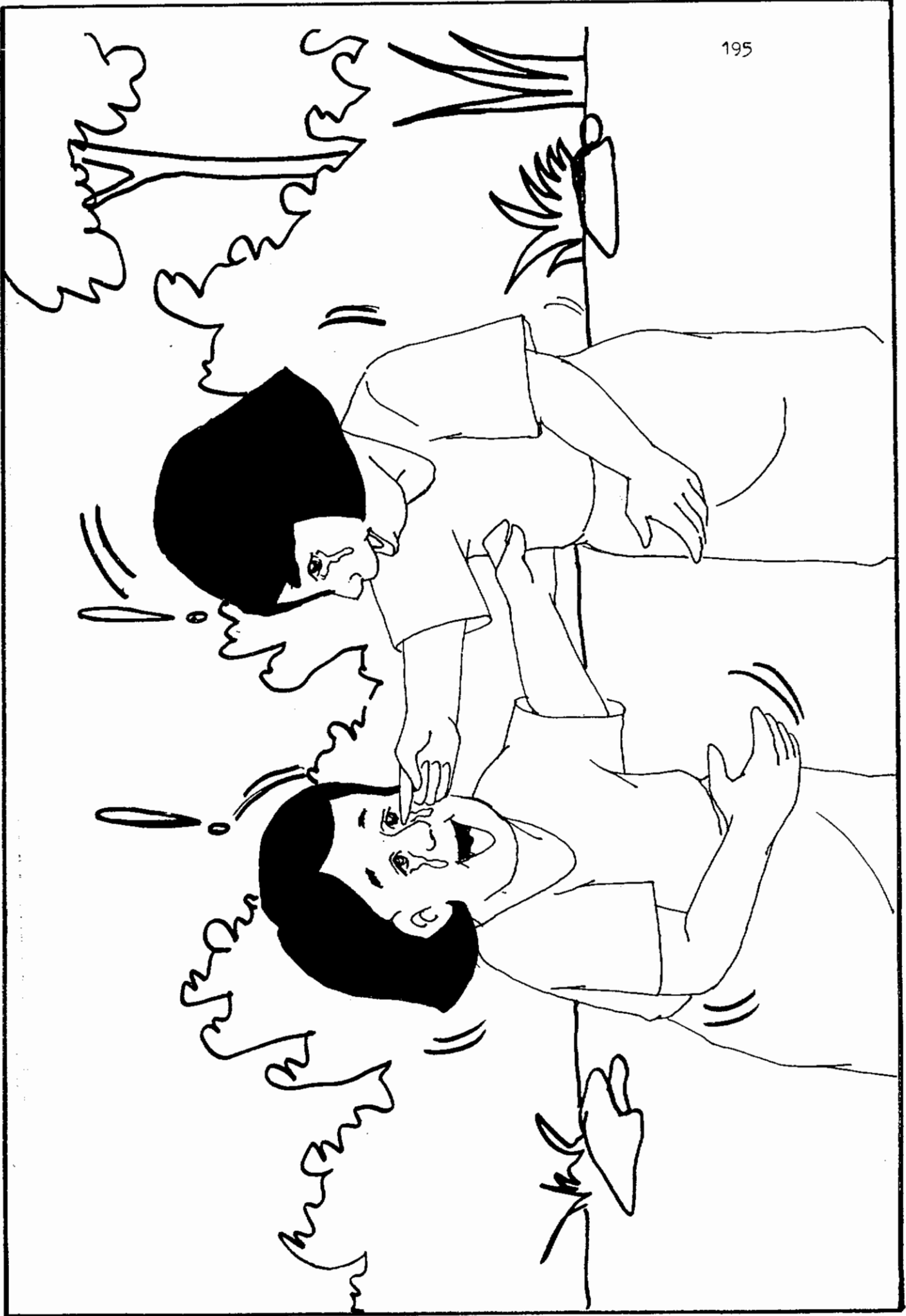
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย

3. ตัวอย่างแผนภาพโครงเรื่อง

4. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านและเขียนคำทမ်းในบทเรียน
2. สังเกตการอ่านในใจและลำดับเหตุการณ์ตามแผนภาพโครงเรื่อง
3. ตรวจสอบเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากบทเรียนที่อ่าน
4. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 3 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 3 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การมีสมาธิในการอ่าน ทำให้สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้
2. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นรูปภาพเหมือน

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. บทเรียนเรื่องสัญญาของเอก
3. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงวันลอยกระทง และฝึกนักเรียนร้องพร้อม ๆ กัน และให้นักเรียนออกมาราวงหน้าชั้นเรียน

ขั้นสอน

1. ทบทวนเนื้อเรื่องเดิมของบทเรียนเรื่องสัญญาของเอก
2. ฝึกอ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียน 7 คำ มีคำว่า บ้วน แบบแผน ปฏิบัติ ประเพณี ปราศรัย เพื่อแม่ ครูอธิบายความหมายและให้นักเรียนคัดลงในสมุด

3. อ่านในใจบทเรียนเรื่อง สัตว์ของเอก ตั้งแต่หน้า 32 "ไปเจียบไปสังครุหนึ่ง"
ถึงหน้า 33 "ก็ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีวัฒนธรรม" จากนั้นครูซักถามความเข้าใจให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์
และบอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
4. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือน

ขั้นสรุปและประเมินผล

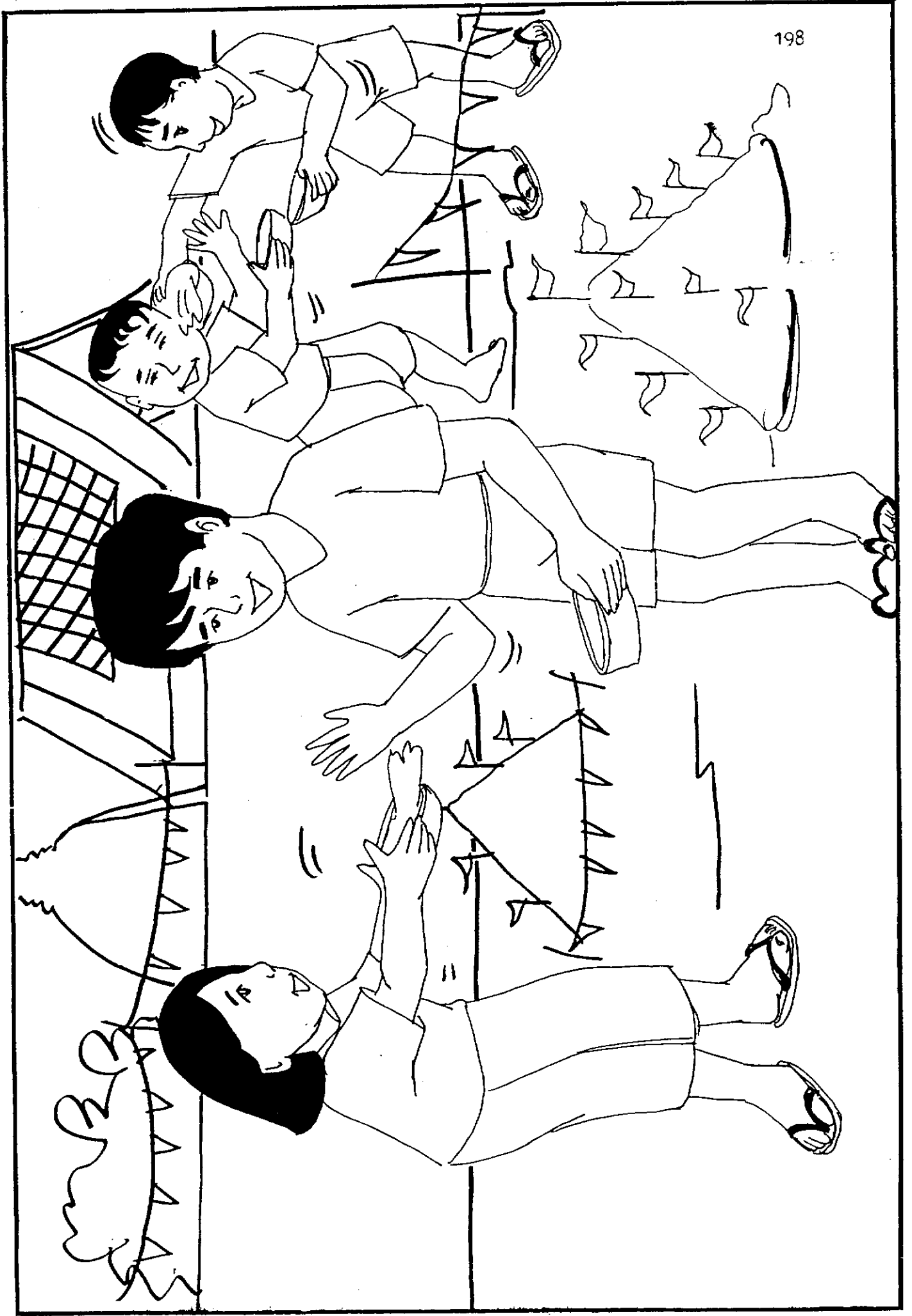
1. ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งอธิบายความหมาย
2. ทานแบบฝึกหัดตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. แถบบันทึกเสียง
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
4. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ในบทเรียน
2. ตรวจสอบการเขียนคำใหม่ในบทเรียน
3. สังเกตการอ่านในใจเนื้อเรื่องจากบทเรียน และการบอกใจความสำคัญของเรื่อง
4. ตรวจสอบทานแบบฝึกหัดตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
5. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2
แผนการสอนที่ 4 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 4 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมาย จำเป็นต้องอ่านให้ถูกต้องตามอักขระวิธี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านและเขียนคำใหม่ได้
2. อ่านออกเสียงเนื้อเรื่องในบทเรียนและแบบฝึกอ่านได้ถูกต้อง
3. เขียนเรื่องจากชื่อที่เป็นรูปภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
2. บทเรียนเรื่องสัญญาของเอก
3. แบบฝึกอ่าน
4. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพในบทเรียน

ขั้นสอน

1. ฝึกอ่านคำใหม่ในบทเรียน 19 คำ มีคำว่า พระภิกษุ พระสอน พุดจา พุดปด เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี ฟังเทศน์ ลูกศิษย์ วันพระ สัญญา สรรวจ สืบ สุจริต หยาบคาย หลวงพ่อ หวังดี อยู่ดีมีสุข และให้นักเรียนอ่านคำจากแบบฝึกอ่าน โดยให้นักเรียนอ่านเป็นรายบุคคล ครูอธิบายความหมายและให้นักเรียนคัดลงในสมุด

2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทเรียนเรื่อง สัตว์ของเอก หน้า 33 ตั้งแต่ "คุณย่าครับ" ถึงหน้า 34 "เอกที่สัตวากับปูและย่า" โดยให้อ่านออกเสียงเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล ให้นักเรียนอ่านคิดครูช่วยแก้ไข จากนั้นร่วมกันบอกใจความสำคัญของเรื่องและอภิปรายข้อคิดจากเรื่อง
3. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพเหมือนที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง และให้นักเรียนฝึกเขียนเรื่องจากภาพ

ขั้นสรุปและประเมินผล

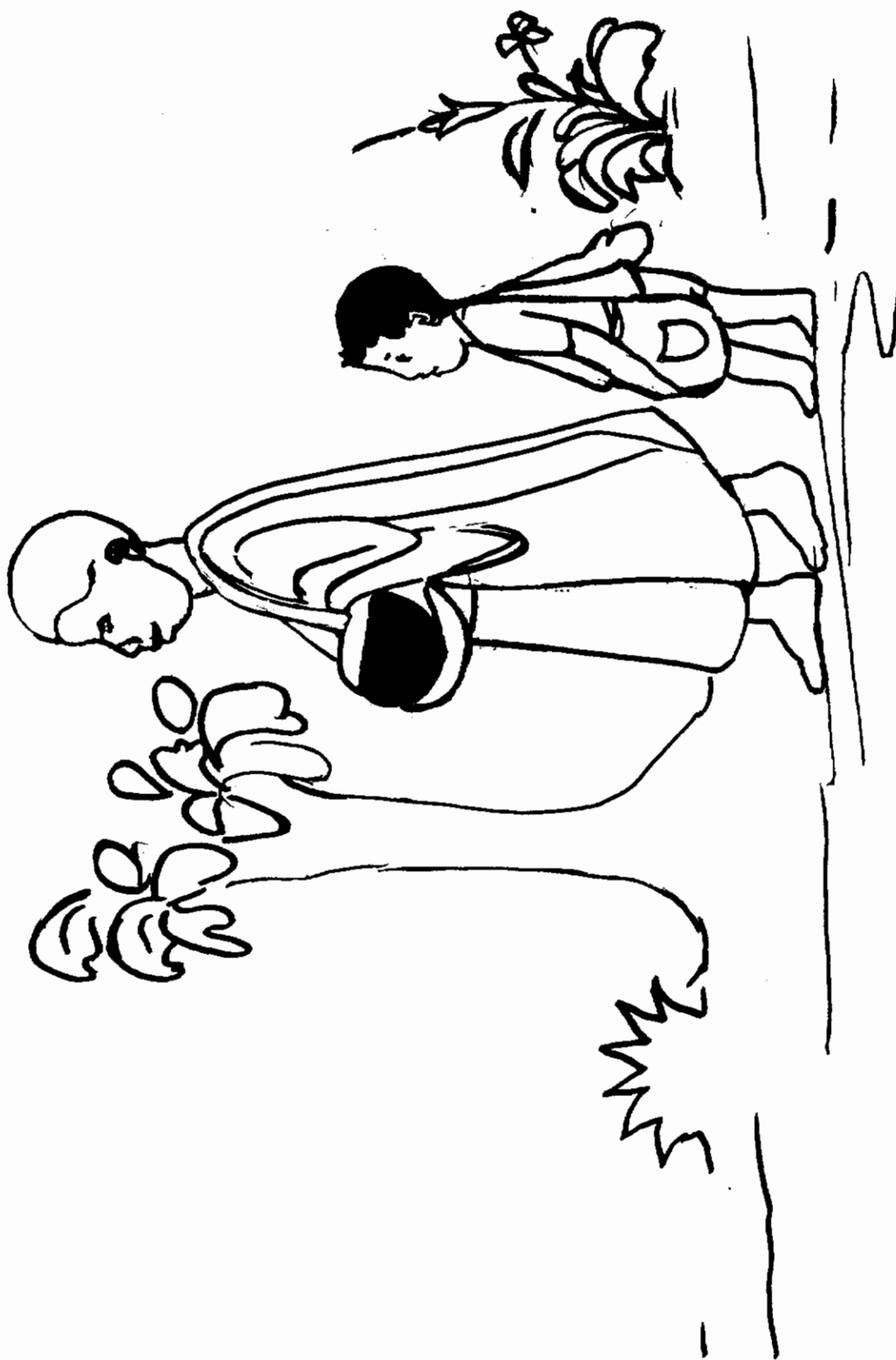
1. ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำพร้อมทั้งอธิบายความหมาย
2. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. แบบฝึกอ่าน
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
4. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ในบทเรียนและแบบฝึกอ่าน
2. สังเกตการอ่านออกเสียงเนื้อเรื่องจากบทเรียน และการบอกใจความสำคัญของเรื่อง
3. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 5 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 5 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมาย จำเป็นต้องอ่านให้ถูกต้องตามอักขระวิธี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่าน เขียน และค้นคำที่มี ห น้าได้
2. อ่านและเขียนคำที่สะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกดแม่กบได้
3. เขียนตามคำบอกได้
4. เขียนเรื่องจากสื่อที่เป็นรูปภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. แบบฝึกอ่าน
 - อ่านคำขาก
 - อ่านค้นคำที่มีอักษรนา
 - อ่านคำที่มีตัวสะกดในแม่กบ
2. การเขียนคำบรรยายภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มแบ่งกันเขียนคำที่มีอักษรนา มาให้มากที่สุด และเขียนให้ถูกต้องภายในเวลา 3 นาที

ขั้นสอน

1. อ่านคำขากจากแบบฝึกอ่านในบทเรียน ให้นักเรียนอ่านคำขากจนคล่องแล้วคัดคำขากลงในสมุด

2. อ่านคำที่มี ห น า ในแบบฝึกอ่านแล้วนำคำเหล่านั้นมาแต่งประโยคปากเปล่า ให้ทำแบบฝึกหัดที่ 12 ข้อ 8
3. ให้นักเรียนอ่านคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กบในแบบฝึกอ่าน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันแต่งเรื่องโดยใช้คำที่สะกดในมาตราแม่กบให้มากที่สุด กลุ่มใดแต่งเรื่องได้สนุกสนาน มีเนื้อหาสาระดี และใช้คำในมาตราตัวสะกดแม่กบได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ และจะได้เป็นยอดนักเขียน
4. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพเหมือนและให้นักเรียนฝึกเขียนเรื่องจากภาพ

ขั้นสรุปและประเมินผล

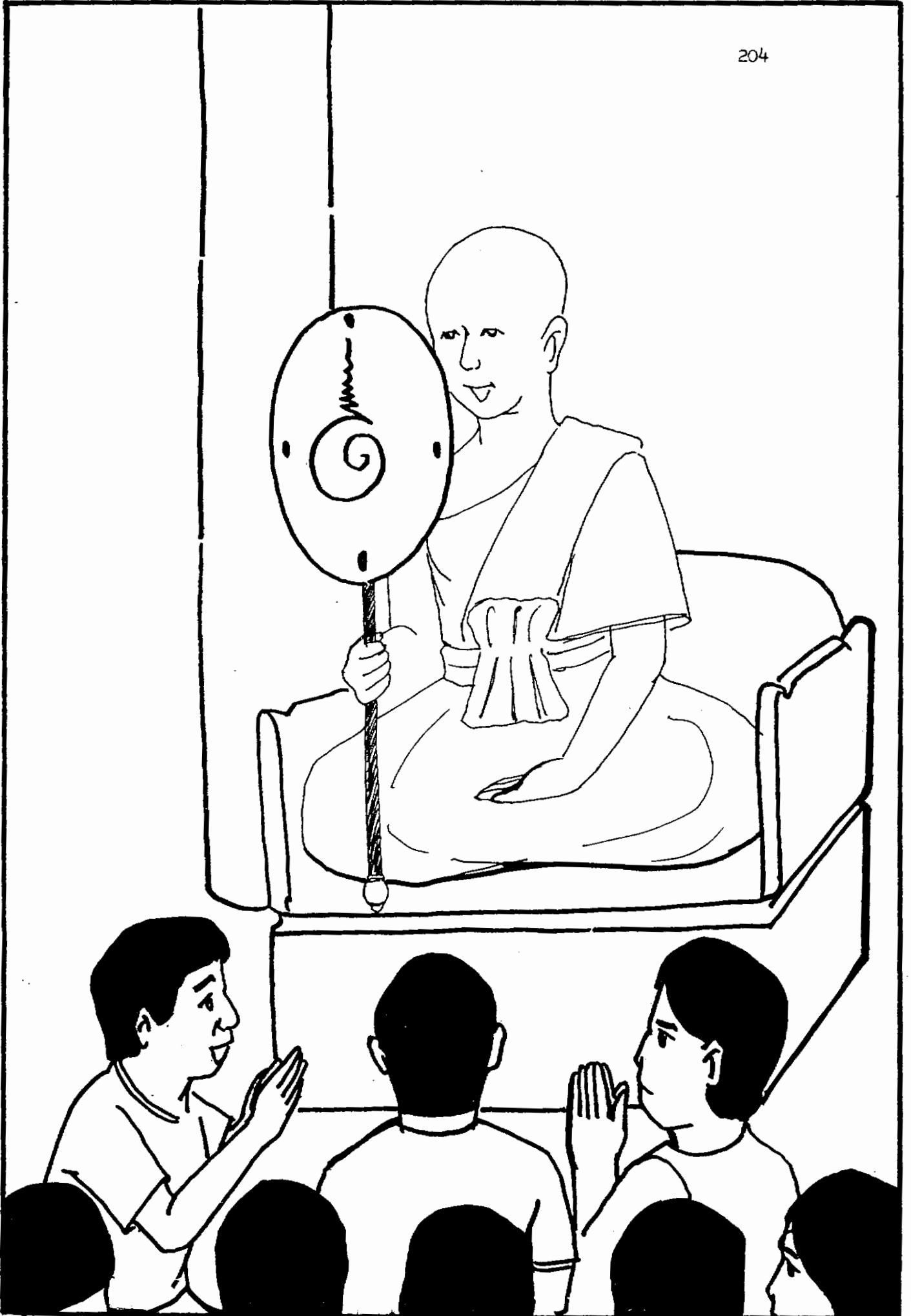
1. เขียนคำยาก อ่านคำยาก อ่านพจนานุกรมที่มีอักษรนา คำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กบ

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำยาก
2. บัตรคำที่มีตัวสะกดในแม่กบ
3. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำยาก คำที่มีอักษรนา คำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กบ
2. ตรวจสอบการเขียนคำยาก คำที่มีอักษรนา คำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กบ
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด
4. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 7 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 7 บทที่ 12 เรื่อง สัตว์ของเอก

ความคิดรวบยอด

การอ่านคำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์รันต์ การเขียนคำยากเป็นทักษะที่ต้องฝึกปฏิบัติ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่มี รร (ร หัน) ได้
2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่มีตัวการ์รันต์ได้
3. นักเรียนสามารถเขียนตามคำบอกได้
4. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือนด้วยคำที่มีตัวการ์รันต์ได้อย่างน้อย 10 คำ

เนื้อหา

1. คำที่มี รร (ร หัน)
2. คำที่มีตัวการ์รันต์
3. คำยาก
4. การเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือนได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มแข่งกันเขียนคำที่มีตัวการ์รันต์มาให้มากที่สุด และเขียนว่าที่ถูกต้องภายใน 3 นาที

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายหลักการอ่านและเขียนคำที่มี รร (ร หัน) ร่วมกับ ยกตัวอย่างคำและฝึกนักเรียนอ่านคำที่มี รร (ร หัน) จากแบบฝึกอ่านในแบบเรียนภาษาไทยและบททวนอ่านคำยากอีกครั้งหนึ่ง

2. ฝึกอ่านคำที่มีตัวการ์นต์จากแบบฝึกอ่านในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย
3. ให้นักเรียนเขียนตามคำบอก (คำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์

ขั้นสรุปและประเมินผล

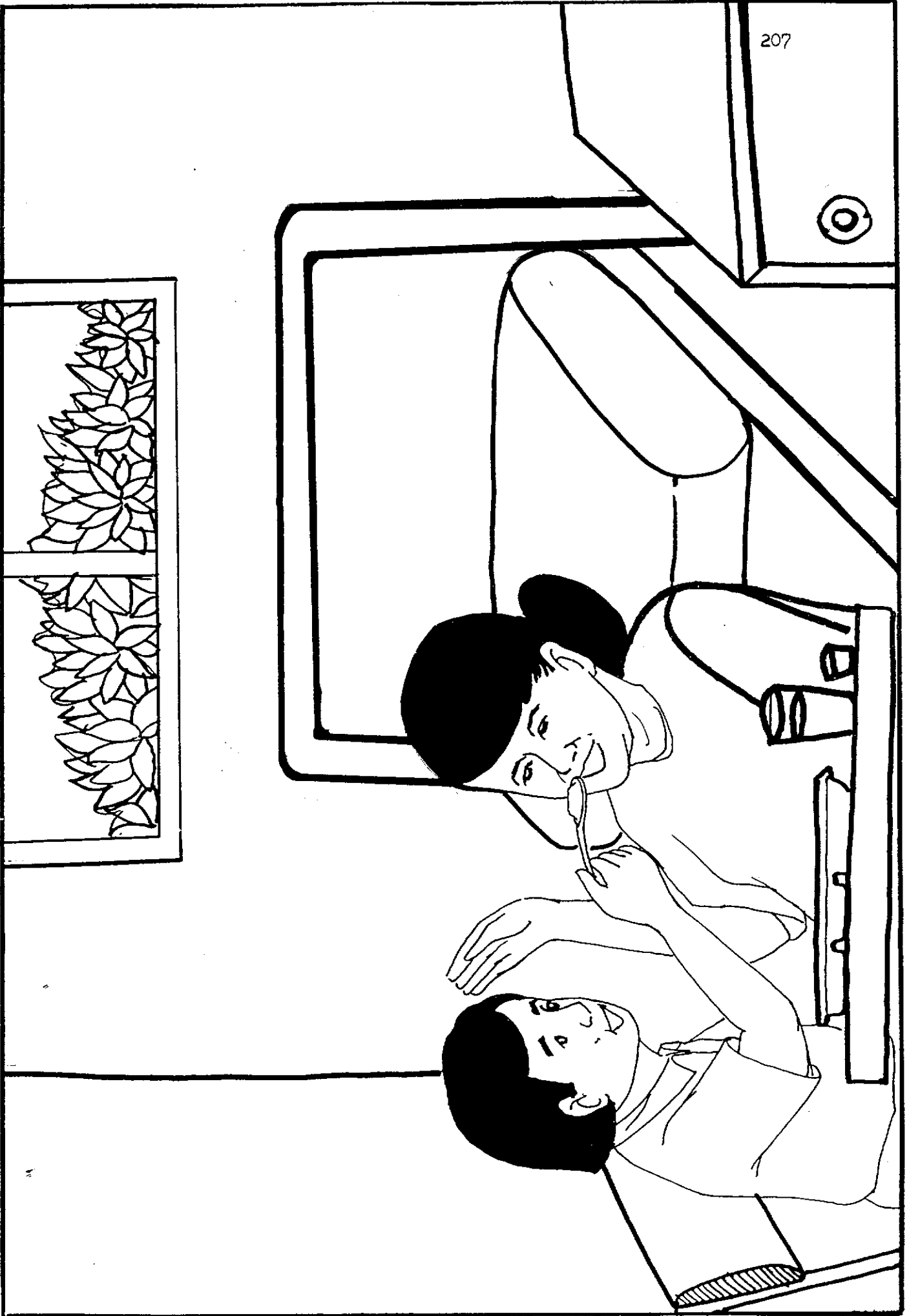
1. เขียนตามคำบอก คำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์ คำขาก
2. ครูกำหนดคำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์ ให้นักเรียนนำไปเขียนเรื่องประกอบ
รูปภาพเหมือน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำที่มี รร (ร หัน)
2. บัตรคำที่มีตัวการ์นต์ บัตรคำขาก
3. แบบเรียนภาษาไทย
4. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์
2. ตรวจสอบการเขียนคำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์
3. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2
แผนการสอนที่ 7 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 7 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การอ่านคำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์ การเขียนคำยากเป็นทักษะที่ต้องฝึกปฏิบัติ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่มี รร (ร หัน) ได้
2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่มีตัวการ์นต์ได้
3. นักเรียนสามารถเขียนตามคำบอกได้
4. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือนด้วยคำที่มีตัวการ์นต์ได้อย่างน้อย 10 คำ

เนื้อหา

1. คำที่มี รร (ร หัน)
2. คำที่มีตัวการ์นต์
3. คำยาก
4. การเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือนได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มแข่งขันเขียนคำที่มีตัวการ์นต์มาให้มากที่สุด และเขียน

ให้ถูกต้องภายใน 3 นาที

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายหลักการอ่านและเขียนคำที่มี รร (ร หัน) กำกับ ยกตัวอย่างคำและฝึกนักเรียนอ่านคำที่มี รร (ร หัน) จากแบบฝึกอ่านแบบเรียนภาษาไทยและบทอ่านคำยากอีกครั้งหนึ่ง

2. ฝึกอ่านคำที่มีตัวการ์นต์จากแบบฝึกอ่านในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย
3. ให้นักเรียนเขียนตามคำบอก (คำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์

ขั้นสรุปและประเมินผล

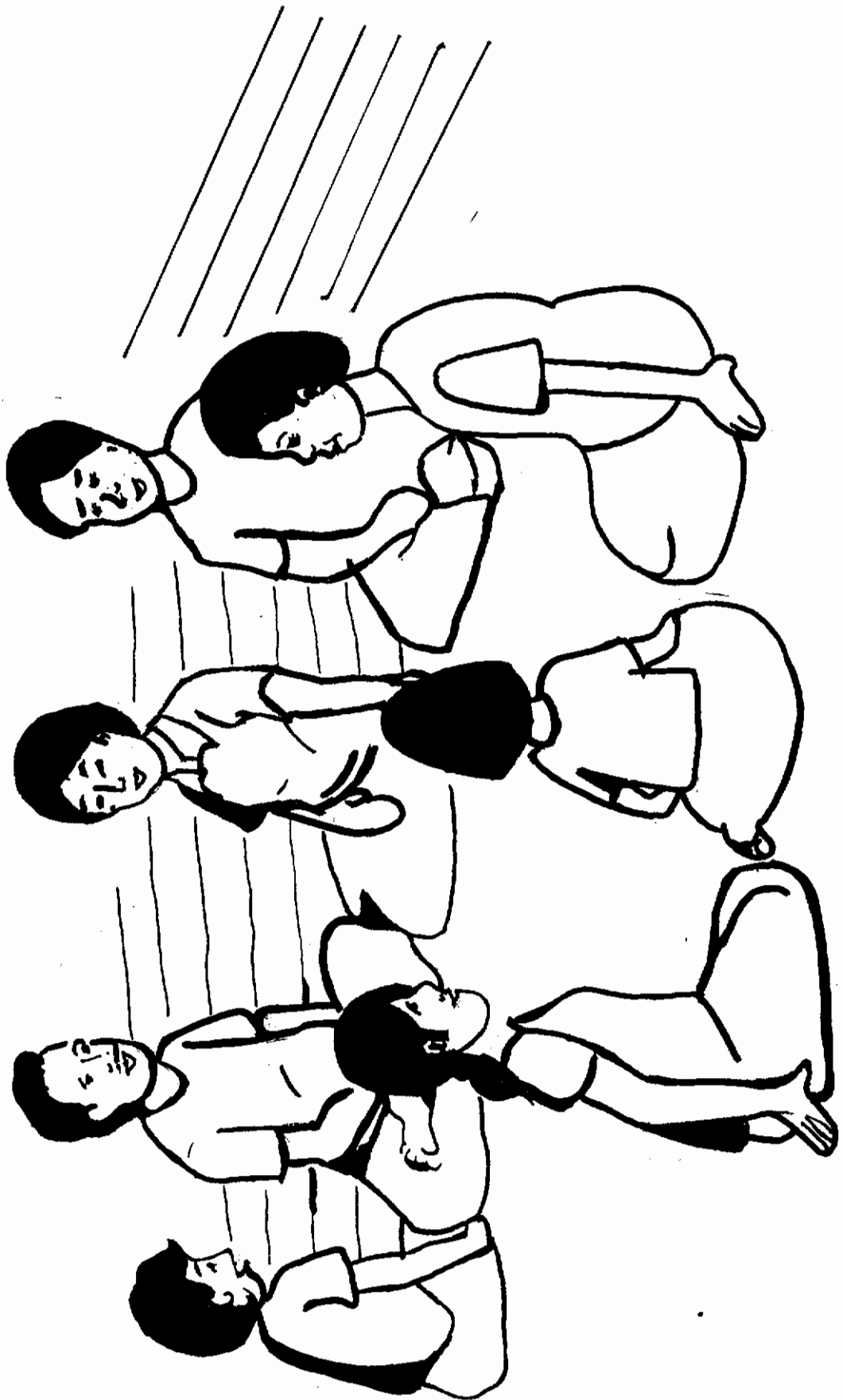
1. เขียนตามคำบอก คำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์ คำยาก
2. ครูกำหนดคำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์ ให้นักเรียนนำไปเขียนเรื่องประกอบรูปภาพเหมือน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำที่มี รร (ร หัน)
2. บัตรคำที่มีตัวการ์นต์ บัตรคำยาก
3. แบบเรียนภาษาไทย
4. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์
2. ตรวจสอบการเขียนคำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์
3. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2
แผนการสอนที่ 8 เวลา 3 คาบ 60 นาที
ครั้งที่ 8 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การใช้ภาษาไทยจากสื่อความหมายให้ถูกต้อง ชัดเจน ถ้าผู้ใช้มีความเข้าใจกฎเกณฑ์ของหลักภาษา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. การเขียนคำอธิบายได้
2. การเขียนเล่าเรื่องได้
3. เขียนสร้างสรรค์จากการรูปภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. การเขียนคำอธิบาย
2. การเขียนเล่าเรื่อง
3. การเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนเล่นเกมยอดนักเล่าโดยแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ให้กลุ่มที่ 5 ท้าหน้าที่เป็นกรรมการหาผู้ที่เล่าดีที่สุดน่าสนใจที่สุด

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนคำจำกัดความการเขียนคำอธิบายและตัวอย่างการเขียนคำอธิบายความรู้ทางภาษาแล้วร่วมอภิปรายซักถามกับครู เพื่อให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ครูยกตัวอย่างสิ่งของในห้องเรียน แล้วให้นักเรียนช่วยกันเขียนคำอธิบาย เช่น

กระดานดำ ไร้โต๊ะ เก้าอี้ ให้นักเรียนฝึกเขียนคำอธิบายสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตามความสนใจของนักเรียน แล้วนำมาอ่านหน้าชั้นเรียน

3. ให้นักเรียนอ่านคำจำกัดความการเขียนเล่าเรื่อง และยกตัวอย่างการเขียนเล่าเรื่อง ในความรู้ทางภาษา

4. ให้นักเรียนช่วยกันบอกความแตกต่างของการเขียนคำอธิบายกับการเขียนเล่าเรื่อง แล้วครูช่วยนักเรียนสรุป

5. ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากการรูปภาพเหมือน

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. ให้นักเรียนเขียนคำอธิบาย เขียนเล่าเรื่อง

2. ฝึกเขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือน

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิคำจำกัดความการเขียนคำอธิบาย การเขียนเล่าเรื่อง

2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย

3. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการเขียนคำอธิบาย

2. สังเกตการเขียนเล่าเรื่อง

3. ตรวจการเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 9 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 9 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การรู้จักนาริตรงเรื่องทีอ่านมาดัดแปลง และเขียนขึ้นใหม่ได้ เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะ
การเขียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของเรื่องในบทเรียนได้
2. สามารถวาดรูปภาพเหมือนจากแนวคิดได้

เนื้อหา

1. แนวคิดจากบทเรียน
2. การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดของเรื่องในบทเรียนโดยมีสื่อรูปภาพเหมือน
วาดรูปภาพเหมือนตามแนวคิดของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนแนวคิดจากบทเรียน "วัฒนธรรม ประเพณี เป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงความเป็นชาติไทย
ดังนั้นทุกคนต้องช่วยกันอนุรักษ์"

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนช่วยกันเขียนแผนภาพโครงเรื่องบนกระดานดำ แล้วช่วยกันเขียนเรื่องใหม่
ตามแนวคิดที่ได้จากบทเรียนลงในแผนภูมิ พร้อมทั้งวาดภาพประกอบเป็นรูปภาพเหมือน เมื่อเขียน
เสร็จนำผลงานมาติดไว้ที่บอร์ด เพื่อให้คณะกรรมการตัดสินเรื่องसानวนดีเด่น
2. ท้าแบบฝึกหัดข้อ 12 ข้อ 14

ขั้นสรุปและประเมินผล

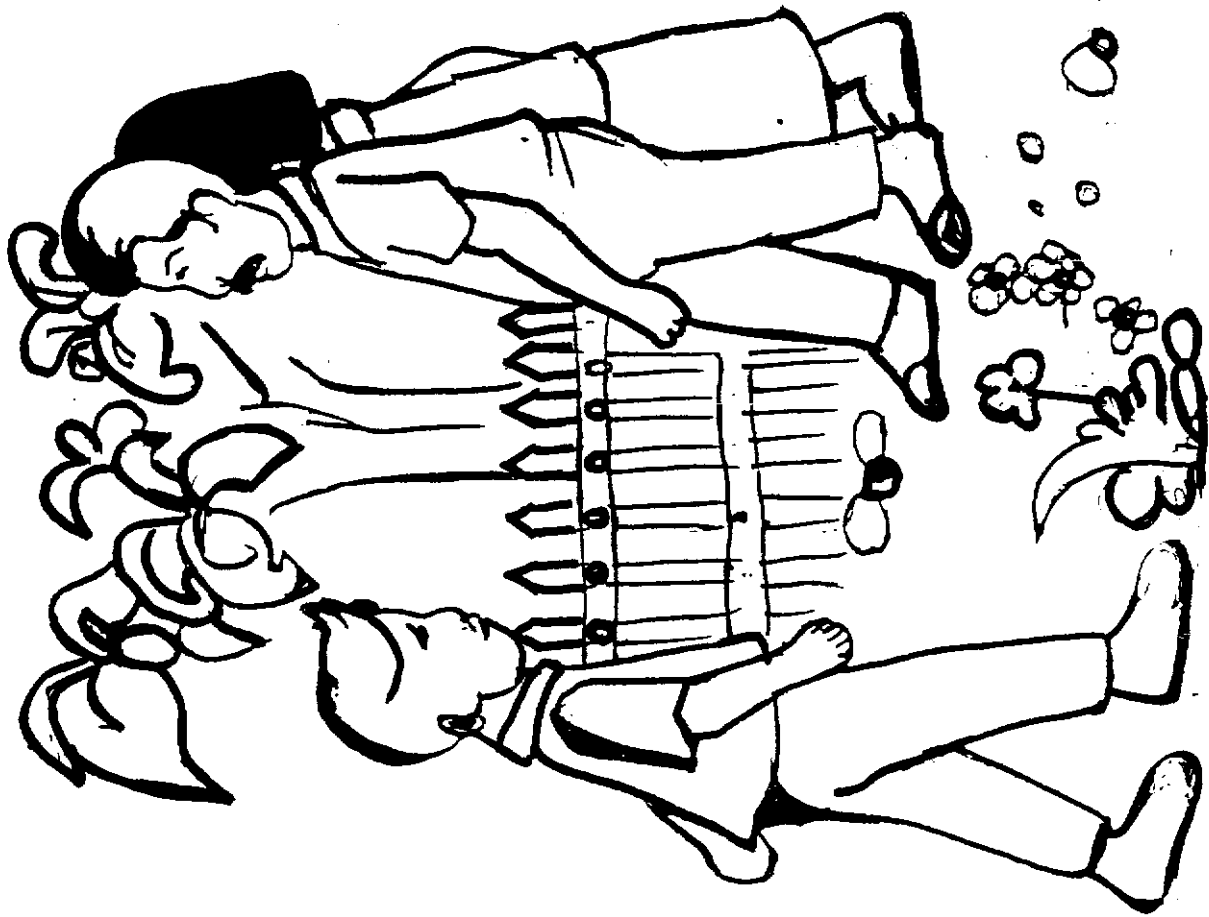
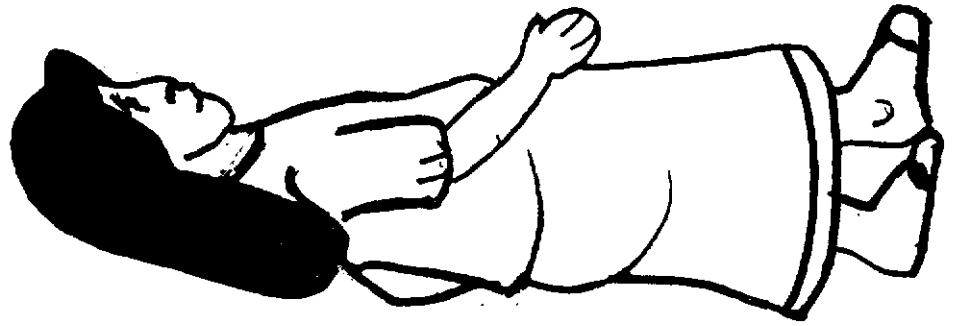
1. อภิปรายลักษณะการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
2. นักเรียนฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่องตามแนวคิดของเรื่องในบทเรียน
3. นักเรียนเขียนเรื่องตามแนวคิดของบทเรียนใหม่
4. วาดรูปภาพเหมือนตามแนวคิดของเรื่องในบทเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ตัวอย่างแผนภาพโครงเรื่อง

การประเมินผล

1. สังเกตการลำดับเหตุการณ์ และ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง
2. ตรวจสอบการเขียนเรื่องตามแนวคิดของบทเรียน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด
4. ตรวจสอบจากการวาดรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 10 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 10 บทที่ 12 เรื่อง สัญญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การเขียนตามคำบอก และหาความหมายจากพจนานุกรม เป็นการฝึกทักษะทางการเขียนที่สำคัญ เพราะการเขียนจะดี และถูกต้องนั้นจำเป็นต้องรู้ความหมายของคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สามารถเขียนตามคำบอกได้
2. ปฏิบัติตนในการใช้พจนานุกรมได้ถูกต้อง
3. เขียนเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. การเขียนตามคำบอก
2. การรวบรวมคำ และการใช้พจนานุกรม
3. การเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ครูกำหนดคำมา 10 คำ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันเปิดพจนานุกรมแล้วเขียนความหมายลงในกระดาษจนครบ 10 คำ กลุ่มไหนเสร็จก่อนเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสอน

1. ครูเขียนคำใหม่ คำยาก คำที่มี รร (ร หัน) คำที่มีตัวการ์นต์ ให้นักเรียนดูบนกระดานดำ จากนั้นจึงลบบออก แล้วให้นักเรียนเขียนตามคำบอก
2. ครูกำหนดคำยาก 20 คำ ให้นักเรียนเปิดพจนานุกรม หาความหมายและนำคำมาเรียงใหม่ ให้นักเรียนต้องตามลำดับของตัวอักษร

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. ให้เขียนคำตอบคำบอกจำนวน 5 คำ และเรียงลำดับคำใหม่ให้ถูกต้องตามหลักการใช้พจนานุกรม
2. ครูเล่าเรื่องประกอบรูปภาพเหมือน นักเรียนฟังและเขียนเรื่องเองตามเค้าโครงเรื่องที่ครูเล่าให้ฟัง

สื่อการเรียนการสอน

1. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
2. บัตรคำยาก
3. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบการเขียนตามคำบอก
2. ตรวจสอบการรวบรวมถ้อยคำ
3. สังเกตการใช้พจนานุกรม
4. ตรวจสอบการเขียนเรื่องประกอบรูปภาพเหมือน

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 11 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 11 บทที่ 12 เรื่อง สัจญาของเอก

ความคิดรวบยอด

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนเกิดจินตนาการ สามารถวิเคราะห์วิจารณ์ ผสมผสานแนวคิดของตนเอง เข้ากับเหตุการณ์ได้ดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อภิปรายและวิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องได้
2. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและลำดับเหตุการณ์ได้
3. เขียนสร้างสรรค์ จากการดูรูปภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. แผนภาพโครงเรื่อง
2. การเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับประเพณีไทย 1 เรื่อง ปล่อยให้อ่านเรื่องมาก่อน
ล่วงหน้าจากห้องสมุด

ขั้นสอน

1. ช่วยกันสรุปข้อคิด จากเรื่องที่ครูเล่าบนกระดานดำเป็นข้อ ๆ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายแนวคิดของเรื่อง และยกตัวอย่างประสบการณ์ที่เคยพบ มาสัก 2-3 อย่าง
3. ครูเขียนแผนภูมิโครงเรื่อง

ตัวละคร : กำหนดตัวละคร

ที่ำหน : กำหนดสถานที่

เรื่อง : กำหนดเหตุการณ์

ผลของเหตุการณ์ : กำหนดผลและข้อสรุป

4. แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันคิดโครงเรื่องแล้วเขียนลงในแผนภาพโครงเรื่อง

ตัวละคร : เอก เพื่อน ครูใหญ่

สถานที่ : 1. เอกและเพื่อนเล่นฟุตบอลกันที่โรงเรียน

2. เอกเตะฟุตบอลไปกระทบหน้าต่างห้องครูใหญ่

3. เอกขอโทษครูใหญ่

ผลของเหตุการณ์ : ครูใหญ่ไม่ถือโทษ แต่บอกว่าคราวหลังให้ระวัง

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. อภิปรายลักษณะการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

2. นักเรียนฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และรายละเอียด เพิ่มเติมตามจินตนาการของ

นักเรียน

3. เขียนเรื่องประกอบรูปภาพเหมือนตามจินตนาการ

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่องเล่า

2. ตัวอย่างแผนภาพโครงเรื่อง

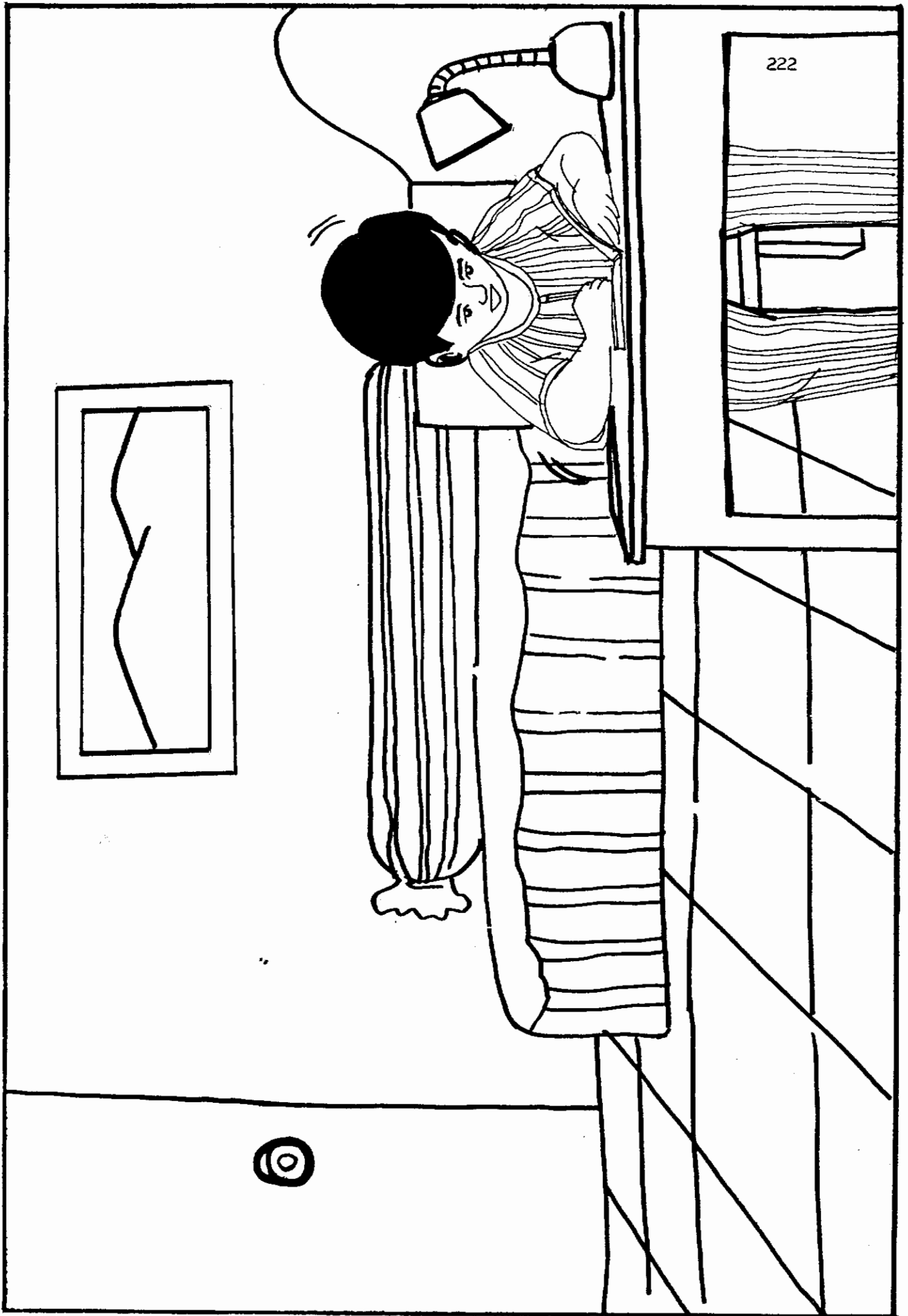
3. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายสรุปข้อคิดจากเรื่องที่ฟัง

2. สังเกตการลำดับเหตุการณ์และเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

3. ตรวจสอบการเขียนจากการรูปภาพเหมือน

222

แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ 2

แผนการสอนที่ 12 เวลา 3 คาบ 60 นาที

ครั้งที่ 12 บทที่ 12 เรื่อง สัณฐานของเอก

ความคิดรวบยอด

การเขียนและอ่านบทร้อยกรอง ต้องมีการฝึกฝนให้เกิดทักษะ และถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อ่านเขียนบทร้อยกรอง "ภาษาไทย" ได้
2. เขียนคำสัมผัสคล้องจองได้
3. เขียนคำสัมผัสคล้องจองจากการดูรูปภาพเหมือนได้

เนื้อหา

1. คำสัมผัสคล้องจอง
2. บทร้อยกรอง "ภาษาไทย"
3. การเขียนคำสัมผัสคล้องจองจากการดูรูปภาพเหมือน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนคำคล้องจอง กลุ่มไหนเขียนได้เร็วและคล้องจองกันได้ 1 คะแนน

ขั้นสอน

1. ครูทบทวนลักษณะของคำที่สัมผัสคล้องจองกัน
2. ติดแผนภูมิบทร้อยกรองชื่อภาษาไทย
3. ครูอ่านบทร้อยกรองภาษาไทยด้วยตนเอง เสนาะ นักเรียนฝึกอ่านตาม

4. ครูขีดเส้นโยงคำที่สัมพันธ์คล้องจองจากบทร้อยกรองให้นักเรียนดู และคัดลอกคำคล้องจองลงในสมุด
5. เขียนคำคล้องจองให้เป็นเรื่องจากการดูรูปภาพเหมือน

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. ให้นักับทร้อยกรองภาษาไทยด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
2. ให้นักเรียนดูรูปภาพเหมือน แล้วเขียนคำที่มีคำสัมผัสคล้องจองบรรยายเรื่องจากรูปภาพ

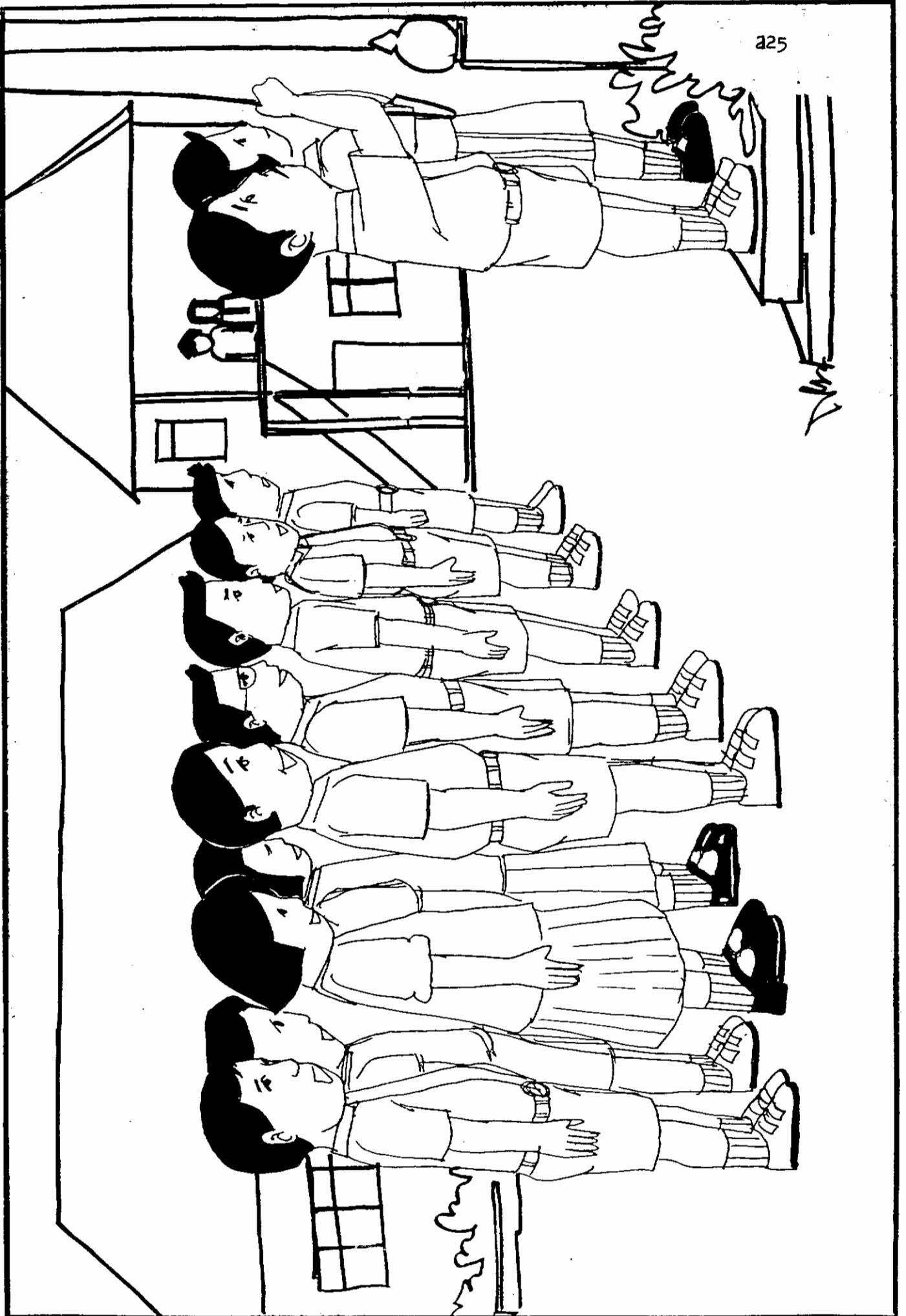
สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำสัมผัสคล้องจอง
2. บทร้อยกรอง "ภาษาไทย"
3. รูปภาพเหมือน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบการเขียนคำสัมผัสคล้องจอง
2. สังเกตการอ่านบทร้อยกรองแบบท่อนองเสนาะ
3. ตรวจสอบการเขียนบทร้อยกรอง "ภาษาไทย"
4. ตรวจสอบการเขียนเรื่องจากรูปภาพเหมือน

Handwritten scribbles and a signature in the top right corner.

ภาคผนวก ง
แบบทดสอบการเขียนแบบสร้างสรรค์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แบบทดสอบการเขียนแบบสร้างสรรค์ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อ.....ชื่อสกุล.....
โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบการเขียนแบบสร้างสรรค์ทางภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีทั้งหมด 6 ชุด รวม 12 ข้อ รวม 72 คะแนน ดังนี้

ชุดที่ 1	การเขียนคำ	จำนวน 3	ข้อ 33	คะแนน
ชุดที่ 2	การเขียนประโยค	จำนวน 3	ข้อ 15	คะแนน
ชุดที่ 3	การเขียนข้อความ	จำนวน 3	ข้อ 9	คะแนน
ชุดที่ 4	การเขียนเรื่อง	จำนวน 1	ข้อ 5	คะแนน
ชุดที่ 5	การเขียนเรื่อง	จำนวน 1	ข้อ 5	คะแนน
ชุดที่ 6	การเขียนเรื่อง	จำนวน 1	ข้อ 5	คะแนน
2. แบบทดสอบแต่ละชุด ให้เวลาทำชุดละ 10 นาที
3. นักเรียนต้องทำข้อทดสอบทุกข้อในแต่ละชุด
4. นักเรียนต้องเขียนข้อทดสอบแต่ละข้อให้ได้มากที่สุด

คำอธิบายการตรวจวัดคะแนนแบบทดสอบการเขียนแบบสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แบบทดสอบมีทั้งหมด 6 ชุด รวม 12 ข้อใหญ่ 72 คะแนน กระจาย
 เป็นชุดดังนี้

- ชุดที่ 1** การเขียนคำ จำนวน 3 ข้อใหญ่ รวม 33 คะแนน
 ข้อ 1 ใหญ่ มี 3 ข้อย่อย ๆ ละ 3 คะแนน โดยให้คำละ 1 คะแนน
 ข้อ 2 ใหญ่ มี 3 ข้อย่อย ๆ ละ 3 คะแนน โดยให้คำละ 1 คะแนน
 ข้อ 3 ใหญ่ มี 3 ข้อย่อย ๆ ละ 5 คะแนน โดยให้คำละ 1 คะแนน
- ชุดที่ 2** การเขียนประโยค จำนวน 3 ข้อใหญ่ รวม 15 คะแนน
 ข้อ 1 คะแนนเต็ม 5 คะแนน ให้ประโยคละ 1 คะแนน (ให้ตอบมากที่สุด)
 ข้อ 2 คะแนนเต็ม 5 คะแนน ให้ประโยคละ 1 คะแนน (ให้ตอบมากที่สุด)
 ข้อ 3 คะแนนเต็ม 5 คะแนน ให้ประโยคละ 1 คะแนน (ให้ตอบมากที่สุด)
- ชุดที่ 3** การเขียนข้อความ จำนวน 3 ข้อใหญ่ รวม 15 คะแนน
 ข้อ 1 คะแนนเต็ม 5 คะแนน (ให้คะแนนข้อความละ 1 คะแนน)
 ข้อ 2 คะแนนเต็ม 5 คะแนน (ให้คะแนนข้อความละ 1 คะแนน)
 ข้อ 3 คะแนนเต็ม 5 คะแนน (ให้คะแนนข้อความละ 1 คะแนน)
- ชุดที่ 4** การเขียนเรื่อง จำนวน 1 ข้อ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)
- ชุดที่ 5** การเขียนบรรยายภาพ 1 ข้อ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)
- ชุดที่ 6** การเขียนเรื่องตามความสนใจ 1 ข้อ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

แบบทดสอบความสามารถในการเขียนแบบสร้างสรรค์

ชุดที่ 1

1. ให้นักเรียนเขียนคำที่มีความหมายเหมือนกับคำที่กำหนดให้ข้างล่างนี้มาให้มากที่สุด ข้อละ 3 คะแนน (9 คะแนน)
- "โรทร" มีความหมายเหมือนกับคำว่า โรทร, โรธา, พิโรธ เคียงแค้น
- "เหงา" มีความหมายเหมือนกับคำว่า
- "เวียน" มีความหมายเหมือนกับคำว่า
- "เอ็นดู" มีความหมายเหมือนกับคำว่า
2. ให้นักเรียนเขียนคำที่มีความหมายตรงข้ามกับคำที่กำหนดให้ข้างล่างนี้ มาให้มากที่สุด ข้อละ 3 คะแนน (9 คะแนน)
- "สะอาด" มีความหมายเหมือนกับคำว่า สกปรก, เลอะเทอะ, เปื้อน
- "สูง" มีความหมายเหมือนกับคำว่า
- "ขยัน" มีความหมายเหมือนกับคำว่า
- "ตั้ง" มีความหมายเหมือนกับคำว่า
3. ให้นักเรียนบอกชื่อ สิ่งของ ที่จัดอยู่ในพวกเดียวกับชื่อที่กำหนดให้ มาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ข้อละ 5 คะแนน (15 คะแนน)

ตัวอย่าง ชื่อ (0)

ของทำขึ้นด้วย : กาแฟ น้ำเปล่า เบียร์

3.1 สิ่งที่ใช้เป็นอาวุธ

.....

3.2 สิ่งที่อยู่กลางแจ้ง

.....

3.3 สิ่งที่มีลักษณะ เป็นสี่เหลี่ยม

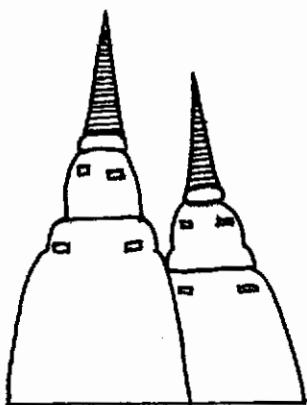
.....

แบบทดสอบความสามารถในการเขียนแบบสร้างสรรค์

ชุดที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำและตัวอักษรที่ให้ตรงกับภาพด้านซ้ายมือให้มากที่สุด (15 คะแนน)

ตัวอย่าง

พ่อ ด.....จ.....

พ่อ อู เจตีย์

พ่อ เดิน ไปถึงเจตีย์

พี่ ชอบดู เจตีย์เก่า ๆ

เพื่อน ๆ เดินไปข้างๆเจตีย์

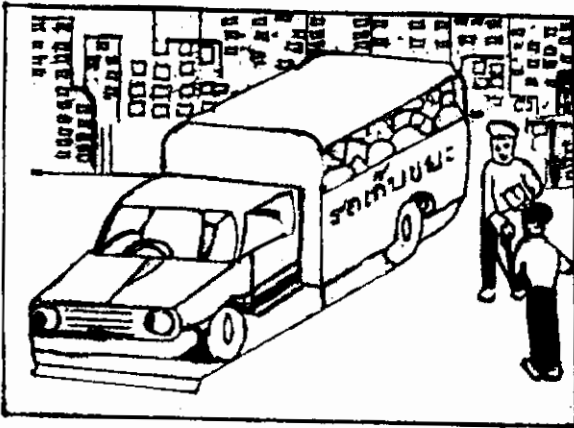
(5 คะแนน)

พ่อ ถ.....จ.....

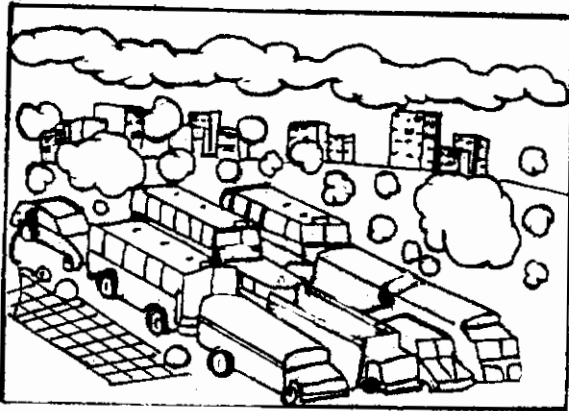
.....
.....
.....
.....
.....

(5 คะแนน)

แก้ว ...ก.....จ.....
.....
.....
.....
.....

(5 คะแนน)

ฉันท.....ร.....
.....
.....
.....
.....

(5 คะแนน)

แบบทดสอบความสามารถในการเขียนแบบสร้างสรรค์

ชุดที่ 3

คำสั่ง นักเรียนดูภาพข้างล่างนี้ แล้วเขียนข้อความสั้น ๆ ตามความรู้สึกของนักเรียน

ข้อความละ 1 คะแนน (15 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(5 คะแนน)

.....

.....

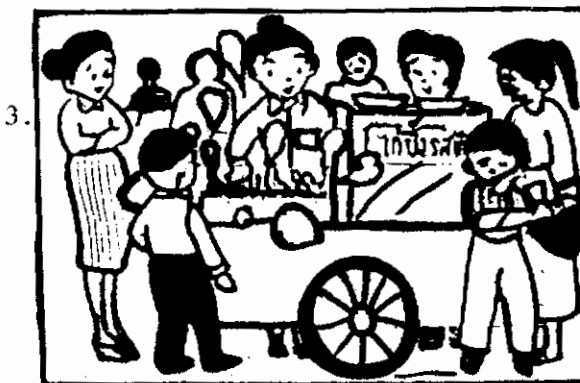
.....

.....

.....

.....

(5 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(5 คะแนน)

แบบทดสอบความสามารถในการเขียนแบบสร้างสรรค์

ชุดที่ 4

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง "ลูกหมู" แล้วเขียนเรื่องใหม่โดยใช้แนวคิดจากเรื่อง "ลูกหมู"

(5 คะแนน)

เรื่อง ลูกหมู

ลูกหมูตัวหนึ่งอาศัยอยู่กับพ่อแม่ ทุกเช้าลูกหมูจะตื่นนอนแต่เช้า ช่วยพ่อแม่ทำงาน กวาดบ้าน ล้างจาน ตอนสายลูกหมูจะเข้าไปในป่าพร้อมกับพ่อ เพื่อหาอาหารและพินมาทำเป็น เชื้อเพลิง เมื่อกลับถึงบ้าน ลูกหมูจะช่วยแม่ทำอาหารและรดน้ำต้นไม้ พ่อและแม่จึงรักลูกหมูมาก เมื่อมีโรคเข้าไปในเมือง พ่อและแม่จะหาซื้อของเล่นและขนมที่ลูกหมูชอบมาฝากเสมอ ๆ ลูกหมู มีความสุขมาก ใคร ๆ ก็รักลูกหมู

เรื่อง.....

.....

.....

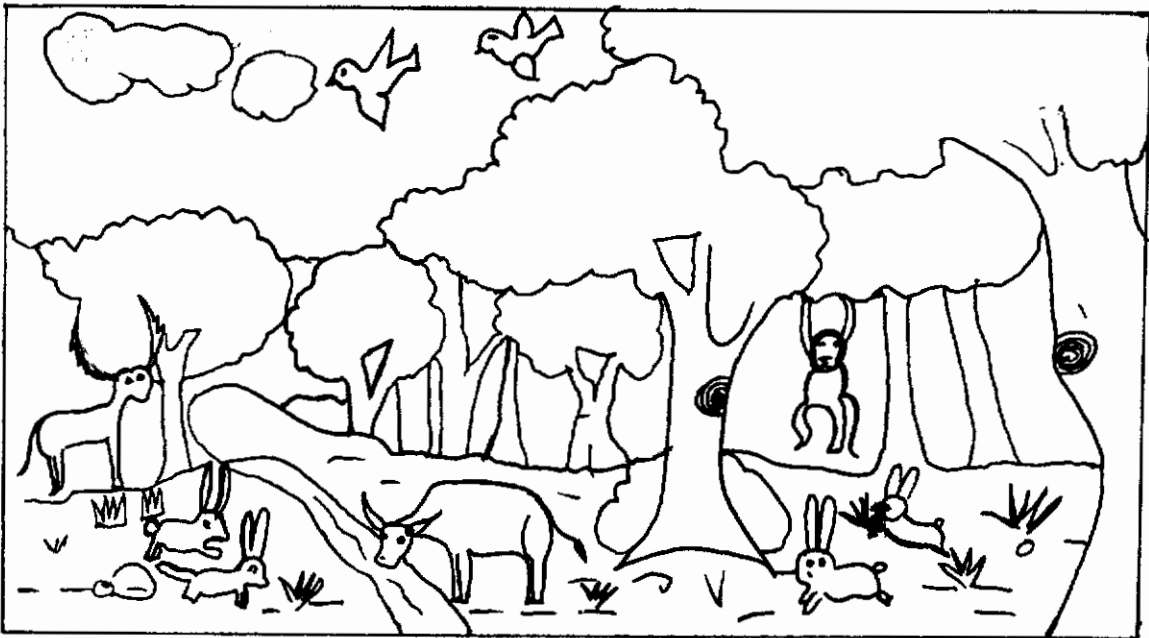
.....

.....

แบบทดสอบความสามารถในการเขียนแบบสร้างสรรค์

ชุดที่ 5

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนบรรยายภาพที่กำหนดให้ ด้วยความยาวไม่น้อยกว่า 7 บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อภาพด้วย (5 คะแนน)

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบความสามารถในการเขียนแบบสร้างสรรค์

ชุดที่ 6

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเรื่องที่นักเรียนสนใจมากที่สุด ความยาวของเรื่องไม่น้อยกว่า 7 บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย (5 คะแนน)

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตัวอย่างการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1

ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3

เรื่องไปวัดกันเถอะ

เช้าวันหนึ่ง เป็นวันพระพ่อกับแม่ปลุกฉันกับน้องให้รีบตื่นไปวัด "ลูกอาต๋นรียัง วันนี้จะไปวัดนะลูก" แล้วแม่ก็ไปปลุกน้อง ๆ ด้วย อาต๋นได้ยินจึงไปอาบน้ำแต่งตัว แล้วพ่อกับแม่ก็ไปวัดกัน จุกจึงพูดขึ้นว่า "แม่ครับ ทาไปพวกเราจึงต้องไปวัด" แล้วแม่ก็ตอบว่า "เราก็ไปให้หลวงพ่อร์ดน้ำมนต์ขี้จ๊ะ" แล้วพ่อ แม่ จุก แหวน อาต๋นก็ไปถึงวัด จุกเห็นพระแล้ว จุกพูดขึ้นว่า "แม่ครับ พระทาไมจึงหัวล้านครับ" พ่อจุกว่า "ทีหลังอย่างพูดถึงพระในทางไม่ดีจะเป็นบาป" "ครับคุณพ่อ" จุกรับคำ เมื่อพระเทศน์จบทุกคนก็กลับบ้านอย่างเป็นสุขจาง

(ค.ญ.สายพิณ นวมตะขบ)

เรื่องบ้านสวนของตามากับยายมี

ทุก ๆ เป็นตามากับยายมีจะมารดน้ำที่สวนหลังบ้านทุก ๆ วัน วันนั้นก็เช่นกัน ที่บ้านสวนของตามากับยายมี มีต้นไม้หลายชนิด เช่น ชมพู่ มะม่วง ลิ้นจี่ องุ่น ส้ม วันนีตามากับยายมีตื่นเช้าลุกขึ้นมาล้างหน้าล้างตา อาบน้ำในคลองหน้าศาลาท่าน้ำ น้ำในคลองใสมาก มีปลาหมอ ปลาช่อน ปลานู่น นาน ๆ ที่ ลูก ๆ หลาน ๆ ของตามากับยายมีจะมาเยี่ยมเยียนกันก็ต่อเมื่อมีวันสำคัญทางประเพณี เช่น วันสงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่และวันเกิดของคุณตาของคุณยาย หลาน ๆ ที่มาบ้านสวนแห่งนี้จะรู้สึกประทับใจในความร่มรื่นของต้นไม้มาก

(ค.ช.วรวิฑู บัวยาน)

เรื่องตากับยาย

วันหนึ่ง มีตากับยายสองคนอาศัยอยู่ในบ้านสวน บ้านตากับยายร่มรื่นมาก เด็ก ๆ ชอบมานั่งเล่นกันที่หลังบ้านตากับยาย ใต้ต้นจันทน์ที่รดน้ำพรวนดินให้ต้นไม้สดชื่น ตากับยาย เห็นเด็กเล่นกันอย่างสนุกสนาน ตากับยายก็เรียกเด็ก ๆ มารับประทานมะม่วงที่เก็บมาจากสวน เด็ก ๆ พอใจมาก และเด็กก็ยังมาช่วยตากับยายทำงานบ้านอีกด้วย พอต้นเช้าอีกวันหนึ่งตากับยายก็เห็นเด็ก ๆ มาคอยนานแล้ว ยายก็เรียกไปเอาขนมอีกแล้วก็ช่วยกันรดน้ำพรวนดิน ต้นไม้ของคุณตากับยาย เด็ก ๆ รักคุณตากับยายมาก

(ค.ญ. วีรบุษ บัณฑิตทรัพย์)

เรื่องวันแห่งความสุข

เช้าวันหนึ่งเป็นวันเกิดของน้อย น้อยชวนเพื่อน ๆ ไปนั่งเล่นที่ศาลาทำน้ำหลังบ้าน บ้านของน้อยเป็นบ้านที่สะอาดร่มรื่น วันนี้เพื่อน ๆ ของน้อยมากันหลายคน มี ต้น วรรณ ทิพ เล็ก คุณแม่ของน้อยจึงทำอาหารไว้ให้มากมาย ต้น วรรณ ทิพ ชมว่าแม่ของน้อยทำอาหารอร่อย ทุกคนพูดคุยกันอย่างสนุกสนาน วันนี้ทุกคนมีความสุขมากกว่าทุกวัน ศาลาทำน้ำ มีน้ำไหลเอื่อย ๆ มีปลากะรัตคืบขึ้นมา มีต้นไม้ปลูกเต็มไปหมดดูสดชื่นเป็นธรรมชาติ วันนี้จึงเป็นวันที่มีความสุขที่สุดของน้อย ต้น วรรณ ทิพ และเพื่อน ๆ อีกหลายคน และคุณแม่ของน้อยก็มีความสุขไปด้วย

(ค.ญ. ปัทมา ผาวมมาลา)

เรื่องศาลาของน้อย

วันหนึ่งมีเด็ก 4 คน ชื่อ หนึ่ง น้อย วัฒน เตียร น้อยชวนเพื่อนไปที่บ้านของน้อย พอไปถึงบ้านน้อย น้อยพาเพื่อน ๆ ไปนั่งที่ศาลาท่าน้ำ พอไปถึงศาลาท่าน้ำ หนึ่งพูดขึ้นว่า "ศาลาท่าน้ำบ้านเธอเป็นดินะ" น้อยบอกว่า "คุณตาฉันชอบธรรมชาตินี้" เตียรพูดต่อว่า "ฉันอยากมีศาลาที่เป็นแบบน้อย แต่พ่อฉันไม่มีเงินที่จะสร้างศาลา" วัฒนบอกกับเตียรว่า "ถ้าเธออยากได้ศาลาแบบน้อย เธอต้องขยันเรียน โตขึ้นจะได้มีเงินมาหาซื้อสิ่งที่ตนเองอยากได้"

(ด.ช.ศรันยู โนเสียม)

เรื่องวันสงกรานต์

พรุ่งนี้เป็นวันสงกรานต์พ่อบอกว่า "ลูก ๆ พรุ่งนี้พ่อจะพาไปบ้านคุณตา ลูก ๆ รีบเข้านอน พรุ่งนี้จะได้ไปบ้านคุณตา" อ้อยก็รีบไปนอน วันรุ่งขึ้นคุณแม่ก็ไปปลุกอ้อย แม่บอกว่า "อ้อยตื่นได้แล้วลูก" เมื่ออ้อยตื่นนอน อ้อยรีบไปอาบน้ำแปรงฟัน พ่อแม่และอ้อยก็ขึ้นรถไปบ้านคุณตา พอรถไปถึงบ้านคุณตา ก็มี ป้า น้ำ อา รอย พ่อแม่และอ้อยไปถึงก็ไหว้ตายายแล้วไปนั่งในบ้าน คุณตาก็บอกหลาน ๆ ว่า "อ้อย แอ้ว มากินข้าวได้แล้ว" อ้อยบอกว่า "คะ จะไปเดี๋ยวนี้คะคะ" ตกเย็นทุกคนก็อาบน้ำ ดูโทรทัศน์ พูดคุยกันถึงสารทุกข์สุขดิบ ทุกคนมีความสุขกันมาก แล้วก็เข้านอน พรุ่งเช้าทุกคนก็ไปทำบุญที่วัด กลับมาตอนบ่ายก็มารดน้ำคุณตา ๆ ให้พรกับทุกคน

(ด.ช.ชลอ เลิศล้ำ)

เรื่องหลานที่น่ารัก

เช้าวันหนึ่งคุณยายของน้องนุชยังไม่หายจากอาการปวดหัว วันหนึ่งน้องนุชกำลังจะทำข้าวต้มให้คุณยายรับประทาน น้องนุชจึงไปปลุกคุณยายเพื่อมารับประทานข้าว พอคุณยายรับประทานเสร็จน้องนุชจึงให้คุณยายรับประทานยา พอคุณยายนอนหลับ น้องนุชจึงไปกวาดบ้าน ถูบ้าน พอถึงตอนเย็น น้องนุชจึงเข้าไปในห้องคุณยายเพื่อป้อนข้าวต้มคุณยาย หลังจากนั้นน้องนุชจึงให้คุณยายนอนพักผ่อน น้องนุชเป็นห่วงคุณยายมาก คอยดูแลคุณยายจนคุณยายหายเป็นปกติ

(ด.ญ.วิภาวรรณ เจริญหุ่น)

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตัวอย่างการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่องตากับยาย

มีตากับยายคู่หนึ่ง ปู่บ้านอยู่ที่ริมคลอง ตาชื่อตากำ ยายชื่อยายมา ตายายมีอาชีพทำสวน ตากับยายขยันมาก พอรุ่งเช้าตายายก็จะพรวนดินรดน้ำต้นไม้ทุก ๆ วัน พอตาทำเสร็จก็จะไปพักผ่อนที่ศาลาท่าน้ำ ตายายเป็นคนใจดีคอยช่วยเหลือคนและมีความเมตตาต่อสัตว์ และยังมีความร่าเริงทำให้อีกหลานที่เคยเคารพนับถือและรักตายายมาก ตายายมีชีวิตที่มีความสุขมาก

(ด.ญ.บุลีพร พลัษมภู)

เรื่องบ้านสวนของเรา

วันหนึ่งมีเด็ก 4 คน คนหนึ่งชื่อ ต้น คนที่สองชื่อ บู คนที่สามชื่อ บ้อม คนที่สี่ชื่อ เอ๋ ทั้ง 4 คนนี้ไปเที่ยวบ้านสวน เมื่อไปถึงพวกเขา ก็พากันไปนั่งที่ศาลาท่าน้ำ และก็คุยกันเรื่องปิดเทอมว่าจะไปเที่ยวที่ไหน ต้นคิดว่าจะไปเที่ยวที่ทะเล แต่บูว่าอากาศมันร้อน บูจึงพูดว่าจะไปเที่ยวที่สวนสัตว์ บ้อมจึงพูดว่าต้องไปเที่ยวที่ต่างจังหวัดดีกว่า เอ๋ก็บอกว่า "ก็ดีเหมือนกัน" ตอนเย็น พวกเด็กทั้ง 4 คนจึงแยกย้ายกันกลับบ้าน

(ด.ช.เอกลักษณ์ เสมอแจ้ง)

เรื่องคุณยายเป็นไข้

เมื่อเช้านี้คุณยายไม่สบายเป็นไข้ปวดหัวตัวร้อน คุณยายจึงเรียกหลานชื่อน้องนุช คุณยายพูดกับน้องนุชว่า "ไปโทรศัพท์หานายแพทย์หน่อย เพราะยายปวดหัวมาก" นุชก็ไปโทรศัพท์เรียกนายแพทย์มา เมื่อนายแพทย์มาถึงก็ตรวจอาการ นายแพทย์บอกว่าไม่เป็นไรมาก กินยาสองสามวันก็หาย แพทย์ก็ให้ยาไว้รับประทาน และแพทย์ก็พูดว่า "ต้องนอนพักมาก ๆ จะได้หายเป็นปกติไว ๆ"

(ด.ญ.วรรณมา เปรมปรี)

เรื่องวันขึ้นปีใหม่

เข้าวันหนึ่งเป็นวันที่ 1 จึงถือว่าเป็นวันขึ้นปีใหม่ พ่อแม่จึงบล็อกมานี่ มานะ และเจ้าจุกไปวัด พอถึงวัด จึงเข้าไปในกุฏิเพื่อไปกราบไหว้หลวงพ่อก ๆ พรหมน้ำมันดำหีและเทศน์ให้ศีลวิสาขกับพวกเรา จากนั้นพวกเราก็กราบลาหลวงพ่อกและเดินทางกลับบ้าน มานี่ มานะ และเจ้าจุกเดินทางกลับบ้านอย่างปลอดภัย พอถึงบ้านมานี่มานะ เจ้าจุกก็พากันไปเล่นกันอย่างสนุกสนาน

(ค.ญ.วิลาวัลย์ พญาอารักษ์)

เรื่องไปเยี่ยมคุณตา

เข้าวันหนึ่งพ่อแม่และน้องฝนและต้นไปเยี่ยมคุณตาที่จังหวัดระยอง คุณตาชื่อว่าคุณตาทองดี คุณตามีอาชีพทำสวน พอไปถึงจึงไปกราบคุณตา และไปดูสวนว่าปลูกผลไม้ว่ามีอะไรบ้าง พอดูเสร็จจึงเข้าไปดื่มดื่มน้ำ และก็ไปเล่นที่สวนของคุณตา และไปดูสวนว่าผลรับประทานได้หรือยัง ถ้าเจอมะม่วงสุกก็จะขออนุญาตคุณตาเพื่อเอามารับประทาน พอถึงกลางวันจึงมารับประทานอาหารกลางวัน แล้วจึงไปเล่นกับเพื่อน ๆ

(ค.ญ.ชนิษฐา ฐูฝั่ง)

เรื่องวันหยุดของเรา

วันนี้เป็นวันอาทิตย์ น้องปุ๋ยกับน้องอ๋อมไปตัดบาตรที่หน้าบ้าน พอเสร็จ จึงเข้าไปหาคุณยาย คุณยายบอกว่า "หลานเอ๋ย หลานทั้งสองเป็นเด็กใจบุญมาก หลังจากคุณยายพูดเสร็จ คุณยายก็เล่านิทานเรื่องขุนช้างขุนแผนให้พวกเราฟัง พวกเราชอบฟังเรื่องที่คุณยายเล่า เมื่อฟังนิทานเสร็จพวกเราก็ไปรับประทานอาหารกลางวันกันที่ใต้ต้นไม้ เมื่อรับประทานอาหารกลางวันเสร็จก็ไปทำการบ้านที่คุณครูให้มา

(ค.ช.ทรงพล อยู่สุธา)

เรื่องวันสงกรานต์

วันนี้เป็นวันสงกรานต์ พ่อ แม่ อา น้ำ ป้า และแดงกับปู่ไปที่บ้านของคุณยายคุณตา เมื่อพบคุณยายคุณตาแล้ว ทั้งสองก็เข้าไปกราบขอพรจากคุณยายคุณตา คุณยายพูดว่า "วันสงกรานต์ เป็นวันที่ทุกคนจะต้องทํานุญต่อกันแล้วต้องไปฟังเทศน์ที่วัด" พ่อทุกคนในบ้าน ได้ยินจึงพูดพร้อมกันว่า "วันสงกรานต์เป็นวันที่เด็กจะสนุกสนานและขอพรจากผู้ใหญ่"

(ค.ช.มานพ สอนอารีย์)

เรื่องไปเยี่ยมคุณตา

วันนี้เป็นวันเสาร์ พ่อแม่ชวนชูใจ บิติ มานะ มานี ดัน และผมไปบ้านคุณตาที่จังหวัดระยอง พอไปถึง ชูใจ บิติ มานะ มานี ดัน และผมก็ไปกราบคุณตา มานีพูดว่า "คุณตาจะหนอยากให้คุณตาเล่านิทานให้ฟังหน่อยค่ะ" คุณตาพูดว่า "ได้จ้ะ" แล้วคุณตาก็เล่านิทานเรื่องปลาบู่ทองให้พวกเราฟัง พวกเราารู้สึกมีความสุขมากที่ได้ฟังนิทานที่คุณตาเล่าให้ฟัง

(ค.ญ.สุดารัตน์ ภูนาคง)

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวฉันทกานต์ คมคาย
เกิด	30 ธันวาคม 2505
สถานที่เกิด	อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	90/18 หมู่ที่ 13 ตำบลลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4
สถานที่ทำงาน	พ.ศ.2532-2533 โรงเรียนบ้านสาค่า ตำบลทรัพย์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ.2533-2535 โรงเรียนคลองบางกระบือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ.2535-2536 โรงเรียนเสาธงนอก อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ.2536-ปัจจุบัน โรงเรียนวัดกิ่งแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2519	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนบ้านหนองซากแก้ว อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2522	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.ศ.3) จากโรงเรียนสัตหีบวิทยาคม อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2524	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนแจรงร้อนวิทยา อำเภอรามัญบุรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2528	ครุศาสตรบัณฑิต (คป.) วิทยาลัยครูสวนดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2539	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

**การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพการ์ตูนกับสื่อภาพเหมือน**

บทคัดย่อ

ของ

ฉัตรกานต์ คมคาย

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา**

ตุลาคม 2539

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพการ์ตูนกับสื่อภาพเหมือน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนวัดกิ่งแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 60 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนรดยาใช้สื่อที่เป็นภาพการ์ตูน ส่วนกลุ่มทดลองที่ 2 เรียนรดยาใช้สื่อที่เป็นภาพเหมือน ใช้เวลาเรียนกลุ่มละ 48 คาบ คาบละ 20 นาที

แบบแผนการทดลองครั้งนี้ คือ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test แบบ Independent ในรูป Difference Scores

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบสร้างสรรค์ ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARISON OF PRATHOM SUKSA III STUDENT'S THAI CREATIVE WRITING
ACHIEVEMENT THROUGH THE INSTRUCTION BASED ON THE CARTOON PICTURES
AND THE REALISTIC PICTURES

AN ABSTRACT

BY

NITCHAKAN KOMKAI

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Elementary Education
at Srinakharinwirot University

October 1996

The purpose of this study was to compare the students in Prathomsuksa III's effectiveness of creative writing. The students were taught the creative writing based on the Cartoon Pictures and the Realistic Pictures.

The samples were used in the second semester Prathomsuksa III six studentes at Wat Khing Kaew school, Bangplee district, Samutprakan province. The samples were given to two experimental groups, 30 students for an experimental group I and group II. The experimental group I learned with the Cartoon Pictures where as group II learned with the Realistic Pictures each group learned for 48 periods, each period for 20 minutes..

This study was designed by using the randomized Control group pretest-postttest. The data were statistically analized by using the t-test difference scores.

The results of the study revealed as follow:

1. The effectiveness of creative writing of the experimental group I was significantly higher than the experimental group II at the .01 level.